ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ବିକାଶ, ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଏବଂ ପଛୁଆ ବର୍ଗ କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ

3.1 ରାଜ୍ୟରେ ଏସ୍‌ଟି ବାଳିକା ହଷ୍ଟେଲ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା

କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସାରାଂଶ

ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ (i) ଉଚ୍ଚ ନାମଲେଖା ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ଜାରି ରଖିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ସହିତ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନରେ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି (ଏସ୍‌ଟି) ଛାତ୍ରୀଛାତ୍ରଙ୍କ ସ୍କୁଲ୍ ଛାଡ଼ିବା ହାର ହ୍ରାସ କରିବା (ii) ଏସ୍‌ଟି ଜନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ମହିଳା ସାକ୍ଷରତା ପଞ୍ଜୀକରଣରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ (iii) ଏସ୍‌ଟି ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷିତ କରି ସଶକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଓଡିଶା ସରକାର ବ୍ଲକ ମୁଖ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରମୁଖ ସ୍ଥାନରେ ହଷ୍ଟେଲ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଓଡିଶାରେ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ବିକାଶ, ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଏବଂ ପଛୁଆ ବର୍ଗ କଲ୍ୟାଣ (ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି) ବିଭାଗ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଏବଂ ଏସ୍‌ଟି ଏବଂ ଏସ୍‌ସି ସଂପ୍ରଦାୟର କଲ୍ୟାଣ ତଥା ବିକାଶ ପାଇଁ ଯୋଜନାଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ତଦାରଖ କରିବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ।

2007-08 ରୁ 2020-21 ମଧ୍ୟରେ 1,542 ଟି ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ବାଳିକା ହଷ୍ଟେଲ (ଏସଟିଜିଏଚ୍) ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଏସ୍‌ଏସ୍‌ସି ବିଭାଗ 857.15 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲା । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା 1,471 ଟି ଏସଟିଜିଏଚ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଥିଲା ଏବଂ 53ଟି ଏସଟିଜିଏଚ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନଥିବା 53ଟି ଏସଟିଜିଏଚ୍ ମଧ୍ୟରୁ ଅର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2009-10 ରୁ 2020-21 ମଧ୍ୟରେ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିବା 13ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ର ନିର୍ମାଣ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା । ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗ ଧନରାଶିର ଅନୁମୋଦନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, 1ରୁ 12 ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ ଏସଟିଜିଏଚ ଗୁଡିକର ନିର୍ମାଣ ମାମଲାରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିନଥିଲେ । ଫଳସ୍ୱରୁପ, ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା 5.32 କୋଟି ଟଙ୍କା କୌଣସି ଲାଭ ଦେଇନଥିଲା । ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2009-10 ରୁ 2020-21 ମଧ୍ୟରେ 16ଟି ଏସଟିଜିଏଚ ଗୁଡିକ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ଯେଉଁ ଘରଗୁଡିକ ପାଇଁ 10.98 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ନିର୍ମାଣ ସରିଥିଲା, ସୀମା ପ୍ରାଚୀର ନିର୍ମାଣ ନ ହେବା କାରଣରୁ ସେଗୁଡିକ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇ ନଥିଲା । ନଅଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଯାହା 6.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଘୋଷଣା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 2012 ଏବଂ ଅଗଷ୍ଟ 2020 ମଧ୍ୟରେ ହସ୍ତାନ୍ତର ହେବା ପରେ ମଧ, ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିବା ଶୌଚାଳୟ , ଚଟାଣ ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତିକରଣ ସମାପ୍ତ ନହେବା, ଅଚଳ ଜଳ ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଇତ୍ୟାଦି କାରଣରୁ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ସଂପୃକ୍ତ ଆଇଟିଡିଏର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହିତ 69ଟି ଏସଟିଜିଏଚ ମିଳିତ ଭୌତିକ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ, ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ:

- ଛଅଟି ଏସଟିଜିଏଚ୍ ରେ ରହିବା ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ସ୍ଥାନଗୁଡିକ, ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁସାରେ କମ୍ ଥିଲା । ସିପିଡବ୍ଲ୍ୟୁଡି ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ମାନଦଣ୍ଡ, ଠାରୁ 51.05 ରୁ 78.40 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମ୍ ରହିଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅନ୍ତେବାସୀ ପାଇଁ ବେଡ୍ ଲାଇଲନ ସହିତ ଖଟ, ରହିବା ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ରଖାଯାଇପାରିନଥିଲା । ଅନ୍ତେବାସୀମାନେ ବସିବା ଏବଂ ଶୋଇବା ପାଇଁ ଖଟ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ।
- 18ଟି ଏସଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ଅନ୍ତେବାସୀଙ୍କ ଶୁଦ୍ଧ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ସୁବିଧା ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା । 10ଟି ଏସଟିଜିଏଚରେ, ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜଳ ବିଶୋଧକଗୁଡିକ ତିନି ରୁ ନଅ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନଥିଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଏସଟିଜିଏଚରେ, ପାଇବା ପ୍ରାପ୍ତ ତାରିଖ ଠାରୁ ଛଅ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ସ୍ଥାପିତ ହୋଇନଥିଲା ।
- 26ଟି ଏସଟିଜିଏଚ୍‌ରେ, ଆବଶ୍ୟକ ଶୌଚାଳୟ ଂଖ୍ୟାରେ ଅଭାବ (ଗୋଟିଏରୁ ଆଠ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ଥିଲା ।
- ତିନୋଟି ଏସଟିଜିଏଚ୍‌ରେ, ପାଇପ୍ ଜଳ ଯୋଗାଣ ନଥିଲା । ଝିଅମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଦୈନନ୍ଦିନ ଆବଶ୍ୟକତା ପୁରଣ କରିବା ପଇଁ ବୋର୍ ୱେଲରୁ ପାଣି ଆଣିବାକୁ ପଡୁଥିଲା ।

- ରୋଷେଇ ଜାଗା ଏବଂ ଖାଇବା ଜାଗା ଯଥାକ୍ରମେ 39 ଏବଂ 41 ଏସଟିଜିଏଚ ରେ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା ।
- ଏହିପରି ଏହି ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଜୀବନଶୈଳୀ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ।

ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ଅଧିକାଂଶ ଏସଟିଜିଏଚ ଗୁଡିକରେ, ଏସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦରକାର ପ୍ରସ୍ତାବ, ଆଇଟିଡିଏ ଦ୍ୱାରା ଏସଏସଡି ବିଭାଗକୁ ଅର୍ଥ ମଞ୍ଜୁର ପାଇଁ ପଠାଯାଇନଥିଲା । ହଷ୍ଟେଲ ଅଧୀକ୍ଷକ, ୱାର୍ଡେନ୍, କୁକ-କମ୍ ଆଟେଣ୍ଡାଣ୍ଟ, ସାନିଟାରୀ କର୍ମଚାରୀ, ୱାଚ ଏବଂ ୱାର୍ଡ କର୍ମଚାରୀ ଇତ୍ୟାଦି ଜରୁରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ପରୀକ୍ଷା-ଯାଞ୍ଚ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡିକରେ ଅନୁପସ୍ଥିତ କିମ୍ବା କମ ଥିଲେ । କୁକ-କମ୍ ଆଟେଣ୍ଡାଣ୍ଟଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଚାରିଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ଛାତ୍ରୀମାନେ ନିଜ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ ରାନ୍ଧୁଥିଲେ ।

ଏହି କିଶୋରୀ ବାଳିକା ମାନଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡିକୁ ଅକ୍ଜିଲାରୀ ନର୍ସ ମିଡ୍‌ୱାଇଭ୍‌ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟମିତ ପରିଦର୍ଶନ ଏବଂ ମେଡିକାଲ ଅଧିକାରୀ/ ମୋବାଇଲ ହେଲଥ ୟୁନିଟ୍ (ଏମଏଚୟୁ) ଦ୍ୱାରା ନିୟମିତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଯାଞ୍ଚ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା । ତେବେ, ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2019-20 ସମୟରେ ସେଠାରେ ରହୁଥିବା ଅନ୍ତେବାସୀଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ମେଡିକାଲ ଅଫିସର/ ଏମ୍‌ଏଚ୍‌ୟୁମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 34ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ର ପରିଦର୍ଶନ ହୋଇନଥିଲା । ଆଇଟିଡିଏର ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଶାସକ, ଜିଲ୍ଲା କଲ୍ୟାଣ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ସହକାରୀ ଡିଡବ୍ଲୁଓ ପରି ପଦାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା ଏବଂ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଭାବ 74 ରୁ 93 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ।

ଏହା ସୁପାରିଶ କରାଯାଉଛି ଯେ:

1. *ସମସ୍ତ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହଷ୍ଟେଲ କୋଠାର ଭୌତିକ ସ୍ଥିତିକୁ ସମୀକ୍ଷା/ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇପାରେ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇପାରେ କି, (କ) ହଷ୍ଟେଲ କୋଠାର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ (ଖ) ନିୟମିତ ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷନ କରି ସେଗୁଡିକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରିବା ଏବଂ (ଗ) ଏସଟି ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷାଗତ ଆଗ୍ରହକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବା ପାଇଁ ହଷ୍ଟେଲ କୋଠାଗୁଡିକୁ କେବଳ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ।*
2. *ସରକାର ଏକ ଅନ୍ତେବାସୀ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସର୍ବନିମ୍ନ ରହିବା ସ୍ଥାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମାନଦଣ୍ଡ ତିଆରି କରିପାରିବେ ଏବଂ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ ଏସଟିଜିଏଚ ର କ୍ଷମତା ଉପରେ ଆଧାର କରି ଆବଶ୍ୟକ ରହିବା ସ୍ଥାନ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିପାରନ୍ତି ।*
3. *ସର୍ବନିମ୍ନ ମୌଳିକ ସୁବିଧା ଯେପରିକି ପାନୀୟ ଜଳ, ଗାଧୁଆ ଘର, ଶୌଚାଳୟ, ଖଟ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏସଟିଜିଏଚ ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ।*
4. *ଅନ୍ତେବାସୀଙ୍କ୍ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ପଯ୍ୟାପ୍ତ ସଂଖ୍ୟକ ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୃହ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣା କର୍ମଚାରୀ ଯେପରିକି କମ୍- ଆଟେଡାଣ୍ଟ, ମ୍ୟାଟ୍ରନ୍, ସୁରକ୍ଷା କର୍ମୀ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏସଟିଜିଏଚ ରେ ନିୟୋଜିତ କରାଯିବା ଉଚିତ ।*
5. *10 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରକାରୀ ଆକାଉଣ୍ଟର ବାହାରେ ବିନିଯୋଗ ହୋଇଥିବା ରାଶିକୁ ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ରଖିବା ପାଇଁ ପିଏ,ଆଇଟିଏ/ ବିଡିଓ ମାନଙ୍କ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିବା ଉଚିତ୍ ।*

3.1.1 ଉପକ୍ରମ

ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ବିକାଶ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ସରକାର ପାଇଁ, ସାମାଜିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶ ସହିତ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା, ମୁଖ୍ୟ ଚିନ୍ତାର ଏକ କ୍ଷେତ୍ର । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଅସୁରକ୍ଷିତ ସାମାଜିକ ଗୋଷ୍ଠୀର ଶିକ୍ଷାଗତ ଅବସ୍ଥା, ଯେଉଁଥିରେ ଏସ୍‌ଟି ଜନସଂଖ୍ୟା (ଏସ୍‌ଟି) ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ସେମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ସ୍ଥିତିକୁ ବଢାଇବା ପାଇଁ ସର୍ବାଧିକ ଧ୍ୟାନ ଆବଶ୍ୟକ ।

2011 ର ଜନଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ, ରାଜ୍ୟର 4.20 କୋଟି ଜନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରୁ ଓଡିଶାର ଏସ୍‌ଟି ଜନସଂଖ୍ୟା 95.91 ଲକ୍ଷ (22.85 ପ୍ରତିଶତ) ରେ ପହଞ୍ଚିଛି । ଏସ୍‌ଟି ଜନସଂଖ୍ୟାରେ 62ଟି ବିଭିନ୍ନ ଆଦିବାସୀ ସଂପ୍ରଦାୟ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ 13ଟି ବିଶେଷ ଭାବରେ ଅସୁରକ୍ଷିତ ଆଦିବାସୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ସମୁଦାୟ ଓଡିଶାରେ ଜନସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ସାକ୍ଷରତା ହାରର ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ ଭାବରେ ଏବଂ ରାଜ୍ୟର ଏସ୍‌ଟି ଜନସଂଖ୍ୟାର[33] ତୁଳନାତ୍ମକ ଚିତ୍ର **ସାରଣୀ 3.1.1** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.1.1: ଏସଟି ଜନସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ସାକ୍ଷରତା ହାର ସହିତ ସମୁଦାୟ ଜନସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ସାକ୍ଷରତା ହାରର ତୁଳନା

ବିବରଣୀ	ଓଡ଼ିଶା			ଏସ୍‌ଟି		
	ପୁରୁଷ	ମହିଳା	ମୋଟ	ପୁରୁଷ	ମହିଳା	ମୋଟ
ଜନସଂଖ୍ୟା (କୋଟିରେ)	2.12	2.08	4.20	0.47	0.49	0.96
ସାକ୍ଷରତା (ପ୍ରତିଶତରେ)	81.59	64.01	72.87	63.70	41.20	52.24

(ଉତ୍ସ: ଜନଗଣନା 2011)

ସାରଣୀ 3.1.1 ରୁ ଯେପରି ଦେଖାଯାଏ, ରାଜ୍ୟ ହାରାହାରି ଏବଂ ଏସ୍‌ଟି ଜନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ସାକ୍ଷରତା ହାରରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ 20.63 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା, ଯାହାକି ଓଡିଶାରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଏସ୍‌ଟି ଜନସଂଖ୍ୟାରେ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ସାକ୍ଷରତାର ବିକାଶର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସୂଚିତ କରିଥାଏ ।

(i) ଉଚ୍ଚ ନାମଲେଖାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା, ଏବଂ ନାମଲେଖା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଜାରି ରଖିବା ସହିତ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନରେ ଏସ୍‌ଟି ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ମଝିରେ ସ୍କୁଲ ଛାଡିବା ହାର ହ୍ରାସ କରିବା (ii) ଏସ୍‌ଟି ଜନସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ମହିଳା ସାକ୍ଷରତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ (iii) ଶିକ୍ଷିତ କରି ଏସ୍‌ଟି ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ସଶକ୍ତ କରିବା, ଇତ୍ୟାଦି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୁଡିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବ୍ଲକ ମୁଖ୍ୟାଳୟ/ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରମୁଖ ସ୍ଥାନରେ ହଷ୍ଟେଲ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଏହି ହଷ୍ଟେଲ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସଗୁଡିକରେ ସମସ୍ତ ମୌଳିକ ସୁବିଧା ଯଥା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସଂଖ୍ୟକ ଶୌଚାଳୟ, ପାନୀୟ ଜଳ, ବିଦ୍ୟୁତ, ଭଲ ଭୋଜନ, ରୋଷେଇ ହଲ୍ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।

ଓଡିଶାରେ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଅନୁସୁଚିତ ଜାତି ବିକାଶ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଏବଂ ପଛୁଆ ବର୍ଗ କଲ୍ୟାଣ (ଏସଏସଡି) ବିଭାଗ, ଏସ୍‌ଟି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି (ଏସ୍‌ସି) ସଂପ୍ରଦାୟର କଲ୍ୟାଣ ତଥା ବିକାଶ ପାଇଁ ଯୋଜନାଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ତଦାରଖ ପାଇଁ ଦାୟୀ । ବିଭାଗର ନେତୃତ୍ୱ ଜଣେ ସଚିବ କରନ୍ତି, ଯାହାଙ୍କ ସହାୟତା ଜଣେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ତଥା ଅତିରିକ୍ତ ସଚିବ (ଏସ୍‌ଟି ଏବଂ ଏସ୍‌ସି) ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ ଜିଲ୍ଲା କଲ୍ୟାଣ ଅଧିକାରୀ (ଡିଡବ୍ଲୁଓ) କରନ୍ତି । ଏସ୍‌ଟି ଜନସଂଖ୍ୟାର କଲ୍ୟାଣ ଦିଗରେ ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପଗୁଡିକର ଦକ୍ଷ ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପ୍ରଶାସନ ପାଇଁ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା ଓଡିଶାର 314ଟି ବ୍ଲକ ମଧ୍ୟରୁ 119 ଟି ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳ[34] ଭାବରେ ଘୋଷିତ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ରାଜ୍ୟର ଭୌଗୋଳିକ କ୍ଷେତ୍ରର ପ୍ରାୟ 44.70 ପ୍ରତିଶତ ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳ ଭାବରେ ସାମିଲ ହୋଇଛି । ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା, ରାଜ୍ୟରେ 22ଟି ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେଟେଡ୍ ଆଦିବାସୀ ବିକାଶ ଏଜେନ୍ସି (ଆଇଟିଡିଏ) ଥିଲା, ଯାହା ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଶାସକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେଉଥିଲା ।

1995 ରୁ 2002 ସମୟ ମଧ୍ୟରେ, ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କେବିକେ ପାଇଁ ସଂଶୋଧିତ ଦୀର୍ଘମିଆଦି କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଅର୍ଥରୁ କୋରାପୁଟ, ବଲାଙ୍ଗୀର ଏବଂ କଳାହାଣ୍ଡୀ (କେବିକେ) ଜିଲ୍ଲାର ଆଶ୍ରମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଆବାସିକ ସେବାଶ୍ରମ ପାଇଁ, ଏସ୍‌ଟି ବାଳିକାମାନଙ୍କ ପାଇଁ 40 ଶଯ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ହଷ୍ଟେଲ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇ ଥିଲା । ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରଚାର ପ୍ରସାର କରିବା ଏବଂ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନରେ ଛାତ୍ରୀ ନିବାସ ଯୋଗାଇ ଦେଇ ଏସଟି ଛାତ୍ରୀଙ୍କ

---

33 ଭାରତ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏକ ବିଶେଷ ଅସୁରକ୍ଷିତ ଆଦିବାସୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ବା ପିଭିଟିଜି (ପୂର୍ବରୁ ଏକ ଆଦିମ ଜନଜାତି ଗୋଷ୍ଠୀ ଭାବେ ପରିଚିତ), ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତିର ଏକ ଉପ-ଶ୍ରେଣୀକରଣ କିମ୍ବା ଏକ ଅନସୂଚିତ ଜନଜାତିର ବିଭାଗ, ଯାହା ନିୟମିତ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଅସୁରକ୍ଷିତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ

34 ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 244(1) ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଚମ ଅନୁସୂଚୀରେ ଅନସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଏପରି ଅଞ୍ଚଳ ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି, ଯାହାକୁ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିପାରିବେ । ଗୋଟିଏ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳ ଭାବରେ ଘୋଷଣା ପାଇଁ ଯେଉଁ ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଥିଲା, (କ) ଆଦିବାସୀ ଜନସଂଖ୍ୟାର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ (ଖ) ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳର ସୁସମ୍ବନ୍ଧତା ଏବଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଆକାର (ଗ) ଅଞ୍ଚଳର ଅନୁନ୍ନତ ପ୍ରକୃତି ଏବଂ (ଘ) ଲୋକମାନଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ମାନଦଣ୍ଡରେ ଚିହ୍ନଟ ଅସମାନତା

ଡ୍ରପ୍ ଆଉଟ୍ ହାରକୁ ଅଟକାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ 2007-08 ରେ ଏସଏସଡି ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ 100 ଶଯ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ଏସଟି ଛାତ୍ରୀ ନିବାସ ନିର୍ମାଣ କାଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ହଷ୍ଟେଲ ନିର୍ମାଣ ଦାୟିତ୍ୱ ସଂପୃକ୍ତ ଆଇଟିଡିଏରେ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ବ୍ଲକ୍ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ପୂର୍ତ୍ତ ବିଭାଗର ରାସ୍ତା ଓ କୋଠାବାଡି ଡିଭିଜନ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଦାୟୀ ଥିଲେ । ହଷ୍ଟେଲଗୁଡିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଦାୟିତ୍ୱ ଡିଡବ୍ଲ୍ୟୁଓମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ନଭେମ୍ବର 2022 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ମଧ୍ୟରେ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2019-20 ରୁ 2021-22 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତିନି ବର୍ଷର ଅବଧି ପାଇଁ ଅଡିଟ୍ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା ଏହା ଆକଳନ କରିବା କି ଏସ୍‌ଟି ବାଳିକା ହଷ୍ଟେଲ (ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍)ର ନିର୍ମାଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ପ୍ରଚଳିତ ନିୟମାବଳୀ, ଯୋଜନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ପାଳନ କରାଯାଇଛି ନା ନାହିଁ । ଅଡିଟ୍ ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଟି ବିଭାଗ 22ରୁ 21ଟି ଆଇଟିଡିଏ, 30[35] ରୁ 12 ଟି ଡିଡବ୍ଲୁ ଏବଂ 122ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ର[36] ରେକର୍ଡଗୁଡିକରେ ଯାଞ୍ଚ ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲା । ଅଡିଟ୍ 122ଟି ଏସ୍‌ଟି ଜିଏଚ୍‌ର ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହ ମିଳିତ ବସ୍ତୁଗତ ନିରୀକ୍ଷଣ (ଜେପିଆଇ) କରିଥିଲା, ଫଟୋଗ୍ରାଫି ପ୍ରମାଣ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହି ହଷ୍ଟେଲରେ ରହୁଥିବା ହିତାଧିକାରୀ ଏସ୍‌ଟି ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ସାକ୍ଷାତକାର ମଧ୍ୟ କରିଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଫଳାଫଳଗୁଡିକ ସରକାରଙ୍କୁ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା (ମଇ 2023), ଉତ୍ତର ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଛି ।

ଅଡିଟ୍ ଫଳାଫଳ

ଅଡିଟ୍ ଫଳାଫଳଗୁଡିକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

3.1.2 ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡିକର ନିର୍ମାଣ, ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ବିନିଯୋଗ

ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2007-08 ରୁ 2020-21[37] ମଧ୍ୟରେ ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗ 1,524 ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 857.15 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା 1,471 ଟିଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା ଅବଶିଷ୍ଟ 53ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ର ସ୍ଥିତି **ଚାର୍ଟ 3.1.1** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

Chart 3.1.1: Status of 53 STGHs

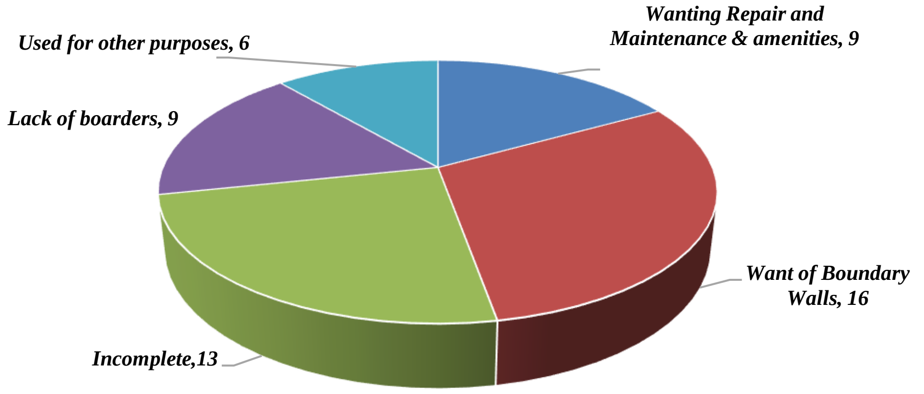

[35] 100 ପ୍ରତିଶତ ଅଣ-କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହଷ୍ଟେଲଗୁଡ଼ିକ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହଷ୍ଟେଲଗୁଡ଼ିକ ଚୟନ ପାଇଁ, ରାଜ୍ୟର 21 ଟି ଆଇଟିଡିଏର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଧୀନରେ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତ ହଷ୍ଟେଲ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା (ଯାହାର ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ର 12 ଟି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଡିଡବ୍ଲୁଓ)

[36] ସମସ୍ତ 53 ଟି ଅଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହଷ୍ଟେଲ ଓ 69 ଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହଷ୍ଟେଲ

[37] 2021-22 ରେ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ କୌଣସି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌କୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ମିଳିନଥିଲା

3.1.2.1 ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଅଟ୍ଟାଳିକା ସମାପ୍ତ ନହେବା

କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଏବଂ ଏସଏସଡି ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଜାରି ହୋଇଥିବା ଆଦେଶର ସର୍ତ୍ତ ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, ଏସଟିଜିଏଚଗୁଡିକ ସେମାନଙ୍କର ମଞ୍ଜୁର ତାରିଖରୁ 24 ମାସ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହେବାର ଥିଲା । ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥା, ଯଥା ଆଇଟିଡିଏ/ ବିଡିଓ/ ପୂର୍ତ୍ତ ବିଭାଗ ସେମାନଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥରବା ପାଣ୍ଠି ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା, ଏବଂ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଇଥିବା ବିଲ୍ଡିଂଗୁଡିକୁ ନୂତନ ହଷ୍ଟେଲଗୁଡିକର ଦାୟିତ୍ଵରେ ଥିବା ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ/ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାର ଥିଲା ।

ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା 13ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ର ନିର୍ମାଣ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା, ଯାହା ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2009-10 ରୁ 2020-21 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ, 8.61 କୋଟି ଟଙ୍କା ***(ପରିଶିଷ୍ଟ 3.1.1)***ର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟର ଅନୁମୋଦିତ[38] ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡିକର ନିର୍ମାଣ ସଂପୃକ୍ତ ଆଇଟିଡିଏ ଏବଂ ବିଡିଓଙ୍କ[39] ଦ୍ଵାରା ନିଆଯାଇଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା, ଗୋଟିଏ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍[40] ବ୍ୟତୀତ ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିଲା, 12ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ସମୁଦାୟ 5.32 କୋଟି ଟଙ୍କା (62 ପ୍ରତିଶତ) ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ 3.29 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଂପୃକ୍ତ ଆଇଟିଡିଏ ଏବଂ ବିଡିଓଙ୍କ ପାଖରେ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା 11ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସିଭିଲ, ପରିମଳ, ଜଳଯୋଗାଣ ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇ ନଥିବାରୁ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପହଞ୍ଚି ପାରିନଥିଲା । ଏହି 11ଟି ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ସଂପର୍କରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରା କରାଯାଇନଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ସ୍ଥିତି/ ପ୍ରକୃତି **ଚାର୍ଟ 3.1.2** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଚାର୍ଟ 3.1.2: 11 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ର ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ

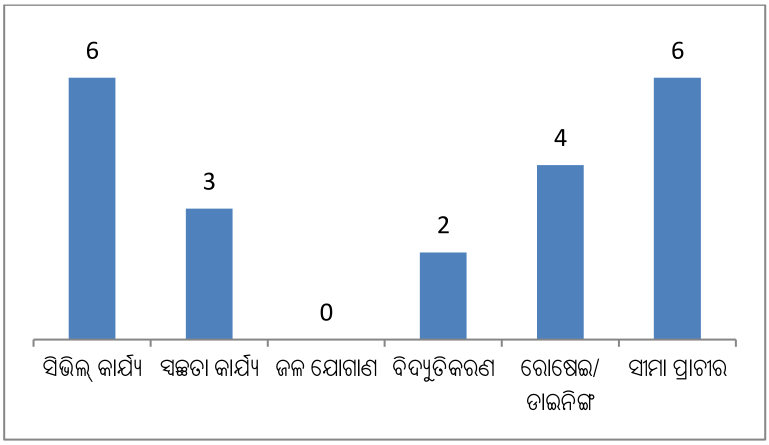

ଅବଶିଷ୍ଟ ଦୁଇଟି ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହଷ୍ଟେଲ କୋଠା ନିର୍ମାଣ ଅଧା ବାଟରେ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା, ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

i. କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲା ଲୁବେଣଗଡ ଠାରେ ଲୁବେଣଗଡ ଆବାସିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏକ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଡିଓ, ମଦନପୁର ରାମପୁରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା 2009-10 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ 42.48 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଠିକାଦାର 8.07 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରି ଲିଣ୍ଟେଲ ସ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ନିର୍ମାଣ କରିବା ପରେ କାର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲା । ଆଇଟିଡିଏ, ଥୁଆମୂଳ ରାମପୁରର ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଳିତ ବସ୍ତୁଗତ ନିରୀକ୍ଷଣ ସମୟରେ ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଯେ, ଢାଞ୍ଚାଗୁଡ଼ିକର କାନ୍ଥଗୁଡ଼ିକ ଭଙ୍ଗା ଅବସ୍ଥାରେ ରହିଛି ଯାହା ***ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ 3.1.1***ରୁ ଦେଖାଯାଇପାରେ) ।

---

[38] 2009-10: ଚାରିଟି ଏସଟିଜିଏଚ୍; 2010-11: ଗୋଟିଏ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍; 2011-12: ଦୁଇଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍; 2013-14: ଦୁଇଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଏବଂ 2020-21: ଚାରିଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍

[39] ଆଇଟିଡିଏ ଦ୍ଵାରା: 10 ଏସଟିଜିଏଚ୍ ଏବଂ ବିଡିଓଙ୍କ ଦ୍ଵାରା: ତିନିଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍

[40] ଆଇଟିଡିଏ, ମାଲକାନଗିରି ଦ୍ଵାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମାଲକାନଗିରିର ଜନ୍ତ୍ରୀ ଠାରେ 100 ଶଯ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ବାଳିକା ହଷ୍ଟେଲ କୋଠାଘର

ନୂତନ ହଷ୍ଟେଲ ଭବନ ନ ଥିବାରୁ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନାମ ଲେଖାଇଥିବା 97 ଜଣ ଏସ୍‌ଟି ଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ 40 ସିଟ୍ ବିଶିଷ୍ଟ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ରଖାଯାଇଥିଲା । ସ୍ଥାନର ଅଭାବ ଯୋଗୁ ଅନ୍ତେବାସୀମାନେ ଡାଇନିଂ ହଲ ଓ ଶ୍ରେଣୀ ଗୃହରେ ରହୁଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା । ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌କୁ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ମଧ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଫଳରେ ଅନ୍ତେବାସୀନୀମାନେ ବାଧହୋଇ ପାଖ ଗାଁରୁ ଅଧ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଥିବା ପାଖ ଗାଁରୁ ପାନୀୟ ଜଳ ଆଣିବାକୁ ବାଧ ହୋଇଥିଲେ । ସେହିପରି ଗାଧୁଆଘର ଓ ଶୌଚାଳୟରେ ପାଣି ନଥିବାରୁ ଝିଅ ଅନ୍ତେବାସୀ ପାଖାପାଖି ମାନେ ଗୋଟିଏ କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଥିବା ଏକ ଝରଣାରେ ଗାଧୋଇବାକୁ ଏବଂ ଖୋଲାରେ ଶୌଚ ହେବାକୁ ବାଧ ହେଉଥିଲେ । ସର୍ବନିମ୍ନ ମୌଳିକ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଅଭାବରୁ ହଷ୍ଟେଲର ଛାତ୍ରୀମାନେ ଏତ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିଲେ ଅର୍ଦ୍ଧନିର୍ମିତ ହଷ୍ଟେଲ ଗୃହକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଦିଗରେ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇନ ଥିଲା ।

*ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ **3.1.1:** ଲୁବେନଗଡ଼, ଥୁଆମୂଳ ରାମପୁର, କଳାହାଣ୍ଡିରେ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏସଟିଜିଏଚ୍ କୋଠାଘର*

ii. ଆଇଟିଡିଏ, ମାଲକାନଗିରି, ମାଲକାନଗିରି ଜିଲ୍ଲା ଚିତ୍ରକୋଣ୍ଡା ବ୍ଲକ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଠାରେ 80 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ 100 ଶଯ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ଏସଟିଜିଏଚ୍ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ (ଡିସେମ୍ବର 2020) ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ(ଡିସେମ୍ବର 2020), ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ଡିସେମ୍ବର 31, 2020 ରେ ଆରମ୍ଭ ହେବା ଏବଂ ଆରମ୍ଭ ହେବାର 11 ମାସ ମଧରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରାଯିବ । ନଭେମ୍ବର 2022 ସୁଦ୍ଧା, ଅର୍ଥାତ୍ 23 ମାସର ଅବଧି ପରେ, କେବଳ ପାଉଣ୍ଡେସନ ସ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଛି । ଯେହେତୁ ଠିକାଦାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କୌଣସି ବିଲ୍ ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନଥିଲା, କୌଣସି ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ତେବେ କାର୍ଯ୍ୟ ପୁଣି ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ଆଇଟିଡିଏ ପକ୍ଷରୁ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଓ ଡିସେମ୍ବର 2021) ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ହେଲେ ଠିକାଦାର କାମ ଆରମ୍ଭ କରିନ ଥିଲେ କି ନୋଟିସ୍‌ର ଉତ୍ତର ଦେଇ ନଥିଲେ । ଏହିପରି କାମ ଅଧପନ୍ତରିଆ ହୋଇ ପଡ଼ିରହିଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା ଯେ, ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗ, ରାଶି ପ୍ରଦାନ ପରେ, ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ଆସୁଥିବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ , ଯଦି କିଛିଥାଏ ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ, ଅନୁସରଣ କରିନ ଥିଲେ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା, 1 ରୁ 12 ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହି 13 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ରହିଥିଲା, ଏବଂ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା 5.32 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ଲାଭ ହୋଇନଥିଲା ।

ସଂପୃକ୍ତ ଡିଡବ୍ଲୁଓ ଏବଂ ଆଇବିଡିଏଗୁଡ଼ିକ କହିଥିଲେ ଯେ, ଠିକାଦାରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଳମ୍ବ/ ଛାଡିବା ହେତୁ ଏବଂ ଏସ୍‌ଟି ବାଳିକାମାନେ ଏହି ହଷ୍ଟେଲଗୁଡ଼ିକରେ ରହିବାକୁ ପସନ୍ଦ ନ କରିବା (ଯାହା ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟ) ଯୋଗୁଁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ଏହି ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ହଷ୍ଟେଲଗୁଡିକର ଅନୁମୋଦନ ସମୟରେ ଏହି ଏସ୍‌ଟି ବାଳିକା ହଷ୍ଟେଲଗୁଡ଼ିକ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ କମିଟି[41] ତଥା ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାବଧାନତାର ସହ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଓ ମାନ୍ୟତା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ହଷ୍ଟେଲଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଏସ୍‌ଟି ବାଳିକା ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସେଠାରେ ରହିବାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଏବଂ ରହିବା ପାଇଁ ସୁଲଭ ସ୍ଥାନ ଯୋଗାଇ ସେମାନଙ୍କ ନିରନ୍ତର ଶିକ୍ଷାକୁ ଜାରି ରଖିବା । ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଆରମ୍ଭ କରି କଲେଜ ଶିକ୍ଷା ଏସ୍‌ଟି ବାଳିକାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନାମଲେଖା, ଶିକ୍ଷା ଜାରି ରଖିବା ଏବଂ ନିମ୍ନ ଶିକ୍ଷା ଅଧାରୁ ଛାଡିବା ହାର, ହଷ୍ଟେଲ ବିଲ୍ଡିଂ ସମାପ୍ତ ନହେବା କାରଣରୁ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

3.1.2.2 ସୀମା ପ୍ରାଚୀର ନିର୍ମାଣ ନହେବା ହେତୁ ଏସଟିଜିଏଚ୍ ଅଟ୍ଟାଳିକାର ଉପଯୋଗ ନହେବା

ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2011) ଯେ ଅତିକ୍ରମଣକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏସଟିଜିଏଚ୍ ସୀମା ପ୍ରାଚୀର ଦ୍ୱାରା ସୁରକ୍ଷିତ ରହିବା ଉଚିତ୍ । 2009-10 ରୁ 2020-21 ମଧ୍ୟରେ, ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ 12.13 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ 16 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ[42] କରିଥିଲେ । ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା, 10.98 କୋଟି ଟଙ୍କା (91 ପ୍ରତିଶତ) ର ଉପଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା (***ପରିଶିଷ୍ଟ 3.1.2***) । ସମସ୍ତ 16 ଟି ଏସ୍‌ଟିଭିଏଚ୍‌ର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି ବୋଲି ସଂପୃକ୍ତ ଆଇଟିଜିଏ ମାନେ ସୂଚିତ କରିଥିଲେ । ଆଠଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ତାରିଖ ଡିସେମ୍ବର 2012 ରୁ ଅକ୍ଟୋବର 2022 ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଅବଶିଷ୍ଟ ଆଠଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ପାଇଁ ସଂପୃକ୍ତ ନମୁନା ଆଇଟିଡିଏ ଦ୍ୱାରା ଅଡିଟ୍‌କୁ ସମାପ୍ତି ତାରିଖ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍, ତଥାପି ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଯେ, ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି ବୋଲି ଯଦିଓ କୁହାଯାଇଥିଲା ସେଗୁଡିକର ଅନ୍ତିମ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ସେଗୁଡ଼ିକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇ ନଥିଲା କିମ୍ବା ଅବଶିଷ୍ଟ ଅବଶେଷ 1.15 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗକୁ ଫେରସ୍ତ କରାଯାଇ ନ ଥିଲା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭବନ ହସ୍ତାନ୍ତର ନକରିବାର କାରଣ ହେଉଛି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଭବନ ଚାରିପାଖରେ ସମା ପ୍ରାଚୀର ନିର୍ମାଣ ନହେବା ।

ହଷ୍ଟେଲ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପାଇଁ ଏକ ସୀମା ପ୍ରାଚୀର ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଅଡିଟ୍, ତଥାପି ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ତ୍ତ ସତ୍ତ୍ୱେ ସୀମା ପ୍ରାଚୀର ନିର୍ମାଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏହି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ଆକଳନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହିପରି, ହଷ୍ଟେଲ ବିଲ୍ଡିଂ ସହିତ ସୀମା ପ୍ରାଚୀର ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା ହଷ୍ଟେଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂରଚନାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରିବା ପାଇଁ ସେଗୁଡିକର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା ।

ତେଣୁ, ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୋଜନା, କାର୍ଯ୍ୟ ପରିସର ରୁ ସୀମା ପ୍ରାଚୀର ନିର୍ମାଣକୁ ବାଦ୍ ଦେବା ଏବଂ ପରେ ଏହି ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଏହି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣରେ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିବା 10.98 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ନିଷ୍କ୍ରିୟ କରିଦେଲା ।

3.1.2.3 ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଅଭାବ ହେତୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଇଥିବା ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଭବନର ଉପଯୋଗ ନ ହେବା

ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, 6.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ନଅଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଡିସେମ୍ବର 2012 ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2020 ମଧ୍ୟରେ ସଂପୃକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ/ ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା (***ପରିଶିଷ୍ଟ 3.1.3***) ବିଲ୍ଡିଂଗୁଡ଼ିକ, ତଥାପି, ନିମ୍ନଲିଖିତ କାରଣ ହେତୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା: (i) ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିବା

[41] ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ ମନିଟରିଂ କମିଟି ସଂପୃକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା କଲେକ୍ଟରଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା । ପିଏ, ଆଇଟିଡିଏ ସଚିବ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା କଲ୍ୟାଣ ଅଧିକାରୀ ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ କମିଟି ନିୟମିତ ଭାବେ ହଷ୍ଟେଲ ନିର୍ମାଣ ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା

[42] 2009-10: ନଅ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍; 2011-12: ଗୋଟିଏ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍; 2013-14: ତିନୋଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍; 2015-16: ଗୋଟିଏ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍; 2019-20: ଗୋଟିଏ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍; ଏବଂ 2020-21: ଗୋଟିଏ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍

ଶୌଚାଳୟ, (ii) ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିବା ଚଟାଣ ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତିକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ, (iii) ଅଚଳ ଜଳ ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା (iv) ଆସବାବପତ୍ର ଏବଂ ଉପକରଣର ଯୋଗାଣ ନହେବା, ଯାହା **ଚାର୍ଟ 3.1.3** ରେ ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଛି । ରୋଷେଇ/ ସେବାୟତଙ୍କ ନିୟୋଜନ ନକରିବା ମଧ ଏହି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବହାର ନହେବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଏକ କାରଣ ଥିଲା ।

ଚାର୍ଟ 3.1.3: ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଅଭାବ ହେତୁ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇନଥିବା ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍

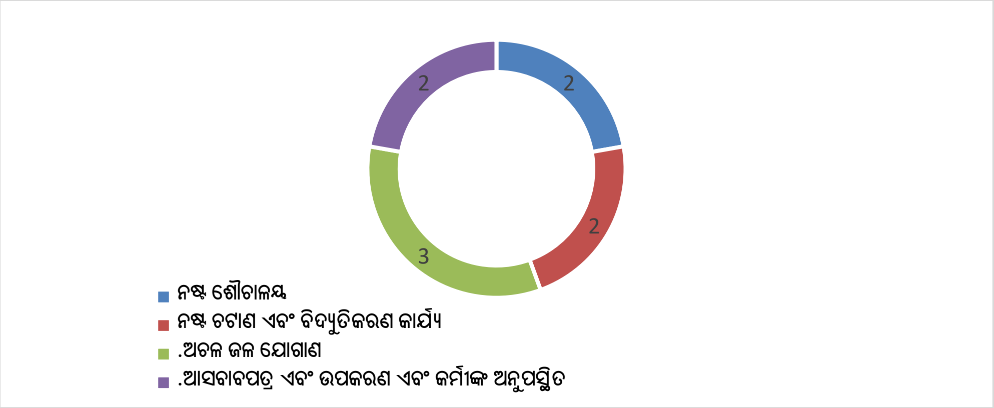

ଏହି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ଗୁଡ଼ିକରେ ଦୁଇଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ ଭବନ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇସାରିଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଆବଶ୍ୟକ ଆସବାବପତ୍ର ଏବଂ ଉପକରଣ ଯେପରିକି ଖଟିଆ ଏବଂ ମଶାରୀ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ରୋଷେୟା ଏବଂ ସେବାୟତଙ୍କ ପରି ଦେଖାଶୁଣା କର୍ମଚାରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ନିୟୋଜିତ ନ ଥିଲେ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟ୍ଟାଳିକାଗୁଡିକ ଅବ୍ୟବହୃତ ରହିଲା ।

ଏହି ହଷ୍ଟେଲ କୋଠାଗୁଡିକୁ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାରେ ବିଫଳତା ହେତୁ ଏହି ହଷ୍ଟେଲ କୋଠାଗୁଡିକ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା 6.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିଷ୍କ୍ରିୟ ରହିଥିଲା । ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଯେ, ନିର୍ମିତ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡିକୁ ଏକ ବସବାସ କରିବା ସ୍ଥିତିକୁ ଅଣିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପଦକ୍ଷେପ ଅଭାବରୁ ଏହି ହଷ୍ଟେଲ ଗୁଡିକର ଅବସ୍ଥା ଆହୁରି ଜରାଜୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପଡିଥିଲା, ଯେହେତୁ ଅତିବାହିତ ସମୟ ସହିତ ସମାପ୍ତ ସିଭିଲ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡିକ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଉଥିଲା, ସମ୍ଭବତଃ ଏବଂ ହୋଇସାରିଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଅପବ୍ୟୟର ସମ୍ଭାବନା ଥିଲା ।

ଡିଡବ୍ଲୁ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସହିତ ଜେପିଆଇ ସମୟରେ ତିନିଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ର[43] ଜରାଜୀର୍ଣ୍ଣ ଅବସ୍ଥା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ***ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ 3.1.2*** ଏବଂ ***3.3.3*** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:

ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ 3.1.2: କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲାର ଭବାନୀପାଟଣା ବ୍ଲକର ସାଗଡ଼ା ସରକାରୀ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ର ଜୀର୍ଣ୍ଣଶୀର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥିତି ।	***ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ 3.1.3: କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲା ନରଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ନୂଆପଡ଼ା ଠାରେ ଥିବା ଛାୟାଦେବୀ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଉଦ୍ଭିଦ ଦ୍ୱାରା ଆବୃତ ଏବଂ ଜୀର୍ଣ୍ଣଶୀର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥିତି ।***

[43] (1) ସରକାରୀ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ସାଗଡ଼ା, କଳାହାଣ୍ଡି (2) ଛାୟାଦେବୀ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ନୂଆପଡ଼ା, କଳାହାଣ୍ଡି ଓ (3) ଦହାଗାଁ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ, କୋକସରା ବ୍ଲକ୍, କଳାହାଣ୍ଡି

ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, କୌଣସି ଡିଡବ୍ଲୁଓ/ ଆଇଟିଡିଏ ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ ଅର୍ଥ ମଞ୍ଜୁର ପାଇଁ ଏସଏସଡି ବିଭାଗକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇ ଥିଲେ ନା ଏସ୍ଏସ୍ଡି ବିଭାଗ, କ୍ଷେତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ମାଗିଥିଲେ, ଯାହା **ପରିଚ୍ଛେଦ 3.1.3.4** ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

3.1.2.4 ଏସ୍‌ଟି ବାଳିକାମାନଙ୍କର ଅଭାବ ହେତୁ ହଷ୍ଟେଲ ଗୁଡିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନହେବା

ଚାରିଟି ଜିଲ୍ଲାରେ, ଡିସେମ୍ବର 2015 ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2017 ମଧ୍ୟରେ 6.82 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ନଅଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ କୋଠା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇ ଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ/ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । ସାତଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ କୋଠା ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଏସଟି ବାଳିକାଙ୍କ ନାମଲେଖା 7 ରୁ 48, ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିଲା (***ପରିଶିଷ୍ଟ 3.1.4***) ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଏକ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ବିଲ୍ଡିଂରେ, ଯଥା ବଡବିଲ ସ୍ଥିତ ବଡ଼ବିଲ କଲେଜର ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ଏସ୍‌ଟି ବାଳିକାମାନଙ୍କର ନାମଲେଖା ସଂଖ୍ୟା 324 ରହିଥିଲା । ନବମ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମ୍ବଲପୁରର କବରପଲ୍ଲୀ ସ୍ଥିତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅର୍ଥାତ ଭିଏସଏସ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟର ନାମ ଲେଖାଇଥିବା ଏସ୍‌ଟି ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇନଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ସାତଟି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକମାନେ ଅଡିଟକୁ ସୁଚିତ କରିଥିଲେ ଯେ, ଆବଶ୍ୟକ ସଂଖ୍ୟକ ଆଗ୍ରହୀ ଏସଟି ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ହଷ୍ଟେଲଗୁଡିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ବଡବିଲ କଲେଜ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନର ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ଯଦିଓ 324 ଜଣ ଏସ୍‌ଟି ଛାତ୍ରୀ ବଡବିଲ କଲେଜରେ ନାମ ଲେଖାଇଥିଲେ, ନାମ ଲେଖାଇଥିବା ଏସଟି ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଆଗ୍ରହର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ହଷ୍ଟେଲ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇପାରିଲା ନଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ, ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ଗୁଡ଼ିକରେ ନିର୍ମାଣର ମଞ୍ଜୁରୀ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ର ଆବଶ୍ୟକତାର ଆକଳନ କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ବିନା ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ର ନିର୍ମାଣ

ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାର ଜୁଜୁମୁରା ବ୍ଲକର କବରପଲ୍ଲୀ ସ୍ଥିତ ଭିଏସ୍‌ଏସ୍ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ପାଇଁ 2013-14 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ 48.27 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିଲା । ଏହାର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 2015 ଡିସେମ୍ବର 23 ରେ ଏହି କୋଠାକୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । ତେବେ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା, ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଛଅ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନହୋଇ ରହିଥିଲା । ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ପଚରା ଯିବାରୁ, ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ କହିଥିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ହଷ୍ଟେଲଟି ଏକ ଦୂର ସ୍ଥାନରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା, ଏହି ଜାଗା ବାଳିକାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅସୁରକ୍ଷିତ ବୋଲି ତାଙ୍କ ପରିବାର ଦ୍ୱାରା ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତର ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ, ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ହେତୁ 600 ଏସଟି ବାଳିକା, ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ର ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ, ଯାହା ଫଳରେ ସ୍ଥାନର ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଚୟନ ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ଏସ୍‌ଟି ବାଳିକା ହଷ୍ଟେଲକୁ ଏକ ବାଳକ ହଷ୍ଟେଲରେ ପରିଣତ କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ବଲପୁରର ଡିଡବ୍ଲ୍ୟୁଓକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2016) । ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗ ଏହି ରୂପାନ୍ତର ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲା (25 ଜୁଲାଇ 2017) । ଅକ୍ଟୋବର 2015 ରୁ ଡିସେମ୍ବର 2016 ମଧ୍ୟରେ ଡିଡବ୍ଲ୍ୟୁଓ ଖଟ, କମ୍ବଳ, ମଶାରୀ, ବାସନକୁସନ ଓ ୱାଟର ପ୍ୟୁରିଫାୟାର ଭଳି ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ତେବେ ମଧ୍ୟ ନଳକୂପ ଓ ବିଦ୍ୟୁତ ସଂଯୋଗର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ ଅଡିଟ୍ ତାରିଖ (ଏପ୍ରିଲ 2023) ସୁଦ୍ଧା ବାଳକ ହଷ୍ଟେଲ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇପାରିନଥିଲା ।

3.1.2.5 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ର ଉପଯୋଗ

ଯେପରିକି ***ଅନୁଚ୍ଛେଦ 4.2*** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟରେ 1,471 ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଥିଲା । ଅଡିଟ୍‌ରେ ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଅଗଷ୍ଟ 2013 ରୁ ଜୁଲାଇ 2017 ମଧ୍ୟରେ 5.27 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଅନ୍ୟ ଛଅଟି ହଷ୍ଟେଲ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉପଯୋଗ ହୋଇଥିଲା କିମ୍ବା ଖାଲି ପଡ଼ିଥିଲା । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଏହା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ:

- ତିନୋଟି ଜିଲ୍ଲାର ଚାରୋଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଭବନ, ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲା, ଯାହା ଧାର୍ଯ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଏସଟି ବାଳିକାମାନଙ୍କୁ ହଷ୍ଟେଲରେ ରହିବା ସୁବିଧାରୁ ବଞ୍ଚିତ ରଖିଥିଲା । ହଷ୍ଟେଲ କୋଠାର ନାମ, ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ, ହସ୍ତାନ୍ତର ତାରିଖ ଏବଂ 2022-23 ଶିକ୍ଷା ବର୍ଷରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନାମ ଲେଖାଯାଇଥିବା ଏସଟି/ଏସସି ବାଳିକା ସଂଖ୍ୟା, ***ସାରଣୀ 3.1.2*** ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.1.2: ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ର ଉପଯୋଗ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା)

କ୍ର. ସଂ.	ଜିଲ୍ଲା	ବିଦ୍ୟାଳୟ	ନିର୍ମାଣ ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କା ଲକ୍ଷରେ)	ହସ୍ତାନ୍ତର ତାରିଖ	ନାମ ଲେଖାଇ ଥିବା ଏସ୍‌ଟି ବାଳିକାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପଯୋଗର ପ୍ରକୃତି
1	କଳାହାଣ୍ଡି	ଭବାନିପାଟଣା ପୋଲିସ୍ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଏସ୍‌ଟି ବାଳିକା ହଷ୍ଟେଲ୍	50.00	16.08.2013	5	ପୋଲିସ୍ କର୍ମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକୃତ
2	କଳାହାଣ୍ଡି	ହରଗୌରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, କର୍ଣ୍ଣୁଲା	140.00	22.06.2016	38	ଶ୍ରେଣୀଗୃହ
3	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ଉଦିତ୍‌ନଗର ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ରାଉରକେଲା	100.00	13.10.2015	126	ଅନ୍ୱେଷା ହଷ୍ଟେଲ (ଉଭୟ ଏସ୍‌ସି/ ଏସ୍‌ଟି ବାଳକ ଏବଂ ବାଳିକାଙ୍କ ପାଇଁ)
4	କୋରାପୁଟ	ବନ୍ଧୁଗାଁ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ	55.00	ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା[44]	ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା	ବାଳକ ହଷ୍ଟେଲ
	ମୋଟ		**345.00**		**169**	

(ଉତ୍ସ: ପିଏ, ଆଇଟିଡିଏ ଗୁଡ଼ିକର ରେକର୍ଡ ଏବଂ ଜେପିଆଇ ସମୟରେ ସଂଗୃହୀତ ସୂଚନା)

ଉପରୋକ୍ତ **ସାରଣୀ 3.1.2** ରୁ ଏହା ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ ଗୋଟିଏ ହଷ୍ଟେଲ ଓଡିଶା ପୋଲିସ୍‌ର ଅଧୀନରେ ଥିବାବେଳେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଶ୍ରେଣୀଗୃହ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଏକ ଏସଟିଜିଏଚ ଉଭୟ ଏସ୍‌ସି/ ଏସ୍‌ଟି ବାଳକ ଓ ବାଳିକା ମାନଙ୍କ ହଷ୍ଟେଲ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲା । ଅଡିଟ୍ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ 2022-23 ଶିକ୍ଷା ବର୍ଷରେ ଏହି ତିନିଟି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ 169 ଏସ୍‌ଟି ବାଳିକା ନାମ ଲେଖାଇଥିଲେ । ଏହି ବାଳିକାମାନେ ହଷ୍ଟେଲ ଗୁଡିକରେ ରହିବା ସୁବିଧାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ, ଯାହା କେବଳ ସେମାନଙ୍କ ରହିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା ।

- ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଏସଟିଜିଏଚ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଯେ ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗ, ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବେସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ହଷ୍ଟେଲ ନିର୍ମାଣକୁ ନିଷିଦ୍ଧ କରିଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2011) । ତେବେ, ଯେପରି ସଂପୃକ୍ତ ଆଇଟିଡିଏର ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସହିତ ଜେପିଆଇ ସମୟରେ ସୂଚନା ମିଳିଥିଲା, ବିଭାଗ ନିଜ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରୁ ବିଚ୍ୟୁତ ହୋଇ, ଦୁଇଟି ବେସରକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ[45] ପାଇଁ ଦୁଇଟି ହଷ୍ଟେଲ ନିର୍ମାଣକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦେଇଥିଲା । ଡିସେମ୍ବର 2016 ରୁ ଜୁଲାଇ 2017 ମଧ୍ୟରେ ଏହି ହଷ୍ଟେଲଗୁଡିକ 1.82 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଯେ, ଏସ୍‌ଟି ବାଳିକାମାନଙ୍କ ରହିବା ସୁବିଧା ଯୋଗାଇବା ଏବଂ ପରେ ଏହି ହଷ୍ଟେଲଗୁଡିକୁ ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ଏକ ମାତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ 5.27 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଛଅଟି ହଷ୍ଟେଲ ନିର୍ମାଣ ଏହାର ନିର୍ମାଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପରାସ୍ତ କରିଛି ।

ଏହିପରି, ସର୍ବୋପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ କୋଠା ପୁରା ସମାପ୍ତ ନହେବା, ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ, ଏସ୍‌ଟି ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଅଭାବ ହେତୁ ଉପଯୋଗ ନହେବା ସହିତ ହଷ୍ଟେଲ କୋଠାକୁ ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର, 53ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଭବନ ନିର୍ମାଣରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା 35.26 କୋଟି ଟଙ୍କାର କୌଣସି ଲାଭ ମିଳିନଥିଲା ।

44 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ତାରିଖ: 12 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 । ହସ୍ତାନ୍ତର ତାରିଖ ଅଡିଟ୍‌କୁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇନଥିଲା

45 ବଡ଼ବାସୁଲ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ, କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ଆଞ୍ଚଳିକ ଡିଗ୍ରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ରାୟଗଡ଼ା ଜିଲ୍ଲା

ସୁପାରିଶ :

1. **ସମସ୍ତ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହଷ୍ଟେଲ କୋଟାର ଭୌତିକ ସ୍ଥିତିକୁ ସମୀକ୍ଷା/ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇପାରେ ଏବଂ (i) ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ହଷ୍ଟେଲ କୋଠା ନିର୍ମାଣକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା (ii) ନିୟମିତ ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରାଇବା (iii) ଏସ୍‌ଟି ବାଳିକା ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷାଗତ ଆଗ୍ରହକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ କେବଳ ହଷ୍ଟେଲ କୋଠାଗୁଡିକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ।**

3.1.3 ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ମାନଦଣ୍ଡ/ ମାନାଙ୍କ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ

100 ସିଟ୍ ବିଶିଷ୍ଟ ହଷ୍ଟେଲ ପାଇଁ ନିର୍ମିତ କ୍ଷେତ୍ର[46] 227.30 ବର୍ଗ ମିଟର କିମ୍ବା 2450 ବର୍ଗ ଫୁଟ ବୋଲି ଏସଏସଡି ବିଭାଗ ସ୍ଥିର କରିଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2011) । ତେବେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ପାଇଁ ରହିବା ପ୍ରକୋଷ୍ଠର ସର୍ବନିମ୍ନ ସ୍ଥାନ ପାଇଁ କୌଣସି ମାନଦଣ୍ଡ ସ୍ଥିର କରାଯାଇନଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପବ୍ଲିକ୍ ୱାର୍କସ ବିଭାଗ (ସିପିଡବ୍ଲ୍ୟୁଡି) ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁସାରେ ସ୍ଥାପତ୍ୟ ନର୍ମର ସଂକଳନ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକାରେ ନିର୍ମିତ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ହଷ୍ଟେଲ ଅନ୍ତେବାସୀଙ୍କ ପାଇଁ ସର୍ବନିମ୍ନ ସ୍ଥାନ 40 ବର୍ଗଫୁଟ ହେବା ଉଚିତ (ରୋଷେଇ ଘର, ଶୌଚାଳୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଧାରଣ ସ୍ଥାନକୁ ଛାଡି) । ଅଡିଟ୍ ସଂପୃକ୍ତ ଆଇଟିଡିଏର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହିତ 69ଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ର ଜେପିଆଇ ପରିଚାଳନା କରିଥିଲା ନା କେବଳ ଉପଲବ୍ଧ ପ୍ଲିନ୍ଥ ସ୍ଥାନରେ ବରଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଅଭାବରେ ମଧ୍ୟ କମ୍‌ତି ଅଭାବ ଦେଖାଦେଇଥିଲା ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

3.1.3.1 ଲିଭିଂ ରୁମରେ ଜାଗାର ଅଭାବ

ଛଅଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ଲିଭିଂ ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ଉପଲବ୍ଧ ସ୍ଥାନ, ସିପିଡବ୍ଲ୍ୟୁଡି ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ମାନଦଣ୍ଡ 48 ରୁ 78.40 ପ୍ରତିଶତ କମ୍ ଥିଲା, ଯାହା **ସାରଣୀ 3.1.3** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.1.3: ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ଗୁଡ଼ିକରେ ଲିଭିଂ ସ୍ଥାନର ଅଭାବ

କ୍ର. ସଂ.	ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍	ବେଡ୍ ସଂଖ୍ୟା	ଲିଭିଂ ରୁମର ପ୍ଲିନ୍ଥ କ୍ଷେତ୍ର	ଅନ୍ତେବାସୀ ପ୍ରତି ପ୍ଲିନ୍ଥ କ୍ଷେତ୍ର		କମ୍‌ତି	
				ପ୍ରକୃତ	ସିପିଡବ୍ଲୁଡି ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁସାରେ	ଅନ୍ତେବାସୀ ପ୍ରତି	ପ୍ରତିଶତ
			(ସଂଖ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଗ ଫୁଟ୍‌ରେ)				
1	ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍, ବୈଦପୁର, ବଡ଼ସାହି ବ୍ଲକ୍, ମୟୂରଭଞ୍ଜ	300	5,875.20	19.58	40.00	20.42	51.05
2	ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍, ରାଉତାଳିପାଟ, ସୁକ୍ରୁଲି ବ୍ଲକ୍, ମୟୂରଭଞ୍ଜ	300	5,760	19.20	40.00	20.80	52.00
3	ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍, ଚଢେଇପାହାଡି, ୟୁଜିୟୁପି, ବିଜତଳା ବ୍ଲକ୍, ମୟୂରଭଞ୍ଜ	100	2,080	20.80	40.00	19.20	48.00
4	ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍, ବଡ଼ଗୋବରା ଆଶ୍ରମ ସ୍କୁଲ, ତିରିଙ୍ଗ ବ୍ଲକ୍, ମୟୂରଭଞ୍ଜ	100	936	9.36	40.00	30.64	76.60
5	ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍, ସାନଭୁଣ୍ଡୁ ଆଶ୍ରମ ସ୍କୁଲ, ତିରିଙ୍ଗ ବ୍ଲକ୍, କନ୍ଧମାଳ	100	864	8.64	40.00	31.36	78.40
6	ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍, ବିଲବଡିଆ ଆଶ୍ରମ ସ୍କୁଲ, ଖଜୁରିପଡ଼ା ବ୍ଲକ୍, କନ୍ଧମାଳ	100	1440	14.40	40.00	25.60	64.00

(ଉତ୍ସ: ପିଏ, ଆଇଟିଡିଏ ଏବଂ ଜେପିଆଇ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ସୂଚନା)

---

[46] ଡାଇନିଂ ରୁମ୍ ସହିତ, ଟଏଲେଟ୍, ୱାର୍ଡନ୍ ରୁମ୍ ଇତ୍ୟାଦି

ମୌଳିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯେପରିକି ଶୋଇବା ଏବଂ ଅଧ୍ୟୟନ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ରହିବା ସ୍ଥାନ ଅଭାବରେ ଏସଟି ଝିଅମାନେ ଏହି ଏସଟିଜିଏଚ ଗୁଡିକରେ ଅତ୍ୟଧିକ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ପରିସ୍ଥିତିରେ ରହିଥିଲେ । ସଂପୃକ୍ତ ଆଇଟିଡିଏ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହ ଜେପିଆଇ ସମୟରେ, ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା ଯେ ସମସ୍ତ ବାଳିକା ନିବାସୀଙ୍କ ପାଇଁ ଖଟ ରଖିବା ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସ୍ଥାନ ନଥିବାରୁ ଖଟ ଏବଂ ଗଦି ଏସଟିଜିଏଚ ପରିସରରେ ବ୍ୟବହାର ବିନା ସଂରକ୍ଷିତ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ଅଧିକନ୍ତୁ **ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ 3.1.4** ଏବଂ **3.1.5** ରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ପରି ଅନ୍ତେବାସିନୀମାନେ ବସିବା ଏବଂ ଶୋଇବା ପାଇଁ ଖଟ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ବାଧ ହୋଇଥିଲେ ।

ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ 3.1.4: ମୟୁରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ସୁକୁଳି ବ୍ଲକ ଅନ୍ତର୍ଗତ ରାଉତାଲି ପାଟ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ 18 ଜଣ ଅନ୍ତେବାସୀ ଏକ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ରହିବା ଜାଗା ଥିବା କୋଠରୀରେ ରହୁଥିଲେ

ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ 3.1.5: ମୟୁରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ଟିରିଙ୍ଗି ବ୍ଲକ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବାଡ଼ଗୋତ୍ରା ଆଶ୍ରମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ 20 ଜଣ ବାଳିକା ଅନ୍ତେବାସୀ ଏକ କୋଠରୀରେ ରହୁଥିଲେ

ଲିଭିଂ ରୁମରେ ବହି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜିନିଷ ମଧ କୋଠରୀରେ ଥିବା ଅଂଶୀଦାର ଖଟଗୁଡିକରେ ରଖାଯାଇଥିଲା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଏସଟିଜିଏଚଗୁଡିକରେ ଅସାଧାରଣ ଭାବେ ରହିବା ସ୍ଥାନ ଅତ୍ୟଧିକ କମ୍ ଥିଲା, କାରଣ ରହୁଥିବା ଏସଟି ବାଳିକାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ସଂପୃକ୍ତ ହଷ୍ଟେଲ ଗୁଡିକରେ ଶଯ୍ୟା ଶକ୍ତିଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା ।

- ମାଲକାନାଗାରି ଜିଲ୍ଲାର ସିକାପଲ୍ଲୀ ଏସଏସଡି ବାଳିକା ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟର 200 ଶଯ୍ୟା ଶକ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ବାଳିକା ବାସିନ୍ଦାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା 256 ଥିଲା ।
- ନବରଙ୍ଗପୁର ଜିଲ୍ଲାର ତେନ୍ତୁଳିଖୁଣ୍ଟି ବ୍ଲକର ପାତ୍ରାପୁଟ ସେବାଶ୍ରମ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ର 100 ଶଯ୍ୟା ଶକ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ, ବାଳିକା ବାସିନ୍ଦାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା 180 ଥିଲା ।

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଲିଭିଂ ରୁମରେ ଭିଡ଼, ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ପୂରଣ କରିବାର ଜରୁରୀ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସୂଚାଇଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ଜାଗାର ନୂତନ ସର୍ଭେ କରିଥିବା ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ଗୁଡ଼ିକର କ୍ଷମତା ବଢ଼ାଇବାଇବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା ।

3.1.3.2 ମୌଳିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୁବିଧାର ଅଭାବ

ଏସ୍ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2011) ଯେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ରୋଷେଇଘର, ଶୌଚାଳୟ, ଡାଇନିଂ ରୁମ୍, ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଏବଂ ବାହ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତିକରଣ, ପାଇପ ଜଳ ଯୋଗାଣ, ସାନିଟାରୀ ଉପକରଣ ସ୍ଥାପନ, ପିଏଚ୍ ଫିଟିଙ୍ଗ ଏବଂ ଡ୍ରେନେଜ ରହିବା ଉଚିତ୍ । ଏହା ମଧ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ 100 ଶଯ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ହଷ୍ଟେଲରେ 10 ଟି ଶୌଚାଳୟ ରହିବା ଉଚିତ୍ ଯେପରିକି 10 ଜଣ ବୋର୍ଡରଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଶୌଚାଳୟ । ଅଡିଟ୍ ସଂପୃକ୍ତ ଆଇଟିଡିଏ/ ଡିଡବ୍ଲୁଓର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହିତ 69 ଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ମିଳିତ ଭୌତିକ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଭିତ୍ତିଭୂମିରେ ତ୍ରୁଟି ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯାହା **ସାରଣୀ 3.1.4** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.1.4: ନମୁନା ହୋଇଥିବା ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ଅଭାବ

କ୍ର. ସଂ.	ଭିତ୍ତିଭୂମି ଉପାଦାନ	ଭିତ୍ତିଭୂମି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିବା ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା (ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା 69ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚର ପ୍ରତିଶତ	ମନ୍ତବ୍ୟ
1	ଶୌଚାଳୟ ଏବଂ ବାଥ୍ ରୁମ୍	26 (38 *ପ୍ରତିଶତ*)	ଭଙ୍ଗା ସାନିଟାରୀ ଫିଟିଙ୍ଗ୍ ଯୋଗୁଁ ଶୌଚାଳୟ ସଂଖ୍ୟାରେ ଅଭାବ ଏବଂ ତା ସହିତ ଅନୁପଯୋଗୀ ଶୌଚାଳୟ
2	ପାନୟ ଜଳ ବିଶୋଧକ	29 (42 *ପ୍ରତିଶତ*)	ଝିଅମାନେ ବୋରୱେଲରୁ ସିଧା ଅଶୋଧିତ ପାଣି ପିଇବା ପାଇଁ ବାଧ ହୋଇଥିଲେ
3	ପାଇପ ଜଳ ଯୋଗାଣ	3 (4.35 *ପ୍ରତିଶତ*)	ଝିଅମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ନାନ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ବାଲିଟିରେ ନଳକୂଅରୁ ପାଣି ଆଣିବାକୁ ବାଧ ଥିଲେ
4	ନର୍ଦ୍ଦମା କାର୍ଯ୍ୟ	27 (39 *ପ୍ରତିଶତ*	ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଭିତରେ ବର୍ଜ୍ୟ ଜଳର ଜମା ହେବା ଯୋଗୁଁ ବାଳିକା ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଅପରିଷ୍କାର ସ୍ଥିତି
5	ରୋଷେଇଘର	39 (56 *ପ୍ରତିଶତ*)	ସ୍ୱଚ୍ଛ ରାନ୍ଧିବା ସ୍ଥାନ ଏବଂ ଧୂମହୀନ ଚୁଲାର ଅଭାବ
6	ଭୋଜନ କକ୍ଷ/ ସ୍ଥାନ	41 (59 *ପ୍ରତିଶତ*)	ସ୍ୱଚ୍ଛ ଏବଂ ଆଶ୍ରୟ ଯୁକ୍ତ ଭୋଜନାଳୟର ଅଭାବ
7	ସୀମା ପ୍ରାଚୀର	30(43 *ପ୍ରତିଶତ*)	ବାଳିକା ହଷ୍ଟେଲରେ ଅନଧିକୃତ ପ୍ରବେଶ ବିରୋଧରେ ମୌଳିକ ପ୍ରତିଷେଧକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପସ୍ଥିତ
8	ସିସିଟିଭି କ୍ୟାମେରା	51 (73 *ପ୍ରତିଶତ*)	ଝିଅମାନଙ୍କ ହଷ୍ଟେଲରେ କୌଣସି ଅନଧିକୃତ ପ୍ରବେଶର ଚିହ୍ନଟ/ ଖୋଜ କରିବାରେ ମୌଳିକ ପଦକ୍ଷେପର ଅନୁପସ୍ଥିତି
9	ଅଗ୍ନି ନିର୍ବାପକ ଯନ୍ତ୍ର	30 (43 *ପ୍ରତିଶତ*)	ହଷ୍ଟେଲ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅଗ୍ନି ବିପଦର ସମାଧାନ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପର ଅଭାବ

(ଉତ୍ସ: ହଷ୍ଟେଲ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଓ ଜେପିଆଇ ସମୟରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା)

ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ:

- ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା 69 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ମଧ୍ୟରୁ 26 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ଆବଶ୍ୟକ ଶୌଚାଳୟ ସଂଖ୍ୟାରେ ଅଭାବ ଦେଖା ଦେଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ଅଭାବ ଏକ ରୁ ଆଠ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା । 20ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ଥିବା ଶୌଚାଳୟ ଏବଂ ବାଥ୍ ରୁମର କବାଟ ଏବଂ ଝରକା ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ଏବଂ ନିର୍ମାଣର ଗୁଣବତ୍ତା ଖରାପ ଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ ବାଳିକା ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଥିଲା ଯାହା ***ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ 3.1.6*** ଏବଂ ***3.1.7*** ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ।

ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ 3.1.6: ଗଜପତି ଜିଲ୍ଲା, ନୂଆଗଡ଼ା ବ୍ଲକ, ଦୋଘରିଆ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ର ଶୌଚାଳୟର ଭଙ୍ଗା ଦ୍ୱାର

ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ 3.1.7: ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲା ତିରିଙ୍ଗି ବ୍ଲକ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବାଡ଼ଗୋଡ଼ା ଆଶ୍ରମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶୌଚାଳୟ କବାଟ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଛି

- 29 ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ଶୁଦ୍ଧ ପାନୀୟ ଜଳ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା, ଯେତେବେଳେ କି 18 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌କୁ ପାନୀୟ ଜଳ ବିଶୋଧନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା, 10 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ସ୍ଥାପିତ ଜଳ ବିଶୋଧକ ଗୁଡିକ ତିନି ରୁ ନଅ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନଥିଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ[47] ଜଳ ବିଶୋଧକ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ଛଅ ମାସ ପରେ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇନଥିଲା । ଏହି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ଅନ୍ତେବାସୀମାନେ ଟ୍ୟାପ୍ ପାଣି ପିଉଥିଲେ ଯାହା ***ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ 3.1.8***ରେ ଦେଖାଯାଇଛି । 670 ଅନ୍ତେବାସୀଙ୍କ ସାକ୍ଷାତକାର ସମୟରେ 310 (46 ପ୍ରତିଶତ) ଅନ୍ତେବାସୀ କହିଛନ୍ତି ଯେ ପାନୀୟ ଜଳ ସୁବିଧା ଖରାପ ଏବଂ 335 (50 ପ୍ରତିଶତ) ଅନ୍ତେବାସୀ କହିଛନ୍ତି ଯେ ପାନୀୟ ଜଳ ସୁବିଧା ସାଧାରଣ ।

ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ 3.1.8: ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଲହୁଣିପଡ଼ା ବ୍ଲକ ବାନ୍ଧବେରେନା ସେବାଶ୍ରମ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ର ପାଣି ବିଶୋଧନାକାରୀ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଟ୍ୟାପ୍ ପାଣି ପିଉଥିବା ଛାତ୍ରୀମାନେ

- ତିନିଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ଗାଧୋଇବା, ରାନ୍ଧିବା ଏବଂ ସଫାକରିବା ପାଇଁ ପାଇପ୍ ଜଳ ଯୋଗାଣ ନଥିଲା । ପାଇପ୍ ଜଳ ଯୋଗାଣ ଅନୁପସ୍ଥିତିରୁ ଝିଅ ମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଦୈନନ୍ଦିନ ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ ନଳକୂପରୁ ପାଣି ଆଣିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ 3.1.9: ମୟୁରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ତିରିଙ୍ଗି ବ୍ଲକର ସାନଭୁନ୍ଦୁ ଆଶ୍ରମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ଜଳ ଯୋଗାଣ ଅଭାବରୁ ବାଳିକା ଅନ୍ତେବାସୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଦୈନନ୍ଦିନ ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ ନଳକୂପରୁ ପାଣି ଆଣିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା

- 27 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ, ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରୁ ବର୍ଜ୍ୟଜଳ ନିଷ୍କାସନ ପାଇଁ ଡ୍ରେନେଜ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା କିମ୍ବା ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ 18 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ କୌଣସି ଡ୍ରେନେଜ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା, ସାତଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ଡ୍ରେନ୍ ଆଂଶିକ ଭାବେ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଦୁଇଟି[48] ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ଡ୍ରେନେଜ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଜେପିଆଇ ସମୟରେ, ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟକଲା ଯେ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ପରିସରରେ ବର୍ଜ୍ୟ ଜଳ ଜମା ହୋଇ ଅପରିଷ୍କାର ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା, ବିଶେଷତଃ ଯେତେବେଳେ ଖୋଲାରେ ଯେତେବେଳେ ଝିଅମାନଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସହ ଜଡ଼ିତ ଥାନ୍ତି ।

---

47 ବଡ଼ଗୋବରା ଆଶ୍ରମ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ତିରିଙ୍ଗି ବ୍ଲକ୍, ମୟୁରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲା

48 ବଡ଼ଗୋବରା ଆଶ୍ରମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ସାନଭୁଣ୍ଡୁ ଆଶ୍ରମ ବିଦ୍ୟାଳୟ

*ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ **3.1.10:** ଗଜପତି ଜିଲ୍ଲା, ଗୁମ୍ମା ବ୍ଲକ କେସିପୁର, ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ର ଡ୍ରେନେଜ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଭାବ ହେତୁ ବର୍ଜ୍ୟ ଜଳର ଜମା*

*ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ **3.1.11:** କନ୍ଧମାଳ ଜିଲ୍ଲା ଟିକାବାଲି ବ୍ଲକ୍, ଟିକାବାଲି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ଆଂଶିକ ନିର୍ମିତି ଡ୍ରେନେଜ ସାଷ୍ଟମ ଯୋଗୁ ବର୍ଜ୍ୟ ଜଳ ଜମା*

- ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା (ଡିସେମ୍ବର 2013) ମେସ୍ ମ୍ୟାନେଜ୍‌ମେଣ୍ଟ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି ଯେ ରନ୍ଧନ କ୍ଷେତ୍ର ଅପରିଷ୍କାର ପରିବେଶରୁ ମୁକ୍ତ ହେବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ସାମଗ୍ରିକ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ପରିବେଶ ବଜାୟ ରଖିବା ଉଚିତ୍ । ଏହାର ବିପରୀତରେ, 39 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ସ୍ୱଚ୍ଛ ରାନ୍ଧିବା ସ୍ଥାନ ଏବଂ ଧୂମହୀନ ଚୁଲାର ଅଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ 15ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ରୋଷେଇ ଜାଗା ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା, ଯଦିଓ ସଂପୃକ୍ତ ଭବନ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଆକଳନରେ ଏହାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା । 18 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ, ଟ୍ୟାପ୍, ବେସିନ୍ ଏବଂ ଭେଣ୍ଟିଲେସନ୍ ଅଭାବରୁ ରୋଷେଇ ସ୍ଥାନ ଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉନଥିଲା । ଚାରୋଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ରୋଷେଇଘରଗୁଡ଼ିକ ଭଣ୍ଡାର ଘର ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିଲା ଏବଂ ଦୁଇଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ରୋଷେଇ ଘର ନଷ୍ଟ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା । ରୋଷେଇ ଘରର ଅଣ-ଉପଲବ୍ଧତା ଏବଂ ଅଣ-ବ୍ୟବହାର ବ୍ୟତୀତ, 42 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଥିବା ଏଲ୍‌ପିଜି ସଂଯୋଗ ବ୍ୟବହାର ଏଲ୍‌ପିଜି ସିଲିଣ୍ଡରର ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ ଥିଲା (ସଂପୃକ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକର ଶିକ୍ଷା ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୁହାଯାଇଥିଲା) । ଆଧାରରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉନଥିଲା ।

*ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ **3.1.12:** ଏକ ଖୋଲା ଡ୍ରେନ ଖାଲରେ ରନ୍ଧା ଖାଦ୍ୟ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଲାଞ୍ଜିଗଡ଼ ଏଚ୍‌ଏସ୍ ଲାଞ୍ଜିଗଡ଼ ବ୍ଲକ୍ କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲା*

*ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ **3.1.13:** ଷ୍ଟୋରର ରୁମ୍ ଅବାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ରୋଷେଇ ଘର ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଚଢେଇପାହାଡ଼ି ୟୁଜିୟୁପି ବିଜେତଳା ବ୍ଲକ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲା*

ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସାକ୍ଷାତକାର ସମୟରେ, 670 ଏସ୍‌ଟି ବାଳିକାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 238 (36 ପ୍ରତିଶତ) ରୋଷେଇ ଘର ସ୍ୱଚ୍ଛତାର ଗୁଣବତ୍ତା ସାଧାରଣ ବୋଲି ଜଣାଇଥିଲେ ଏବଂ 87 (13 ପ୍ରତିଶତ) ଏସ୍‌ଟି ବାଳିକା ସ୍ୱଚ୍ଛତାର ଗୁଣବତ୍ତା ଖରାପ ଥିଲା ବୋଲି ଜଣାଇଥିଲେ ।

- 41 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ, ଅନ୍ତେବାସୀନୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଏବଂ ଆଶ୍ରୟସ୍ଥଳଯୁକ୍ତ ଭୋଜନ ସ୍ଥାନ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା । ଏଥିରେ 24 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ଡାଇନିଂ ସ୍ପେସ୍ ତିଆରି କରାଯାଇନଥିଲା, ଯଦିଓ କୋଠାର ଆକଳନରେ ତାହାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା । 10 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ, ଯଦିଓ ଡାଇନିଂ ସ୍ପେସ୍ ତିଆରି କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଜଳ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ୱାସ୍ ବେସିନ୍ ଅଭାବ ହେତୁ ବ୍ୟବହାର ହୋଇପାରିନଥିଲା । ସେହିଭଳି, ଅନ୍ୟ ସାତଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ, ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ଗୁଡ଼ିକରେ ସାମଗ୍ରିକ ସ୍ଥାନ ଅଭାବ ହେତୁ ଉପସ୍ଥିତ ଭୋଜନ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ଷ୍ଟୋର ରୁମ୍ (5) ଏବଂ ଲିଭିଙ୍ଗ ରୁମ୍ (2) ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲା ।

***ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ 3.1.14:** ମୟୁରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ଶୁକ୍ରୁଲି ବ୍ଲକର ରୌତାଲି ପାଟ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ଭୋଜନ ସ୍ଥାନ ଲିଭିଂ ରୁମ୍ ଭାବେ ବ୍ୟବହୃତ*

***ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ 3.1.15:** ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲା ଭୋଗରାଇ ବ୍ଲକ୍ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍, ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପୁର ଏସ୍‌ଏସ୍‌ରେ ବାରଣ୍ଡାରେ ଅନ୍ତେବାସିନୀ ମାନେ ଭୋଜନ କରୁଛନ୍ତି*

- 24 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ, ସୀମା ପ୍ରାଚୀରର ଉଚ୍ଚତା ଅନୁପ୍ରବେଶକାରୀଙ୍କୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା, ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଚୀର କାନ୍ଥଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ କଣ୍ଟା ତାରର ବାଡ଼ ଲଗାଯାଇ ନଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଛଅଟି[49] ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ, କୌଣସି ସୀମା ପ୍ରାଚୀର ନଥିଲା, ଯଦିଓ ସେଗୁଡ଼ିକ କିଶୋର ବାଳିକା ହଷ୍ଟେଲଗୁଡ଼ିକରେ ଅନଧିକୃତ ପ୍ରବେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିଷେଧକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭାବରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।

- 51 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ସିସିଟିଭି ତଦାରଖର ଅଭାବ ଥିଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ, 21 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ, ସିସିଟିଭି ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା କିନ୍ତୁ ଅପ୍ରେଲ 2019/2022 ଠାରୁ ସେଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନଥିଲା । ଅଧିକନ୍ତୁ, ସିସିଟିଭି ମରାମତି ପାଇଁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା । ଅନ୍ୟ 30 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକ ସିସିଟିଭି ସହିତ ସଂଯୋଗ ହୋଇନଥିଲା । ସିସିଟିଭିର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ବାଳିକା ହଷ୍ଟେଲରେ କୌଣସି ଅନଧିକୃତ ପ୍ରବେଶକୁ ଚିହ୍ନଟ/ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାର କୌଣସି ଉପାୟ ନଥିଲା ।

- 30 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ଅଗ୍ନି ବିପଦର ସମାଧାନ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । 22 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ଅଗ୍ନି ନିର୍ବାପକ ଯନ୍ତ୍ର ନଥିବା ବେଳେ, ଆଠଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ

---

49 ରାମଚନ୍ଦ୍ରପୁର ଏସ୍‌ଏସ୍‌ରେ 100 ସିଟ୍ ବିଶିଷ୍ଟ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍; ପିଏସ୍, ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ଗୁରୁଣ୍ଡିଆ; ଖୁଣ୍ଟଗାଆଁ ଠାରେ 100 ସିଟ୍ ବିଶିଷ୍ଟ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍: ମୋଚିବହଲ, ଯୁଯୁମରା ଉନ୍ନୀତ ଏଚ୍‌ଏସ୍‌ରେ ଥିବା ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍,; ରାଇଘର, ନୂଆପଡା ଠାରେ 100 ସିଟ୍ ବିଶିଷ୍ଟ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍; କଲ୍ୟାଣସିଂହପୁରର ସିରିପୁର ଠାରେ 100 ସିଟ୍ ବିଶିଷ୍ଟ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍

ଥିବା ଅଗ୍ନି ନିର୍ବାପକ ଯନ୍ତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନଥିଲା, କାରଣ ରିଫିଲିଂ ତାରିଖ, ଛଅ ରୁ ଆଠ ମାସ ପୂର୍ବରୁ ଶେଷ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ମୌଳିକ ଏବଂ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଅନୁପସ୍ଥିତି ହେତୁ, ଏହି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା ଏସ୍‌ଟି ବାଳିକାମାନେ ସେହି ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ଯାହା ସେହି ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଜୀବନଶୈଳୀ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ କରିଥାଏ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିବା ଏକ ପରିବେଶରୁ ଶିକ୍ଷିବା ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଅନକୂଳ ଥିଲା, ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ଓ ଶିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଅନୁକୂଳ ପରିବେଶରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ।

ସର୍ବୋତ୍ତମ ଅଭ୍ୟାସ

ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, ରାୟଗଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାର ଗୁଣୁପୁର ବ୍ଲକର ଭରସିଂହର ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ଆବଶ୍ୟକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଏବଂ ସୁବିଧା ରହିଥିଲା ଓ ଅନ୍ତେବାସୀମାନଙ୍କୁ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ବଞ୍ଚିତ ଥିଲେ । ଆଇଏସ୍‌ଓ 9001-2015 ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା (ମଇ 2022) ।

ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ 3.1.16 ଏବଂ 3.1.17: ରାୟଗଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାର ଗୁଣୁପୁର ବ୍ଲକର ଭରସିଂହରେ ଥିବା ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଏବଂ ସୁବିଧା ଥିଲା ଯାହାପାଇଁ ଏହା ଆଇଏସ୍‌ଓ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଇଥିଲା ।

ଏହି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ର କାଯ୍ୟକାରିତା ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏହି ତଥ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଲା ଯେ, କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିକାରୀମାନେ ଯେପରି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା, ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ସଞ୍ଚାଳନ ଅନୁସାରେ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ଗୁଡ଼ିକରେ ସମାନ ଏବଂ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଫଳାଫଳ ହାସଲ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ଥିଲେ ।

3.1.3.3 ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଉପକରଣ, ଆସବାବପତ୍ର ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସୁବିଧାର ଅଭାବ

ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା (17 ଅପ୍ରେଲ 2013) ଜାରି କରିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଖଟ ଶଯ୍ୟା, କମ୍ବଳ, ମଶାରୀ, ରନ୍ଧନ ଉପକରଣ, ଆସବାବପତ୍ର, ୱାସିଂ ମେସିନ୍, ଟେଲିଭିଜନ ଇତ୍ୟାଦି ସୁବିଧାର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ସଂପୃକ୍ତ ଡିଡବ୍ଲୁଓ/ ଆଇଡିଟିଏର ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସହିତ 69 ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ଜେପିଆଇ ପରିଚାଳନା କରିଥିଲା ଏବଂ ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସୁବିଧା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ତ୍ରୁଟି ଦେଖାଯାଇଥିଲା, ଯାହା **ସାରଣୀ 3.1.5** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.1.5: 69 ପରୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ଗୁଡ଼ିକରେ ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସୁବିଧାରେ ଅଭାବ

କ୍ର.ସଂ.	ଆଇଟମ୍	ଆବଶ୍ୟକ ସଂଖ୍ୟା	ଉପଲବ୍ଧ	ଅଭାବ	ଅଭାବ (ପ୍ରତିଶତ)	ଅଭାବ ଥିବା ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା
1	ଖଟ	8,129	6,548	1,581	19	31
2	ଗଦି	8,129	4,393	3,736	46	45
3	ବେଡ୍ ଲାଇଲନ୍	8,129	4,855	3,274	40	37
4	କମ୍ବଳ	8,129	5,365	2,764	34	29
5	ମଶାରୀ	8,129	5,265	2,864	35	30

(ଉତ୍ସ: ପରୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା)

- 31ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ, ଖଟ ଏବଂ ଗଦି ସଂଖ୍ୟାରେ ଅଭାବ ହେତୁ ଗୋଟିଏରୁ ଅଧିକ ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ଖଟ/ ଗଦି ବାଣ୍ଟିଥିଲେ । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ, ଦୁଇଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ[50], ହଷ୍ଟେଲ ବିଲ୍ଡିଂରେ ରହିବା ସ୍ଥାନ ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଖଟ/ ଗଦିରେ ଅଭାବ ଦେଖାଦେଇଥିଲା । ଜେପିଆଇ ସମୟରେ, ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ଖଟ ଏବଂ ଗଦି ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ବଣ୍ଟନ କରାନଯାଇ ଗୋଟିଏ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ[51] ବ୍ୟବହାର ବିନା ଗଚ୍ଛିତ ହୋଇଥିଲା ।
- 37 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ, ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ବେଡ୍ ଲାଇନେନ୍ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ 11 ରୁ 218 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭାବ ପାଇଁ ଥିଲା । ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସଂଖ୍ୟକ ବେଡ୍ ଲାଇନେନ୍ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ବାଳିକା ଛାତ୍ରମାନେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଭାଗ କରିବାକୁ ବାଧ ହୋଇଥିଲେ । 29ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ, ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯିବାକୁ ଥିବା କମ୍ବଳର ସଂଖ୍ୟାରେ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ପ୍ରତି 10 ରୁ 254 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭାବ ଥିଲା ।
- 30 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ, ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ମଶାରିର ସଂଖ୍ୟାରେ 10 ରୁ 254 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭାବ ଦେଖାଦେଇଥିଲା । ମ୍ୟାଲେରିଆ, ଡେଙ୍ଗୁ ଇତ୍ୟାଦିରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଁ ମଶାରି ଜରୁରୀ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇନଥିଲା ।
- ସମସ୍ତ 69 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ, ଟେବୁଲ୍, ଚେୟାର, ଏବଂ ଆଲମିରା ସହିତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜିନିଷ ଗଚ୍ଛିତ ରଖିବା ପାଇଁ ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଷ୍ଟୋରେଜ୍ ସ୍ଥାନରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଅଭାବ ଥିଲା । ଏହିପରି, ଛାତ୍ରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଦୈନନ୍ଦିନ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକୁ ଖଟ ଉପରେ ରଖି ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ।
- 63ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ, ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୋଷାକ ଏବଂ ଲାଇନେନ୍ ଧୋଇବା ପାଇଁ ୱାସିଂ ମେସିନ୍ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ।
- 26 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ, ଟେଲିଭିଜନ୍ ସେଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ମୌଳିକ ମନୋରଞ୍ଜନ ଏବଂ ଶିକ୍ଷଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।
- 83 (12 ପ୍ରତିଶତ) ଏସ୍‌ଟି ଝିଅମାନେ ରିପୋର୍ଟ କରିଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ପଙ୍ଖା ସଂଖ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା । ଅଧିକନ୍ତୁ, 83 (12 ପ୍ରତିଶତ) ଏସ୍‌ଟି ଝିଅ ରିପୋର୍ଟ କରିଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ଗୁଡ଼ିକରେ ଟ୍ୟୁବ୍ ଲାଇଟ୍ ସଂଖ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା ।
- 25 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ, କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ପାୱାର ବ୍ୟାକ୍ ଅପ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଯଥା ଇନଭର୍ଟର, ଜେନେରେଟର ଇତ୍ୟାଦି ନଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ 44 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ମଧ୍ୟରୁ, ନଅଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ପାୱାର ବ୍ୟାକ୍ ଅପ୍ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକ ନଅ ମାସରୁ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନଥିଲା । ଏହି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଜେନେରେଟର/ ଇନଭର୍ଟରର ଅନୁପସ୍ଥିତିରୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌କାଟ

50 ବିଲବାଡ଼ି ଆଶ୍ରମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ବାଡଗୋଡ୍ରା ଆଶ୍ରମ ବିଦ୍ୟାଳୟ

51 ରାଉତଲିପଙ୍ଗା ମାଧମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ

ସମୟରେ ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପାଠପଢା ଏବଂ ଖାଇବାରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସୁବିଧାର ଅଭାବ ହେତୁ, ପୂର୍ବ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ଏହି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା ଏସ୍‌ଟି ବାଳିକା ଛାତ୍ରମାନେ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷାର ଅନୁକୂଳ ପରିବେଶର ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଏହି ବାଳିକା ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ***ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.1.4*** ଓ ***3.1.5.5*** ରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଥିବା ପରି ମୁଖ୍ୟ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କମିଟିର ଅନୁପସ୍ଥିତି ହେତୁ ସୁବିଧାର ଅଭାବ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିଜର ଅଭିଯୋଗ କରିବାକୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

3.1.3.4 ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ଠିକ୍ ସମୟରେ ମରାମତି ଏବଂ ନବୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ନହେବା

ଓପିଡବ୍ଲୁଡି କୋଡର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.4.22 ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, ସମସ୍ତ ଭବନ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ମରାମତିର ଅଭାବ ପାଇଁ କୌଣସି ସରକାରୀ କୋଠା ଖରାପ ହେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ, ଯାହା ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ଜୀବନ ପ୍ରତି ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଅପରେସନ୍ ଏବଂ ମେଣ୍ଟେନାନ୍ସ (ଓଏବଂଏମ୍) ଅଧୀନରେ ସରକାରୀ କୋଠାବାଡ଼ିର ବିଭିନ୍ନ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସହିତ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ମଞ୍ଜୁର କରିଥାଏ ।

ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍, ଆଇଟିଡିଏ ଏବଂ ଡିଡବ୍ଲୁଓରେ ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ଉପରେ ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା:

- ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଆବଶ୍ୟକ ମରାମତି/ ନବୀକରଣ/ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତିବର୍ଷ ସଂପୃକ୍ତ ହଷ୍ଟେଲ ପରିଚାଳନା କମିଟି/ ସଂପୃକ୍ତ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ହେଡ୍ ମାଷ୍ଟରଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକୁ ମଗାଯାଇ ନଥିଲା । ଡିଡବ୍ଲୁଓ କିମ୍ବା ଆଇଟିଡିଏ ଦ୍ୱାରା । ଯଥାର୍ଥତା ଏବଂ ପ୍ରମାଣ ସହିତ ଆବଶ୍ୟକତାର ଚିହ୍ନଟ,ପ୍ରତିବର୍ଷ ବିସ୍ତୃତ ଏବଂ ବାସ୍ତବ ବଜେଟ୍ ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତିକୁ ସହଜ କରିଥାନ୍ତା ।

- ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2019-20 ରୁ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2021-22 ମଧ୍ୟରେ 80ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ମରାମତି ଏବଂ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗ କେବଳ ଦୁଇଟି ଆଇଟିଡିଏରୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକ ବିରୁଦ୍ଧରେ, 37 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ର ମରାମତି ଏବଂ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ବିଭାଗ 1.30 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲାଲା, ଯେତେବେଳେ ଡିସେମ୍ବର 2022 ସୁଦ୍ଧା 43ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ର ମରାମତି ଏବଂ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ଅବଶିଷ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତାବ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇନଥିଲା ।

- ଜେପିଆଇ ସମୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ 69 ଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ମଧ୍ୟରୁ ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ଗୁରୁତର ତ୍ରୁଟି ଜରୁରୀ ମରାମତି ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2019-20 ରୁ 2021-22 ମଧ୍ୟରେ ମରାମତି ଏବଂ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଡିଡବ୍ଲୁଓ/ ଆଇଟିଡିଏ କିମ୍ବା ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗରୁ ଦାଖଲ ମଗାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ 3.1.18: ପାଇଖାନା ଚଟାଣ, ଆବଶ୍ୟକ ମରାମତି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ବୈଦପୁର ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବଡ଼ସାହି ବ୍ଲକ୍ ମୟୁରଭଞ୍ଜ

ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ 3.1.19: ମୟୁରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ଯଶିପୁର ବ୍ଲକ ସିଙ୍ଗରପୁର ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ଭଙ୍ଗା ପାଇଖାନା କବାଟ

ଏହି ହଷ୍ଟେଲ ଗୁଡ଼ିକରେ ରହୁଥିବା ଏସ୍‌ଟି ବାଳିକା ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅଭାବଗୁଡ଼ିକୁ ବଜାୟ ରଖି ଏବଂ ଜୀବନଶୈଳୀର ଗୁଣବତ୍ତା ହ୍ରାସ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏହି ଛୋଟ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ସମାନ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆଦର୍ଶ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ, ଅନୁମୋଦିତ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାର ଥିଲା ।

ସୁପାରିଶ:

2. ଜଣେ ଅନ୍ତେବାସୀ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସର୍ବନିମ୍ନ ରହିବା ଜାଗା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମାନଦଣ୍ଡ ତିଆରି କରିପାରନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକର କ୍ଷମତା ଉପରେ ଆଧାର କରି ଆବଶ୍ୟକ ରହିବା ଜାଗା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିପାରନ୍ତି ।

3. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ମୌଳିକ ସୁବିଧା ଯଥା ପାନୀୟଜଳ, ବାଥ୍‌ରୁମ୍, ଶୌଚାଳୟ, ଖଟ ଇତ୍ୟାଦି ନିଶ୍ଚିତ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।

3.1.4 ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ପରିଚାଳନା ପାଇ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କର୍ମଚାରଙ୍କ ଅଭାବ

ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରି କରିଥିଲା (24 ଅପ୍ରେଲ 2013), ଯେଉଁଥିରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ସଂପୃକ୍ତ ହଷ୍ଟେଲଗୁଡ଼ିକର ଦକ୍ଷ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ସହକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ, ୱାର୍ଡେନ୍, କୁକ୍ ଏବଂ ସିକ୍ୟୁରିଟି ଗାର୍ଡ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ସହକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ ସର୍ବଦା ଜଣେ ମହିଳା ଶିକ୍ଷକ ହେବା ଉଚିତ୍ ଯେହେତୁ ଅନ୍ତେବାସୀମାନେ ଛାତ୍ରୀ ଥିଲେ ।

ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା 69 ଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ଥିତିର (ପିଆଇପି) ସ୍ଥିତିକୁ ଅଡିଟ୍ ସମୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅଭାବ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ଯାହା **ସାରଣୀ 3.1.6** ରେ ବିସ୍ତୃତ ।

ସାରଣୀ 3.1.6: ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସ୍ଥିତି

କ୍ର.ସଂ.	ପଦବୀ	ବିସ୍ତୃତ କାର୍ଯ୍ୟ	ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ ବ୍ୟକ୍ତି	ପିଆଇଏସି	ଅଭାବ	
					ସଂଖ୍ୟା	ପ୍ରତିଶତ
1	ସହକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ	ଅନ୍ତେବାସୀଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ନିରାପତ୍ତା ଏବଂ ମେସ୍ ପରିଚାଳନା,	69	66	3	4
2	ୱାର୍ଡେନ୍/ ମ୍ୟାଟ୍ରନ୍	ଅନ୍ତେବାସୀଙ୍କ ଜରୁରୀକାଳୀନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା ବୁଝିବା, ପ୍ରସାଧନ ସାମଗ୍ରୀର ଯୋଗାଣ, ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସା ଔଷଧ, ହଷ୍ଟେଲରୁମର ଚାବି ରଖିବା ଏବଂ ଉପସ୍ଥାନ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ	69	56	13	19
3	କୁକ୍-କମ୍-ଆଟେଣ୍ଡାଣ୍ଟ	ରୋଷେଇ ଏବଂ ଡାଇନିଂ ଓ ରୋଷେଇ ଘର ସଫା କରିବା, ଗେଟ୍ ଜଗିବା, ହଷ୍ଟେଲ କ୍ୟାମ୍ପସର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ, ରାତିରେ ଜରୁରୀକାଳୀନ ପରିସ୍ଥିତି ବୁଝିବା, ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ନିଷ୍କାସନ ଇତ୍ୟାଦି	162[52]	134	28	17
4	ମହିଳା ୱାଚ୍ ଏବଂ ୱାର୍ଡ	ହଷ୍ଟେଲରେ ଅନଧିକୃତ ପ୍ରବେଶ ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧ ଲଗାଇବା, ହଷ୍ଟେଲରୁ ଅନ୍ତେବାସୀଙ୍କ ପ୍ରବେଶ/ ପ୍ରସ୍ଥାନ	69	20	49	71
5	ସଫେଇ କର୍ମଚାରୀ	କୋଠରୀ, ସର୍ବସାଧାରଣ କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ଆଖପାଖର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ	69	4	65	94
6	ସୁରକ୍ଷା କର୍ମଚାରୀ	ଅନ୍ତେବାସିନୀଙ୍କର ନିରାପତ୍ତା ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା	69[53]	6	63	91
	ମୋଟ		**507**	**286**	**221**	

(ଉତ୍ସ: ହଷ୍ଟେଲ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା)

ଯେପରି **ସାରଣୀ 3.1.6** ରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, କୁକ୍-କମ୍-ଆଟେଣ୍ଡାଣ୍ଟ ଏହି 69 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ମଧ୍ୟରୁ 28 ରେ ନିଯୁକ୍ତ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । ଏହି ପ୍ରମୁଖ ପଦବୀ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ଛାତ୍ରୀମାନେ ଚାରିଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ[54] ନିଜେ ଖାଦ୍ୟ ରାନ୍ଧୁଛନ୍ତି ।

ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ 3.1.20: ଏସ୍‌ଟି ଝିଅ ଅନ୍ତେବାସୀମାନେ, ପିପିଲିଆ ବ୍ଲକ, କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାରେ କୁକ୍ କମ୍ ଆଟେଣ୍ଡାଣ୍ଟଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ ନିଜ ପାଇଁ ରୋଷେଇ କରୁଛନ୍ତି ।

52 ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ 50 ଜଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ତେବାସୀ ପାଇଁ ଜଣେ ପାଚକ ଏବଂ 50 ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଓ 100 କିମ୍ବା ତା ଠାରୁ କମ୍ ଅନ୍ତେବାସୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦୁଇ ଜଣ ପାଚକ

53 ଆବଶ୍ୟକତାର କୌଣସି ମାନଦଣ୍ଡ ସ୍ଥିର କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଗୋଟିଏ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ପାଇଁ ସର୍ବନିମ୍ନ ଜଣେ ନିରାପତ୍ତାରକ୍ଷୀ ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା ଅଡିଟ୍ ଅନୁମାନ କରିଥିଲେ

54 ଲାଞ୍ଜିଗଡ଼, ଏଚ୍‌ଏସ୍, ଲାଞ୍ଜିଗଡ଼, ଏଚ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍, ଏଲ୍‌ଏନ୍ ଏଚ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍, ପିପିଲିଆ ଏବଂ ପି.ଏସ୍. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ଗୁରୁଣ୍ଡିଆ

- ଏହି 69 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ମଧ୍ୟରୁ 65 ରେ ଗୃହ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ/ ସଫେଇ କର୍ମଚାରୀ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇନଥିଲା । ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍[55] ମଧ୍ୟରେ ବହୁ ପରିମାଣର ଅଳିଆ ଜମା ହୋଇ ଅପରିଷ୍କାର ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା । ବାଳିକା ଅନ୍ତେବାସୀମାନେ ହିତାଧିକାରୀ ସାକ୍ଷାତକାର ସମୟରେ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶୌଚାଳୟ ଏବଂ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ପରିସର ସଫା କରିବା ଆଶା କରାଯାଉଥିଲା, ଯେପରି ***ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ 3.1. 21*** ଏବଂ ***3.1. 22*** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

	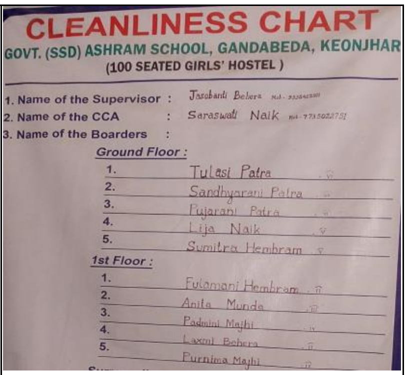
*ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ **3.1.21:** ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଭେଡ଼ିବାହାଲ, ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡିଏଚ୍‌ଏସ୍, ଲେଫ୍ରିପଡ଼ା ବ୍ଲକ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ ହାଉସ୍ କିପିଙ୍ଗ/ ସଫେଇ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ପରିସର ସଫାକରୁଥିବା ବାଳିକା ଅନ୍ତେବାସୀମାନେ*	*ଫଟୋଗ୍ରାଫ **3.1.22:** ହାଉସ୍‌କିପିଙ୍ଗ୍ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍, ଗନ୍ଧାବେଡ଼ା ଆଶ୍ରମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସାହାରପଡ଼ା ବ୍ଲକ, କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାରେ ବାଳିକା ଅନ୍ତେବାସୀମାନଙ୍କୁ ସଫେଇ କାର୍ଯ୍ୟ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯିବା*

ଅନ୍ତେବାସିନୀ ସାକ୍ଷାତକାର ସମୟରେ, 670 ଏସ୍‌ଟି ବାଳିକା ମଧ୍ୟରୁ 191(29 ପ୍ରତିଶତ) ରିପୋର୍ଟ କରିଥିଲେ ଯେ ଶୌଚାଳୟ ପରିଷ୍କାର ଗୁଣବତ୍ତା ଖରାପ ଅଟେ । ଅଡିଟ୍ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଯେ ସଫେଇ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଉଥିଲା ।

- ପରୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା 69 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ମଧ୍ୟରୁ 68 ରେ ସୁରକ୍ଷା କର୍ମଚାରୀ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହା ଏକ ପ୍ରମୁଖ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବିଫଳତା କାରଣ କିଶୋର ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି କୌଣସି ଅପରାଧ/ ଅପ୍ରିୟ ଘଟଣାରେ ସୁରକ୍ଷା କର୍ମୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରତିରୋଧ ଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରମୁଖ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ ଏସ୍‌ଟି ଛାତ୍ରୀମାନେ ସୁରକ୍ଷାର ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ; ଏକ ପରିଷ୍କାର ଏବଂ ସ୍ୱଚ୍ଛ ପରିବେଶ; ଏବଂ ଉତ୍ତମ ଗୁଣବତ୍ତା ଖାଦ୍ୟ; ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଅନୁକୂଳ ଥିଲା, ଯେପରି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା ।

ସୁପାରିଶ:

4. ଅନ୍ତେବାସିନୀ ମାନଙ୍କର କଲ୍ୟାଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସଂଖ୍ୟକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହାଉସ୍ କିପିଙ୍ଗ୍ କର୍ମଚାରୀ ଯେପରିକି କୁକ୍-କମ୍-ଆଟେଣ୍ଡାଣ୍ଟ, ମ୍ୟାଟ୍ରନ୍, ସ୍ୱରକ୍ଷା କର୍ମୀ ଇତ୍ୟାଦି ନିଯୁକ୍ତି କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।

3.1.4.1 ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ରହୁଥିବା ଝିଅମାନଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବାରେ ଅଭାବ

ଏସଏସଡି ବିଭାଗ ଅଧୀନରେ ଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡିକ ପାଇଁ ଜାରି (ଫେବୃୟାରୀ 2013) କରାଯାଇଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ଗାଇଡ ଲାଇନର ପାରା 3.2 (ସି)(ଏଫ) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ ଏବଂହଷ୍ଟେଲର ସହକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ ଅନ୍ତେବାସିନୀମାନଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ଥିଲେ । ରେସିଡେନ୍ସିଆଲ ସ୍କୁଲରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ନିୟମିତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ମେଡିକାଲ ଅଫିସର (ଏମଓ), କିମ୍ବା ମୋବାଇଲ ହେଲ୍‌ଥ

[55] ବଡ଼ସାହି ବ୍ଲକ୍, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ବୈଦ୍ୟପୁର ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧୀନସ୍ଥ

ୟୁନିଟ୍ ପରିଦର୍ଶନ, ଦୁଇ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ/ ଡିଡବ୍ଲୁଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାକ୍ଷିକ ଆଧାରରେ ସୁନିଶ୍ଚିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ଜିଲ୍ଲା ଚିକିତ୍ସା ଅଧିକାରୀ (ସିଡିଏମଓ) ଦ୍ୱାରା ସରକାରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବାର ଥିଲା । ଅଧିକନ୍ତୁ ଏସଏସଡି ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ରୋଗର ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ପ୍ରତି ପନ୍ଦର ଦିନରେ ହଷ୍ଟେଲ ପରିଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ସହାୟକ ମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯିବାର ଥିଲା । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଚିହ୍ନଟ ପାଇଁ ଛୁଟିଦିନ (ଦୀର୍ଘ ଛୁଟି) ପରେ ଅନ୍ତେବାସୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ହଷ୍ଟେଲକୁ ଫେରିବାର 15 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଯାଞ୍ଚ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ କରାଯିବାର ଥିଲା । ଅଡିଟ୍ 69 ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଏସଟିଜିଏଚ ଗୁଡିକରେ ରେକର୍ଡଗୁଡିକ ସମୀକ୍ଷା କରି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ଯେ 34 ଏସଟିଜିଏଚଗୁଡିକରେ ଏମ୍‌ଓ/ ମୋବାଇଲ ହେଲ୍‌ଥ ୟୁନିଟ୍ (ଏମଏଚୟୁ) 2019-20 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ସମୟରେ ଅନ୍ତେବାସିନୀମାନଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ହଷ୍ଟେଲ ପରିଦର୍ଶନ କରି ନଥିଲେ। ଅବଶିଷ୍ଟ 35ଟି ଏସଟିଜିଏଚରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ 1,380 ପରିଦର୍ଶନର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିବାବେଳେ, ଏମ୍‌ଓ ମାନେ ମାତ୍ର 228 ଥର ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, 37 ଟି ଏସଟିଜିଏଚରେ, ଦୀର୍ଘ ଛୁଟି ପରେ ଅନ୍ତେବାସିନୀମାନଙ୍କର ଘରୁ ହଷ୍ଟେଲକୁ ଫେରିବାର 15 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇନଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ କୌଣସି ରୋଗର ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ 20 ଟି ଏସଟିଜିଏଚରେ କୌଣସି ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ଏଏନ୍‌ଏମ୍ ପୋଷ୍ଟ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । 17 ହଷ୍ଟେଲରେ ଅସୁସ୍ଥ ଅନ୍ତେବାସିନୀଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଲଗ୍‌ବୁକ୍ ରଖାଯାଇନଥିଲା ।

ଏଏନ୍‌ଏମ୍ ଦ୍ୱାରା ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ଗୁଡିକୁ ନିୟମିତ ପରିଦର୍ଶନ ଏବଂ ଏମ୍‌ଓ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟମିତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଯାଞ୍ଚ, କିଶୋରୀ ମାନଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକ ଚିକିତ୍ସା ସୁବିଧା ପାଇବା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦକ୍ଷେପ ଥିଲା, ଯାହା ବହୁ ମାତ୍ରାରେ ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ/ ଅନୁପସ୍ଥିତ ଥିବା ଜଣାପଡିଛି ।

3.1.5 ତଦାରଖ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଅଭାବ

3.1.5.1 କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଉପରେ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ ନହେବା

ଠିକାଦାରଙ୍କ ସହ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ଥିବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ପାଇଁ ବିଳମ୍ବ ହେଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ପାଇଁ ଆକଳନ ମୂଲ୍ୟର ଅଧା ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଆଦାୟ କରାଯିବା କଥା । ତେବେ କ୍ଷତିପୂରଣ ରାଶିର ସର୍ବାଧିକ ପରିମାଣ, ଆକଳନ ମୂଲ୍ୟର 10 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହିବାର ଥିଲା । ଯଦି କୌଣସି ଠିକାଦାର ଦ୍ୱାରା ଜାଣିଶୁଣି କାର୍ଯ୍ୟ ନକରିବା କାରଣରୁ ଚୁକ୍ତିନାମା ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇଥାଏ, ବଳକା କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟର 20 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଜରିମାନା ସଂପୃକ୍ତ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଠାରୁ ଆଦାୟ କରାଯିବାର ଥିଲା ।

ନଭେମ୍ବର 2010 ରୁ ନଭେମ୍ବର 2021 ମଧ୍ୟରେ ଆଇଟିଡିଏଗୁଡିକ[56] ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା 16ଟି ଏସଟିଜିଏଚର ଅଡିଟ୍ ଯାଞ୍ଚ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଦେଖିଲା ଯେ, ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡିକ ଶେଷ କରିବାରେ 291 ଦିନରୁ ଆରମ୍ଭ କରି 4,254 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । କେବଳ ଗୋଟିଏ ମାମଲାରେ ଠିକାଦାର ସମୟର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ତେବେ କେବଳ ଦୁଇଟି ମାମଲାରେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 13ଟି ମାମଲାରେ ଆଇଟିଡିଏ (ନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥା) ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଳମ୍ବ ସତ୍ତ୍ୱେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ କୌଣସି ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିନଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଯେ ସଂପୃକ୍ତ ଠିକାଦାରଙ୍କ ନିକଟରୁ 1.24 କୋଟି ଟଙ୍କା[57] ***(ପରିଶିଷ୍ଟ 3.1.5)*** କ୍ଷତିପୂରଣ ରାଶି ବାକି ଥିଲା କିନ୍ତୁ, କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥାଗୁଡିକ ତାହା ଲାଗୁ କରିନଥିଲେ । ଏହି ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏହି ଅହେତୁକ ଲାଭର କାରଣ ରେକର୍ଡରେ ମିଳିନଥିଲା ।

[56] ଆଇଟିଡିଏ, ମାଲକାନ୍‌ଗିରି (6); ଆଇଟିଡିଏ, ପାରାଲାଖେମୁଣ୍ଡି (5); ଆଇଟିଡିଏ, କରଞ୍ଜିଆ (1); ଆଇଟିଡିଏ, ଗୁଣୁପୁର (4)

[57] 16 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର ସମୁଦାୟ ଆକଳନ ମୂଲ୍ୟର 10 ପ୍ରତିଶତ: 12.39 କୋଟି ଟଙ୍କା

3.1.5.2 ପିଏଚ୍ ଓ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକାଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟର ଅନିୟମିତ ବିଭାଜନ

ପୂର୍ତ୍ତ ବିଭାଗ, ଓଡିଶା ସରକାରର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2008) ଯେ, 50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟରେ ଭବନ କାର୍ଯ୍ୟ, ସିଭିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ସମେତ ବିଦ୍ୟୁତ (ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଏବଂ ବାହ୍ୟ) ଏବଂ ଜନସାସ୍ଥ୍ୟ (ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଏବଂ ବାହ୍ୟ) ସଂଯୁକ୍ତ ଟେଣ୍ଡର ଆଧାରରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାର ଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍, ତିନିଟି ଆଇଟିଡିଏ[58] ଅନ୍ତର୍ଗତ 10 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ***(ପରିଶିଷ୍ଟ 3.1.6)*** ର ନିର୍ମାଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାର୍ଯ୍ୟର ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ, ଯାହାର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ 12.46 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ହଷ୍ଟେଲ ବିଲ୍ଡିଂର କେବଳ ସିଭିଲ୍ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ବିସ୍ତୃତ ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌କୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରିବା ପାଇଁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଏବଂ ପରିମଳ କାର୍ଯ୍ୟ ବାଧତାମୂଳକ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ସେଥିପାଇଁ କୌଣସି ବିସ୍ତୃତ ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ହଷ୍ଟେଲର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ 50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲେ ମଧ କୌଣସି ସଂଯୁକ୍ତ ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । 9.48 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ ସିଭିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ପରିମଳ ଓ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲା । ବିଦ୍ୟୁତକରଣ ଏବଂ ପରିମଳ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ 2.89 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯିବା ପରେ, ଏହି ହଷ୍ଟେଲ ଭବନଗୁଡ଼ିକର ସିଭିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବା ଦିନ ଠାରୁ ଏକ ବର୍ଷରୁ ତିନି ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।

3.1.5.3 ସରକାରୀ ଆକାଉଣ୍ଟ ବାହାରେ ଅବ୍ୟବହୃତ ପାଣ୍ଠିର ଅନିୟମିତ ଧାରଣ

ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶରେ, କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥା ଫର୍ମ ଓଜିଏଫ୍‌ଆର-7A ରେ, ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ।

ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2009-10 ରୁ 2020-21 ମଧରେ 22 ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ***(ପରିଶିଷ୍ଟ 3.1.7)*** ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଅଡିଟ୍ ପରୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦେଖିଲେ ଯେ, ଡିସେମ୍ବର 2022 ସୁଦ୍ଧା ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ 4.89 କୋଟି ଅବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ଏହି ଅବ୍ୟବହୃତ ରାଶିରେ 2009-10 ରୁ 2011-12 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ମଧରେ ଅନୁମୋଦିତ 13 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ 1.16 କୋଟି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ସରକାରୀ ଆକାଉଣ୍ଟରୁ ପାଣ୍ଠି ମଞ୍ଜୁର ଏବଂ ନିକାଶ ହେବାର 10 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ବିତିଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇନଥିଲା ।

ସମୟ ଅତିବାହିତ ଏବଂ ପାଣ୍ଠିର ଉପଯୋଗ ନହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗ ଅବ୍ୟବହୃତ ରାଶିକୁ ସରକାରୀ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ଫେରସ୍ତ କରିବାକୁ କହିନଥିଲା ।

ସୁପାରିଶ:

5. 10 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରକାରୀ ଆକାଉଣ୍ଟ ବାହାରେ ଅବ୍ୟବହୃତ ରାଶିର ଅନିୟମିତ ଧାରଣ ପାଇଁ ପିଏ, ଆଇଟିଡିଏ/ ବିଡିଓଙ୍କ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ/ ଦାୟିତ୍ୱ ସ୍ଥିର କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।

3.1.5.4 ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବହୀନ ତଦାରଖ

ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରାପ୍ତ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମାପ୍ତି ସମୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସ୍ଥିତି, ଅନୁମୋଦିତ ପାଣ୍ଠି ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରକୃତ ଖର୍ଚ୍ଚ, ଏବଂ ନିର୍ମାଣରେ ବିଳମ୍ବ ହେବାର କାରଣ ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ବୈଦ୍ୟୁତିକ କିମ୍ବା ଭୌତିକ ରେଜିଷ୍ଟର ତିଆରି କରିନଥିଲା ।

ବିଭାଗ, କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବ୍ୟବଧାନରେ ନିର୍ମାଣାଧୀନ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଭୌତିକ ଯାଞ୍ଚ ସୁନିଶ୍ଚିତ ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ, ଆହୁରି ମଧ ସେହି ଯାଞ୍ଚର ଫଳାଫଳ ଉପରେ ତଦାରଖ କରିନଥିଲେ ।

[58] ଆଇଟିଡିଏ, ଥୁଆମୂଳ ରାମପୁର; ଆଇଟିଡିଏ, ଗୁଣୁପୁର; ଆଇଟିଡିଏ, ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡି

ଏହି ନିୟନ୍ତ୍ରଣଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଏସ୍ଏସ୍ଡି ବିଭାଗ ଏସ୍ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ ସ୍ଥିତିକୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ ତଦାରଖ କରିବା ଏବଂ ଏହି ଏସ୍ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ କରିବାରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଳମ୍ବ ପଛରେ ଥିବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ/ କାରଣ ସମାଧାନ ପାଇଁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ପରିସ୍ଥିତିରେ ନଥିଲା ।

3.1.5.5 ଏସ୍ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହଷ୍ଟେଲ ପରିଚାଳନା କମିଟି ଏବଂ ମେସ୍ ପରିଚାଳନା କମିଟିଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପସ୍ଥିତି

ଏସ୍ଏସ୍ଡି ବିଭାଗ ହଷ୍ଟେଲ ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ (ଫେବୃଆରୀ 2013) ଜାରି କରିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏସ୍ଟିଜିଏଚ୍ ହଷ୍ଟେଲଗୁଡ଼ିକର ଦକ୍ଷ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକ ହଷ୍ଟେଲ ପରିଚାଳନା କମିଟି (ଏଚ୍ଏମ୍ସି)[59] ଗଠନ କରିବା ଉଚିତ୍, ଯେଉଁଥିରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିନିଷ ସହିତ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ନିରାପତ୍ତା, ପାନୀୟଜଳ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ୟା, ଶୌଚାଳୟ, ବାଥରୁମ୍ ଏବଂ ହଷ୍ଟେଲ କ୍ୟାମ୍ପସରେ ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନତା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆଲୋଚନା ପାଇଁ କମିଟି ସପ୍ତାହରେ ଥରେ ବୈଠକ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏସ୍ଏସ୍ଡି ବିଭାଗର ଅନ୍ୟ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ (ଡିସେମ୍ବର 2014), ଏଚ୍ଏମ୍ସି ଏକ ମେସ୍ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ କମିଟି (ଏମ୍ଏମ୍ସି) ଗଠନ କରିବାକୁ ଥିଲା, ଯାହା ଏକ ସାପ୍ତାହିକ ଖାଦ୍ୟ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ । ମେସ୍ ପାଇଁ ସମସ୍ତ କ୍ରୟକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଏମ୍ଏମ୍ସି ଅଧୀନରେ ଏକ କ୍ରୟ କମିଟି ମଧ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏମ୍ଏମ୍ସି ମାସରେ ଥରେ ଭେଟିବା ଏବଂ ଡିଡବ୍ଲୁଓଙ୍କର ଅନୁମୋଦନ ସହିତ କୁକ୍-କମ୍-ଆଟେଣ୍ଡାଣ୍ଟ ଏବଂ ଲେଡି ୱାଚ୍ ଏବଂ ୱାର୍ଡ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ମଧ ନିୟୋଜିତ କରିବାକୁ ଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ 69 ଟି ପରୀକ୍ଷା-ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଏସ୍ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ଏହି କମିଟିଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ସମୀକ୍ଷା କଲା ଏବଂ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଭାବଗୁଡ଼ିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା :

- **ଏଚ୍ଏମ୍ସି ଗୁଡ଼ିକ ଗଠନ ନହେବା:** 69 ଟି ଏସ୍ଟିଜିଏଚ୍ ମଧରୁ 46 ଟିରେ ଏଚ୍ଏମ୍ସି ଗଠନ ହୋଇନଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ 23 ଟି ଏସ୍ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ ମଧ ଏଚ୍ଏମ୍ସି ଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବଧାନରେ ନିୟମିତ ବୈଠକ କରିନଥିଲେ । ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2019-20 ସମୟରେ 3,312 ବୈଠକର ଆବଶ୍ୟକତା ବିରୁଦ୍ଧରେ, କେବଳ 151 ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା, ଏଚ୍ଏମ୍ସି ଗୁଡ଼ିକର ଗଠନ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଏବଂ ଗଠିତ ଏଚ୍ଏମ୍ସି ଗୁଡ଼ିକ ଏସ୍ଏସ୍ଡି ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଦରକାର ମୁତାବକ, ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଯେପରିକି ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ନିରାପତ୍ତା ବ୍ୟବସ୍ଥା, ହଷ୍ଟେଲଗୁଡ଼ିକର ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ, ଶୌଚାଳୟର ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନତା, ପ୍ରମୁଖ ପଦବୀର ଖାଲି ସ୍ଥାନ ଇତ୍ୟାଦି ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ଦକ୍ଷ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ଯେପରିକି ଡିଡବ୍ଲୁଓ) ଙ୍କ ନଜରକୁ ଅଣାଯାଇନଥିଲା ।
- ***ଏମ୍ଏମ୍ସି ଗୁଡ଼ିକ ଗଠନ ନହେବା :*** 69 ଟି ଏସ୍ଟିଜିଏଚ୍ ମଧରୁ 40 ରେ, ଏମ୍ଏମ୍ସି ଏବଂ କ୍ରୟ କମିଟି ଗଠନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏମ୍ଏମ୍ସି ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ମେନୁ ଚାର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତି, କୁକ୍-କମ୍-ଆଟେଣ୍ଡାଣ୍ଟଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା, ଗୃହ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ/ ସଫେଇ କର୍ମଚାରୀ, ମହିଳା ୱାଚ୍ ଏବଂ ୱାର୍ଡ କର୍ମଚାରୀ, ସୁରକ୍ଷାକର୍ମୀ ଇତ୍ୟାଦି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବାଳିକା ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ମତାମତ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ଡିଡବ୍ଲୁଓଙ୍କ ପରି ଦକ୍ଷ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନଜରକୁ ଅଣାଯାଇନଥିଲା । ଅନ୍ତେବାସୀଙ୍କ ସହ ସାକ୍ଷାତକାର ସମୟରେ, 670 ଏସ୍ଟି ବାଳିକାଙ୍କ ମଧରୁ 209 (31 ପ୍ରତିଶତ) ସେମାନଙ୍କ ଏସ୍ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ମେସ୍ ସେବା ଗୁଡ଼ିକର ଗୁଣବତ୍ତା 'ହାରାହାରି' ଜଣାଇଥିଲେ ଏବଂ 33 (5 ପ୍ରତିଶତ) ଏସ୍ଟି ବାଳିକାମାନେ ଗୁଣବତ୍ତା 'ଖରାପ' ବୋଲି ଜଣାଇଥିଲେ ।

59 ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍ ଭାବରେ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ/ ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ; ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟମାନେ ସହକାରୀ ଅଧୀକ୍ଷକ, ହଷ୍ଟେଲର ମ୍ୟାଟ୍ରନ୍ ଏବଂ ଜଣେ ଛାତ୍ରୀ ପ୍ରତିନିଧି

3.1.5.6 ନିଷ୍କ୍ରିୟ ଅଭିଯୋଗ ସମାଧାନ କୌଶଳ

ହଷ୍ଟେଲ ପରିଚାଳନା ମାର୍ଗଦର୍ଶିକାର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.3 (ଏଫ୍) ଅନୁଯାୟୀ, ଏସ୍‌ଟି ଝିଅମାନଙ୍କୁ ହଷ୍ଟେଲ ପରିଚାଳନାର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ ନିଜର ମତ ଏବଂ ପରାମର୍ଶ ଜଣାଇବାକୁ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଅଭିଯୋଗ/ ପରାମର୍ଶ ବାକ୍ସ ରଖିବାକୁ ଥିଲା । ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ, ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାର ଥିଲା କି, ସ୍କୁଲ କ୍ୟାବିନେଟ୍[60] ସଦସ୍ୟ ତଥା ହଷ୍ଟେଲ ଅଧୀକ୍ଷକଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଅଭିଯୋଗ ବାକ୍ସ ସପ୍ତାହରେ ଦୁଇଥର ଖୋଲାଯାଇଛି, ଯେଉଁମାନେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପରାମର୍ଶ/ ଅଭିଯୋଗ ଉପରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ଥିଲା । ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପରାମର୍ଶ/ ଅଭିଯୋଗ ଏବଂ ତା'ଉପରେ ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ପାଇଁ ହଷ୍ଟେଲ ଅଧୀକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ରେଜିଷ୍ଟର ମଧ ପରିଚାଳନା କରିବାର ଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଏହି 69 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିବା ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିଲେ ଯେ:

- 15 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ, ଅଭିଯୋଗ/ ପରାମର୍ଶ ରେଜିଷ୍ଟର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇନଥିଲା
- 16 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ, ଅଭିଯୋଗ/ ପରାମର୍ଶ ବାକ୍ସ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇନଥିଲା ।
- 53 ଟି ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ରେ, ଯଦିଓ ଅଭିଯୋଗ ବାକ୍ସ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା, ସେଗୁଡ଼ିକ ସପ୍ତାହରେ ଦୁଇଥର ଖୋଲାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଅଭିଯୋଗ ରେଜିଷ୍ଟରରେ ରେକର୍ଡ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯାହା କି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଥିଲା ।

ପୂର୍ବ ତଥ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଅଡିଟ୍ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେବାରେ ଅସମର୍ଥ ଥିଲା ଯେ, ହଷ୍ଟେଲରେ ରହୁଥିବା ଏସ୍‌ଟି ଝିଅମାନଙ୍କ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଭିଯୋଗର ସମାଧାନ ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା ।

3.1.5.7 ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚର ଅଭାବ

ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗ ଏହାର ଏକ ସଂକଳ୍ପ (19 ଫେବୃଆରୀ 2013) ରେ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚର ହାର/ ବାରମ୍ବାରତା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିଥିଲେ । ସଂକଳ୍ପରେ ଏହା ମଧ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଯାଞ୍ଚ ଅଧିକାରୀମାନେ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ପାଇଁ ରାତି ସମେତ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ/ ଅନିୟତ ପରିଦର୍ଶନ କରିବାର ଥିଲା । ହଷ୍ଟେଲ ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ 2013 ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.3 (G) ଅନୁଯାୟୀ, ମହିଳା ଏବଂ ଶିଶୁ ବିକାଶ ବିଭାଗ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗର ଜଣେ ମହିଳା କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ସାମିଲ କରି ଏକ ବହୁ ବିଭାଗୀୟ ଦଳ[61] ଅତିକମରେ ଦୁଇ ମାସରେ ଥରେ ଆବାସିକ ବାଳିକା ହଷ୍ଟେଲ ପରିଦର୍ଶନ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ଅଡିଟ୍ 69 ନମୁନା ହୋଇଥିବା ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ଜଡ଼ିତ ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା କରିଥିଲା ଏବଂ 2019-20 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଯାଞ୍ଚ ସଂଖ୍ୟାରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଅଭାବ ଦେଖାଯାଇଥିଲା । ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2020-21 ରୁ 2021-22 ମଧ୍ୟରେ ମାନଦଣ୍ଡ ତୁଳନାରେ ପ୍ରକୃତରେ କରାଯାଇଥିବା ଯାଞ୍ଚକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ନିଆଯାଇ ନଥିଲା କାରଣ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟ ପାଇଁ କୋଭିଡ୍ 19 ମହାମାରୀ କାରଣରୁ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ବନ୍ଦ ରହିଥିଲା କିମ୍ବା ବେଳେବେଳେ ଖୋଲା ଯାଇଥିଲା । ପରୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ଏସ୍‌ପିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2019-20 ଅବଧିରେ ବିଭିନ୍ନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ନିରୀକ୍ଷଣର ବାରମ୍ବାରତା ଓ ନିରୀକ୍ଷଣର ମାନଦଣ୍ଡ **ସାରଣୀ 3.1.7** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

---

60 ବିଦ୍ୟାଳୟର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଛାତ୍ରୀଛାତ୍ରଙ୍କ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣକୁ ସକ୍ଷମ କରିବା ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାଳୟ କ୍ୟାବିନେଟ୍ ହେଉଛି ଏକ ଫୋରମ୍ । ବିଦ୍ୟାଳୟ କ୍ୟାବିନେଟ୍ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ମତ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଜଡ଼ିତ ହେବାକୁ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରେ

61 ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଠନ କରାଯିବ

ସାରଣୀ 3.1.7: ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2019-20 ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ ମାନଦଣ୍ଡ ତୁଳନାରେ ପରୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚର ବାରମ୍ବାରତା

ଯାଞ୍ଚ ଅଧିକାରୀ	ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାନଦଣ୍ଡ	ପ୍ରତିବର୍ଷ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଯାଞ୍ଚ ସଂଖ୍ୟା	କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକୃତ ଯାଞ୍ଚ ସଂଖ୍ୟା	ଅଭାବର ପ୍ରତିଶତ
ପିଏ, ଆଇଟିଡିଏ	ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ବର୍ଷକୁ ଥରେ	69	18	74
ଡିଡବ୍ଲୁଓ	ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍: ପ୍ରତି ତିନି ମାସରେ ଥରେ	276	19	93
ଏଡିଡବ୍ଲୁଓ	ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍: ପ୍ରତି ଦୁଇ ମାସରେ ଥରେ	414	30	93

(ଉତ୍ସ: ଆଇଟିଡିଏ/ ଡିଡବ୍ଲୁଓ / ହଷ୍ଟେଲ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନା)

ବାଳିକା ହଷ୍ଟେଲ ଗୁଡ଼ିକର ନିୟମିତ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଏବଂ ବାଳିକା ମାନଙ୍କ ସହିତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବହୁ ବିଭାଗୀୟ ଦଳ ଗଠନ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯେପର ଯୌନ ଉତ୍ପୀଡ଼ନ/ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ତଥା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତେବାସିନୀ ମାନେ ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇନଥିଲେ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଥିବା ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗ ସଚିବାଳୟର କୌଣସି ଅଧିକାରୀ 2019-20 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ କରିନଥିଲେ। ନିୟମିତ ଯାଞ୍ଚର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ (i) ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରମୁଖ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଏବଂ ଏସ୍‌ଟି ବାଳିକାମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଉଥିବା ସୁବିଧାରେ ଗୁରୁତର ଅଭାବ (ii) ମରାମତି ଏବଂ ନବୀକରଣର ଆବଶ୍ୟକତା (iii) ବାସସ୍ଥାନର ଅଭାବ (iv) ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁରକ୍ଷା (v) କମିଟିରେ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ଅଭାବ ଏବଂ (vi) ଅଭିଯୋଗର ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଶୀଳତା ଯାହା ପ୍ରତିକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆରମ୍ଭ କରିବାରେ ସହଜ ହୋଇପାରେ, ଚିହ୍ନଟ କରିବାର କୌଣସି ଉପାୟ ନଥିଲା।

3.1.5.8 ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟର ସ୍ଥିତି ଉପରେ ନଜର ରଖିବାର ଅଭାବ

ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଡି ବିଭାଗ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରି କରିଥିଲା। ତଥାପି ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲା କି:

- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଡିଡବ୍ଲୁଓ ଏବଂ ଆଇଟିଡିଏ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ନିୟମିତ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ୍ରମେ ଓ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଯାଞ୍ଚ ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ। ପ୍ରତ୍ୟେକ ଡିଡବ୍ଲୁଓ ଏବଂ ଆଇଟିଡିଏ ଆବଶ୍ୟକ ଭିତ୍ତିଭୂମି, କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି, ମରାମତି ଏବଂ ନବୀକରଣ, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ବାର୍ଷିକ ବଜେଟ୍ ଆକଳନରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିଲେ। ବିସ୍ତୃତ ଆକଳନ ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପସ୍ଥିତି (ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି) ର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୁପ ବିଭାଗ, କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପ୍ରସ୍ତାବ କାହିଁକି ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନାହିଁ ନେଇ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା।
- କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଏକତ୍ର କରିବା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଭିତ୍ତିଭୂମି, କର୍ମଚାରୀ, ସୁବିଧା ଇତ୍ୟାଦିରେ ଥିବା ଅଭାବ ଗୁଡ଼ିକୁ ରେକର୍ଡିଂ କରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ଏକ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ରେଜିଷ୍ଟର (ବୈଦ୍ୟୁତିକ କିମ୍ବା ଭୌତିକ) ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିନଥିଲା ଯାହାକି ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତା।

ଏହିପରି, ଏସ୍‌ଟିଜିଏଚ୍ ଗୁଡ଼ିକର ସୁଗମ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ପ୍ରଭାବହୀନ ଥିଲା।

ଅର୍ଥ ବିଭାଗ

3.2 ସମନ୍ୱିତ ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥାର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ

କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସାରାଂଶ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସମନ୍ୱିତ ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା (ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍) ହେଉଛି ଏକ ସଫ୍ଟୱେର ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ଯାହାକି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ବଜେଟ୍ ଠାରୁ ସମଗ୍ର ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା ଚକ୍ର ପାଇଁ ସତ୍ୟର ଏକକ ଉତ୍ସକୁ ସୁଗମ କରିଥାଏ ।

ବଜେଟ୍ ଯୋଜନା ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତି ମଡ୍ୟୁଲ୍, ବଜେଟ୍ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସମର୍ଥନ ପ୍ରଣାଳୀ ମଡ୍ୟୁଲ୍, ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ମଡ୍ୟୁଲ୍ ଏବଂ ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ ବିଲ୍ ପେଠ ମଡ୍ୟୁଲ୍ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ର ମୂଳ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥାଏ । ଓଡ଼ିଶା ରାଜକୋଷ କୋଡ, ଓଡ଼ିଶା ସାଧାରଣ ଆର୍ଥିକ ନିୟମାବଳୀ, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଏବଂ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ପାଇଁ ସଫ୍ଟୱେୟାର ବିକାଶ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସହଭାଗୀ ସହିତ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ମଡ୍ୟୁଲ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ।

ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ପାଇଁ ଶାସନ ଏବଂ ତଦାରଖ ପ୍ରଣାଳୀର ଏକ ଅଂଶ ଗଠନ କରୁଥିବା କମିଟିଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ଅଭାବ ଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍, ପ୍ରକଳ୍ପ ଇ-ମିଶନ୍ ଟିମ୍ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ଟିମ୍ ସେମାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ବୈଠକ କରିନଥିଲା । ଏହି କମିଟି ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକଳ୍ପର ମନିଟରିଂ ପାଇଁ ପ୍ରମୁଖ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଆକାରରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ମୁଖରେ ଆସୁଥିବା ଭୌତିକ ବିପତ୍ତିକୁ ପ୍ରଭାବୀ ଉପାୟରେ ନଜର ରଖିବା ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗ ଏବଂ ପୂର୍ବନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅନୁସରଣ ପାଇଁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ପନ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲା ।

ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ 1.0 ଚୁକ୍ତିରେ ସଫ୍ଟୱେର୍ ବିକାଶ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସହଭାଗୀଙ୍କର ପ୍ରସ୍ଥାନ ପରିଚାଳନା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ପ୍ରମୁଖ ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରି ନଥିଲା, ଫଳସ୍ୱରୂପ ବିଦ୍ୟମାନ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଉପରେ ଅନ୍ୟାୟ ଏବଂ ଅତ୍ୟଧିକ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ଏବଂ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ 2.0 ପାଇଁ ବିଡର ସଂଖ୍ୟା ହ୍ରାସ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଲା ।

ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱିତ ହୋଇଥିବା ମଡ୍ୟୁଲ୍ ଏବଂ ସହାୟକ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରମୁଖ ତ୍ରୁଟିଗୁଡ଼ିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକି ଓଡ଼ିଶା ଟ୍ରେଜେରୀ କୋଡ୍ ଓଡ଼ିଶା ସାଧାରଣ ଆର୍ଥିକ ନିୟମାବଳୀ, ଓଡ଼ିଶା ବଜେଟ୍ ମାନୁଆଲ୍, କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଏବଂ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିଥିଲା ।

i. ଚାରି ପ୍ରକାରର ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ- (i) ଅବ୍ୟବହୃତ ଛୁଟି ଦରମା, (ii) ଚିକିତ୍ସା ଦାବିର ପରିଶୋଧ, (iii) ଷ୍ଟାଇପେଣ୍ଡ୍ ଏବଂ ଛାତ୍ରବୃତ୍ତି ଏବଂ (iv) ଭ୍ରମଣ ଭତ୍ତା-ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ସୁଦ୍ଧା ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିଲା ।

ii. ଆକାଉଣ୍ଟ ଗୁଡ଼ିକର ମୁଖ୍ୟ ଯାହା ଅଧୀନରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ପରିମାଣ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇପାରେ ସେହି ପ୍ରକାର ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ଆକାଉଣ୍ଟ ଗୁଡ଼ିକର ମୁଖ୍ୟ ସହିତ ମ୍ୟାପ୍ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ସେକ୍ସନ୍ ହେଡ୍ ଓ ଅଫ୍ ଅକାଉଣ୍ଟ ସହିତ ଅନୁଦାନ ପ୍ରକାରର ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା, ଫଳରେ ଭାରତୀୟ ସରକାରୀ ଆକାଉଣ୍ଟିଂ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ-2 ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହୋଇଥିଲା ।

iii. ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ପ୍ରକାରର "ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ସାଧାରଣ ପ୍ରକାରର ବ୍ୟୟ" ପାଇଁ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟର ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିଲା, କାରଣ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ରେ ଅନୁମୋଦନ ଆଦେଶ ଫର୍ମରେ ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର ଫ୍ରି ଟେକ୍ସଟ୍ ବ୍ୟବହାର କରି ପୂରଣ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ଫଳରେ ଦେୟ ଗୁଡ଼ିକର ତ୍ରୁଟି/ ଠକେଇର ଆର୍ଥିକ ବିପଦ ଦେଖା ଦେଇଥିଲା, କାରଣ ଦେୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ହିତାଧିକାରୀ ବିବରଣୀ ମଧ୍ୟ ଫ୍ରି ଟେକ୍ସଟ୍ ଭାବରେ

ପୂରଣ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବୈଧତା ନଥିଲା ଯେ, ଉଦ୍ଦେଶିତ ହିତାଧିକାରୀ ସେହି ଥିଲା ଯାହାର ବିବରଣୀ (ପ୍ରାଥମିକ ପରିଚାୟକ, ନାମ, ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ, ଆଇଏଫ୍‌ଏସ୍‌ସି କୋଡ) । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରବେଶ କରାଯାଇ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା ।

iv. ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ଏବଂ ଦାଖଲ ପୂର୍ବରୁ ଏକ ବିଲକୁ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଏବଂ ବୈଧ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରିବାକୁ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରେ କୌଣସି ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନଥିଲା । ଏହା ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଏବଂ ଗୁରୁତର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବିଫଳତା, କାରଣ ଏହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖର୍ଚ୍ଚ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରମୁଖ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯେପରିକି ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କି ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହେଡ୍ ଅଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ଏବଂ ହିତାଧିକାରୀ ବିବରଣୀ ବିଲ୍ ପାଇଁ ସଂପୃକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ ଅଟୋ ପପୁଲେଟେଡ୍ ଥିଲା । ଏହିପରି ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଉଠାଣ ଏବଂ ବିତରଣ ଅଧିକାରୀ (ବିଡିଓ) ସମ୍ଭବତଃ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶରେ ପ୍ରମୁଖ ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକ ଯେପରିକି ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରେ ବିଲ୍ କରିବା ସମୟରେ ଆକାଉଣ୍ଟ ହେଡ୍ ସହିତ ଦେୟ ହିତାଧିକାରୀ ସଂଶୋଧନ କରିପାରନ୍ତି ।

v. ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ବିପକ୍ଷରେ ଶେଷ ଉଠାଣ ରାଶି ପରିମାଣକୁ ଅନୁସରଣ କରିନଥିଲା, ବିଶେଷକରି ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମାନ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ ଏକାଧିକ ବିଲ୍ ଉଠାଣ ହୋଇଥିଲା ।

vi. ସରକାରୀ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ କୌଣସି ପ୍ରକୃତ ନଗଦ ଟଙ୍କା ପଠାଇବା ବିନା ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରେ ଚାଲାଣ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇପାରିବ । ଯେହେତୁ ଫର୍ମ ଓଟିସି-6 ରେ ଚାଲାଣକୁ ସାଧାରଣତଃ ସରକାରୀ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ନଗଦ ଟଙ୍କା ପଠାଇବାର ପ୍ରମାଣ ପାଇଁ ଏକ ଆଇନଗତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ତେଣୁ ଚାଲାଣ ଏବଂ ବୁକ୍ ଆଡ୍‌ଜଷ୍ଟମେଣ୍ଟ ରସିଦକୁ ସୂଚାଇବା ପାଇଁ ଯେକୌଣସି ଅନ୍ୟ ସହାୟକ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସ୍ୱଷ୍ଟ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିବା ଉଚିତ୍ ।

vii. ୱାର୍କସ୍ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟର ଏବଂ ୱାର୍କସ ଆଇଡିର ମୁଖ୍ୟ ତଥ୍ୟ ୱାର୍କସ ଆକାଉଣ୍ଟସ୍ ମ୍ୟାନେଜ୍‌ମେଣ୍ଟ ଇନ୍‌ଫରମେସନ୍ ସିଷ୍ଟମ ନାମକ ଏକ ପୃଥକ ପ୍ରୟୋଗରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଉଛି । ଦେୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ, ୱାମିସ୍-ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରେ ଇଣ୍ଟରଫେସ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଦେୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ଏହିପରି ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକ ଅଫ୍‌ଲାଇନ୍ ମୋଡରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରାଯାଉଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ଏପରି ଦେୟ ହିତାଧିକାରୀ ବିବରଣୀ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରେ ଏକକ ଉପଭୋକ୍ତା ଦ୍ୱାରା ଏଣ୍ଟ୍ରି କରାଯାଏ, ଯେଉଁଥିରେ ନିର୍ମାତା ଏବଂ ଚେକର ପାଇଁ ପୃଥକ ପୃଥକ ଭୂମିକା ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଏକ ବଡ଼ ବିପଦ ଥିଲା ଯେ ନାମ, ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର, ଆଇଏଫ୍‌ସିସି, ମୋବାଇଲ ନମ୍ବର, ପ୍ୟାନ ନମ୍ବର ଇତ୍ୟାଦି ପେମେଣ୍ଟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବିବରଣୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବରିଷ୍ଠ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ତଦାରଖ କିମ୍ବା ଦୃଶ୍ୟମାନତା ବିନା ଜଣେ ଉପଭୋକ୍ତା ଦ୍ୱାରା ବଦଳା ଯାଇପାରିବ ।

ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ର ସମର୍ଥନ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର (ଡିଆର୍) ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକତାଗୁଡ଼ିକ ଅନୁପାଳନ ନକରିବା ଉଦାହରଣ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ଛଅ ମାସରେ ଥରେ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଡ୍ରିଲ୍ କରିବା ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଆବଶ୍ୟକତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2017-18 ରୁ 2021-22 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଡ୍ରିଲ୍ କେବଳ ଦୁଇ ଥର କରାଯାଇଥିଲା । ନୂଆଦିଲ୍ଲୀର ଜାତୀୟ ତଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର(ଏନ୍‌ଡିସି) ରେ ରିମୋଟ୍ ଡିଆର୍ ସାଇଟରେ ଡ୍ରିଲ୍ ଆୟୋଜିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସିଇଆରଟି-ଇନ୍ ପ୍ୟାନେଲରେ ସାମିଲ୍ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଠାରୁ "ହୋଷ୍ଟ କରିବାକୁ ସୁରକ୍ଷିତ" ସାର୍ଟିଫିକେଟ ସହିତ ଆବେଦନ ସୁରକ୍ଷା ଅଡିଟ୍ ରିପୋର୍ଟ ଆବଶ୍ୟକ । ତେବେ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଭଳି ସୁରକ୍ଷା ଅଡିଟ୍ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହିପରି ଅଡିଟ୍ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଏନ୍‌ଡିସି 2019-22 ମଧ୍ୟରେ ଡିଆର୍ ଡ୍ରିଲ୍ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ।

ଏକ ପରିଚାଳନା ବାତାବରଣରେ ଯାହା ମାନୁଆଲ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ପେପର ଆଧାରିତ ୱାର୍କଫ୍ଲୋ ଉପରେ ଆଧାରିତ, ଅନୁପାଳନର ଭାର ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବହନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍, ଯାହାଙ୍କ ଠାରୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥାଏ କି (i) ଅନୁପାଳନ ଆବଶ୍ୟକତା ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହେବା, ଯେହେତୁ ଅଜ୍ଞତା ଏକ ବାହାନା ନୁହେଁ, ଏବଂ (ii) ସଙ୍କୋଚତା ସହ ନିଜର ଆଚରଣ । ତଥାପି, ଥରେ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ସଫ୍ଟୱେୟାର ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ଅପରେଟିଙ୍ଗ୍ ବାତାବରଣରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଏ, ସିଷ୍ଟମରୁ ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଲାଭ ହେଉଛି ଯେ ଅନୁପାଳନରେ ଭାର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଉପଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଆପ୍ଲିକେସନ୍‌କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଯିବ ।

ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଉପଯୁକ୍ତ ସିଷ୍ଟମ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଏହାର ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ତର୍କରେ ମ୍ୟାପ୍ ହେବା ପରେ ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ଲାଭ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ହାସଲ ହେବ । ଏହି ସିଷ୍ଟମ ନିୟନ୍ତ୍ରଣଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଯୋଗୁଁ (i) ଉପଭୋକ୍ତା ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁପାଳନ ଆବଶ୍ୟକତା ବିଷୟରେ ସଚେତନତାର ଅଭାବ ଏବଂ (ii) ଉପଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମାଲାଫାଇଡ୍ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ବିପଦକୁ ହ୍ରାସ କରିବାରେ ବ୍ୟାପକ ଭାବେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ଏହି ରିପୋର୍ଟରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟାପକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଦେଖାଯାଇପାରେ ।

ଏହା ସୁପାରିଶ କରାଗଲା ଯେ:

1. *ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 2.0 ର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନରେ ଅଗ୍ରଗତି ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ପାଇଁ ସମୀକ୍ଷା ବୈଠକ ଆୟୋଜନ ପାଇଁ ଶାସନ କମିଟି ଉପଯୁକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଗ୍ରହଣ କରିପାରନ୍ତି ।*

2. *ପ୍ରକଳ୍ପର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିବା ଭୌତିକ ବିପଦକୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ ନଜର ରଖିବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଆକାରରେ, ପ୍ରକଳ୍ପ ତଦାରଖ ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟରେ କ୍ରମାଗତ ଅନ୍ତଃନିର୍ଭରଶୀଳତା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପଥ ଏବଂ ପୂର୍ବ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅନୁସରଣ ପାଇଁ ଶାସନ କମିଟି ସର୍ବୋତ୍ତମ ଅଭ୍ୟାସ ଗ୍ରହଣ କରିପାରନ୍ତି ।*

3. *ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 1.0 ଏବଂ 2.0 ର ବିଳମ୍ବିତ ମଡ୍ୟୁଲଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାଥମିକତା ଆଧାରରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରେ ।*

4. *ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 2.0 ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିରେ ସିଷ୍ଟମ ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେସନ୍ ପ୍ରସ୍ଥାନ ପରିଚାଳନା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର କଡ଼ା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇପାରେ, ଯାହା ମାର୍ଚ୍ଚ 2025 ପରେ ଦିଆଯିବା କୌଣସି ବି ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ତରୀୟ ଖେଳ କ୍ଷେତ୍ର ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରେ ।*

5. *ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ଏବଂ ବିଟା ମଧ୍ୟରେ ଇଣ୍ଟରଫେସ୍ ଉନ୍ନତ କରାଯାଇପାରେ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ମାନୁଆଲ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ବିନା ତଥ୍ୟ ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ବଜେଟର ଅନୁମୋଦନ ପରେ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ମଧ୍ୟରେ ବଜେଟ୍ ଆକଳନର ଅନୁମୋଦନ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପ୍ରବେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରେ ।*

6. *ବଜେଟ୍ ଫେରସ୍ତର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଡିଡିଓ ସ୍ତରରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇପାରେ ।*

7. *ହେଡ୍ ଓ ଅଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ସହିତ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ପ୍ରକାରର ମ୍ୟାପିଂ ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରେ ।*

8. *ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେୟ ହିତାଧିକାରୀ ଚୟନ, ଫ୍ରି ଟେକ୍ସଟ୍‌ରେ ତଥ୍ୟ ପ୍ରବେଶ ଅନୁମତି ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ମାଷ୍ଟର ଡାଟାକୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରାଯାଇପାରେ ।*

9. *ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ସହିତ ବିଲର ଲିଙ୍କ୍ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହୋଇପାରେ ।*

10. *ଆକାଉଣ୍ଟ ହେଡ୍ ଏବଂ ଦେୟ ହିତାଧିକାରୀ ଯେପରି ପ୍ରମୁଖ ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକର ଅଟୋ-ପପୁଲେସନ୍ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରେ ।*

11. *ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମଞ୍ଜୁର ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ବାଲାନ୍ସ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଡିଡିଓଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଲାଗୁ କରାଯାଇପାରେ ।*
12. *ଡିସି ବିଲ୍ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇପାରେ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ଉପଯୋଗିତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ମଡ୍ୟୁଲ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରେ ।*
13. *ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷକ ଭବିଷ୍ୟ ପାଣ୍ଠି ମଡ୍ୟୁଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରେ ।*
14. *ଟ୍ରେଜେରୀ ଏବଂ ନିରୀକ୍ଷଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ବ୍ୟବସାୟୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପୁନଃ ନିର୍ମାଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମାଧମରେ ଏହାର କମ୍ କରିବାକୁ ବିଦ୍ୟମାନ ମାନୁଆଲ ହସ୍ତକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକର ଏକ ବିସ୍ତୃତ ସମୀକ୍ଷା କରିପାରନ୍ତି ।*
15. *ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରଚଳିତ ମାନୁଆଲ ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ବଦଳାଇବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଚାଳନା ସୂଚନା ପ୍ରଣାଳୀ ରିପୋର୍ଟର ବିକାଶ ପାଇଁ ଡିଟିଆଇ ଏକ ଆବଶ୍ୟକତା ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିପାରେ ।*
16. *ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ସହିତ ଜଡ଼ିତ ସମସ୍ତ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ କଠୋର ଅନୁପାଳନ, ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରେ ।*
17. *ଅଧିକ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ଥାନ ପରିଚାଳନାର ବିପଦକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ବର୍ଦ୍ଧିତ ସମୟ ପାଇଁ ନିୟୋଜିତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ସେବାଗୁଡ଼ିକର ସଂରକ୍ଷଣର ଯଥାର୍ଥତା ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇପାରେ । ପରାମର୍ଶଦାତା ସେବା ଏବଂ ଏକାଧିକ ଡିଟିଆଇ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମାଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରେ ।*
18. *ପ୍ରାଥମିକତା ଭିତ୍ତିରେ ସୁରକ୍ଷା ବିପଦ ବିରୋଧରେ ମାନାଙ୍କ ପରୀକ୍ଷଣ ଏବଂ ଗୁଣବତ୍ତା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଏବଂ କ୍ଷତିକାରକ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରେ ।*
19. *ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଆଇଟିଆଇଏଲ୍ ଢାଞ୍ଚାର ଗଠନ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ସହାୟତା ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ଅନୁପାଳନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରେ ।*

3.2.1 ଉପକ୍ରମ

ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ସମନ୍ୱିତ ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା (ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍), ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ବଜେଟ୍ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଆକାଉଣ୍ଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମଗ୍ର ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା ଚକ୍ର ପାଇଁ ସତ୍ୟର ଏକକ ଉତ୍ସକୁ ସୁଗମ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସଫ୍ଟୱେୟାର ପ୍ରୟୋଗ ।

ବଜେଟ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଅଧିକ କ୍ରିୟାଶୀଳ କରିବା, ନଗଦ ପ୍ରବାହ ପରିଚାଳନାରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା , ଆକାଉଣ୍ଟଗୁଡିକର ପ୍ରକୃତ ସମୟର ମିଳାମିଶା ସମନ୍ୱୟକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା, ଆକାଉଣ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ସଠିକତା ଏବଂ ସମୟାନୁବର୍ତ୍ତିତାର ଉନ୍ନତି କରିବା ଏବଂ ଉଚ୍ଚମାନର ପରିଚାଳନା ସୂଚନା ସିଷ୍ଟମ (ଏମ୍ଆଇଏସ୍) ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର ମୁଖ୍ୟ, ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ଏବଂ ବିତରଣ ଅଧିକାରୀ, ଟ୍ରେଜେରୀ ଅଧିକାରୀ, ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟାଙ୍କ, ରାଜ୍ୟର ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟ ଜେନେରାଲଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ନାଗରିକମାନେ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ର ଅଂଶୀଦାର ଅଟନ୍ତି ।

ଓଡିଶା ଟ୍ରେଜେରୀ ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ (ଡିଟିଆଇ) ଦ୍ୱାରା ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ର ବିକାଶ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ପ୍ରଶାସନିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ।

ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ପାଇଁ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟ ଦୁଇଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କରିବାକୁ ଯୋଜାନା କରାଯାଇଥିଲା:

- ଆଇଏଫଏମଏସ 10 ପାଇଁ 32 ମଡ୍ୟୁଲର ବିକାଶ ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମା (ଡିସେମ୍ବର 2013) ଏମ୍/ ଏସ୍‌ସିଏମ୍‌ସି ଲିମିଟେଡ (ଏମ୍/ ଏସ୍‌ଟିସିଏସ୍ ଲିମିଟେଡର ସହାୟକ କମ୍ପାନୀ) କୁ 5.51 କୋଟି ଟଙ୍କା ଚୁକ୍ତିନାମା ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଚୁକ୍ତିନାମା (ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2013-14 ରୁ 2017-18) ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିସହ, ହାର୍ଡୱେର ଏବଂ ନେଟୱାର୍କିଂ, ସିଷ୍ଟମ ସଫ୍ଟୱେର, ବାର୍ଷିକ ବୈଷୟିକ ସହାୟତା ଏବଂ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିୟୋଜନ ପାଇଁ ଏକ ପୃଥକ ଚୁକ୍ତିନାମା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013) ଏମ୍/ ଏସ୍‌ସିଏମ୍‌ସି ଲିମିଟେଡକୁ 7.04 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଚୁକ୍ତିନାମା ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।
- ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ 2.0 ପାଇଁ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ 1.0 ର ଅଂଶ ଭାବରେ ବିକଶିତ ଏବଂ ଛଅଟି ନୂତନ ମଡ୍ୟୁଲର ବିକାଶ ପାଇଁ ମଡ୍ୟୁଲର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ, ସମର୍ଥନ ଏବଂ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଏମ୍ଏସ୍ ଟିସିଏସ୍ ଲିମିଟେଡ୍‌କୁ ଏକ 89.79 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଚୁକ୍ତିନାମା (ହାର୍ଡୱେର, ନେଟୱାର୍କିଂ, ବାର୍ଷିକ ବୈଷୟିକ ସହାୟତା ଏବଂ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିୟୋଜନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି) ଏବଂ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅବଧି ସାତ ବର୍ଷ (ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2018-19 ରୁ 2024-25) ସହିତ ପ୍ରଦାନ (ମଇ 2018) କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ 1.0 ଏବଂ 2.0 ଅଂଶ ଭାବରେ ବିକଶିତ ହେବାକୁ ଥିବା ମଡ୍ୟୁଲ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା ***ପରିଶିଷ୍ଟ 3.2.1*** ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

3.2.2 ପ୍ରମୁଖ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ କାର୍ଯ୍ୟମୂକତା ଗୁଡ଼ିକ

ସରକାରୀ ବିଭାଗ ଏବଂ ସାର୍ବଜନୀନ କ୍ଷେତ୍ର ସଂସ୍ଥାଗୁଡିକରେ ବଜେଟ୍ ଠାରୁ ଆକାଉଣ୍ଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରବାହକୁ ସକ୍ଷମ କରିବା ଏବଂ ସରକାରୀ ଏବଂ ନାଗରିକ/ ନିଗମ ସଂସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ଦେଣନେଣ କାରବାରକୁ ସକ୍ଷମ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟମୂକତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ।

ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟମୂକତା ନିମ୍ନରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ :

i. ବଜେଟ୍ ଆକଳନ, ସମୀକ୍ଷା, ଅନୁମୋଦନ, ବିଭାଗ ଏବଂ ଡିଡିଓ କୁ ବଣ୍ଟନ, ପୁନ ଆବଣ୍ଟନ ଏବଂ ସମର୍ପଣ ।

ii. ବିତରଣ-ଡିଡିଓ ଦ୍ୱାରା ବିଲ୍‌ର ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ, ଟ୍ରେଜେରୀ ଦ୍ୱାରା ଦେୟ, ପିଡି ଆକାଉଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥାନାନ୍ତର ।

iii. ରସିଦ-ଟିକସଦାତା, ଟିକସ ନଥିବା ରାଜସ୍ୱ ଉତ୍ସ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ।

iv. ଆକାଉଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍‌ଲାଇନ ଆକାଉଣ୍ଟସ୍ ସ୍କ୍ରୋଲ ଏବଂ ସମାଧାନ ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟ ଜେନେରାଲ୍ (ଏଆଣ୍ଡଇ) ଓଡିଶା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଖାତାରେ ଅନଲାଇନ ଦାଖଲ ।

v. ପରିଚାଳନା ସୂଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥା (ଏମ୍‌ଆଇଏସ୍) ରିପୋର୍ଟ ।

3.2.3 ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ସହିତ ଏକୀକରଣ

i. ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌କୁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସାର୍ବଜନୀନ ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା ପ୍ରଣାଳି ସହିତ ଏକୀକୃତ କରାଯାଇଛି, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ପାଣ୍ଠି ମଞ୍ଜୁର ଏବଂ ମଞ୍ଜୁର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିବା ସହିତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ତଥ୍ୟ ବି ବଣ୍ଟାଯାଇପାରିବ ।

ii. **କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଆକାଉଣ୍ଟ ପରିଚାଳନା ସୂଚନା ପ୍ରଣାଳୀ (ୱାମିସ୍):** ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ବିଭାଗ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଅଧୀନରେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ (ନିର୍ମାଣ, ସଡକ, ବ୍ରିଜ୍, ଜଳସେଚନ, ଜଳ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ପରିମଳ) କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଭାଗ ରହିଛି, ବଜେଟ୍, ପାଣ୍ଠି ଆବଣ୍ଟନ ବିଲ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରଣ ଏବଂ ୱାର୍କସ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ୱାମିସ୍ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ୱାମିସ୍‌ର, ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ଗ୍ରାମୀଣ

ବିକାଶ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ବିକଶିତ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ହେଉଛି । ବିଲ ପାଇଁ ଦେୟ ସକ୍ଷମ କରିବାକୁ, ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ୱାମିସ୍ ସହିତ ଏକୀକୃତ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ୱାମିସ ବ୍ୟବହାର କରି ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କରାଯାଇଛି ।

iii. **ମାନବ ସମ୍ବଳ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା (ଏଚଆର୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍):** ସାଧାରଣ ପ୍ରଶାସନ ବିଭାଗ, ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏଚ୍‌ଆର୍‌ଏମ୍ ବିକଶିତ ହୋଇଛି ଓ ଏହାର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ବେତନ ବିଲ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ପାଇଁ ସମସ୍ତ ବିଭାଗ ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି । ଏଚ୍‌ଆର୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ବ୍ୟବହାର କରି ପ୍ରକ୍ରିୟାକୃତ ବେତନ ବିଲ୍ ଦେୟ ସକ୍ଷମ କରିବାକୁ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ଓ ଏଚ୍‌ଆର୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ସହିତ ଏକୀକୃତ ହୋଇଛି ।

iv. **ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡିକ:** ସରକାରୀ ପ୍ରାପ୍ତିଗୁଡିକର ଅନଲାଇନ ପଠାଇବା ପାଇଁ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 17ଟି ସାର୍ବଜନିକ ଏବଂ ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ର ବ୍ୟାଙ୍କ ସହିତ ଏକୀକୃତ ହୋଇଛି ।

3.2.4 ସମୀକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ ର ଅଡିଟ୍ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ କରାଯାଇଥିଲା କି:

1. ଅଗ୍ରଗତି ଉପରେ ନଜର ରଖିବାରେ ଆଇ ଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ଶାସନ ପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରବାବଶାଳୀ ଥିଲା ।
2. କାର୍ଯ୍ୟମ୍‌କତା ଏବଂ ମଡ୍ୟୁଲଗୁଡିକ ଠିକ୍ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା ।
3. ମଡ୍ୟୁଲ୍ ଫର୍ମ, ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ୱାର୍କଫ୍ଲୋ ସହ ଓଡିଶା ଟ୍ରେଜେରୀ କୋଡ୍; ଓଡିଶା ସାଧାରଣ ଆର୍ଥିକ ନିୟମାବଳୀ, କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଏବଂ ସଫ୍ଟୱେୟାର ଆବଶ୍ୟକତା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟତାଗୁଡିକର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା ।
4. ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର, ପରାମର୍ଶ ସେବା, ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳନା ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି ।

3.2.5 ସମୀକ୍ଷାର ମାନଦଣ୍ଡ

i. ଓଡିଶା ଟ୍ରେଜେରୀ କୋଡ (ଓଟିସି)

ii. ଓଡିଶା ସାଧାରଣ ଆର୍ଥିକ ନିୟମ (ଓଜିଏଫ୍‌ଆର୍)

iii. ଆଇଏଫ୍‌ଏମଏସ୍ 1.0 ଏବଂ 2.0 ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟ

iv. ଆଇଏଫ୍‌ଏମଏସ୍ 1.0 ଏବଂ 2.0 ପାଇଁ ସଫ୍ଟୱେର୍ ଆବଶ୍ୟକତା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟତା (ଏସ୍‌ଆର୍‌ଏସ୍) ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ

v. ସରକାରୀ ଆଦେଶ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ

3.2.6 ସମୀକ୍ଷା ପରିସର

ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2017-18 ରୁ 2021-22 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ର ଅଡିଟ୍ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଅଡିଟ୍‌ର ଅଂଶ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ମଡ୍ୟୁଲ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା: (i) ବଜେଟ୍ ଯୋଜନା ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତି ମଡ୍ୟୁଲ୍ ଏବଂ ବଜେଟ୍ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସହାୟତା ସିଷ୍ଟମ୍ ମଡ୍ୟୁଲ୍ (ii) ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ମଡ୍ୟୁଲ୍ (iv) ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ ଇଞ୍ଜିନିୟର-ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଆକାଉଣ୍ଟସ୍ ସୂଚନା ପରିଚାଳନା ସିଷ୍ଟମ୍ ସହିତ ଏକୀକରଣ, (v) ସାଧାରଣ ପ୍ରଶାସନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ମାନବ ସମ୍ବଳ ପରିଚାଳନା ସିଷ୍ଟମ୍ ସହିତ ଏକୀକରଣ, ଏବଂ (vi) ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟ ନିଧି ମଡ୍ୟୁଲ୍ ।

ଏହି ଛଅଟି ମଡ୍ୟୁଲ୍ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା କାରଣ ସେମାନେ ବଜେଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଠାରୁ ବିଲ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ର ମୂଳ ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଇଁ ଦାୟୀ ଥିଲେ ।

3.2.7 ସମୀକ୍ଷା ପଦ୍ଧତି

ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପଦ୍ଧତିରେ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକର ଡେସ୍କ ସମୀକ୍ଷା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ଯେପରିକି ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ 1.0 ଏବଂ 2.0 ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଚୁକ୍ତିନାମା, ସିଷ୍ଟମ୍ ଆବଶ୍ୟକତା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟକରଣ, ପରିଚାଳନା/ ତଦାରଖ କମିଟିର ମିନିଟସ୍, ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟସୀମା ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ସଫଳତା, ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦିତ ବଜେଟ୍ ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ଖର୍ଚ୍ଚ, ଏବଂ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ଆଦେଶ, ଫର୍ମ, ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ଆକାଉଣ୍ଟସ୍ ।

ଏଥିସହ, ଅଡିଟ୍ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ର ପରୀକ୍ଷଣ ପରିବେଶରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରବାହ ଏବଂ ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସହିତ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ର ଉତ୍ପାଦନ ପରିବେଶରେ ମନୋନୀତ କାରବାର ପ୍ରକାର ପାଇଁ ଉପଯୋଗ କର୍ତ୍ତା ୱାକ୍-ଥ୍ରୁ/ ୱାର୍କ ଫ୍ଲୋ ଏବଂ ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଯାଞ୍ଚ କଲା ।

ଶେଷରେ, ଅଡିଟ୍ ରାଜକୋଷ ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଏବଂ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା/ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ପାଇଁ ମେମୋ ଜାରି କଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଫଳାଫଳ

3.2.8 ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ଶାସନ କୌଶଳ

ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ଶାସନ ଏବଂ ତଦାରଖ କୌଶଳର ଏକ ଅଂଶ ଭାବରେ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କମିଟିଗୁଡ଼ିକ ଗଠନ କଲେ ଯାହା **ସାରଣୀ 3.2.1** ରେ ବିସ୍ତୃତ କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.2.1: ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ କମିଟିଗୁଡ଼ିକ

କ୍ର. ସଂ.	କମିଟିଗୁଡ଼ିକ	ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	ଅଧ୍ୟକ୍ଷ	କାର୍ଯ୍ୟ
1	ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଷ୍ଟିୟରିଂ କମିଟି	8	ଅତିରିକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବ, ଅର୍ଥ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର	1. ରଣନୀତିକ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ 2. ନୀତି ନିଷ୍ପତ୍ତି 3. ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ଅନୁମୋଦନ 4. ମାସିକ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମୀକ୍ଷା
2	ବୈଷୟିକ କମିଟି	4	ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ସଂସ୍ଥା (ଆଇଆଇଆଇଟି), ଭୁବନେଶ୍ୱର	1. ବୈଷୟିକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପରିଚାଳନା କମିଟିକୁ ଇନ୍‌ପୁଟ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବା 2. କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସହଭାଗୀ ସହିତ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ଦଳକୁ ବୈଷୟିକ ବିଷୟ ଉପରେ ପରାମର୍ଶ ଦେବା 3. କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସହଭାଗୀ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ବୈଷୟିକ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା କରିବା
3	ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଇ-ମିଶନ ଟିମ(ପିଇଏମ୍ ଟି)	9	ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, କୋଷାଗାର ଏବଂ ପରିଦର୍ଶନ (ଡିଟିଆଇ)	1. ପ୍ରକଳ୍ପର ଧାରଣା 2. ଲାଭ ଏବଂ ସମୟସୀମା ସହିତ ଯୋଜନାର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ନକ୍ସା 3. ନୂତନ ଆବଶ୍ୟକତା/ ବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି 4. ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଭାବ ସହିତ ବିସ୍ତୃତ ପ୍ରକଳ୍ପ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତି 5. ଆର୍ଥିକ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା 6. ରୂପାନ୍ତରଣ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପୁନଃ ନିର୍ମାଣ 7. ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ଉପରେ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ 8. କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ, ସହଯୋଗୀ ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତନ

କ୍ର. ସଂ.	କମିଟିଗୁଡ଼ିକ	ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	ଅଧ୍ୟକ୍ଷ	କାର୍ଯ୍ୟ
				ଅନୁରୋଧ କମିଟି ମଧ୍ୟରେ ସଂଯୋଗ
4	ବଦଳ ଅନୁରୋଧ (ସିଆର୍) କମିଟି	4	ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଆଇଆଇଆଇଟି, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଏସ୍ଏସ୍ସି, ଓଡ଼ିଶା କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଆପ୍ଲିକେସନ ସେଣ୍ଟର (ଓକାକ୍) ଏବଂ ଉପସଚିବ, ଅର୍ଥ ବିଭାଗ	1. ପରିସର ସହିତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅନୁରୋଧରେ ଯାଞ୍ଚ 2. କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସହଭାଗୀ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ଆକଳନର ସମୀକ୍ଷା 3. ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅନୁରୋଧର ଅନୁମୋଦନ
5	ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍ (ପିଏମ୍ୟୁ)	5	ଅତିରିକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଡିଟିଆଇ	1. କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସହଭାଗୀକୁ ଦିନ ପ୍ରତି ଦିନ ଇନ୍ପୁଟ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବା । 2. ନୂତନ ଆବଶ୍ୟକତା/ ବୃଦ୍ଧି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା । 3. ଉପଭୋକ୍ତା ଗ୍ରହଣ ପରୀକ୍ଷା ସଂଚାଳନ କରିବା ଏବଂ ଗୋ ଲାଇଭ୍ ଫେଜେସ୍ । 4. ନିୟୋଜନ ପରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆଲୋଚନା ଏବଂ ସମାଧାନ କରିବା । 5. ପ୍ରକଳ୍ପର ସୁଗମ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ।

(ଉତ୍ସ: ଡିଟିଆଇ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନା)

ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ 1.0 ଏବଂ 2.0 ର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ପାଇଁ ଉପରୋକ୍ତ କମିଟିଗୁଡ଼ିକ ସମୟ ସମୟରେ ପୁନର୍ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା ।

3.2.8.1 ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସଂଖ୍ୟକ ବୈଠକ ନହେବା ଏବଂ ଶାସନ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନିତ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ପ୍ରଭାବହୀନ ଅନୁସରଣ

ଅଡିଟ୍, ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ପାଇଁ ପରିଚାଳନା ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା କମିଟିଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ବୈଠକ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ 2017-18 ରୁ 2021-22 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଏହି କମିଟିଗୁଡ଼ିକ 45 ଟି ବୈଠକ କରିଥିଲେ, ଯାହା **ସାରଣୀ 12** ରେ ବିସ୍ତୃତ କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.2.2: କମିଟିଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଷ୍ଠିତ ବୈଠକ

କ୍ର.ସଂ.	କମିଟି	ଆୟୋଜିତ ସଭାଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା
1	ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା କମିଟି	2
2	ବୈଷୟିକ କମିଟି(ଟିସି)	17
3	ପ୍ରକଳ୍ପ ଇ-ମିଶନ ଦଳ (ପିଇଏମ୍ଟି)	4
4	ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅନୁରୋଧ କମିଟି (ସିଆର୍)	2
5	ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍ (ପିଏମ୍ୟୁ)	24

(ଉତ୍ସ: ଡିଟିଆଇ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସଭା ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ବିବରଣୀ,)

ପିଏମ୍ୟୁ ଏବଂ ବୈଷୟିକ କମିଟି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କମିଟି ଗୁଡ଼ିକ ନିୟମିତ ବୈଠକ କରିନଥିଲେ । ବୈଠକ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆବୃତ୍ତି ଗଠନକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇ ନଥିଲା କିମ୍ବା କମିଟି ନିଜେ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ । ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା କମିଟି ଏହି ପିରକଳ୍ପର ମାସିକ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଦାୟୀ ଥିଲା । ତେଣୁ, ସେମାନଙ୍କର ବୈଠକରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରଗତି ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନର ଅଗ୍ରଗତିର ପ୍ରକୃତ ସଫଳତାର ବିବରଣୀ ଦେଖିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା କମିଟିର ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା । ଅବଶ୍ୟ, ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା କମିଟି 2020-21 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ କେବଳ ଦୁଇଟି ବୈଠକ କରିଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2017-18 ରୁ 2021-22 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବୈଠକ କରିନଥିଲେ । ପିଇଏମ୍ଟି ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2019-20 ଏବଂ 2021-22 ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବୈଠକ କରିନଥିଲେ ।

ଅଡିଟ୍ ଏହି ଶାସନ କମିଟିଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟବିବରଣୀ/ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ସମୀକ୍ଷା କଲା ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତ୍ରୁଟି ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଛି, କିନ୍ତୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ସୁଦ୍ଧା ସମାଧାନ ପାଇଁ ଅନୁସରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ **ସାରଣୀ 3.2.3** ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.2.3: ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ତ୍ରୁଟି ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ସମାଧାନ ହୋଇନଥିଲା

କ୍ର. ସଂ.	ସମସ୍ୟା	କମିଟି ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନଟ/ ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ସମୟସୀମା
1	ବିନିଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ମଡ୍ୟୁଲର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ନହେବା	ଅଗଷ୍ଟ 2017
2	ଦାବି ମେଡିସିନ୍ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିପୂତ" ବିଲ୍ ପ୍ରକାର, "ରାଜସ୍ୱ ଫେରସ୍ତ" ବିଲ୍ ପ୍ରକାର, "ପରିଶୋଧ" ବିଲ୍ ପ୍ରକାର ଏବଂ "ଭ୍ରମଣ ଭତ୍ତା" ବିଲ୍ ପ୍ରକାର ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ନକରିବା	ଅଗଷ୍ଟ 2017, ଜୁନ୍ 2018 ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019
3	ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ଗୁଡ଼ିକ ସଂଲଗ୍ନ କରିବା ବିବିଧ ବିଲ୍ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରିବା	ଫେବୃଆରୀ 2022
4	ଏସ୍‌ଟିକ୍ୟୁସି ଅଡିଟର ସଂଚାଳନ ନହେବା	ଜୁନ୍ 2017
5	ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ପ୍ରୋଭିଡେଣ୍ଟ ଫଣ୍ଡ ମଡ୍ୟୁଲରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଖାତାଗୁଡ଼ିକର ଶେଷ ରାଶି ଉପରେ ସୁଧର ସଠିକ୍ ଗଣନା ପାଇଁ ଅଦ୍ୟତନଗୁଡ଼ିକ ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି	ଡିସେମ୍ବର 2018
6	ଅଦ୍ୟତନ ଉପଯୋଗକର୍ତ୍ତା ମାନୁଆଲ ଏବଂ ତାଲିମ ମାନୁଆଲର ଅନୁପସ୍ଥିତି	ଫେବୃଆରୀ 2022

(ଉତ୍ସ: ଡିଟିଆଇ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବୈଠକ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ବିବରଣୀ)

ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ସୁଦ୍ଧା ଉପରୋକ୍ତ ଅଭାବଗୁଡ଼ିକର କ୍ରମାଗତ ପ୍ରକୃତି, ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସଂଖ୍ୟକ ବୈଠକର ଅଭାବ ଏବଂ କମିଟିଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବହୀନ ଅନୁସରଣକୁ ସୂଚିତ କରିଛି । ଏହି ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ, ପ୍ରମୁଖ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ନିୟୋଜନରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ବିଳମ୍ବ ଘଟିଥିବା ସହିତ ପ୍ରମୁଖ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ବିଫଳତା ରହିଥିଲା, ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

3.2.8.2 କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନର ଅଗ୍ରଗତି ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ପାଇଁ ପ୍ରମୁଖ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅଭାବ/ ଅନୁପସ୍ଥିତି

ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ଶାସନ କମିଟିକୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପ୍ରକଳ୍ପ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ କରିବାକୁ ମୁଖ୍ୟ ନିଟନ୍ତ୍ରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା, ଯାହା ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସହଜ କରିଥାନ୍ତା । ତେବେ, ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, ନିମ୍ନଲିଖିତ ମୁଖ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣଗୁଡ଼ିକ ଯାହା ପ୍ରକଳ୍ପର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଉତ୍ତମ ଅଭ୍ୟାସ ଗଠନ କରିଥିଲା, କୌଣସି ବି ଶାସନ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନଥିଲା:

- ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍(ପିଏମ୍‌ୟୁ), ପ୍ରକଳ୍ପ ଇ-ମିଶନ ଦଳ (ପିଇଏମ୍‌ଟି) ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ଷ୍ଟିୟରିଂ କମିଟି ପ୍ରଗତି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ସୀମା ବିରୁଦ୍ଧରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ମଡ୍ୟୁଲଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନର ପ୍ରଗତିର ପ୍ରକୃତ ସଫଳତାକୁ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ମାଗି ନଥିଲେ । ଏହି ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 1.0 ରେ ଚାରିଟି ମଡ୍ୟୁଲ୍[62] ଏବଂ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 2.0 ରେ ଦୁଇଟି ମଡ୍ୟୁଲ୍[63] ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ସୁଦ୍ଧା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟସୀମା ଶେଷ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିଲା ।

- ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍ (ପିଏମ୍‌ୟୁ), ପ୍ରକଳ୍ପ ଇ-ମିଶନ ଦଳ (ପିଇଏମ୍‌ଟି) ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା କମିଟି ସାମଗ୍ରୀକ ବିପଦ/ ବିପଦ ରେଜିଷ୍ଟରର ଏକ ତାଲିକା ଚିହ୍ନଟ କରିନଥିଲା । ଏହି ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ବଜେଟ ବିପଦ, ପରିଚାଳନା ଯାହା ବିପଦ, ବୈଷୟିକ ବିପଦ ଇତ୍ୟାଦି ଯାହାକି ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଲକ୍ଷ୍ୟକର ପଦକ୍ଷେପ ସହିତ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାନ୍ତା । ବିଭିନ୍ନ

[62] 1. ବ୍ୟବହାର ପ୍ରମାଣପତ୍ର ମଡ୍ୟୁଲ୍ 2. ପାଣ୍ଠି ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଡ୍ୟୁଲ୍ 3. ଆର୍‌ବିଆଇ-ଉପାୟ ଏବଂ ଅର୍ଥର ଏକୀକରଣ ଏବଂ ତଦାରଖ 4. ଏକତ୍ରିତ ପାଣ୍ଠି ଖର୍ଚ୍ଚ ନଜର ରଖିବା ପାଇଁ ଯୋଜନା

[63] 1. ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା ପରିଚାଳନା 2. ପରିଚୟ ଏବଂ ପ୍ରବେଶ ପରିଚାଳନା

ପ୍ରକାରର ଜରୁରୀ ବିପଦର ସକ୍ରିୟ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ କୌଣସି ସୁବିଧା ନଥିଲା, ଯାହା ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନରେ ବିଳମ୍ବ ଘଟାଇଥିଲା ଯାହା ***ଅନୁଚ୍ଛେଦ 3.2.8.3*** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

- ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍ (ପିଏମ୍‌ୟୁ), ପ୍ରକଳ୍ପ–ଇ-ମିଶନ ଦଳ (ପିଇଏମ୍‌ଟି) ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା କମିଟି (ଏସ୍‌ଆଇ, କିମ୍ବା ପିଏମ୍‌ୟୁ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ଉପକରଣର[64] ଆଉଟପୁଟ୍), କୌଣସି ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ସହିତ କ୍ରମାଗତ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଏକ ତାଲିକା ମାଗିନଥିଲେ ଯାହାକି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଜଟିଳ ପଥ ଗଠନ କଲା । ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ଜଟିଳ ପଥ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ କରିବାକୁ ସୁସ୍ଥ ସମୟ ଜ୍ଞାନର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଅଡିଟ୍ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ହେଲା ଯେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସାମଗ୍ରିକ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସମାପ୍ତି ସମୟର ପୂର୍ବାନୁମାନ ଏବଂ ଆକଳନ କରିବାକୁ ଶାସନ କମିଟି ସ୍ଥିତିରେ ଥିଲା । ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, ମଞ୍ଜୁର ଅର୍ଡର ମଡ୍ୟୁଲର ବିକାଶ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପୂର୍ବରୁ ବିଲ୍ ମଡ୍ୟୁଲକୁ ବିକଶିତ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ସୁଦ୍ଧା ଏହି ଦୁଇଟି ମଡ୍ୟୁଲର ପ୍ରକ୍ରିୟା ମଧ୍ୟରେ ପାରସ୍ପରିକ ନିର୍ଭରଶୀଳତାକୁ ଏବଂ ଅନୁକ୍ରମ ବାହାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନର ପରିଣାମସ୍ୱରୁପ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ପାଖରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଲ୍‌କୁ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବୈଧ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ସହିତ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପରେ ସଂଯୋଗ କରିବାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନଥିଲା । ଏହା ସହିତ, ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ତଃନିର୍ଭରଶୀଳତାର ଅଭାବର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟ ଏହା ହେଲା ଯେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅନୁରୋଧଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ସମୟ ସାପେକ୍ଷ ଥିଲା, କାରଣ ନିର୍ଭରଶୀଳ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ବିସ୍ତୃତ ପରିବର୍ତ୍ତନଗୁଡ଼ିକର ଚିହ୍ନଟ ପୂର୍ବରୁ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

- ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍ (ପିଏମ୍‌ୟୁ), ପ୍ରକଳ୍ପ ଇ-ମିଶନ୍ ଦଳ (ପିଇଏମ୍‌ଟି) ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା କମିଟି ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୈଠକ ଶେଷରେ ସମାପ୍ତ ହେବାକୁ ଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ଆଇଟମ୍ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ କି ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବୈଠକରେ ନେବାକୁ ଥିବା ପଦକ୍ଷେପର ବିବରଣୀ ଅନୁସରଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ । ଏହି ମୁଖ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅଭାବରେ ବିପଦର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ସମାଧାନ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭୌତିକ ପଦକ୍ଷେପ ଆଇଟମ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ପ୍ରଭାବହୀନ ଅନୁସରଣ ରହିଥିଲା । ପରିଣାମସ୍ୱରୁ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ସୁଦ୍ଧା ବିଭିନ୍ନ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ ହୋଇ ଏହାର ସମାଧାନ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ୟୁନିଟ୍ (ପିଏମ୍‌ୟୁ), ଜୁଲାଇ 2017 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ବୈଠକରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା ଯେ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ, ପ୍ରାଥମିକତା ଆଧାରରେ ପଦ୍ଧତି ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେଟର (ଏସ୍‌ଆଇ) ଦ୍ୱାରା ସମାଧାନ କରାଯିବାର ଥିଲା । ତେବେ, ନିଆଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତିର ଅନୁସରଣ ଭାବରେ ଅଗଷ୍ଟ 2017 ରେ ପିଏମ୍‌ୟୁ ଦ୍ୱାରା ଆୟୋଜିତ ବୈଠକରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆଉ କୌଣସି ଆଲୋଚନା କରାଯାଇ ନଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ସୁଦ୍ଧା, ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶର ସୃଷ୍ଟି (ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରକାରର ମାନୁଆଲ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବିଲ୍ ସହିତ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ସଂଯୋଗର ଅନୁପସ୍ଥିତି) ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ଜାରି ରହିଥିଲା ।

ଶାସନ କମିଟିର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଉପରେ ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଉତ୍ତରରେ, ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଥିଲେ (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ, ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 2.0 ର ବିଭିନ୍ନ ମଡ୍ୟୁଲଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନର ଅଗ୍ରଗତି ଉପରେ ତଦାରଖ କରିବା ପାଇଁ ନିୟମିତ ବ୍ୟବଧାନରେ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ପ୍ରକଳ୍ପର ଶାସନ କମିଟିର ବୈଠକ ଡାକିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

3.2.8.3 ମଡ୍ୟୁଲଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନରେ ବିଳମ୍ବ

ସିଷ୍ଟମ ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେଟର (ଏସ୍‌ଆଇ) ସହିତ ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ, ଚୁକ୍ତିରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷ୍ପାଦିତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେଲେ, ଏସ୍‌ଆଇ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଆଦେଶର ମୂଲ୍ୟର 1 ପ୍ରତିଶତ ସର୍ବାଧିକ 10 ପ୍ରତିଶତ, ହିସାବରେ ଜରିମାନା ପାଇଁ ଦାୟୀ ରହିବେ, ଯାହା ପରେ ଡିଟିଆଇ ଚୁକ୍ତିନାମା ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରହିବେ । ।

---

64 ଯେପରିକି ଏମ୍‌ଏସ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ

ସେହିଭଳି, ଯଦି ଏସ୍ଆଇ କାରଣରୁ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଏସ ଆଇ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ହୁଏ, ତେବେ ସଂପୃକ୍ତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସହ ଜଡିତ ଦେୟରେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ସପ୍ତାହର ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ 0.5 ପ୍ରତିଶତ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରାଯିବ, ଯାହା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରାଶିର 10 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେବ । ଯଦି ଜୋରିମାନା ପରିମାଣ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମାରେ ପହଞ୍ଚେ, ଡିଟିଆଇ (ଟ୍ରେଜେରୀ ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ) କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ବ୍ୟାଙ୍କ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଲାଗୁ କରିବା ଏବଂ ଚୁକ୍ତିନାମାକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ଏବଂ ଆଇନ ଅନୟଯାୟୀ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଅଧିକାର ସଂରକ୍ଷଣ କରିଥାଏ ।

ଅଡିଟ୍ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ 1.0 ଏବଂ 2.0 ରେ ମଡ୍ୟୁଲ/ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟସୀମା, ସମୀକ୍ଷା କରିଥିଲା ଏବଂ ଦେଖିଲା ଯେ ଛଅଟି ମଡ୍ୟୁଲ ଯାହା ***ସାରଣୀ 3.2.4*** ରେ ବିସ୍ତୃତ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ବାକି ଥିଲା:

ସାରଣୀ 3.2.4: ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ସୁଦ୍ଧା ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାକୁ ଥିବା ମଡ୍ୟୁଲ/ କାର୍ଯ୍ୟ

କ୍ର.ସଂ.	ମଡ୍ୟୁଲର ନାମ/ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ	ପ୍ରକଳ୍ପର ନାମ	କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ
1	ମଡ୍ୟୁଲର ବିନିଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର	ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ 1.0	ଡିସେମ୍ବର 2014
2	ପାଣ୍ଠି ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା	ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ 1.0	ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014
3	ଆର୍ବିଆଇ-ଉପାୟ ଏବଂ ଅର୍ଥର ଏକୀକରଣ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ	ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ 1.0	ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014
4	ଏକତ୍ରିତ ପାଣ୍ଠି ଖର୍ଚ୍ଚ ଟ୍ରାକିଂ ପାଇଁ ଯୋଜନା	ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ 1.0	ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014
5	ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା ପରିଚାଳନା	ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ 2.0	ଅକ୍ଟୋବର 2020
6	ପରିଚୟ ଏବଂ ପ୍ରବେଶ ପରିଚାଳନା	ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ 2.0	ଅକ୍ଟୋବର 2020

(ଉତ୍ସ: ଟ୍ରେଜେରୀ ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା)

ଏଭଳି ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ଏସ ଆଇ ଉପରେ କୌଣସି ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ବିନିଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର(ୟୁସି) ମଡ୍ୟୁଲ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଯେ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ସୁଦ୍ଧା ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ ରେ ୟୁ ସି ମଡ୍ୟୁଲ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇନଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦୁଇଟି ବିଭାଗରେ ପାଇଲଟ ଆଧାରରେ ୟୁସି ମଡ୍ୟୁଲ୍ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଫେବୃୟାରୀ 2015 ର ମୂଳ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମାପ୍ତ କରିବାର ସମୟସୀମା ଠାରୁ ଆଠ ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ସମାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ୟୁସି ମଡ୍ୟୁଲ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ ଏବଂ ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ସମସ୍ତ ସ୍ତରରେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଦାନ ପ୍ରାପ୍ତ ସଂସ୍ଥାଗୁଡିକର ବିଚାରାଧୀନ ୟୁସି ଗୁଡିକର ଅନୁସରଣ କରିବାରେ ସହାୟତା କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ।

ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଉତ୍ତରରେ, ଅର୍ଥ ବିଭାଗ, ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ 1.0 ଏବଂ 2.0 ରୁ ମଡ୍ୟୁଲ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବକୁ ସ୍ୱୀକାର କରି କହିଲେ (ଜୁନ 2023) ଯେ, ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ସିଷ୍ଟମ ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେଟରେ ଦାୟୀ ନୁହେଁ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଲେ ଯେ, (i)ପାଣ୍ଠି ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବିକାଶ ଏବଂ ଆରବିଆଇ ର ଏକୀକରଣ ଏବଂ ସାଧନ ଏବଂ ଉପାୟ ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ଆରବିଆଇ ଏଜି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ସହଯୋଗ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଥିଲା । (ii) ସରକାରୀ ଆକାଉଣ୍ଟ ବାହାରେ ଏକତ୍ରିତ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟୟକୁ ଅନୁସରଣ କରିବା ପାଇଁ ଯୋଜନାର ବିକାଶ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ 2.0 ର ଯୋଜନା ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ପରିଚାଳନା ପ୍ରଣାଳୀ ମଡ୍ୟୁଲ୍ ରୂପରେ ବିକାଶଧୀନ ଥିଲା । (iii) ବ୍ୟାଙ୍କ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁମୋଦନ ଆଦେଶ ମଡ୍ୟୁଲର ବିକଶ ଏବଂ ନିୟୋଜନରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ମଡ୍ୟୁଲର ପରିଚାଳନା ଯୋଜନା ଏବଂ ଉପଯୋଗୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ରଗୁଡିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବିକାଶରେ ବିଳମ୍ବ ହେଲା ଏବଂ ୟୁସି ମଡ୍ୟୁଲର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ବିଜ୍ଞପ୍ତି 15 ଏପ୍ରିଲ 2023 ରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । (iv) ପରିଚୟ ଏବଂ ପ୍ରବେଶ ପରିଚାଳନା ମଡ୍ୟୁଲ ଜୁନ 2023 ସୁଦ୍ଧା ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ର ଉତ୍ପାଦନ ପରିବେଶରେ ବିକଶିତ ଏବଂ ନିୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲା । (v) ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା ପରିଚାଳନା ଏହା ଏକ ନୂତନ ଏବଂ ଉନ୍ନତ ଧାରଣା ଯାହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାରତର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ରାଜ୍ୟରେ

କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଏହି ମଡ୍ୟୁଲରେ ଜଡିତ ଜଟିଳତା ହେତୁ ବିକାଶ ଏବଂ ନିୟୋଜନରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।

3.2.8.4 ସିଷ୍ଟମ ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେଟର, ମେସର୍ସ ଟିସିଏସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ଉପରେ ଅତ୍ୟଧିକ ନିର୍ଭରଶୀଳ

ଡିଟିଆଇ, ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 1.0 ର 32 ସଫ୍ଟୱେର ଆପ୍ଲିକେସନ ମଡ୍ୟୁଲର ବିକାଶ ପାଇଁ ଏମ୍/ ଏସ୍‌ସିଏମ୍‌ସି ଲିମିଟେଡ୍ (ଏମ୍/ ଏସ୍‌ଟିସିଏସ୍ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ଏକ ସହାୟକ କମ୍ପାନୀ) ସହିତ 5.51 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟରେ ଏକ ଚୁକ୍ତି କରିଥିଲା ।

ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ର 1.0 ର ବିକାଶ ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମାର ଧାରା 7.11 ସଫ୍ଟୱେରର ଉତ୍ସ କୋଡ ଡିଟିଆଇକୁ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ହସ୍ତାନ୍ତର ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି । ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ସ କୋଡ୍ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ 1.0 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପରେ ଅର୍ଥାତ୍ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2018 ସୁଦ୍ଧା ଏବଂ ସଫ୍ଟୱେରର ଡେଭଲପରକୁ ଚୂଡାନ୍ତ ଦେୟ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଡିଟିଆଇକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯିବାର ଥିଲା ।

ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ 2.0 ର ବିକାଶ ପାଇଁ ଡିଟିଆଇ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ 1.0 ର ଅଂଶ ଭାବରେ ବିକଶିତ ସମସ୍ତ ମଡ୍ୟୁଲର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ, ସମର୍ଥନ ଏବଂ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ 2.0 ର ଛଅଟି ନୂତନ ମଡ୍ୟୁଲ ବିକାଶ ପାଇଁ ଏମ/ଏସ ଟିସିଏସ ଲିମିଟେଡ ସହିତ 89.79 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ସାତ ବର୍ଷର ଚୁକ୍ତି ସହିତ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା (ମଇ 2018) ରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ:

i. ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ 2.0 ର ବିକାଶ ପାଇଁ ଏମ/ଏସ ଟିସିଏସ ଲିମିଟେଡ ଏକକ ବିଡର ଥିଲା, ଯାହାର ଚୁକ୍ତି ମୂଲ୍ୟ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ 1.0 ର ଚୁକ୍ତି ମୂଲ୍ୟର 16 ଗୁଣରୁ ଅଧିକ ଥିଲା ।

ii. ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ 2.0 ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ 1.0 ପାଇଁ ଉତ୍ସ କୋଡ ଏସ୍‌ଆଇ ଦ୍ୱାରା ଡିଟିଆଇକୁ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ 1.0 ପାଇଁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇନଥିଲା । ଦସ୍ତାବିଜ୍ ଯେପରିକି ସିଷ୍ଟମ ସ୍ଥାପତ୍ୟ, କୋଡ ବେସ ସଂଗଠନ, ଉତ୍ସ କୋଡ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି, ଡାଟାବେସ୍ ଯୋଜନା, ଉତ୍ସ/ ସଂସ୍କରଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରଣାଳୀ, ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ସ କୋଡ ବିଭାଗ, କୋଡିଂ ମାନକ, ମାନୁଆଲ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ବିପଦ ପରିଚାଳନା, ପରୀକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟ ଇତ୍ୟାଦି ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ 2.0 ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ 1.0 ପାଇଁ ଏସ୍‌ଆଇ ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଯଦିଓ ଏହିପରି ହସ୍ତାନ୍ତର ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ 1.0 ପାଇଁ ଏସ୍‌ଆଇର ପ୍ରସ୍ଥାନ ପରିଚାଳନା ସହିତ ଜଡିତ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଥିଲା ଏବଂ ଚୁକ୍ତିରେ ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା, ବିଡିଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଏବଂ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 2.0 ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମା କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଡିଟିଆଇ ଦ୍ୱାରା ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଲାଗୁ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

iii. ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ 2.0 ପାଇଁ ବିସ୍ତୃତି ପ୍ରକଳ୍ପ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

iv. ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ 2.0 ପାଇଁ ଡିଟିଆଇ 'ଯେପରି' ଏବଂ 'ହେବାକୁ' ଦସ୍ତାବିଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲା ।

v. ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜର ଅଭାବ ଏବଂ ଉତ୍ସ କୋଡର ଅନୁପଲବ୍ଧତା, ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ 2.0 ର ଚୁକ୍ତିନାମା ପାଇଁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବିଡରଙ୍କ ପୁଲ ବିସ୍ତାର କରିବାରେ ଏହାର ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପଡିଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ ସରକାରୀ ଖର୍ଚ୍ଚ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 1.0 ତୁଳନାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ ହେବ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ଥାନ ପରିଚାଳନାରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଆହ୍ୱାନ ସୃଷ୍ଟି କଲା, ଫଳରେ ସିଷ୍ଟମ ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେଟର ଉପରେ ଅତ୍ୟଧିକ ନିର୍ଭରଶୀଳ ହୋଇଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରେ, ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଲେ (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ, ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 2.0 ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏସ୍‌ଆଇର ପ୍ରସ୍ଥାନ ପରିଚାଳନାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଏବଂ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 3.0 କୁ ସୁଗମ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପଦକ୍ଷେପ ଉଠାଯିବ ।

ସୁପାରିଶ:

1. *ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ 2.0 ର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାର ଅଗ୍ରଗତି ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ପାଇଁ ସମୀକ୍ଷା ବୈଠକ ଆୟୋଜନ ପାଇଁ ଶାସନ କମିଟି ଉପଯୁକ୍ତ ଅବଧି ଗ୍ରହଣ କରିପାରନ୍ତି ।*
2. *ପ୍ରକଳ୍ପ ମନିଟରିଂ ପାଇଁ ଶାସନ କମିଟି, ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିବା ଭୌତିକ ବିପଦକୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ ତଦାରଖ କରିବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ରୂପରେ, ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଜଟିଳ ପଥ ମଧ୍ୟରେ କ୍ରମାଗତ ପାରସ୍ପରିକ ଅନ୍ତଃନିର୍ଭରଶୀଳତା, ଏବଂ ପୂର୍ବ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ଉପରେ ଅନୁସରଣ କରିବା ସର୍ବୋତ୍ତମ ଅଭ୍ୟାସ ଗ୍ରହଣ କରିପାନ୍ତି ।*
3. *ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 1.0 ଏବଂ 2.0 ର ବିଳମ୍ବିତ ମଡ୍ୟୁଲଗୁଡିକ ପ୍ରାଥମିକତା ଆଧାରରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇପାରେ ।*
4. *ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ 2.0 ର ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ଏସ୍ଆଇର ପ୍ରସ୍ଥାନ ପରିଚାଳନା ସହିତ ଜଡିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା, କଡ଼ାକଡ଼ି ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରେ, ଯାହା ମାର୍ଚ୍ଚ 2025 ପରଠାରୁ ଦେବାକୁ ଥିବା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଏକ ସମାନ ସ୍ତରୀୟ ଖେଳକ୍ଷେତ୍ର ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରେ ।*

3.2.9 ଅଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସର ମନୋନୀତ ମଡ୍ୟୁଲଗୁଡିକର ପରୀକ୍ଷା

ଏହି ବିଭାଗ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ର ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଡ୍ୟୁଲଗୁଡିକର ସ୍ଥିତି ଯାଞ୍ଚ ଫଳାଫଳକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଛି :

1. ବଜେଟ୍ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସମର୍ଥନ ସିଷ୍ଟମ ମଡ୍ୟୁଲ ଏବଂ ବଜେଟ୍ ଯୋଜନା ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତି ମଡ୍ୟୁଲ ମଧ୍ୟରେ ଏକୀକରଣ ।
2. ଅନୁମୋଦନ ଆଦେଶର ମଡ୍ୟୁଲ
3. ଅନ୍‌ଲାଇନ ବିଲ୍ ଦାଖଲ ମଡ୍ୟୁଲ
4. ଓ୍ୱାମିସ୍ ସହିତ ଏକୀକରଣ
5. ଏଚଆରଏମଏସ ସହିତ ଏକୀକରଣ
6. ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ପ୍ରୋଭିଡେଣ୍ଟ ପାଣ୍ଠି ମଡ୍ୟୁଲ
7. ଟ୍ରେଜେରୀ ମଡ୍ୟୁଲ

ଏହି ମଡ୍ୟୁଲ ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ଏହା ଆକଳନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିଲା କି ଫର୍ମ, ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ଓ୍ୱାର୍କଫ୍ଲୋ ସହ ଓଡ଼ିଶା ଟ୍ରେଜେରୀ କୋଡ୍, ଓଡ଼ିଶା ସାଧାରଣ ଆର୍ଥିକ ନିୟମ, କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ଆବଶ୍ୟକତା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟତା ଲାଗୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପାଳନରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ।

3.2.9.1 ବଜେଟ୍ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସମର୍ଥନ ସିଷ୍ଟମ୍ ମଡ୍ୟୁଲ୍ ଏବଂ ବଜେଟ୍ ଯୋଜନା ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତି ମଡ୍ୟୁଲ୍ ମଧ୍ୟରେ ଏକୀକରଣ

ବଜେଟ୍ ଯୋଜନା ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତି ମଡ୍ୟୁଲର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗକୁ ବିସ୍ତୃତ ବଜେଟ୍ ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଅର୍ଥ ବିଭାଗରେ ଦାଖଲ କରିବା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗରୁ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗକୁ ଅନୁମୋଦିତ ବଜେଟ୍ ଆବଣ୍ଟନ ବଣ୍ଟନ କରିବା ।

ବଜେଟ୍ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସପୋର୍ଟ ସିଷ୍ଟମ୍ ମଡ୍ୟୁଲର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଅର୍ଥ ବିଭାଗକୁ ବଜେଟ୍ ଆକଳନ ପ୍ରକ୍ରିୟା କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିବା ଯାହା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବ, ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବଜେଟ୍ ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକର ଅନୁମୋଦନ/ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା, ବିଧାନସଭାରୁ ସାମଗ୍ରିକ ବଜେଟ୍ ଆକଳନ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ଏବଂ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ମଧ୍ୟରେ ଅନୁମୋଦିତ ବଜେଟ୍ ଆବଣ୍ଟନ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ କରିବା ।

ବଜେଟ୍ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସହାୟତା ସିଷ୍ଟମ୍ ମଡ୍ୟୁଲ୍ ବ୍ୟବହାର କରି ଅନୁମୋଦିତ ବଜେଟ୍ ଆବଣ୍ଟନ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଗଲା ପରେ, ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏବଂ ପ୍ରତିବେଦନରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଡିଡିଓକୁ ବଜେଟ୍ ଯୋଜନା ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତି ମଡ୍ୟୁଲ୍ ବ୍ୟବହାର କରି ବଣ୍ଟନ କରାଯିବାର ଥିଲା ।

3.2.9.1(କ) ଡାଟା ରପ୍ତାନି ଏବଂ ଆମଦାନୀ ପାଇଁ ମାନୁଆଲ୍ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ମାଧ୍ୟମରେ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ବାହାରେ ବଜେଟ୍ ଆକଳନ ଉପରେ ବଜେଟ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା

ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା, ଉପରୋକ୍ତ ବିପରୀତ ଅର୍ଥବିଭାଗ, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗରୁ ପ୍ରାପ୍ତ, ଟେକ୍ସଟ୍ ଫାଇଲ୍ ଫର୍ମାଟରେ, ବଜେଟ୍ ଆକଳନର ପ୍ରସ୍ତାବ ଯୋଜନା ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତି ମଡ୍ୟୁଲ ଠାରୁ ବଜେଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଟେକ୍ନିକ୍ ଅଟୋମେସନ (ବିଇଟିଏ, ଏନ୍ଆଇସି ଦ୍ୱାରା ବିକଶିତ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ୱାର୍କଫ୍ଲୋର) ନାମକ ଏକ ବାହ୍ୟ ସଫ୍ଟୱେର୍ ପ୍ରୟୋଗରେ ରପ୍ତାନି କରିଥିଲା । ବିଧାନସଭା ଦ୍ୱାରା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ବଜେଟ୍ ଆବଣ୍ଟନର ଅନୁମୋଦନ ବିନ୍ଦୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଜେଟ୍ ଅନୁମୋଦନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ସମସ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି, ଏହି ବାହ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ ବିଟାରେ ନିଆଯାଇଛି । ଅର୍ଥ ବିଭାଗ, ତା'ପରେ ବିଟାରେ ଟେକ୍ସଟ୍ ଫାଇଲ୍ ଫର୍ମାଟରେ ଅନ୍ତିମ ବଜେଟ୍ ଆବଣ୍ଟନ ରପ୍ତାନି କଲା ଏବଂ ବଜେଟ୍ ଆବଣ୍ଟନ ବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ଏହାକୁ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ର ବଜେଟ୍ ଯୋଜନା ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତି ମଡ୍ୟୁଲରେ ଆମଦାନୀ କଲା ।

ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ବଜେଟ୍ ଆକଳନ ଦାଖଲ ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ ବଜେଟ୍ ବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ୱାର୍କଫ୍ଲୋ ***ଚାର୍ଟ 3.2.1*** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଚାର୍ଟ 3.2.1: ଅର୍ଥ ବିଭାଗକୁ ବଜେଟ୍ ଆକଳନ ଦାଖଲ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟଧାରା

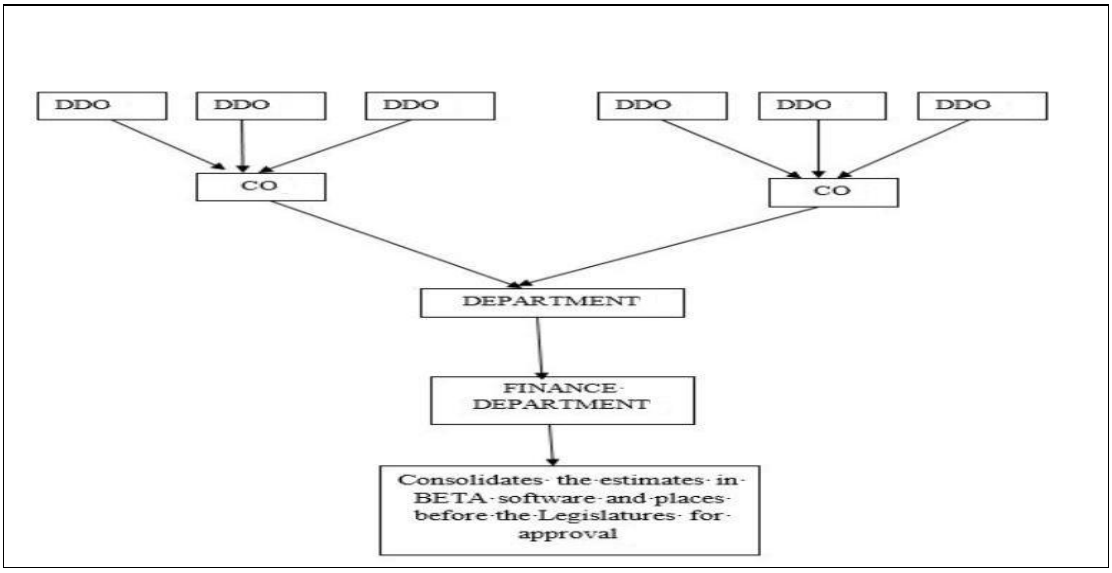

ଡିଡିଓ ଗୁଡ଼ିକୁ ବଜେଟ୍ ଆବଣ୍ଟନ ବଣ୍ଟନ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରବାହ

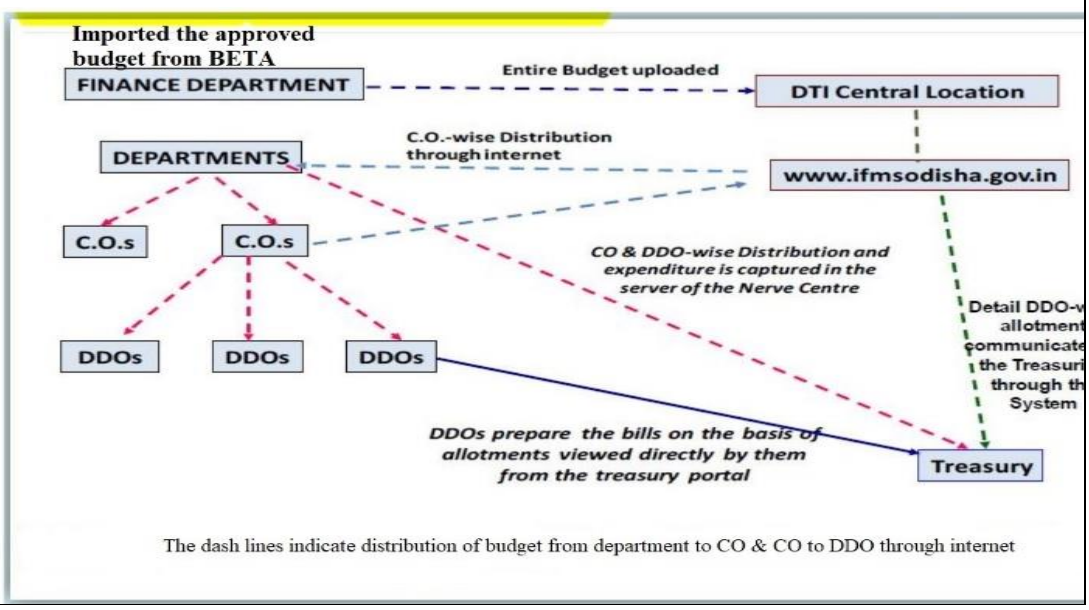

ଫଳସ୍ୱରୂପ, ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ବଜେଟ୍ ଅକଳନ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ବଜେଟ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣର ଜଟିଳ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରବାହ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ବାହାରେ ରହିଲା ଏବଂ ବେଟା ଏବଂ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ମଧ୍ୟରେ ମାନୁଆଲ ଡାଟା ରପ୍ତାନି/ ଆମଦାନୀ ପ୍ରଣାଳୀ ହେତୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇନଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାର, ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଲେ (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ ବଜେଟ୍ ଅନୁମୋଦନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ଗୋପନୀୟତାକୁ ବଜାୟ ରଖିବା ଏବଂ ବଜେଟ୍ ଡାଟାର ନିରାପତ୍ତା ପାଇଁ ବିଟା ପ୍ରୟୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ଇଣ୍ଟରନେଟ୍ ସେବା ପ୍ଲାଟ୍‌ଫର୍ମରୁ ଦୂରେଇ ରଖିବା ଏକ ସଚେତନ ନିଷ୍ପତ୍ତି । ବିଭାଗ ଏହା ମଧ କହିଛି ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରବାହ ୱାର୍କଫ୍ଲୋ ଯାହା ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଦେଖାଯାଇଥିବା ଏବଂ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ବେଟା କିମ୍ବା ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ର କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନାରେ କେବେ ବି ନଥିଲା ଏବଂ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ଏବଂ ବେଟା ମଧ୍ୟରେ ତଥ୍ୟ ବଣ୍ଟନ ଏକ ୱେବ୍ ଆଧାରିତ ସେବା ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ପାଠ୍ୟ ଫାଇଲ୍ ଫର୍ମାଟରେ କୌଣସି ମାନୁଆଲ ଆମଦାନୀ ଏବଂ ରପ୍ତାନି ମାଧ୍ୟମରେ ନୁହେଁ ।

ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନଥିଲା, ଯେହେତୁ ବଜେଟ୍ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସମର୍ଥନ ସିଷ୍ଟମ ମଡ୍ୟୁଲ ବଜେଟ୍ ଆକଳନ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସମର୍ଥନ (ଅନୁମୋଦନ/ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ/ କାଟିକରି ଅନୁମୋଦନ) ପାଇଁ ୱାର୍କଫ୍ଲୋକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ 1.0 ପାଇଁ ଏସ୍ଆର୍ଏସ୍‌ରେ ବହୁ ମାତ୍ରାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ଏବଂ ବିଟା ମଧ୍ୟରେ ତଥ୍ୟ ବଣ୍ଟନ ଏକ ୱେବ୍ ଆଧାରିତ ସେବା ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯେତେବେଳେ ଏକ ବିଟାକୁ ସଚେତନ ଭାବରେ ଏକ ଇଣ୍ଟରନେଟ୍ ସେବା ପ୍ଲାଟ୍‌ଫର୍ମ ବାହାରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ହୋଇଥାଏ । ବଜେଟ୍ ତଥ୍ୟର ଗୋପନୀୟତା ବଜାୟ ରଖିବା ,ସହିତ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ରେ ଲାଗୁଥିବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣଗୁଡ଼ିକରେ ବିଶ୍ୱାସର ଅଭାବକୁ ସୂଚିତ କରିଥିଲା ।

ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରୁ ସୂଚିତ ହେଲା ଯେ, ବଜେଟ୍ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ବଜେଟ୍ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ୱାର୍କଫ୍ଲୋର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ସତ୍ୟର ଏକକ ଉତ୍ସ ଭାବରେ ସେବା କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ଏବଂ ବଜେଟ୍ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ମାର୍ଗ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ଥିଲା, ଯେତେବେଳେ କି ବିଧାନସଭା ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦନ ପରେ ବଜେଟର ଗୋପନୀୟତା ବଜାୟ ରଖିବା ଆଉ ଆବଶ୍ୟକ ନଥିଲା ।

3.2.9.1 (ଖ) ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଡିଡିଓ ଏବଂ ବିଭାଗର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବଜେଟ୍ ଆବଣ୍ଟନ ସମର୍ପଣ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଅନୁପସ୍ଥିତି

ଓଡ଼ିଶା ବଜେଟ୍ ମାନୁଆଲ୍ (ଓବିଏମ୍) ର ନିୟମ 144 (1) ରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 10 ତାରିଖକୁ ଅନ୍ତିମ ତାରିଖ ଭାବରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି, ଯାହାଭିତରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ସଞ୍ଚୟ ସମର୍ପଣ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ବଜେଟ୍

ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ସଞ୍ଚୟ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଡିଡିଓ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିକାରୀ (ସିଓ) ଏବଂ ପରେ ସିଓ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟସୀମା ମଧରେ ବିଭାଗକୁ ସମର୍ପଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଏହା ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ ବିଭାଗକୁ ପୁନଃ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା ଯେ, ଓଡ଼ିଶା ବଜେଟ୍ ମାନୁଆଲକୁ ଉଲ୍ଲଂଘନ କରି, ବଜେଟ୍ ଯୋଜନା ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତି ମଡ୍ୟୁଲ ପାଇଁ ଏସ୍ଆର୍ଏସ୍‌ରେ ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ସଞ୍ଚୟକୁ ଡିଡିଓ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ସିଓକୁ ଏବଂ ତାପରେ ସିଓ ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ସମର୍ପଣ କରିବାର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା ।

ଏହି ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ସେଠାରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମନ୍ୱୟର ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା, କାରଣ ପ୍ରତ୍ୟାର୍ପଣ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ ବାହାରେ ଅଫଲାଇନ ମୋଡରେ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ପାଇଁ ସମୟ ନେବ, ୍ତେବେଳେ କି ବଜେଟ ଆବଣ୍ଟନ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ ମଧ୍ୟରେ ସମାନ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇନଥିଲା ।

ଅନ୍ୟ ବିଭାଗକୁ ପୁନଃ ବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ସମର୍ପଣ ରାଶିର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଆଗକୁ ବଢାଇବା ପାଇଁ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଅଫଲାଇନ୍ ସମର୍ପଣ ପ୍ରସ୍ତାବରୁ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ ରେ ଡାଟା ଏଣ୍ଟ୍ରି କରିବା ଥିଲା ।

ଅଡିଟ ପରୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ଭିତ୍ତିରେ ପିଲ୍ଟ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ 2020-21 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଚିକିତ୍ସା ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ/ତାଲିମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, 45.45 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବଜେଟ୍ ଆବଣ୍ଟନ କରିବାକୁ ଯୋଜନା କରିଥିଲା, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ନର୍ଦେଶାଳୟକୁ ପୁନଃ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇପାରିବ, ଉଭୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ (ଏଚ୍ଏଫଡବ୍ଲ୍ୟୁ) ବିଭାଗ ଅଧିନରେ । ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ଡିଡିଓରୁ ସିଓ ସ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ସରଳ ସମର୍ପଣକୁ ସମର୍ଥନ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ତାପରେ ସିଓ ଦ୍ୱାରା ସିଷ୍ଟମ ମଧରେ ବଜେଟର ପୁନଃବଣ୍ଟନ କରିବା ଉଚିତ । ତଥାପି ସମର୍ପଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଅଭାବ କାରଣରୁ ଏଚ୍ଏଫଡବ୍ଲ୍ୟୁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ବିକଳ୍ପ ପଦକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକ ନିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହା ପରିଶେଷରେ ଅଣ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ବଜେଟ୍ ଆବଣ୍ଟନ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଗଲା । ବିବରଣୀଗୁଡିକ ***ପରିଶିଷ୍ଟ 3.2.2*** ରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ।

ଏଥିସହ, ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଡିଡିଓକୁ ବଜେଟ ଆବଣ୍ଟନ ହ୍ରାସକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା ପାଇଁ ନିଆଯାଇଥିବା ସମୟ ହେତୁ, ଅଫ୍ଲାଇନ ସମର୍ପଣ ମାମଲାରେ ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ସଞ୍ଚୟର ଅଫ୍ଲାଇନ ସମର୍ପଣ ତାରିଖ ଠାରୁ ଆବଣ୍ଟନ ହ୍ରାସକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବାରେ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟ ବ୍ୟବଧାନ ମଧରେ ଅର୍ଥର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଡ୍ର ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସରେ ଏଡାଯାଇପାରିଥାନ୍ତା । ଅଡିଟ୍, ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ ବିଏନ୍ ଏନସିସି ରେଭେନ୍ସା କଲେଜ, କଟକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଏପରି ଏକ ଉଦାହରଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା, ଯାହା ***ପରିଶିଷ୍ଟ 3.2.3*** ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ସଂକ୍ଷେପରେ, ବିଏନ୍‌ଓ୍ୱେନ୍‌ସିସି ରେଭେନ୍ସା କଲେଜର ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଏବଂ ଅକ୍ଟୋବର ମାସରେ ଦୁଇଟାରେ ଯଥାକ୍ରମେ 69,312 ଟଙ୍କା ଏବଂ 17,839 ଟଙ୍କା ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗକୁ ସମର୍ପଣ କରିଥିଲା । (ଅବଶ୍ୟ ଯେହେତୁ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ ସେହି ଏଚଓଏ ଅଧୀନରେ ଆବଣ୍ଟନକୁ 87,151 ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହ୍ରାସ କରିନଥିଲା, ଡିଡିଓ ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ରେ 90.671 ଟଙ୍କା (ସମର୍ପଣ 87,151 ଟଙ୍କା + ଅଣବିନିଯୋଗ ଆବଣ୍ଟନ 3,520 ଟଙ୍କା) ଡ୍ର କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ ନେଟ୍ ଆବଣ୍ଟନ ଉପରେ (ମୂଳ ଆବଣ୍ଟନ - ସମର୍ପଣ) ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଲା । ସମର୍ପଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅଭାବରୁ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ ସତ୍ୟର ଏକକ ଉତ୍ସ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ସ୍ଥିତିରେ ନଥିଲା ଏବଂ ପୁନଃ ସମନ୍ୱୟ ଏବଂ ମାନୁଆଲ ଯାଞ୍ଚ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଉତ୍ତରରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ ଅଡିଟ୍ ସୁପାରିଶ ଅନୁଯାୟୀ ଡିଡିଓ ସ୍ତରରେ ସମର୍ପଣର ସୁବିଧା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ବିଚାର ବିମର୍ଶ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି ।

3.2.9.2 ମଞ୍ଜୁର ଅର୍ଡର ମଡ୍ୟୁଲ

ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ମଡ୍ୟୁଲର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା:

- ଓଡିଶା ଟ୍ରେଜେରୀ କୋଡ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫର୍ମାଟରେ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ମଞ୍ଜୁର କରୁଥିବା କର୍ତ୍ତୁପକ୍ଷଙ୍କୁ ସକ୍ଷମ କରନ୍ତୁ ।
- "ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦଶ" ଡାଟାବେସରେ ବୈଧ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସେଟ୍ ବଜାୟ ରଖନ୍ତୁ, ଯାହା ବିଲ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ସମୟରେ ବିଲ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚିତ କରାଯାଇପାରେ ।

ମଡ୍ୟୁଲର ୱାର୍କ ଫ୍ଲୋ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବରଣୀ ସହିତ ଏକ ଅପରେଟର ଅନୁମୋଦନକାରୀ ମଡେଲ ଉପରେ ଆଧାରିତ :

ଚାର୍ଟ 3.2: କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରବାହ ମଡ୍ୟୁଲର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ

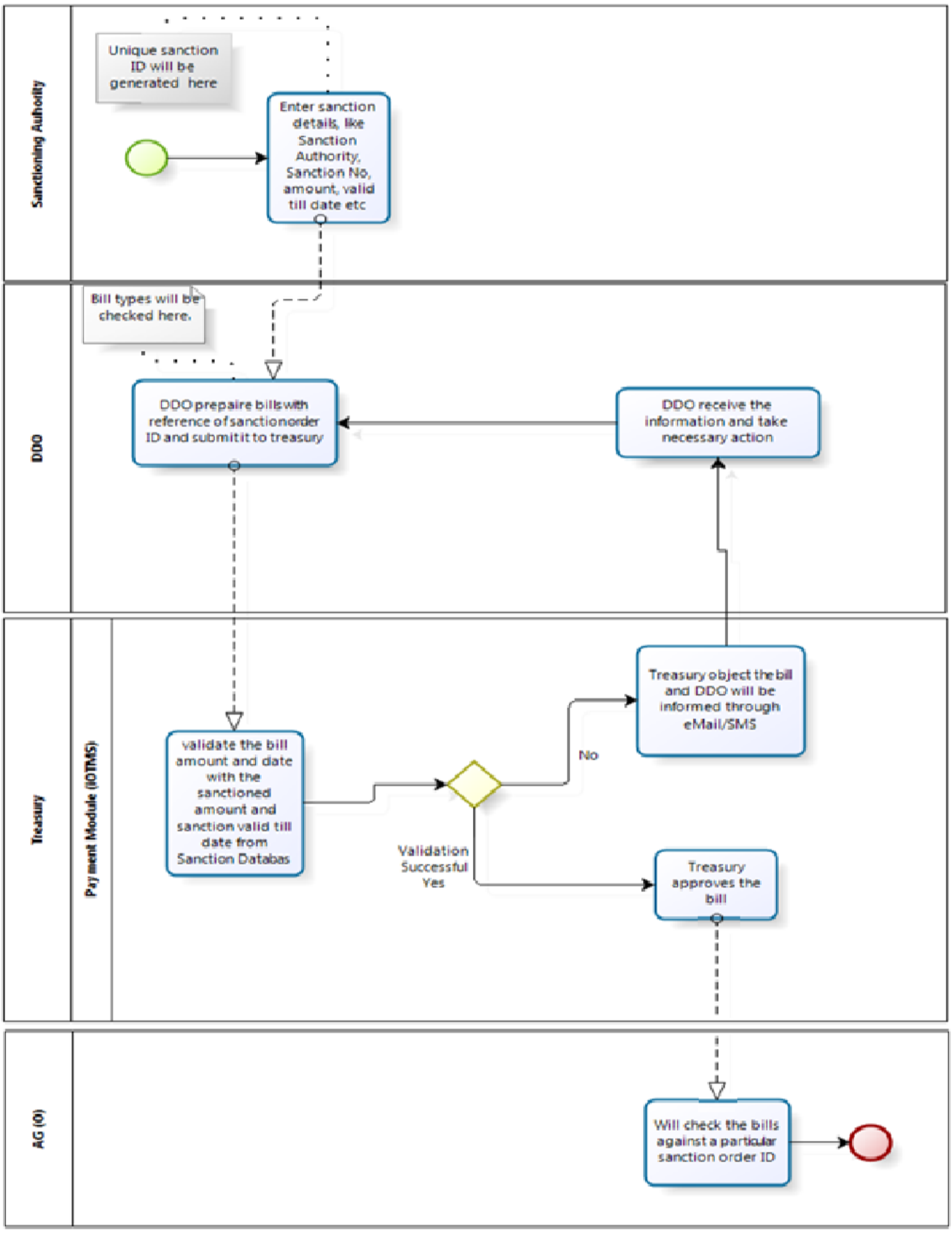

ଅଡିଟ୍ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଆବଶ୍ୟକତା, ମଡ୍ୟୁଲ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ଫର୍ମଗୁଡିକ ଏବଂ ୱାର୍କ ଫ୍ଲୋ ସମୀକ୍ଷା କଲା ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବିଫଳତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା, ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

3.2.9.2(କ) ଓଟିସି ଦ୍ୱାରା ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ମଞ୍ଜୁରୀ ଅର୍ଡରଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନହେବା, ଫଳସ୍ୱରୂପ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ ବାହାରେ ମାନୁଆଲ ମଞ୍ଜୁର ଅର୍ଡର ସୃଷ୍ଟି ଜାରି ରହିଥିଲା

04.12.2013 ରେ ଏମ/ଏସ /ସିଏସ ଲିମିଟେଡ (ସେତେବେଳର ପୂର୍ବରୁ ଏମ/ଏସ ସିଏମସି ଲିମିଟେଡ) ସହିତ ଡିଟିଆଇ(ଓ) ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ 2.0 ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ

ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 1.0 ର ବିକାଶର ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ଅର୍ଡର ମଡ୍ୟୁଲ ବିକଶିତ ହେବାର ଥିଲା ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସମର୍ଥିତ ଏବଂ ବର୍ଦ୍ଧିତ ହେବାର ଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍, ଓଡିଶା ଟ୍ରେଜେରୀ କୋଡ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସମୀକ୍ଷା କଲା ଏବଂ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶର ପ୍ରକାର ଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା କଲା ଯାହା ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରେ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେଲା ଯେ ତାହା ଚାରି ପ୍ରକାର ଯଥା ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ସୁଦ୍ଧା ଅବ୍ୟବହୃତ ଛୁଟି ଦରମା, ଚିକିତ୍ସା ଦାବିର ପ୍ରତିପୂରଣ (ଆରସିଏମ୍), ଷ୍ଟାଇପେଣ୍ଡ ଏବଂ ସ୍କଲାରସିପ୍ ଏବଂ ଭ୍ରମଣ ଭତ୍ତା (ଟିଏ) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ଏହି ପ୍ରକାର ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁର ପ୍ରଦାନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାନୁଆଲ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲେ । ଏହି ସ୍ଥିତିର ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଦୁଇଟି ମୁଖ୍ୟ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅଭାବ ହେଲା:

- ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ଡାଟାବେସରେ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶଗୁଡିକର ତାଲିକା ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଲା ।
- ଅଦ୍ୱିତୀୟ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯାହା ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ ଦ୍ୱାରା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା, ମାନୁଆଲ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ପାଇଁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଉତ୍ତରରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଲେ (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ, ଅଣବ୍ୟବହୃତ ଛୁଟି ଦରମା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏସ୍‌ଆଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍‌ଲାଇନ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶର ବିକାଶ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିବା କାରଣରୁ ଟିଏ ଏବଂ ଆରସିଏମ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିକଶିତ କରାଯାଇନଥିଲା । ପ୍ରକାର ଭିତ୍ତିର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନହେବା କାରଣରୁ ଯେପରିକି, ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ୱାର୍କଫ୍ଲୋରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ଭ୍ରମଣ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ, ସଂପୃକ୍ତ ବିଲ୍ ପ୍ରକାର ଇତ୍ୟାଦି ସହିତ ଆବଶ୍ୟକ ଦସ୍ତାବିଜ୍ ସଂଲଗ୍ନର ତାଲିକା । ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରେ ଶୀଘ୍ର ବିକାଶ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକତା ଗୁଡ଼ିକ ପିଏମ୍‌ୟୁ ଏବଂ ଏସ୍‌ଆଇଙ୍କ ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା ।

3.2.9.2(ଖ) ଏଚ୍‌ଓଏ ମାନଚିତ୍ର କରିବା ପାଇଁ ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅନୁପସ୍ଥିତି, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ

ସରକାରୀ ଆକାଉଣ୍ଟିଂ ନିୟମ (ଜିଏଆର୍) ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାରବାର ପାଇଁ ହେଡ୍ ଅଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟସ୍‌ର ଛଅଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟ ବର୍ଗୀକରଣ[65] ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଛି ଏବଂ ଜିଏଆର୍, 1990 ର ନିୟମ 25 ରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମେଜର ହେଡ୍ ଏବଂ କୋଡ ନମ୍ବରର ପରିସରକୁ କୋଡ୍ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଛି ।

ଅଡିଟ୍ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ମଡ୍ୟୁଲର ୱାର୍କଫ୍ଲୋକୁ ସମୀକ୍ଷା କଲା ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ହେଡ୍ ଅଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟସ. ଯେଉଁଥିରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ପରିମାଣ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇପାରିବ, ସେହି ପ୍ରକାର ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ହେଡସ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ସହିତ ମ୍ୟାପ୍ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ କୌଣସି ହେଡ୍ ଅଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରେ । ଉଦାହଣ ସ୍ୱରୂପ, ଅଡିଟ୍ ବ୍ଲକ୍ ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାରୀ କଟକ ସଦରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଫିଲ୍ଡ ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲା ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ଯେ, ଛାତ୍ରଙ୍କ ଛାତ୍ରବୃତ୍ତି ପରିମାଣ 25,200 ଟଙ୍କା ତ୍ର ପାଇଁ ଏକ ବିଲ୍, ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା. 202124182748, 13 ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ତାରିଖରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । କଣ୍ଟିଜେଣ୍ଟ ପ୍ରକାର (ମଞ୍ଜୁର ଉପ-ପ୍ରକାର ଏଫ୍‌ଭିସି-ଅଫିସ କଣ୍ଟିଜେନ୍ସିସ୍) ସହିତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 13 ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ତାରିଖରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଟ୍ରେଜେରୀ କଟକ ଦ୍ୱାରା ବିଲ୍ ସଂଖ୍ୟା 740 ଦ୍ୱାରା ପାସ୍ କରାଯାଇଥିଲା ।

ତେଣୁ, ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ଏଚ୍‌ଓଏର ମ୍ୟାପ୍ କରିବା ପାଇଁ ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅନୁପସ୍ଥିତି, ଯାହା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ କରାଯାଇପାରେ, ସରକାରଙ୍କ ଖାତାରେ ଖର୍ଚ୍ଚର ଭୁଲ୍ ବର୍ଗୀକରଣର ଏକ ଭୌତିକ ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା ।

ସମ୍ପ୍ରତି ଖର୍ଚ୍ଚର ସଠିକ୍ ବର୍ଗୀକରଣ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ଜିଏଆର୍ ସହିତ ଅନୁପାଳନର ଭାର, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଉପଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କ ଉପରେ ରଖାଯାଇଛି ଏବଂ ମଞ୍ଜୁର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଉତ୍ତମ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ।

[65] ମୁଖ୍ୟ ଶୀର୍ଷ, ଉପ-ମୁଖ୍ୟ ଶୀର୍ଷ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଶୀର୍ଷ, ଉପଶୀର୍ଷ, ବିସ୍ତୃତ ଶୀର୍ଷ ଏବଂ କର୍ମଶୀର୍ଷ

ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଯେ ସିଷ୍ଟମ ଉପଯୁକ୍ତ ଓ ବୈଧ ଧାରା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଅନୁପାଳନକୁ ସୁଗମ କରିଛି ଯାହା ହାସଲ ହୋଇନାହିଁ।

ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଉତ୍ତରରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ, ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ମଞ୍ଜୁରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା କି ମଞ୍ଜୁରୀ ସଠିକ୍ ଏଚ୍‌ଓଏ ଅଧୀନରେ କରାଯାଇଛି, ଜିପିଏଫ୍ ପରି କିଛି ପ୍ରକାରର କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ପ୍ରକାର ଏବଂ ଏଚ୍‌ଓଏ ମ୍ୟାପିଙ୍ଗ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି। ଏଥିସହ ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେଡ୍‌ସ୍ ଅଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟସ୍ ତାଲିକା ବଜାୟ ରଖେ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହି ହେଡ୍‌ସ୍ ସହ ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ବଦଳିପାରେ, ତେଣୁ, ଏହି ମ୍ୟାପିଂକୁ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ଅପ୍‌ଡେଟ୍ କରିବା କଷ୍ଟକର ହେବ।

ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଯୁକ୍ତିସଂଗତ ନଥିଲା କାରଣ ଏହା କେବଳ ସୂଚାଇ ଦେଇଥିଲା ଯେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସିଷ୍ଟମ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ରୂପରେ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଉପରେ ଅନୁପାଳନର ଭାର ରହିଥିଲା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର ବଜେଟ୍ ବଣ୍ଟନ ହେବା ପରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଏଚ୍‌ଓଏ ତାଲିକା ଅପଡେଟ୍ କରିବା ଅର୍ଥ ବିଭାଗର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ।

3.2.9.2(ଗ) ଭାରତୀୟ ସରକାର ଆକାଉଣ୍ଟିଂ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ 2 ର ଅନୁପାଳନରେ କ୍ୟାପିଟାଲ ହେଡସ୍ ଅଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ଅଧୀନରେ ସହାୟତା ଅନୁଦାନର ବ୍ୟୟ ମଞ୍ଜୁର ନିବାରଣରେ ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅନୁପସ୍ଥିତି

ଭାରତ ସରକାର ଆକାଉଣ୍ଟିଂ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ (ଆଇଜିଏଏସ୍) 2 ର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 9 “ସହାୟତା ଅନୁଦାନ (ଜିଆଇଏ) ର ଆକାଉଣ୍ଟିଂ ଏବଂ ବର୍ଗୀକରଣ” ଦ୍ୱାରା ଜାରି ବିଜ୍ଞପ୍ତି ସଂଖ୍ୟା ଏସ୍‌ଓ 1113 (ଇ), ତାରିଖ 19 ମଇ 2011 ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ, ଅନୁଦାନକର୍ତ୍ତା ଦ୍ୱାରା ଅନୁଦାନ ପ୍ରାପ୍ତକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ବିତରିତ ଜିଆଇଏ, ଅନୁଦାନକାରୀଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀରେ ରାଜସ୍ୱ ବ୍ୟୟ ଭାବରେ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ହେବ ଏବଂ ହିସାବ କରାଯିବ , ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଅନୁଦାନ-ସହାୟତା ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ ଅନୁଦାନ ପ୍ରାପ୍ତ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ଥିବ, କେବଳ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ମାମଲା ବ୍ୟତୀତ, ଭାରତର ମହାନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ପରାମର୍ଶ କ୍ରମେ ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀରେ କ୍ୟାପିଟାଲ୍ ହେଡସ୍ ଅଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଡେବିଟ୍ ହେବ।

ଅଡିଟ୍ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ମଡ୍ୟୁଲ ସମୀକ୍ଷା କରି ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2019-20 ରୁ 2021-22 ମଧ୍ୟରେ କ୍ୟାପିଟାଲ୍ ହେଡସ୍ ଅଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ଅଧୀନରେ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ପ୍ରକାର ଜିଆଇଏ ବ୍ୟବହାର କରି 2,103.04 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ***ସାରଣୀ 3.2.5*** ରେ ବିସ୍ତୃତ।

ସାରଣୀ 3.2.5: କ୍ୟାପିଟାଲ ହେଡ୍ ଅଧୀନସ୍ଥ ଅନୁଦାନ ସହାୟତା ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ପ୍ରକାର

ବର୍ଷ	ଜିଆଇଏ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶର ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା	ଜିଆଇଏ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶର ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	କ୍ୟାପିଟାଲ୍ ବ୍ୟୟ ଭାବରେ ବର୍ଗୀକୃତ ଜିଆଇଏ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶର ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)
2019-20	3,471	15,550.33	848.76
2020-21	4,028	25,456.18	626.78
2021-22	4,267	31,159.83	627.49
ମୋଟ	**11,766**	**72,166.34**	**2,103.03**

(ଉତ୍ସ: ଏଜି (ଏଆଣ୍ଡଇ) କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ସୂଚନା))

କ୍ୟାପିଟାଲ୍ ଏଚ୍‌ଓଏ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅନୁଦାନ ସହାୟତାର ଏହିପରି ଭୁଲ ବର୍ଗୀକରଣ ଦ୍ୱାରା ଭାରତ ସରକାର ଆକାଉଣ୍ଟିଂ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ 2 ର ନିୟମ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ କ୍ୟାପିଟାଲ୍ ବ୍ୟୟ ସେହି ପରିମାଣରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇଥିଲା।

ଜିଆଇଏ ପ୍ରକାରର ଏକ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ବେଳେ, ଅନୁଦାନ ପ୍ରାପ୍ତକର୍ତ୍ତା ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟକରଣ ଏବଂ ବର୍ଗୀକରଣ ପାଇଁ ମାଷ୍ଟର ଡାଟା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଗ୍ରାନୁଲାରିଟି ପ୍ରତିଫଳିତ କରିବାକୁ ଅଦ୍ୟତନ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ 'ଅନ୍ୟମାନେ' ଭାବରେ ଅନୁଦାନ ପ୍ରାପ୍ତକର୍ତ୍ତା ଶ୍ରେଣୀର ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିଲା। ଅଡିଟ୍ ମଧ୍ୟ ସଂପୃକ୍ତ ବିଭାଗର ନାମକୁ ଅନୁଦାନ ପ୍ରାପ୍ତକର୍ତ୍ତା ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା,

ଯେଉଠି ବିଭାଗୀୟ ଡିଡିଓ ନାମରେ ପରିଚାଳିତ ସରକାରୀ ଆକାଉଣ୍ଟରୁ ବାହ୍ୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ପାଣ୍ଠି ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପାଇଁ ଗ୍ରାଣ୍ଟ-ଇନ୍-ଏଡ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିଲା ।

ତେଣୁ, ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ରେ ମୁଖ୍ୟ ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଏବଂ ମାଷ୍ଟର ଡାଟାରେ ଅନୁଦାନ ପ୍ରାପ୍ତକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ/ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ତାଲିକା, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟସ୍ ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ପ୍ରତିକୂଳ ତଥା ସାମଗ୍ରିକ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଲା ।

ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଉତ୍ତରରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଲା (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ, ଗ୍ରାଣ୍ଟ-ଇନ୍-ଏଡର ପ୍ରକାରର ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ଏକ ସ୍କିମ୍ କୋଡର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟକରଣକୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରାଯାଇଛି, ସ୍କିମ୍ କୋଡ ଗୁଡ଼ିକ ସଂପୃକ୍ତ ହେଡ୍ ଅଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟସ୍ ସହିତ ମ୍ୟାପ୍ ହୋଇଛି, ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ମାଷ୍ଟର ଡାଟା ଯାଞ୍ଚରେ ଏହା ଜଣାଗଲା ଯେ, ଗ୍ରାଣ୍ଟ-ଇନ୍-ଏଡ ପାଇଁ ସ୍କିମ୍ କୋଡ ପୂର୍ବରୁ କ୍ୟାପିଟାଲ୍ ସେକ୍ସନ୍ ହେଡସ୍ ଅଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟସ୍ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଥିଲା, ମ୍ୟାପିଂର ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାଦ୍ୱାରା ଭବିଷ୍ୟତରେ କ୍ୟାପିଟାଲ୍ ବ୍ୟୟ ହେଡସ୍ ଅଧୀନରେ ଜିଆଇଏ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ପ୍ରସ୍ତୁତିକୁ ରୋକାଯାଇପାରିବ ।

3.2.9.2(ଘ) ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶର ପ୍ରକାର "ଯୋଜନା ବ୍ୟୟର ସାଧାରଣ ପ୍ରକାର" ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅନୁପସ୍ଥିତି

ବିଭିନ୍ନ ସ୍କିମ୍ ଅଧୀନରେ ସାଧାରଣ ପ୍ରକାରର ବ୍ୟୟ" ପ୍ରକାରର ଏକ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ କୌଣସି ଡାଟା ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନଥିଲା, ଯେହେତୁ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ରେ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ଫର୍ମର ସମସ୍ତ ଡାଟା ଫିଲ୍ଡ ମାଗଣା ଟେକ୍ସଟ୍ ବ୍ୟବହାର କରି ଭରାଯାଇ ପାରିବ ।

ଏହି ପ୍ରକାର ମଞ୍ଜୁର ଆଦ୍ଶ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ରେ ପେମେଣ୍ଟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି, ଯେଉଁମାନେ ଯୋଜନା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏଜେନ୍ସି ଅଟନ୍ତି । ଅବଶ୍ୟ, ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକ ମାଗଣା ଟେକ୍ସଟ୍ ଭାବରେ ପୂରଣ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ କୌଣସି ବୈଧତା ନାହିଁ ଯେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହିତାଧିକାରୀ ହେଉଛନ୍ତି ସେହି ଜଣକ ଯାହାର ବିବରଣୀ (ପ୍ରାଥମିକ ପରିଚାୟକ, ନାମ, ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ, ଆଇଏଫ୍ଏମ୍‌ସି କୋଡ) ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରବେଶ କରାଯାଇଛି ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ରେ ଉପଲବ୍ଧ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଯଦିଓ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂସ୍ଥା ବୋଲି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିଥାଏ । ତଥାପି ପ୍ରକୃତ ଦେୟ ଏକ ଭିନ୍ନ ସଂସ୍ଥାକୁ କରାଯାଇପାରେ (ଏହିପରି ଉଦାହରଣ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2019-20 ସମୟରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା, ଯେପରିକି ସଂଖ୍ୟା 201915152907, 201915984434, 201916091572 ଏବଂ 201915117843) ।

ଥରେ ପେମେଣ୍ଟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ରେ ମାଷ୍ଟର ଡାଟାରୁ ଚୟନ ମାଧମରେ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଗଲେ ଓଟିସି ଅନୁପାଳନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ ଯେ ଦେୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଭାବରେ ସ୍ଥାନିତ/ ପପୁଲେଟ୍ କରିବା ପାଇଁ ବିଲ୍ ଫର୍ମ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶକୁ ସୂଚିତ କରେ । ଡିଡିଓଙ୍କ ପାଖରେ ପେମେଣ୍ଟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂସ୍ଥା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସଂସ୍ଥାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ କୌଣସି ପରିସର ରହିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ଏହା ପ୍ରକୃତ ତଥ୍ୟ ଯେ, ବିଲ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସମୟରେ ଡିଡିଓ ଦେୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିପାରିବ ଯାହା ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଅସୁବିଧା ।

ଭବିଷ୍ୟତ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ନୋଟ୍ କରିଥିଲେ (ଜୁନ୍ 2023) ।

3.2.9.3 ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ ବିଲ୍ ଦାଖଲ ମଡ୍ୟୁଲ୍

ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ ବିଲ୍ ଦାଖଲ ମଡ୍ୟୁଲ୍‌ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ମାଧମରେ ଡିଡିଓ ଦ୍ୱାରା ଟ୍ରେଜେରୀରେ ବିଲ୍ ଦାଖଲ ପାଇଁ ଏକ ଉନ୍ନତ ତଥା ଅଧିକ ଦକ୍ଷ ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସହିତ ପେପର ବିଲ୍‌କୁ ମାନୁଆଲି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଏବଂ ଦାଖଲ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ବଦଳାଇବା ଥିଲା ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ୱାର୍କ ଫ୍ଲୋ ସହିତ ମେକର୍-ଚେକର୍ ମଡେଲରେ ଏହି ମଡ୍ୟୁଲ୍ ଡିଜାଇନ୍ କରାଯାଇଥିଲା:

ଚାର୍ଟ 3.2.3: ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ ବିଲ୍ ଦାଖଲ ପାଇଁ ୱାର୍କ ଫ୍ଲୋ

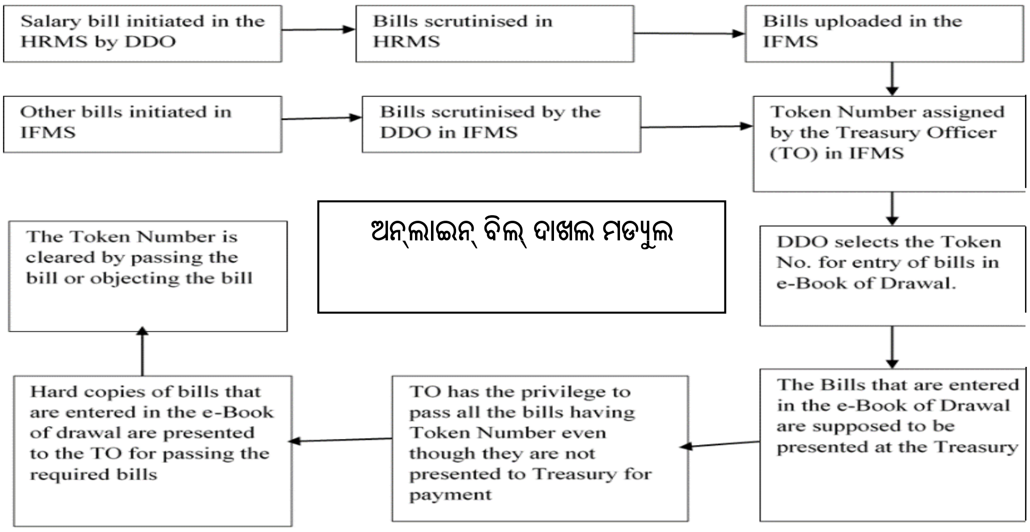

ଅଡିଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମକ ଆବଶ୍ୟକତା, କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ହୋଇଥିବା ଫର୍ମ ଏବଂ ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ ବିଲ୍ ଦାଖଲ ମଡ୍ୟୁଲ୍ ପାଇଁ ୱାର୍କ ଫ୍ଲୋର ସମୀକ୍ଷା କରିଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବିଫଳତା ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

3.2.9.3(କ) ଟ୍ରେଜେରୀରେ ବିଲ୍ ଦାଖଲ କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ବିଲର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବୈଧତା ଲିଙ୍କ୍ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ସହିତ ଲିଙ୍କ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରିବାକୁ ବିଧିମାନ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅନୁପସ୍ଥିତି

ଓଜିଏଫ୍‌ଆର୍‌ର ନିୟମ 164 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ "ବିଭିନ୍ନ ଖର୍ଚ୍ଚ" ଶବ୍ଦ ସାଧାରଣତଃ" ସାଧାରଣ ବିଭାଗ"ର ଏହିପରି ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ, ଯାହା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବେତନ ଏବଂ ଭତ୍ତା, ପେନ୍‌ସନ୍, ଆବଣ୍ଟିତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦିଆଯାଏ । ସହାୟତା, ଅବଦାନ, ଷ୍ଟୋର୍ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଗରେ ଆସେ ନାହିଁ । ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅନୁମୋଦନ ବିନା, ଉପରୋକ୍ତ ପରି ବିବିଧ ଖର୍ଚ୍ଚର ଆଇଟମ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ମଞ୍ଜୁର କରିବାକୁ କୌଣସି ଅଧସ୍ତନ ଅଧିକାରୀ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ନୁହଁନ୍ତି, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ କୌଣସି ଅଧିନିୟମ, ନିୟମ, କୋଡ କିମ୍ବା ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କ୍ଷମତା, ମାପ କିମ୍ବା ସୀମା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଅଧିକନ୍ତୁ, 20 ଜୁଲାଇ 2018 ର ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା-23890 ରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ସମସ୍ତ ବିଭାଗକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛି ଯେ, 01 ଅଗଷ୍ଟ 2018 ଠାରୁ ଟ୍ରେଜେରୀ କେବଳ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦାବି/ ବିଲ୍ ଗ୍ରହଣ କରିବ ଯାହା ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ସହିତ ଆସିଥିବ ।

ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ ବିଲ୍ ମଡ୍ୟୁଲର ଏସ୍‌ଆର୍‌ଏସ୍ ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ ଯଦି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଲ୍ ଟ୍ରେଜେରୀରେ ପାସ୍ କରିବା ଯିବା ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ଆବଶ୍ୟକ କରେ, ତେବେ ବିଲ୍ ବିରୋଧରେ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶର ବିବରଣୀ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ସିଷ୍ଟମ ଡିଡିଓକୁ ଏକ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିବ । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଲ୍ ପ୍ରକାର ଏବଂ ଏଚ୍‌ଓଏ ବିରୋଧରେ ସିଷ୍ଟମ୍ ଜାରି ହୋଇଥିବା ଉପଲବ୍ଧ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶର ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଏହି ତାଲିକା ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ଡାଟାବେସରୁ ଦେଖି ହେବ ଯେଉଁଠାରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ବିବରଣୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହସ୍ତଗତ ହୋଇସାରିଛି । ଡିଡିଓ କେବଳ ତାଲିକାରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ଚୟନ କରିବ । ମନୋନୀତ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ଆଧାର କରି ମଞ୍ଜୁରୀ ନମ୍ବର, ତାରିଖ, ଏଚଓଏ ଏବଂ ପରିମାଣ ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଭାବେ ପୂରଣ ହୋଇଯିବ ।

ଅବଶ୍ୟ, ଅଡିଟ୍ ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ ବିଲ୍ ଦାଖଲ ମଡ୍ୟୁଲର ୱାର୍କ ଫ୍ଲୋକୁ ସମୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିଲା ଯେ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ଏବଂ ଦାଖଲ ପୂର୍ବରୁ, ବିଲ୍‌ର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ତଥା ବୈଧ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ସହିତ ଲିଙ୍କକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବୈଧ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନଥିଲା । ଏହା ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଏବଂ ଗମ୍ଭୀର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବିଫଳତା, କାରଣ ଏହାଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଖର୍ଚ୍ଚ ପୂର୍ବରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:

i. ବିଲ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ, ଦାଖଲ ଏବଂ ପାସ୍ କରିବାର ପରିସର ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ କୌଣସି ସମ୍ମତି ଆଦେଶ ନଥିଲା । ଏଥିରେ ନା କେବଳ ସେହି ବିଲ୍ ସାମିଲ୍ ଥିଲା ଯେଉଁଥିପାଇଁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ମାନୁଆଲ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବାର ଥିଲା, କାରଣ ଚାରି ପ୍ରକାରର ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିଲା । ଅଧିକନ୍ତୁ, ସେହି ବିଲ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ବି ସାମିଲ୍ ଥିଲା ଯାହା ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ପ୍ରକାରର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରେ ଉପଲବ୍ଧତା ସତ୍ତ୍ୱେ ମାନୁଆଲ୍ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶକୁ ସିଷ୍ଟମ୍ ସହିତ ଲିଙ୍କ୍ ନକରି 16.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବିଲ୍ 03 ଜୁନ୍ 2021 ରେ ପାସ୍ ହୋଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରେ ଜିଆଇଏ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବହାର କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, 28 ମଇ 2021 ତାରିଖର ଏକ ମାନୁଆଲ୍ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ନମ୍ବର ଜେଟିଏ-47/2020-5515/L, ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ସହ 16.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମଞ୍ଜୁର ପରିମାଣ ଆଇନ୍ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା , ଯାହାର ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରେ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା ।

ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଅଭାବର ଉଦାହରଣ

1. ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 202019641688, ତାରିଖ 17 ମାର୍ଚ୍ଚ 2021, ଡିଟିଆଇ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ପିଅନ ଶ୍ରୀ ପରିଡ଼ାଙ୍କୁ ଘର ନିର୍ମାଣ ଅଗ୍ରୀମ ଦେୟ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦିତ ପରିମାଣ 9.9 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିଲା । ଅଡିଟ୍ ଏହି ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶକୁ ଦର୍ଶାଇ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ପରିବେଶର ଅନୁମୋଦନ ଆଦେଶର ଉତ୍ପାଦନ ପରିବେଶରେ ଏକ ବିଲ୍ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା କିନ୍ତୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବଦଳରେ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ନାମ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଧାନରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ଥିଲା । ଏହି ବିଲ୍ ସଂଖ୍ୟା 1007 ତାରିଖ 04 ଅଗଷ୍ଟ 2022, ଟୋକେନ୍ ନମ୍ବର-15757 ସହିତ ଟ୍ରେଜେରୀରେ ଜମା କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ପ୍ରକାର ପାଇଁ ଯେଉଁଠାରେ ହିତାଧିକାରୀ ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଥିଲେ, ଯେପରିକି ଏଚ୍‌ବିଏ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ, ସେଠାରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ନାହିଁ, ବିଲ୍ ଫର୍ମ । ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ଯେ, ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ପ୍ରକାରଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ, ଯେଉଁଠାରେ ହିତାଧିକାରୀ ଜଣେ ସରକାରୀ ସେବକ, ଅର୍ଥାତ୍ ଏଚବିଏ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ, ସେଠାରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ହିତାଧିକାରୀ ଆଇଡି ଭଳି ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ତଥ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକ, ବିଲ୍ ଫର୍ମକୁ ସ୍ୱୟଂଚଳିତ ପାଇଁ କୌଣସି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନଥିଲା ।

ii. ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ କୌଣସି ବୈଧ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ନଥିଲା କି, ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଏଚ୍‌ଓଏ ଏବଂ ହିତାଧିକାରୀ ବିବରଣୀ ବିଲ୍ ପାଇଁ ସଂପୃକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଭାବରେ ପୂରଣ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବୈଧ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନଥିଲା କି, ବିଲରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିମାଣ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉପଲବ୍ଧ ପରିମାଣର ବାଲାନ୍ସରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ । ବିଶେଷତଃ ଯେଉଁଠାରେ ସମାନ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକାଧିକ ବିଲ୍ ଡ୍ର କରାଯାଇଥିଲା । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛି ଯେ, ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା-20226036234, ତାରିଖ: 21 ଜୁଲାଇ 2022 ମାଧମରେ ଆକସ୍ମିକ-ଏଫ୍‌ଭିସି ଦେୟ ପାଇଁ 17,082 ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ ବିଲ୍ ସଂଖ୍ୟା-161 ତାରିଖ: 25 ଜୁଲାଇ 2022 ରେ 12,294 ଟଙ୍କାର ପରିମାଣ ପାସ୍ କରାଯାଇଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ, ଏହି ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ ଉପଲବ୍ଧ ଶେଷ ପରିମାଣ 4,788 ଟଙ୍କା ଥିଲା ଏବଂ ଏପରି ସିଷ୍ଟମ୍‌କୁ ଶେଷ ରାଶିକୁ ଟ୍ରାକ୍ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା । ତଥାପି, ଅଡିଟ୍ ଯେତେବେଳେ ପରୀକ୍ଷା କଲା କି ଏହି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଲାଗୁଥିଲା କି ନାହିଁ, ବିଲ୍ ସଂଖ୍ୟା-1002 ତାରିଖ: 26 ଜୁଲାଇ 2022 ସେହି ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ, 412 ଟଙ୍କାର ଅନିୟମିତ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

2.	ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା. 202225642892, ତାରିଖ: 21.06.2022, ଶ୍ରୀ xxxxx ସାହୁ, ଜେନେରାଲ ପ୍ରୋଭିଡେଣ୍ଟ୍ ଫଣ୍ଡ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର xxxx785 ସପକ୍ଷରେ ଜିପିଏଫ୍ ଆଂଶକ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟାହାର ଅନୁମୋଦିତ ପରିମାଣ 7 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ଅଡିଟ୍ ଏହି ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶକୁ ଦର୍ଶାଇ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ପରିବେଶରେ ଏକ ବିଲ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲା, କିନ୍ତୁ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ନାମକୁ ଶ୍ରୀ xxxx ସିଂହ, ଜିପିଏଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର xxx 63 ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲା । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଅଡିଟ୍ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ, ବିଲ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାବେଳେ, ଅପରେଟର ଚେକରଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ/ ଚେକର ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ କୌଣସି ବର୍ଦ୍ଧିତ କିମ୍ବା ଅନୁମୋଦନ ବିନା, ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ନମ୍ବର ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କର ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ସି କୋଡ ସଂଶୋଧନ କରିବାର ବିକଳ୍ପ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଡିଟ୍ ବିଲରେ ନୂତନ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଶ୍ରୀ xxxx ପାତ୍ରର ବିଲ୍ ବିବରଣକୁ ସଫଳତା ପୂର୍ବକ ଅଦ୍ୟତନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲା । 03 ଅଗଷ୍ଟ 2022 ରେ ଏହି ବିଲ୍ ନମ୍ବର 1006, ଟୋକନ୍ ସଂଖ୍ୟା 15764 ସହିତ ରାଜକୋଷରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଦର୍ଶାଇଲା ଯେ ଜିପିଏଫ୍ ଶେଷ ଅଂଶ ପ୍ରତ୍ୟାହାର ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶରେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନାମ ରହିଥିଲା, ଯାହାଙ୍କୁ ଶ୍ରୀ xxxxx ସାହୁ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଲରେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନାମ ଥିଲା ଯାହା ଶ୍ରୀ xxxxxx ସିଂହ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଦେୟ ପ୍ରାଇଁ ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ବିବରଣୀ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଶ୍ରୀ xxxxx ପାତ୍ର ନାମକ ପାଇଁ ଥିଲା, ଯାହାକି କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରବାହରେ ଗଭୀର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଭାବକ ପତିଫଳିତ କରିଥଲା ।

iii. ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2020-21 ରୁ 2022-23 (ଅକ୍ଟୋବର 2022 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା 3,19,335 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ମଧ୍ୟରୁ 98,314 କୋଟି ଟଙ୍କା ତିନିଟି ବିଲ୍ ପ୍ରକାରରେ "ବିବିଧ", "ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ସାଧାରଣ ଖର୍ଚ୍ଚ" ଏବଂ "ଅନ୍ୟାନ୍ୟ", ଉପଯୋଗ କରି ଉଠାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ***ସାରଣୀ 3.2.6*** ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.2.6: ତିନୋଟି ବିଲ୍ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବହାର କରି ଉଠାଯାଇଥିବା ପରିମାଣ

(ପରିମାଣ ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବର୍ଷ	ବର୍ଷ ପାଇଁ ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ	ବିଲ୍ ପ୍ରକାର ଅନୁଯାୟୀ ଖର୍ଚ୍ଚ, "ବିବିଧ"	ବିଲ୍ ପ୍ରକାର ଅନୁଯାୟୀ ଖର୍ଚ୍ଚ, "ସାଧାରଣ"	ବିଲ୍ ପ୍ରକାର ଅନୁଯାୟୀ ଖର୍ଚ୍ଚ, "ଅନ୍ୟାନ୍ୟ"	ବିଲ୍ ପ୍ରକାର ଅନୁଯାୟୀ ଖର୍ଚ୍ଚ, "ସାଧାରଣ" ଏବଂ "ଅନ୍ୟାନ୍ୟ"	ଏହି ତିନୋଟି ବିଲର ସମୁଦାୟ ଖର୍ଚ୍ଚର ହିସାବ ଶତକଡ଼ାରେ
2020-21	1,16,680	3,385	4,287	26,428	34,101	29
2021-22	1,38,537	1,701	1,579	39,354	42,634	31
2022-23 (2022 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)	64,118	316	273	20,991	21,579	34
ମୋଟ	**3,19,335**	**5,402**	**6,139**	**86,773**	**98,314**	**31**

(ଉତ୍ସ:ଡିଟିଆଇ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା)

iv. ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ କୌଣସି ବୈଧ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନଥିଲା, କି ବିଲ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ପାଇଁ ଏକ ବୈଧ ମଞ୍ଜୁର ଅର୍ଡର ନମ୍ବର ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ । ଏହିପରି ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଏକ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସନ୍ଦର୍ଭକୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନକରି ବିଲ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇପାରିଥାନ୍ତା ଏବଂ ଦେୟ/ ବ୍ୟୟ ଟ୍ରିଗର ହୋଇପାରିଥାନ୍ତା ।

v. ଏପରିକି ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଯେଉଁଠାରେ ଡିଡିଓ ଏକ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ନମ୍ବରକୁ ଦର୍ଶାଇ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିବାକୁ ବାଛିଥିଲା, ସେଠାରେ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବୈଧ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନଥିଲା ଯେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏଚ୍‌ଓଏ, ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଭାବରେ ବିଲରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ଯଥା- ସେହି ବିଲ୍ ସହ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇପାରିଥାନ୍ତା ଏବଂ ଏଚ୍‌ଓଏରେ ଦେୟ/ ବ୍ୟୟ ଟ୍ରିଗର ହୋଇପାରିଥାନ୍ତା, ଯାହା ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟତା ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଥିଲା ।

vi. ଡିଡିଓ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ରୂପରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ପ୍ରସଙ୍ଗଗତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅବାବ ହେତୁ ଏହି ବିଲ୍ ପ୍ରକାରଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହାର କରି ବଜେଟ୍ ଆବଣ୍ଟନ ବିନା ଏଚ୍‌ଓଏ ପରିଚାଳନା କରିପାରିବେ, ଯାହା ଏହିପରି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇବ ।

vii. ଏହି ତିନୋଟି ପ୍ରକାରର ବିଲ୍ ମୁଖ୍ୟତ ସରକାରୀ ଆକାଉଣ୍ଟରୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ଅବଶ୍ୟ, ଏହା ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିବା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହିତାଧିକାରୀ ବିଲ୍‌ରେ ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଭାବରେ ଫର୍ମରେ ପୂରଣ ହୋଇଯାଇଛି । ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ କୌଣସି ବୈଧ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ନଥିଲା କି ଏହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ସମୟରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବିବରଣୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଏଡାଇବା ପାଇଁ ଏକ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା ।

ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଅଭାବର ଉଦାହରଣ

1. ବିଇଓ, ନୟାଗଡ଼ "ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆକସ୍ମିକ ଖର୍ଚ୍ଚ" ପାଇଁ 14 ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ରେ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 202124156636 ରେ 10,000 ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ ।
2. 11 ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ରେ ବିଲ୍ ସଂଖ୍ୟା 342 ମାଧମରେ 10,000 ଟଙ୍କା ଉଠାଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।
3. ଅଡିଟ୍, ସମାନ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ସହିତ ଲିଙ୍କ୍ କରି, ଟ୍ରେଜେରୀ ଟୋକନ୍ ନମ୍ବର 9315 ସୃଷ୍ଟି ହେବା ସହିତ 13 ଅକ୍ଟୋବର 2022 ରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ ବିଲ୍ ନମ୍ବର 155 ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରେ ଏକ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ସହିତ ଲିଙ୍କ କରି ବିଲ୍ ନିର୍ମାଣକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ଯାହାର ବୈଧତା ମିଆଦ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ଏହା ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2011-22 ପାଇଁ ଥିଲା ।
4. ଏହା ମଧ ଦର୍ଶାଇଲା ଯେ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ମଧରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅବଶେଷ ରାଶିର ଉପଲବ୍ଧତାକୁ ଟ୍ରାକ୍ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନଥିଲା, ଯେହେତୁ ପୁରା ମଞ୍ଜୁର ରାଶି 11 ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ବିଲ୍ ମାଧମରେ ଡ୍ର ହୋଇଥିଲା । ସମାନ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ 15,000 ଟଙ୍କା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଏକ ବିଲ୍ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ସମ୍ଭବ ହେବାର ନଥିଲା ।

ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଏବଂ ବୈଧ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ସହିତ ବିଲକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ବିଫଳତା ଓଜିଏଫ୍‌ଆର୍‌ର ଅନୁପାଳନା କରିନଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଉତ୍ତରରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଲେ (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଡ୍ର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବ୍ୟୟବରାଦ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଏବଂ ବିବିଧ ବିଲ୍ ପ୍ରକାର ମାଧମରେ ଡ୍ର ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଆକାଉଣ୍ଟିଂ ହେଡ୍ ସଂଖ୍ୟା ବହୁତ ଜଡ଼ିତ ଥିଲା, ମଞ୍ଜୁରୀର ପ୍ରକୃତି ପ୍ରଶାସନିକ କିମ୍ବା ଆର୍ଥିକ, ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ଉତ୍ସ/ ସମ୍ବଳ ପାଇଁ ଅଜ୍ଞାତ ଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କରିବାକୁ ଅଡିଟ୍‌କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ନଥିଲା, କାରଣ ଓଜିଏଫ୍‌ଆର୍ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 1.0 ଏସ୍‌ଆର୍‌ଏସ୍ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରେ ଯେ, ସମସ୍ତ ବିଲ୍ ଏକ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବୈଧ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶକୁ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ପଡିବ । ଏହି ଆଇନଗତ ଏବଂ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ନିୟମାବଳୀକୁ ଅନୁପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ଆଇଏଫ୍‌ଏମଏସ୍‌ରେ ଏହି ନିୟନ୍ତ୍ରଣର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅନୁପସ୍ଥିତିର ପରିମାଣସ୍ୱରୁପ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଦକ୍ଷ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ବିନା ପାଣ୍ଠିର ଉଠାଣରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତ୍ରୁଟି/ ଠକେଇ ହେବାର ଆଶଙ୍କା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ।

3.2.9.3(ଖ) ବିଲ୍ ପ୍ରକାର ସହିତ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶର ପ୍ରକାରକୁ ମ୍ୟାପ୍ କରିବାକୁ ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅନୁପସ୍ଥିତି, ପରିଣାମସ୍ୱରୁପ ଭୁଲ୍ ବର୍ଗୀକରଣର ଭୌତିକ ବିପଦ ଆଶଙ୍କା

ଓଜିଏଫ୍‌ଆର୍‌ର ନିୟମ 8 କହିଛି ଯେ, ସାଧାରଣ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ଏକତ୍ରୀକୃତ ପାଣ୍ଠି ଏବଂ ଆକସ୍ମିକତା ଫଣ୍ଡରୁ ବ୍ୟୟ ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ କୌଣସି ବ୍ୟୟ କରିପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା କୌଣସି ଦାୟିତ୍ୱରେ ପ୍ରବେଶ କରିପାରିବେ ନାହିଁ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଖର୍ଚ୍ଚ ସରକାରଙ୍କ ସାଧାରଣ କିମ୍ବା ସତନ୍ତ୍ର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତି ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ କିମ୍ବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯାହା ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯଥାବିଧି କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରାଧିକୃତ ଅନୁଦାନ ଏବଂ ଆବଣ୍ଟନରେ ବ୍ୟୟ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଅଧିକନ୍ତୁ, ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ମଡ୍ୟୁଲ୍‌ର ଏସ୍‌ଆରଏସ୍ ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ, ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶର ପ୍ରକାର ଆଧାରରେ ବେତନ ବିଲ୍ ବ୍ୟତୀତ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ବିଲ୍ ପାସ୍ କରିବା ପାଇଁ "ଅନଲାଇନ୍ ବିଲ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ଦାଖଲ" ମଡ୍ୟୁଲ୍ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବ ।

ଅଡିଟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ମଡ୍ୟୁଲରେ 18 ଟି ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରକାର ଏବଂ 37 ଟି ମଞ୍ଜୁରୀ ଉପ-ପ୍ରକାର ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା, ଏବଂ 12 ଟି ବିଲ୍ ପ୍ରକାର, ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ଏବଂ ବିଲ୍ ପ୍ରକାରକୁ ମାନଚିତ୍ର କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବୈଧ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନଥିଲା, ଯାହା ଏକ ଓଜିଏଫ୍‌ଆର୍ ଅନୁରୂପ ମିଶ୍ରଣ ଗଠନ କରିଥାଏ । ଅନୁମୋଦନ ଆଦେଶ ଏବଂ ବିଲ ପ୍ରକାରକୁ ମ୍ୟାପିଂ କରିବା ପାଇଁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ଯାହା ଓଜିଏଫ୍‌ଆର୍ ସହିତ ଅନୁପାଳନ କରି ସଂଯୋଜନ ଗଠନ କରିଥାଏ ।

ଫଳସ୍ୱରୂପ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରେ ଯେକୌଣସି ପ୍ରକାରର ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ସହିତ ମିଳିତ ଭାବେ ଯେକୌଣସି ପ୍ରକାରର ବିଲ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇପାରିବ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଓ ନଗର ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ, 28 ଡିସେମ୍ବର 2021 ତାରିଖରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 202122949981 ମାଧମରେ ଗ୍ରାଣ୍ଟସ୍-ଇନ୍-ଏଡ୍ ପ୍ରକାରର ଅନୁଦାନପ୍ରାପ୍ତ ସଂସ୍ଥା ଓଡ଼ିଶାକୁ ଓଡ଼ିଶା ସମନ୍ୱିତ ପରିମଳ ସୁଧାର ପ୍ରକଳ୍ପ 112.2 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ତେବେ ବିଲ୍ ପ୍ରକାର ଗ୍ରାଣ୍ଟସ୍-ଇନ୍-ଏଡ୍ ପରିବର୍ତ୍ତେ ବିଲ୍ ପ୍ରକାର "ଅନ୍ୟାନ୍ୟ/ (ସାଧାରଣ ବା ବିବିଧ)" ବ୍ୟବହାର କରି ଏହି ଅର୍ଥ ଉଠାଣ ହୋଇଥିଲା ।

ବିଲ୍ ପ୍ରକାର ସହିତ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ପ୍ରକାର ମଧ୍ୟରେ ସଠିକ୍ ମ୍ୟାପିଂ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ବୈଧ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଖର୍ଚ୍ଚର ତ୍ରୁଟି/ ଭୁଲ୍ ବର୍ଗୀକରଣର ଏକ ବାସ୍ତବିକ ବିପଦ ଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଉତ୍ତରରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଲେ (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ, ବିଲ୍ ପ୍ରକାର ସହିତ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ପ୍ରକାରକୁ ସଠିକ୍ ଭାବେ ମ୍ୟାପିଂ କରିବା, ସିଷ୍ଟମ ଲଜିକକୁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ କରିବା ଏବଂ ଏହାକୁ ବିକାଶ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ଯଥାଶୀଘ୍ର ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

3.2.9.3(ଗ) ବୈଧତା ଅବଧି ପରେ ସ୍ୱୀକୃତି ଆଦେଶର ବ୍ୟବହାରକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅନୁପସ୍ଥିତି

ଓଜିଏଫ୍‌ଆର୍ ଭଲ୍ୟୁମ- I ର ନିୟମ 53 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ କୌଣସି ନୂତନ ଚାର୍ଜ ପାଇଁ ଏକ ମଞ୍ଜୁରୀ ଯାହା ଏକ ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ସମାପ୍ତ ବୋଲି ମାନିବା ଉଚିତ୍ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଜେଟ୍ ଆକଳନରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ଏହାକୁ ନବୀକରଣ କରାନଯାଇଛି । ଏହା ସହିତ, ଓଜିଏଫ୍‌ଆର୍ ନିୟମ 53 ନୋଟ (2) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ, ମଞ୍ଜୁରୀ ଯେଉଁଥିରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାରୁ ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯିବାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି, ସେହି ମଞ୍ଜୁରୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷ ହେବା ପରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯିବ । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ''ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ'' ମଡ୍ୟୁଲର ଏସଆଇଏସ୍‌ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ ମଞ୍ଜୁରୀ ବୈଧତା ଅବଧି ଶେଷ ହେବା ପରେ ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ ବିଲ୍ ପାସ୍ ହେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ ବିଲ୍ ଦାଖଲ ସମୟରେ, ଯେତେବେଳେ ଡିଡିଓ ଟ୍ରେଜେରୀରେ ବିଲ୍ ଦାଖଲ କରନ୍ତି, ସିଷ୍ଟମ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶର ବୈଧତା ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ଅଡିଟ୍ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ଏବଂ ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ ବିଲ୍ ଦାଖଲ ମଡ୍ୟୁଲର ସମୀକ୍ଷା କରିଥିଲା ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଯେ, ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ ବିଲ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବେଳେ, ଯଦି ଅପରେଟର ଏକ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ସହିତ ଲିଙ୍କ୍ କରିବା ପାଇଁ, ଚୟନ

କରନ୍ତି (ଯେହେତୁ ସଂଯୋଗକୁ ଲାଗୁ କରାଯାଇନାହିଁ) ସେ ନା କେବଳ ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ତାଲିକା ସହିତ ଲିଙ୍କ୍ କରିବାକୁ ଚୟନ କରିପାରିବେ ଗତ ବର୍ଷର ଅବଧି ଶେଷ ହୋଇଥିବା ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶକୁ ମଧ ଚୟନ କରିପାରିବେ । ଏହି ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତ୍ରୁଟି ଯୋଗୁଁ ଏଭଳି ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶରୁ ମଧ ଅନଲାଇନ୍ ବିଲ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇପାରୁଥିଲା, ଯାହାର ବୈଧତା ଶେଷ ହୋଇସାରିଥିଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ, ବ୍ୟୟର ସଠିକ ବର୍ଗୀକରଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଜିଏଆର୍ ସହିତ ଅନୁପାଳନର ଦାୟିତ୍ୱ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଏବଂ ମଞ୍ଜୁର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଯଥାର୍ଥ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ । ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ଲାଗୁ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଥିଲା ଯେ ସିଷ୍ଟମ ଉପଯୁକ୍ତ ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ମାଧମରେ ଅନୁପାଳନକୁ ସୁଗମ କରିବ, ଯାହା ହାସଲ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଉତ୍ତରରେ, ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ, ବିଭିନ୍ନ ନିୟମାବଳୀରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ପାଇଁ ବୈଧତା ଅବଧିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଉଛି ଏବଂ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସିଷ୍ଟମ ଲଜିକ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନିୟୋଜନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏସଆଇଙ୍କ ସହ ସେୟାର କରାଯାଇଥିଲା ।

3.2.9.3(ଘ) ଡିସି ବିଲ୍ ପ୍ରକାର ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାର ଅଭାବ, ଫଳସ୍ୱରୂପ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ବକେୟା ଅଗ୍ରୀମକୁ ଆଡଜଷ୍ଟ କିମ୍ବା ରିକଭରି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଭାବୀ ଟଦାରଖ ନହେବା

ଓଡ଼ିଶା ଟ୍ରେଜେରୀ କୋଡ ନିୟମ, 260 ଅନୁଯାୟୀ ଫର୍ମ ଓଟିସି 32 ରେ ଆବଷ୍ଟ୍ରାକ୍ଟ କଣ୍ଟିଜେଣ୍ଟ ବିଲ୍ (ଏସି ବିଲ୍) ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ରାଜକୋଷରୁ କଣ୍ଟିଜେଣ୍ଟ ଶୁଳ୍କ ଉଠାଣ କରାଯାଇପାରେ, ଯାହା କାଉଣ୍ଟର ସିଗନେଚର ଓ ଟ୍ରାନ୍ସମିସନ ପାଇଁ କଣ୍ଟ୍ରୋଲର ଅଫିସରଙ୍କ ନିକଟରେ ଆବ୍ଷ୍ଟ୍ରାକ୍ଟ କଣ୍ଟିଜେଣ୍ଟ ବିଲ୍ (ଡିସି ବିଲ୍) ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ସାପେକ୍ଷ ଏବଂ ସ୍ୱଷ୍ଟିକରଣ ଆବଶ୍ୟକତା ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚାର୍ଜର ବର୍ଣ୍ଣନା ସହିତ ଫର୍ମ ଓଟିସି 33 ରେ ମହାଲେଖାକାରଙ୍କୁ ପଠାଯିବ । ଏସି ବିଲ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ନମ୍ବରଯୁକ୍ତ ସବ୍ ଭାଉଚର ଭଳି ବିବରଣୀକୁ ସାମିଲ କରାଯିବ ଏବଂ ସମୁଦାୟ ଡିସି ବିଲ୍ ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସମୁଦାୟ ଏସି ବିଲ୍ ମଧରେ ଯଦି କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଥାଏ ତେବେ ତାହାକୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଭାବେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବ । ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ 1.0 ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଏସ୍ଆଇଙ୍କୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2018 ସୁଦ୍ଧା ଆବଷ୍ଟ୍ରାକ୍ଟ କଣ୍ଟିଜେଣ୍ଟ (ଏସି) ବିଲ୍ ପ୍ରକାର ଏବଂ ବିସ୍ତୃତ କଣ୍ଟିଜେଣ୍ଟ ବିଲ୍ ପ୍ରକାର ଲାଗୁ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । 2017 ଅଗଷ୍ଟ ଓ ଡିସେମ୍ବରରେ ହୋଇଥିବା ବୈଠକରେ ମଧ ଏସି ବିଲ୍ ଟାଇପ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇସାରିଥିବାରୁ ଏସଆଇଙ୍କୁ ଡିସି ବିଲ୍ ଟାଇପ୍ ବିକଶିତ କରିବାକୁ ପିଏମ୍ୟୁ ପକ୍ଷରୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଅନ୍-ଲାଇନ୍ ବିଲ୍ ଦାଖଲ ମଡ୍ୟୁଲର କାର୍ଯ୍ୟର ସମୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ଯେ:

i. ଯେପରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା, ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ରେ ଆବ୍ଷ୍ଟ୍ରାକ୍ଟ କଣ୍ଟିଜେଣ୍ଟ ବିଲ୍ ପ୍ରକାର ପାଇଁ ଫର୍ମ ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା । ତଥାପି, 2023 ମାର୍ଚ୍ଚ ସୁଦ୍ଧା ଡିସି ବିଲ୍ ପ୍ରକାର ପାଇଁ ଅନୁରୂପ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ii. ଡିସି ବିଲ୍ ପ୍ରକାରର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ସୀମା 2018 ମାର୍ଚ୍ଚ ଥିଲା, ଅର୍ଥାତ୍ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ 1.0 ର ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ତାରିଖ ଥିଲା ।

iii. ଡିସି ବିଲ୍ ପ୍ରକାରର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ, କୋଷାଗାର ଏବଂ ଅର୍ଥ ବିଭାଗରେ ସମସ୍ତ ସ୍ତରରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାରାଧୀନ ଏସି ବିଲର ସ୍ଥିତି ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବାରେ ସହାରତା ପାଇଁ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ଅସମର୍ଥ ।

iv. 2021-22 ବର୍ଷରେ ଆଠଟି ବିଭାଗରେ 127.95 କୋଟି ଟଙ୍କାର 768ଟି ଏସି ବିଲ୍ ଅଗ୍ରୀମ ଆକାରରେ ଉଠାଣ କରିଥିଲେ । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ରେ 35.61 କୋଟି ଟଙ୍କା (27.71 ପ୍ରତିଶତ)ର 287 ଟି ଏସି ବିଲ୍ ଉଠାଯାଇଥିଲା, ଯଦିଓ ଗୋଟିଏ ବିଭାଗ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ମାତ୍ର 0.58 କୋଟି ଟଙ୍କା (0.45 ପ୍ରତିଶତ)ର ଉପରୋକ୍ତ ଅଗ୍ରୀମ ରାଶି ଉଠାଣ ସହିତ ଆଡ୍‌ଜଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା ।

ତେଣୁ, ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରକୃତରେ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଏହାକୁ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି କୌଣସି ଆଶ୍ୱାସନା ନଥିଲା । ଅଗ୍ରୀମ ଉଠାଣ ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଆଡଜଷ୍ଟ ହୋଇନଥିବା, ଅର୍ଥର ଅନ୍ତିମ ବ୍ୟବହାରର ଅନ୍ୟତ୍ର ଉପଯୋଗ/ ଦୁର୍ବ୍ୟବହାରର ସମ୍ଭାବନାକୁ ସୂଚାଉଥିଲା । ତେଣୁ, ଡିସି ବିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଭିତ୍ତିରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଜରୁରୀ ।

ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣରେ ଉତ୍ତରରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଲେ (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ, ଡିସି ବିଲ୍ ପାଇଁ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ଖୋଜା ଯାଇଥିଲା ।

3.2.9.3(ଙ) ବିନିଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର (ୟୁସି) ମଡ୍ୟୁଲକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ନହେବା

ଓଜିଏଫ୍ଆର୍ ଅଧୀନସ୍ଥ ନୋଟ୍ 2 ସହ ପଠିତ ନିୟମ 171 (4) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ, ଅନୁଦାନପ୍ରାପ୍ତ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ପକ୍ଷରୁ ୟୁସିଗୁଡ଼ିକ ମହାଲେଖାକାରଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ତିଥି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।

ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ 1.0 ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି ଯେ ୟୁସି ମଡ୍ୟୁଲକୁ 2018 ମାର୍ଚ୍ଚ ସୁଦ୍ଧା ବିକଶିତ ଓ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ କରାଯିବାର ଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ଯେ ୟୁସି ମଡ୍ୟୁଲ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇନାହିଁ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) । ୟୁସି ମଡ୍ୟୁଲ ବିକଶିତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହା ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ଓ ସମବାୟ ବିଭାଗରେ ପାଇଲଟ୍ ଆଧାରରେ ଏହାର ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇଥିଲା । ୟୁସି ମଡ୍ୟୁଲର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ ଏବଂ ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ସମସ୍ତ ସ୍ତରରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଦାନପ୍ରାପ୍ତ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ଠାରୁ ବକେୟା ୟୁସିର ତଦାରଖ କରିବାରେ ସହାୟତା କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ।

ଏହି ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଉତ୍ତରରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଲେ (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ, ୟୁସି ମଡ୍ୟୁଲର ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଛି ଏବଂ 15 ଅପ୍ରେଲ 2023 ରେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରାଯାଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୋଲ ଆଉଟ୍‌କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଇଛି ।

ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଯେ ଔପଚାରିକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପରେ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ବକେୟା ୟୁସିର ବିବରଣୀ ଦାଖଲ କରିବେ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଏହି ମଡ୍ୟୁଲକୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ଜୁନ୍ 2023) ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ବ୍ୟବହାରରେ ଲଗାଯାଇପାରି ନଥିଲା, ଯେପରି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ।

3.2.9.4 ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ସହିତ ଡବ୍ଲୁଏମ୍ଆଇଏସର ଏକୀକରଣରେ ତ୍ରୁଟି

ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ (ଆରଡି) ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ପୂର୍ତ୍ତ ଏବଂ ହିସାବ ପରିଚାଳନା ସୂଚନା ପଦ୍ଧତି (ଡବ୍ଲୁଏମ୍ଆଇଏସ୍) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥିଲେ । ଡବ୍ଲୁଏମ୍ଆଇଏସ୍‌ର ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଥିଲା ବୈଷୟିକ କାର୍ଯ୍ୟର ସ୍ୱୟଂଚାଳିତକରଣ ଏବଂ ଆକାଉଣ୍ଟସ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି । ଡବ୍ଲୁଏମ୍ଆଇଏସ୍‌ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା; (i) ବଜେଟ୍ ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା, (ii) ପାଣ୍ଠି ଆବଣ୍ଟନ, ଏବଂ (iii) ଠିକା ପ୍ରଦାନର ବିବରଣୀ ହାସଲ କରିବା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ ସୂଚନା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ।

ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ସହ ଡବ୍ଲୁଏମ୍ଆଇଏସର ଏକୀକରଣ ପାଇଁ ୱାର୍କ ଫ୍ଲୋକୁ ***ଚାର୍ଟ 3.2.4*** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଚାର୍ଟ 3.2.4: ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ର ଡବ୍ଲୁଏମ୍ଆଇଏସ୍ ସହିତ ଏକୀକରଣ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରବାହ

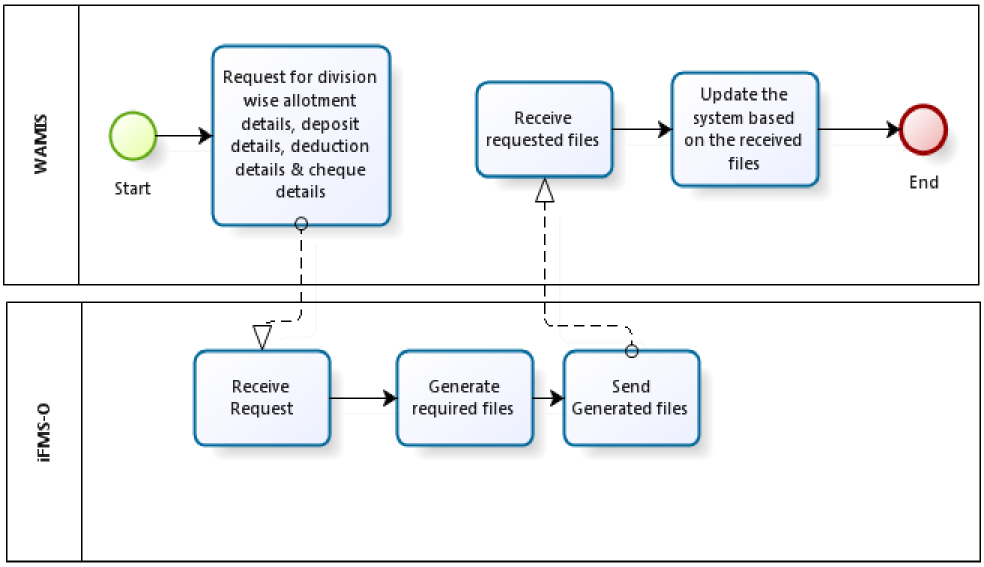

3.2.9.4(କ) ୱାର୍କସ୍ ବିଲ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନରେ ତ୍ରୁଟିକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅଭାବ

ଏହି ଏକୀକରଣର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଡବ୍ଲୁଏମ୍ଆଇଏସ୍‌କୁ ଡିଭିଜନ୍ ଅନୁସାରେ ଆବଣ୍ଟନ ବିବରଣୀ, ଡିଭିଜନ ଜମା ବିବରଣୀ ଏବଂ ଡିଭିଜନ ଅନୁସାରେ ରିହାତି ବିବରଣୀ ଏବଂ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌କୁ ସମସ୍ତ ୱାର୍କ ବିଲ୍ ପାଇଁ ବିଲ୍ ଦେୟର ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଇଁ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଥିଲା ଯେ:

- ଯଦିଓ, ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ୱାର୍କସ୍ ବିଲ୍ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିଲା, ଡବ୍ଲୁଏମ୍ଆଇଏସ୍-ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ଇଣ୍ଟରଫେସ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଡବ୍ଲୁଏମ୍ଆଇଏସ୍-ରୁ କେବଳ ସୀମିତ ଫିଲ୍ଡ୍ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଉଥିଲା, ଯେପରିକି ବିଲ୍ ନମ୍ବର, ବିଲ୍ ଟାଇପ୍, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା, ମୋଟ ରାଶି ଏବଂ ନେଟ୍ ରାଶି ଡବ୍ଲୁଏମ୍ଆଇଏସ୍-ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ଇଣ୍ଟରଫେସ୍ ବାହାରେ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ନାମ, ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା ଆଦିର ବିବରଣୀ ଅଫ୍‌ଲାଇନରେ ସୂଚିତ କରାଯାଉଥିଲା । ଏହା ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତ୍ରୁଟି ଥିଲା ।
- ୱାର୍କସ୍ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟର ଓ ୱାର୍କସ୍ ଆଇଡିର ମାଷ୍ଟର ଡାଟା ଡବ୍ଲୁଏମ୍ଆଇଏସ୍‌ରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉପରୋକ୍ତ ଉଲ୍ଲେଖ ଅନୁଯାୟୀ ଡବ୍ଲୁଏମ୍ଆଇଏସ୍-ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ଇଣ୍ଟରଫେସ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଦେୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବିବରଣୀ ସୂଚିତ କରାଯାଉନଥିଲା । ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ଉପରେ ମାନୁଆଲ ଭାବେ ଏଣ୍ଟ୍ରି କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ବୋଲି ମୁଖ୍ୟ ଅଡିଟ୍ ଆପତ୍ତିର ସମାଧାନ କରାଯାଇ ନଥିବାରୁ ଏହାର ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା । ଏହି ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରେ ଏହା ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଛି ଯେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଅନୁପାଳନର ବୋଝ ରହିଛି ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଭାବରୁ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇନାହିଁ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଦେୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣରେ ତ୍ରୁଟି/ ଠକେଇର ଅବଶିଷ୍ଟ ବିପଦ ରହିଛି । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ବ୍ୟବହାର କରି କରାଯାଉଥିବା ଦେୟରେ ତ୍ରୁଟିର ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଶ୍ରୀ xxxx xxxx ପ୍ରଧାନଙ୍କୁ ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା 2811/2317/1 ରେ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ସଂଖ୍ୟା 1287, 07 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ତାରିଖ ଅନୁଯାୟୀ 4,22,426 ଟଙ୍କା ନେଟ୍ ରାଶି ସହିତ ବିଲ୍ ପୈଠ ହେବାରଥିଲା । ତେବେ ବିଲ୍ ସଂଖ୍ୟା 108, ତା- 24.03.2020 ରେ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଠିକାଦାର ଶ୍ରୀ xxxx xxxxxxx ପ୍ରଧାନଙ୍କୁ ଏହି ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ

କରାଯାଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଭୁଲ୍ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନର ସତ୍ୟତା ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରକୃତ ଠିକାଦାର ଶ୍ରୀ xxxxxxxx xxxx ପ୍ରଧାନ, ସୁପରିଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ଇଞ୍ଜିନିୟରଙ୍କ ଧ୍ୟାନରେ ଆଣିଲେ, ସେତେବେଳେ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଟଙ୍କା ଶ୍ରୀ xxxxxxxx ପ୍ରଧାନଙ୍କ ଠାରୁ ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଡିଡିଓଙ୍କ ଚଳନ୍ତି ଖାତାରେ ଜମା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ 28 ଏପ୍ରିଲ୍ 2020 ର ଚେକ୍ ନମ୍ବର 441091 ମାଧ୍ୟମରେ ସଠିକ୍ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

- ବିନା ମେକର-ଚେକର ମଡେଲରେ ଅପରେଟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ରେ ପେମେଣ୍ଟ ହିତାଧିକାରୀ ବିବରଣୀ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବିବରଣୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ଯେପରିକି ନାମ, ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା ନମ୍ବର, ଆଇଏଫ୍ଏସ୍‌ସି, ମୋବାଇଲ ନମ୍ବର, ପାନ୍ ନମ୍ବର ଇତ୍ୟାଦି ଏକକ ଅପରେଟର ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବରିଷ୍ଠ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅବଲୋକନ କିମ୍ବା ଦୃଶ୍ୟମାନତା ବିନା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇପାରିବ ।

ଡବ୍ଲୁଏଏମ୍ଆଇଏସ୍-ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ଇଣ୍ଟରଫେସ୍‌ରେ ଉପରୋକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପସ୍ଥିତି, କନିଷ୍ଠ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ/ ଚୁକ୍ତିନାମା ଭିତ୍ତିରେ ନିଯୋଜିତ ଆଉଟ୍ ସୋର୍ସିଂ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତ୍ରୁଟି/ ଠକେଇର ଏକ ସାମଗ୍ରିକ ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ୱାର୍କସ୍ ବିଲ୍ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବହୁ ପରିମାଣର ଦେୟର ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ସଠିକ୍ ଦେୟ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁପାଳନର ବୋଝ ରହିଛି । ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ଲାଗୁ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଯେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପଯୁକ୍ତ ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଅନୁପାଳନକୁ ସୁଗମ କରିବ, ଯାହାର ହାସଲ କରାଯାଇ ନଥରଲା ।

ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଉତ୍ତରରେ, ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଲେ (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ, ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ କେବଳ ଦେୟ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ଥିଲା ଏବଂ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ରେ ଠିକାଦାରର ଲେଜର ଏବଂ ଡାଟାବେସ୍ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଆବଶ୍ୟକ ନଥିଲା, ଯାହା ଇ-ବଣ୍ଟନ ଉପରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ବିଜ୍ଞପ୍ତିରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା ଯେ, ଦେୟ ହିତାଧିକାରୀ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବା, ଯେମିତିକି ଆଇଏଫ୍ଏସ୍ କୋଡ, ମୋବାଇଲ୍ ନମ୍ବର, ପ୍ୟାନ ନମ୍ବର ଇତ୍ୟାଦି ଡିଡିଓଙ୍କ ଭୂମିକା ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ସେ ଏହି ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟର ବାସ୍ତବ କପିକୁ ନିଜ ପାଖରେ ରଖିବା କଥା ।

ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା, କାରଣ ଏଥିରେ ଅଡିଟ୍ ଅଭିଯୋଗ ଯେପରିକି ହିତାଧିକାରୀ ଦେୟ ବିବରଣୀ ଡବ୍ଲୁଏଏମ୍ଆଇଏସ୍ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ଇଣ୍ଟରଫେସ୍ ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯିବା କଥା ଏବଂ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ରେ ମାନୁଆଲ ଭାବେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ଆଜିର ସମାଧାନ କରାଯାଇନଥିଲା । ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଏହା ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ, ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଭାବରୁ ଅନୁପାଳନର ବୋଝ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବ୍ୟବହାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଥିଲା ଏବଂ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରାଯାଉନଥିଲା ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ ଦେୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣରେ ତ୍ରୁଟି/ ଠକେଇର ଅବଶିଷ୍ଟ ବିପଦ ରହିଥିଲା ।

3.2.9.4(ଖ) ଗୋଟିଏ ପୂର୍ତ୍ତ ବିଭାଗରୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ପୂର୍ତ୍ତ ବିଭାଗ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜମା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଭୁଲବଶତଃ ରେମିଟାନ୍ସ ଗ୍ରହଣକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅଭାବ

ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ୱାର୍କସ୍ ଡିଭିଜନକୁ, ଡିଭିଜନ ୱାର୍କସ୍ ଅନୁଯାୟୀ ଆବଣ୍ଟନ, ଜମା ଏବଂ କାଟ୍ ଦେଖିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ କରିଥାଏ । ଜମା କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏହା ଆବଶୀକ ଥିଲା ଯେ ଯେତେବେଳେ ନାଗରିକ ଜମା ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ସରକାରୀ ଖାତାରେ ପଠାଯାଇଥାଏ, ସେତେବେଳେ ଏକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉ, ଡିଭିଜନର ଆଇଡି ସେହି ରେମିଟେନ୍ସ ରାଶି ସହିତ ଟ୍ୟାଗ୍ କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟ ଡିଭିଜନ କେବଳ ସେହି ରେମିଟେନ୍ସକୁ ଦେଖିପାରିବେ, ଯାହାକୁ ସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି । ଅଡିଟ୍ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଛି ଯେ ଏଭଳି ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, କୌଣସି ଏକ ପୂର୍ତ୍ତ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଆକାଉଣ୍ଟ ହେଡ୍ 8782-00-102-1683-91028 ଅଧିନରେ ପଠାଯାଇଥିବା ରାଶି ଯେଉଁ ୱାର୍କସ୍ ଡିଭିଜନ୍ ବାସ୍ତବରେ ରାଶି ରେମିଟାନ୍ସ କରିଥିଲା, ତାହା ଦୃଶ୍ୟମାନ ପାଇଁ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ପୂର୍ତ୍ତ ବିଭାଗକୁ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ ଅନ୍ୟ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ ଡିଭିଜନର କାର୍ଯ୍ୟ ଆଇଡି ପତ୍ରରେ ଭିଜୁଆଲ୍ ରେମିଟେନ୍ସ ରାଶିର ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଟ୍ୟାଗିଂ ହୋଇଥିଲା । ଥରେ ଏପରି ତ୍ରୁଟି ହେବା ପରେ ଏହାର ଦୁଇଟି ପ୍ରତିକୂଳ ପରିଣାମ ଦେଖାଯାଇଥାଏ :

- ତ୍ରୁଟିକୁ କେବଳ ଡିଟିଆଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ବଢାଇ, ଶେଷସ୍ତରରେ ସଂଶୋଧନ କରି ସୁଧାରିହେବ ।
- କାର୍ଯ୍ୟ ବିଭାଗ, ଯାହା ପାଇଁ ଜମା କାର୍ଯ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା, ତ୍ରୁଟି ସଂଶୋଧନ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହେବ ।

ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଉତ୍ତରରେ, ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଲେ (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ 20.01.2020 ରେ ଏହି ବିଷୟକୁ ନେଇ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା; ସେହି ୱାର୍କସ୍ ଅପରେଟରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ/ କାର୍ଯ୍ୟଶାଳା ମାଧ୍ୟମରେ ଯଥେଷ୍ଟ ସଚେତନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ପାଳନ କରିବା ୱାର୍କସ ଅପରେଟରମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଥିଲା ।

ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ନଥିଲା, ଯେହେତୁ ଏହା ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥିଲା ଯେ, ଉପଯୁକ୍ତ ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଭାବରୁ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରାଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଅନୁପାଳନର ବୋଝ ଜାରି ରହିଥିଲା ।

3.2.9.5 ଶିକ୍ଷକ ଭବିଷ୍ୟନିଧି ପାଣ୍ଠି (ଟିପିଏଫ୍)

ହିସାବ ନିୟନ୍ତ୍ରକ (ସିଓଏ)ଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଅଧୀନରେ ଗଠିତ ଏହି ସଂସ୍ଥାର ମୁଖ୍ୟ ଅନୁଦାନ ପ୍ରାପ୍ତ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଓ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଟିପିଏଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଓ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ପେନସନ୍ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନକୁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ କରିବା ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । 2015 ଜାନୁଆରୀରୁ ଟିପିଏଫ୍ ମଡ୍ୟୁଲ୍ ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲା । 23 ଅକ୍ଟୋବର 2013 ଏବଂ 03 ଡିସେମ୍ବର 2013 ରେ ଡିଟିଆଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏସଆରଏସ୍ ଏବଂ ୟୁଜର୍ସ ମାନୁଆଲକୁ ଯଥାକ୍ରମେ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ବିନା କୌଣସି ମାନୁଆଲ୍ ହସ୍ତକ୍ଷେପରେ ଡିଡିଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରୋଧ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ତିମ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟିପିଏଫର ସମସ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ କରିବାକୁ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲା ।

ଟିପିଏଫ୍ ମଡ୍ୟୁଲର ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ୱାର୍କସ୍ ଫ୍ଲୋ **ଚାର୍ଟ 3.2.5** ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଚାର୍ଟ 3.2.5: ଟିପିଏଫ୍‌ର ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ୱାର୍କ ଫ୍ଲୋ

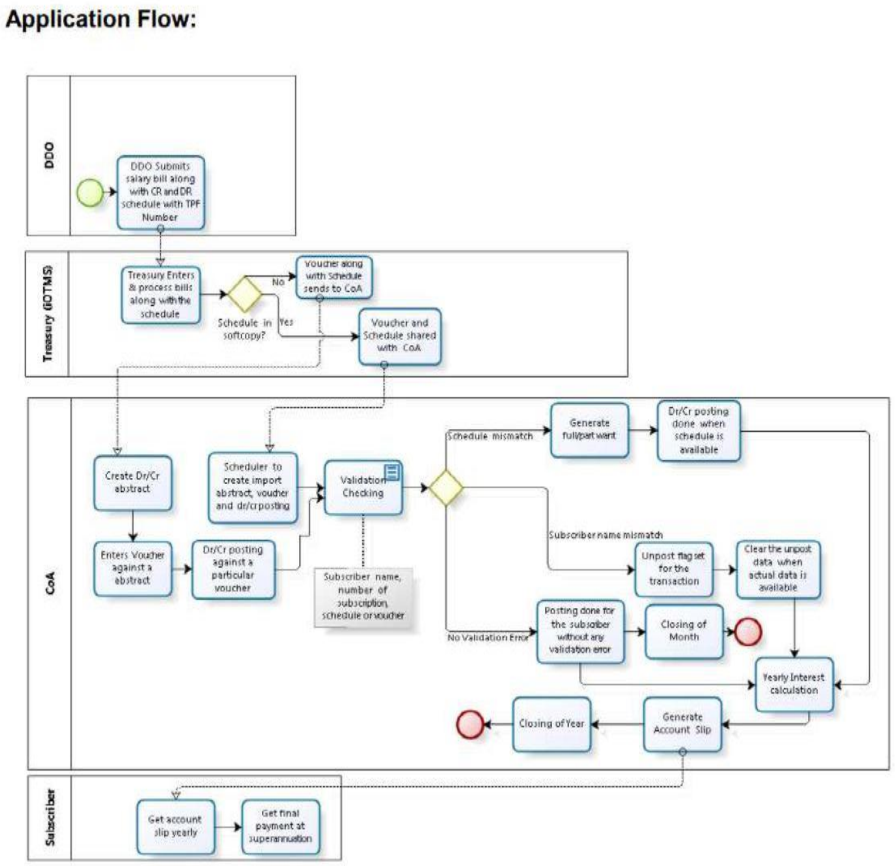

3.2.9.5(କ) ଟିପିଏଫ୍ ମଡ୍ୟୁଲର ମାଷ୍ଟର ଡାଟାର ଅପ୍ରକୃତ ବ୍ୟବହାର

ଟିପିଏଫ୍ ମଡ୍ୟୁଲର ଏସ୍ଆର୍ଏସ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପରିସର ଅନୁଯାୟୀ, ଗ୍ରାହକଙ୍କ ତଥ୍ୟ ସିଓଏଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯିବା ।

ଟିପିଏଫ୍ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ମାଷ୍ଟର ଡାଟାର ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା ଉପରେ, ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଅଡିଟ୍ ତାରିଖ (ଜୁଲାଇ 2022) ସୁଦ୍ଧା 2,09,902 ଗ୍ରାହକ ଥିଲେ, ଯାହାର ଆକାଉଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ସିଓଏ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉଥିଲା । ଟିପିଏଫ୍ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ମାଷ୍ଟର ଡାଟା ଯାଞ୍ଚ ଉପରେ, ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, ଯଦିଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଟିପିଏଫ୍ ନମ୍ବର ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଟିପିଏଫ୍ ମଡ୍ୟୁଲରେ ମାଷ୍ଟର ଡାଟା ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଭାବ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା:

i. **ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ (ଡିଓବି) ର ଅନୁପସ୍ଥିତି:** ତଥ୍ୟ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ପ୍ରୋଭିଡେଣ୍ଟ ଫଣ୍ଡ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଜନ୍ମ ତାରିଖ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କ୍ଷେତ୍ର ହେବା ଉଚିତ୍, ଯାହା ବିନା ଗ୍ରାହକଙ୍କ ବିବରଣୀ ଆଦୌ ଡାଟାବେସରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, ଟିପିଏଫ୍ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ତଥ୍ୟରେ 209902 ଗ୍ରାହକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 44400 କ୍ଷେତ୍ରରେ ଡିଓବି ପ୍ରବେଶ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହା ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବିଫଳତା ।

ii. **ଡିଓବି କ୍ଷେତ୍ରରେ ତଥ୍ୟ ସଚ୍ଚୋଟତାର ଅଭାବ:** 57 ଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଡିଓବି ତାରିଖ ଧାରଣ କରିଥିଲା, ଯେପରିକି 01 ଜୁନ୍ 9196, 04 ଅକ୍ଟୋବର 3195 ଇତ୍ୟାଦି, ଏହା ବ୍ୟତୀତ କିଛି ଗ୍ରାହକ ଥିଲେ, ଯାହାର ଅଡିଟ୍ ତାରିଖ (ଜୁଲାଇ 2022) ରେ ବୟସ 18 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ଥିଲା, ଯାହା ତଥ୍ୟ ସଚ୍ଚୋଟତାରେ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା ।

iii. **ସୁପରଆନୁଏସନ୍ ତାରିଖ ଗଣନାରେ ବୈଧ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅଭାବ:** 98578 ଗ୍ରାହକଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଡିଓବି ଆଧାରରେ ଏହାକୁ ଗଣନା କରିବା ପାଇଁ ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଭାବ ହେତୁ ସୁପରଆନୁଏସନ୍ ଫିଲ୍ଡର ତାରିଖ ଖାଲି ଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ଉପଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କୁ ମାନୁଆଲ୍ ଏଣ୍ଟ୍ରି ପାଇଁ ସୁପରଆନୁଏସନ୍ ତାରିଖକୁ ମାନୁଆଲ ଭାବରେ ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବିନା ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ 60 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବୟସ୍କ ସୁପରଆନୁଏସନ୍ ତାରିଖ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲା । ଅଡିଟ୍ ପରୀକ୍ଷା 35392 ମାମଲା ଯାଞ୍ଚ କଲା ଏବଂ ଦେଖିଲା ଯେ 287 ମାମଲାରେ ଅବସର ଗ୍ରହଣ ତାରିଖରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ବୟସ 60 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଥିଲା ଏବଂ 61 ବର୍ଷରୁ 96 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ।

iv. **ଯୋଗଦାନର ତାରିଖର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନହେବା:** 48394 ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଯୋଗଦାନର ତାରିଖ ମାଷ୍ଟର ତଥ୍ୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଖାଲି ରଖାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁ କାରଣରୁ ସିଷ୍ଟମ ଅବସର ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟର ସମୟସୀମା ବୈଧ କରିପାରିଲା ନାହିଁ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଅବସରକାଳୀନ ସୁବିଧା ହିସାବକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା ।

ଅବ୍ୟବସ୍ଥିତ ପଦ୍ଧତିରେ ମାଷ୍ଟର ଡାଟା ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ହେତୁ, ସିଓଏ ଦ୍ୱାରା ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଉଥିବା ମାଷ୍ଟର ତଥ୍ୟ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଅବିଶ୍ୱସନୀୟ ଥିଲା, ଯାହା କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଇଁ ମାନୁଆଲ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଉତ୍ତରରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଲେ (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ, ସିଓଏଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଅନୁରୋଧ 6 ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ଅନୁଯାୟୀ, ଟିପିଏଫ୍ ମଡ୍ୟୁଲରେ ମାଷ୍ଟର ଡାଟା ଅପଡେଟ୍ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଉଥିଲା, ମାଷ୍ଟର ଡାଟାରେ ସଠିକତା ହାସଲ କରିବାକୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବୈଧତା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ଦଳ ଦ୍ୱାରା ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଥିଲେ ।

3.2.9.6 ଫିଲ୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଟିପିଏଫ୍ ମଡ୍ୟୁଲ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନହେବା

ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା ଯେ ଟିପିଏଫ୍ ମଡ୍ୟୁଲ ସିଓଏ ରେ ଚେକର୍-ନିର୍ମାତା-ଅନୁମୋଦନକାରୀ ମଡେଲ ସହିତ କେବଳ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା । ମଡ୍ୟୁଲ୍ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଫିଲ୍ଡ ଅଫିସ୍‌ରେ

କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ ମଡ୍ୟୁଲ୍‌ର ମୌଳିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନିୟମିତତା ଦେଖାଯାଇଥିଲା:

3.2.9.6(କ) ଦକ୍ଷ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଟିପିଏଫ୍ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ତଥ୍ୟର ବୈଧତା ନହେବା

ଟିପିଏଫ୍ ମଡ୍ୟୁଲ୍‌ର ଏସ୍‌ଆର୍‌ଏସ୍ ଅନୁଯାୟୀ, ଡିଡିଓ ବିଦ୍ୟମାନ ଟିପିଏଫ୍ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକର ପଞ୍ଜୀକରଣ ଏବଂ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଟିପିଏଫ୍ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ତଥ୍ୟକୁ ପୂରଣ କରିବା ଉଚିତ୍ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ଡିଡିଓ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଏହି ମଡ୍ୟୁଲ ମାଧ୍ୟମରେ ସିଓଏ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ଅନୁରୋଧ ପଠାଏ, ଯାହା ***ଚାର୍ଟ 3.2.6*** ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଚାର୍ଟ 3.2.6: ଡିଡିଓ ଦ୍ୱାରା ପୂରଣ ହେବାକୁ ଥିବା ଫର୍ମର ସ୍କ୍ରିନ୍‌ସଟ୍

6.1.2.1 Subscriber Registration and modification facility at DDO and CoA end

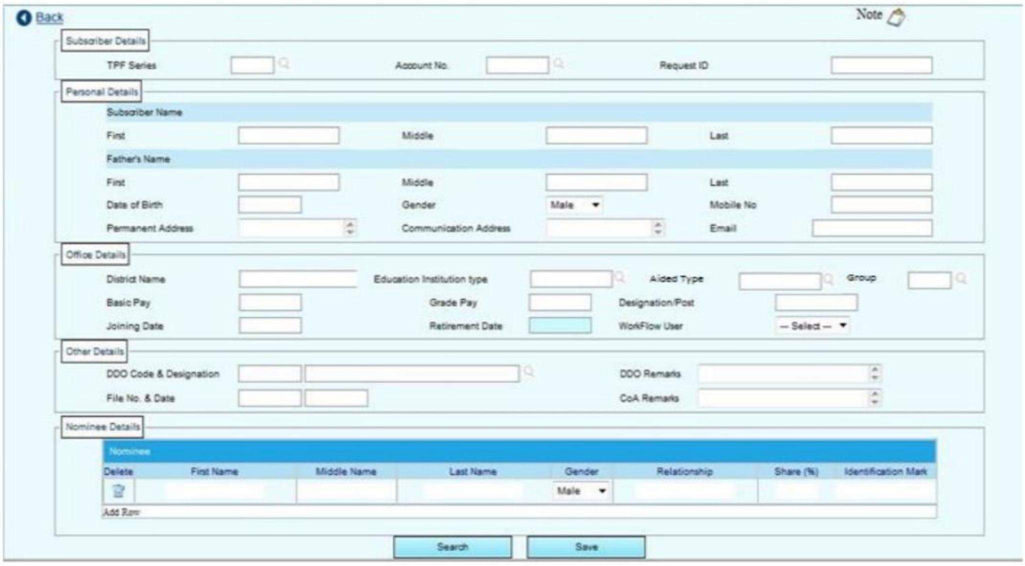

Figure 1 Subscriber Registration and modification screen

ଯାହାହେଉ, ଫିଲ୍ଡ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ, ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଟିପିଏଫ୍ ମଡ୍ୟୁଲ୍ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫିଲ୍ଡ ସ୍ତରରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନାହିଁ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ନୂତନ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଅନୁରୋଧ ଡିଡିଓ ଦ୍ୱାରା ଅଫ୍‌ଲାଇନ୍ ମୋଡ ମାଧ୍ୟମରେ ସିଓଏକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ଏହି କାରଣରୁ, ନୂତନ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ମାଷ୍ଟର ଡାଟା କେବଳ ସିଓଏ ଅଫିସ୍ ଦ୍ୱାରା ଏଣ୍ଟ୍ରି କରାଯାଉଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ମାଷ୍ଟର ଡାଟା ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ସଂଶୋଧନ ବି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିଲା । ଏହା ସହିତ, ଦକ୍ଷ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ଡିଡିଓ)ଙ୍କ ପାଖରେ ସିଓଏ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରବେଶ କରିଥିବା ତଥ୍ୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ବୈଧତା/ ଅନୁରୋଧ କରିବାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ନଥିଲା ।

3.2.9.6(ଖ) ଜିପିଏଫ୍ ଓଡ଼ିଶା ନିୟମକୁ ଅନୁପାଳନ ଉପରେ ନିଶ୍ଚିତତାର ଅଭାବ

ଯେହେତୁ ଟିପିଏଫ୍ ମଡ୍ୟୁଲ କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ତରରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନାହିଁ, ଅଡିଟ୍ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ଥିଲା କି:

- ଜିପିଏଫ୍ ଓଡ଼ିଶା ନିୟମର ନିୟମ 11(1)(ବି) ସହିତ ଅନୁପାଳନ କରାଯାଉଥିଲା ଏବଂ ସିଷ୍ଟମ ମାଧ୍ୟମରେ ଡିଡିଓ ଦ୍ୱାରା କଟାଯାଇଥିବା ଟିପିଏଫ୍ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସଦସ୍ୟତା ପ୍ରକୃତରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ବନିମ୍ନ ଏବଂ ସର୍ବାଧିକ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ।
- ଜିପିଏଫ୍ ଓଡ଼ିଶା ନିୟମର ନିୟମ 10 ସହିତ ଅନୁପାଳନ କରାଯାଉଥିଲା ଏବଂ ଅବସରର ଚାରିମାସ ପୂର୍ବରୁ କଟାଯାଇଥିବା ସବ୍‌ସ୍କ୍ରିପସନ୍/ ଫେରସ୍ତ ପରିମାଣ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।
- ଟିପିଏଫ୍ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦରମା ଏବଂ ଭତ୍ତାରୁ, ଆଂଶିକ ଅନ୍ତିମ ଦେୟ, ଋଣ ଏବଂ ଅଗ୍ରୀମ ପାଇଁ ଡିଡିଓ ଦ୍ୱାରା ସଠିକ୍ ଭାବରେ କଟା ଯାଇଥିଲା ।

3.2.9.6(ଗ) ଫିଲ୍ଡ ଅଫିସରେ ମଡ୍ୟୁଲ ଉପଲବ୍ଧ ନହେବା କାରଣରୁ ଟିପିଏଫ୍ ଫାଇନାଲାଇଜେସନ୍‌ରେ ବିଳମ୍ବ, ଫଳସ୍ୱରୂପ ସୁଧ ଦାୟିତ୍ୱ ବଢ଼ିଥିଲା

ଅନ୍ତିମ ଜିପିଏଫ୍ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ସମାଧାନ କରିବା ଏବଂ ଅନାବଶ୍ୟକ ସୁଧ ଦାୟିତ୍ୱ ଏଡାଇବା ପାଇଁ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏଫ୍‌ଡି, ଓଏମ୍ ସଂଖ୍ୟା 3338/ ଏଫ୍, ତାରିଖ 29 ଅଗଷ୍ଟ 1989, ଏଫ୍‌ଡି, ଓଏମ୍ ସଂଖ୍ୟା 10349/ଏଫ୍, 10 ମାର୍ଚ୍ଚ 1992 ସହ ପଠିତ, ଜିପିଏଫ୍ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ସମସ୍ତ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଦେୟ ଶୀଘ୍ର ଏବଂ ଠିକ୍ ସମୟରେ ସମାଧାନ ହେବା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥିଲା । ଜିପିଏଫ୍ ଉପରେ ଅନାବଶ୍ୟକ ବହୁ ପରିମାଣର ସୁଧ ଦେୟ ଉପରେ ନିଜର ଉଦ୍‌ବେଗ ପ୍ରକାଶ କରି ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଅବସର ତାରିଖ ପରେ ଶୀଘ୍ର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଦେୟର ମଞ୍ଜୁରକୁ ସୁବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରିବା ପାଇଁ, ଗ୍ରାହକମାନେ ସେମାନଙ୍କ ସୁପରଆନୁଏସନ୍ ବୟସ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଦେୟ ଆବେଦନ ପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ କରିବେ ବୋଲି ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର 11 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2000 ର ଜ୍ଞାପନ ସଂଖ୍ୟା 32959 ମାଧ୍ୟମରେ କଡ଼ା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଏଥିରେ କୌଣସି ବ୍ୟତିକ୍ରମକୁ ଗୁରୁତର ଭାବରେ ଦେଖାଯିବ ଏବଂ ଏହିପରି ଅନାବଶ୍ୟକ ବିଳମ୍ବ ଘଟାଇବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତି, ବିଳମ୍ବ ସମୟ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବହନ କରୁଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ଅନାବଶ୍ୟକ ସୁଧକୁ ଭରଣା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ରହିବେ ।

ଯେହେତୁ ଫିଲ୍ଡ ଅଫିସରେ ଟିପିଏଫ୍ ମଡ୍ୟୁଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନାହିଁ, ସମସ୍ତ ଡିଡିଓ ଗୁଡ଼ିକ ଅଫ୍ ଲାଇନ୍ ମୋଡ ମାଧ୍ୟମରେ ଟିପିଏଫ୍‌ର ଅନ୍ତିମ ଦେୟ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ ପଠାନ୍ତି । ଅଡିଟ୍ ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ, ଗତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ (2017-18 ରୁ 2021-22) ମଧ୍ୟରେ ସିଓଏ ପାଖାପାଖି 3,333 କୋଟି ଟଙ୍କା ସହିତ ଜଡ଼ିତ 35932 ଟିପିଏଫ୍ ମାମଲାର ସମାଧାନ କରିଥିଲା । ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2017-18 ରୁ 2021-22 ମଧ୍ୟରେ, ଅବସରକାଳୀନ ମାମଲାର ଯାଞ୍ଚ ଉପରେ, ଯାହାର ପରିମାଣ 3,146.44 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା, ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟକଲା ଯେ ଅଧିକାଂଶ ମାମଲା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଳମ୍ବ (ଅବସର ତାରିଖ ଠାରୁ 60 ଦିନରୁ ଅଧିକ)ରେ ସମାଧାନ ହୋଇଥିଲା, ଫଳସ୍ୱରୂପ ସୁଧ ଦାୟିତ୍ୱରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ***ସାରଣୀ 3.2.7*** ରେ ଦେଖାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.2.7: ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଳମ୍ବର ଫଳସ୍ୱରୂପ ସୁଧ ଦାୟିତ୍ୱରେ ବୃଦ୍ଧି

ଦିନ ସଂଖ୍ୟା	ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଟିପିଏଫ୍ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା, ସିଓଏ ଦ୍ୱାରା ସମାଧାନ	ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଟିପିଏଫ୍ ପରିମାଣ ସଂପୃକ୍ତ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ଦେୟ ପ୍ରଦାନରେ ମାତ୍ରାଧିକ ସୁଧ ପରିମାଣ, ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ମାତ୍ରାଧିକ ସୁଧ ପରିମାଣ 7.1 ପ୍ରତିଶତ (60 ଦିନ ପରେ)
0 ରୁ 60 ଦିନ	8,352	881.39	6.97	0
61 ଦିନ ରୁ 120 ଦିନ	12,835	1,291.87	21.93	7.11
121 ଦିନ ରୁ 180 ଦିନ	7,431	647.94	17.90	10.55
181 ଦିନ ରୁ 1 ବର୍ଷ	3,565	302.13	12.53	9.15
1 ଦିନ ରୁ 2 ବର୍ଷ	199	20.11	1.70	1.48
2 ଦିନ ରୁ 3 ବର୍ଷ	25	2.49	0.34	0.32
3 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ	5	0.51	0.10	0.09
ମୋଟ	**32,412**	**3,146.44**	**61.47**	**28.71**

(ଉତ୍ସ: ସିଓଏଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା)

(ଅଡିଟ୍ 7.1 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଅତିରିକ୍ତ ସୁଧ ଗଣନା କରିଥିଲା, ଯାହା ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2017-18 ରୁ 2021-22 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଥିଲା) ।

ତେଣୁ, ଟିପିଏଫ୍ ମଡ୍ୟୁଲ ଉପଲବ୍ଧ ନହେବା ହେତୁ ଟିପିଏଫ୍ ମାମଲା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ବଢ଼ିଗଲା ।

ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଉତ୍ତରରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଲେ (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ, ଟିପିଏଫ୍ ମଡ୍ୟୁଲ୍‌ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୋଲ୍ ଆଉଟ୍ ପାଇଁ ସିଓଏ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି ।

3.2.9.6(ଘ) ଟିପିଏଫ୍ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଧ ହାରକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାର ଅଭାବ, ଫଳସ୍ୱରୂପ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ସିଷ୍ଟମ ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେଟେର (ଏସ୍ଆଇ) ଉପରେ ଅତ୍ୟଧିକ ନିର୍ଭରଶୀଳତା

ସାଧାରଣ ଭବିଷ୍ୟନିଧି (ଓଡ଼ିଶା), 1938 ର ନିୟମ 14 (1) ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ, ସରକାର ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଖାତାରେ ଜମା ହୋଇଥିବା ରାଶି ଉପରେ ଏପରି ଦରରେ ସୁଧ ଦେବେ, ଯାହା ସାଧାରଣ ଭବିଷ୍ୟନିଧି ପାଣ୍ଠିର ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଖାତାରେ ଥିବା ରାଶି ଉପରେ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ସମୟ ସମୟରେ ଜିପିଏଫ୍‌ର ସୁଧ ହାରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରନ୍ତି । ଏହା ଏକ ନିୟମିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ତେଣୁ, ସୁଧର ହାର ଟିପିଏଫ୍ ମଡ୍ୟୁଲରେ ନିୟମିତ ବ୍ୟବଧାନରେ ଅଦ୍ୟତନ ହେବା ଉଚିତ୍ ।

ଅଡିଟ୍ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ ସିଓଏ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସିଷ୍ଟମରେ ଟିପିଏଫ୍ ସୁଧ ହାରରେ ପରିପର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ କୌଣସି ଫର୍ମ/ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ନାହିଁ । ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଟିପିଏଫ୍ ମଡ୍ୟୁଲର ପଛରେ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏସ୍ଆଇ ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଥିଲା । ଏହା କେବଳ ତ୍ରୁଟିର ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରିନଥିଲା, ତ୍ରୁଟି ମାମଲାର ଉତ୍ତର ଦାୟିତ୍ୱର ଅଭାବ ମଧ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଲେ (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ ଟିପିଏଫ୍ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସୁଧ ହାରର ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ସୁବିଧା ବର୍ତ୍ତମାନ ସିଓଏ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ପ୍ରଶାସକ ସ୍ତରରେ ଟିପିଏଫ୍ ମଡ୍ୟୁଲର ଆଗଭାଗରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

3.2.9.6(ଙ) ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଭାବ ହେତୁ ଟିପିଏଫ୍ ସୁଧର ଭୁଲ ଗଣନା

ସାଧାରଣ ଭବିଷ୍ୟନିଧି (ଓଡ଼ିଶା) ନିୟମ 1938, ନିୟମ 14 (3) ଅନୁଯାୟୀ, ଅବଦାନର ଜମା ତାରିଖ ରସିଦ୍ ମାସର ପ୍ରଥମ ଦିନ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ । ଯଦି ଏହା ସେହି ମାସର ପଞ୍ଚମ ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଆକାଉଣ୍ଟସ୍ ଅଫିସରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥାଏ, କିନ୍ତୁ ଯଦି ସେହି ମାସର ପଞ୍ଚମ ଦିନରେ କିମ୍ବା ପରେ ଏହା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ତେବେ ଏହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାସର ପ୍ରଥମ ଦିନ ବୋଲି ଧରାଯିବ । ସେହିଭଳି ଯଦି ଏକ ମାସର ପରିଲାଭଗୁଡ଼ିକ ସେହି ମାସର ଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟ ଦିବସରେ ଉଠାଣ କରି ବଣ୍ଟନ କରାଯାଏ ତେବେ ଜମା ତାରିଖ ଆସନ୍ତା ମାସର ପ୍ରଥମ ଦିନ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ । ଆହୁରି ମଧ 24 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019 ତାରିଖ, କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଜ୍ଞାପନ ସଂଖ୍ୟା 32686 ମାଧମରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଏହାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାସରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ସମସ୍ତ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ବେତନ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାସର ପ୍ରଥମ କାର୍ଯ୍ୟ ଦିବସ ପରିବର୍ତ୍ତେ ସେହି ମାସର ଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟ ଦିବସରେ ଦରମା ମିଳିବା ଉଚିତ୍ ।

ଅଡିଟ୍ ଟିପିଏଫ୍ ମଡ୍ୟୁଲରେ ବୈଧତା ସମୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ଚାରିଟି ମନୋନୀତ ଟିପିଏଫ୍ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଟିପିଏଫ୍ ଖାତା ହିସାବ ଚିରିକୁଟି ଯାଞ୍ଚ କଲା । ଏଠାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଯଦିଓ ଟିପିଏଫ୍ ଗ୍ରାହକ ଦେୟ ଉପରେ ସୁଧ ଗଣନା ପାଇଁ ବୈଧତା ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହିଥିଲା, ସିଷ୍ଟମ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାସ ପାଇଁ ଗ୍ରାହକ ଦେୟ ଉପରେ ସୁଧ ହିସାବ କରିଥିଲା, ଯେତେବେଳେ କି ଏହା ମାସର ଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟ ଦିବସରେ ଜମା କରାଯାଇଥିଲା । ଅଡିଟ୍ ସରକାରଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ବିଚାର କରି ସୁଧ ହିସାବ କଲା ଏବଂ ସୁଧ ଗଣନାରେ ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯାହା ***ସାରଣୀ 3.2.8*** ରେ ବିସ୍ତୃତ ।

ସାରଣୀ 1.8: ସୁଧ ଗଣନାର ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟ

(ପରିମାଣ ଟଙ୍କାରେ)

ଗ୍ରାହକ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା	ଟିପିଏଫ୍ ନମ୍ବର	ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ **2020-21** ଆରମ୍ଭରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବଶେଷ	ମାସିକ ସଦସ୍ୟତା ରାଶି	ମାସ ଯେଉଁଥିରେ ଦୁଇ ମାସର ସଦସ୍ୟତା ମାସରେ ଦୁଇଥର ଜମା ହୋଇଥାଏ	ବାର୍ଷିକ **7.1%** ହାରରେ ପଦ୍ଧତି ଦ୍ୱାରା ହିସାବ ହୋଇଥିବା ସୁଧ	ସରକାରୀ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ **7.1%,** ହାରରେ ସୁଧ ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଗଣନା	ପଦ୍ଧତି/ ସିଷ୍ଟମ ଦ୍ୱାରା ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ସୁଧ
xxxxxx xx ଦାଶ, କୋରାପୁଟ	xxxxx4795	20,03,489	15,000	ଜୁଲାଇ, ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର	1,49,436	1,49,170	266

ଗ୍ରାହକ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା	ଟିପିଏଫ୍ ନମ୍ବର	ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2020-21 ଆରମ୍ଭରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବଶେଷ	ମାସିକ ସଦସ୍ୟତା ରାଶି	ମାସ ଯେଉଁଥିରେ ଦୁଇ ମାସର ସଦସ୍ୟତା ମାସରେ ଦୁଇଥର ଜମା ହୋଇଥାଏ	ବାର୍ଷିକ 7.1% ହାରରେ ପଦ୍ଧତି ଦ୍ୱାରା ହିସାବ ହୋଇଥିବା ସୁଧ	ସରକାରୀ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ 7.1%, ହାରରେ ସୁଧ ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଗଣନା	ପଦ୍ଧତି/ ସିଷ୍ଟମ ଦ୍ୱାରା ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ସୁଧ
xxxxxx xx ଦାଶ, ଅନୁଗୁଳ	xxxxx0062	8,44,356	16,000	ଜୁଲାଇ, ଅକ୍ଟୋବର ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର	67,712	67,333	379
ଶ୍ରୀମତୀ xxxxx ପଟେଲ୍, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା	xxxxx6458	7,69,336	10,000	ଅପ୍ରେଲ୍, ଏବଂ ଜୁଲାଇ	59,356	59,238	118
xxxxxxx ମିଶ୍ର, ଗଣପତି	xxxxx8514	12,72,914	5,000	ଅପ୍ରେଲ୍, ଜୁଲାଇ, ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର	92,862	92,684	178

(ଉତ୍ସ: ମନ ଇଚ୍ଛା ମନୋନୀତ ଟିପିଏଫ୍ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସଦସ୍ୟତା ଉପରେ ଗଣା ଯାଇଥିବା ସୁଧର ଯାଞ୍ଚ)

ଟିପିଏଫ୍ ମଡ୍ୟୁଲରେ ଏପରି ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ବୈଧତା ହେତୁ ଗ୍ରାହକମାନେ ବାର୍ଷିକ ଆଧାରରେ ଅତିରିକ୍ତ ଟିପିଏଫ୍ ସୁଧ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ ଯାହା ଗ୍ରାହକ ପ୍ରତି 118 ରୁ 379 ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା 72,727 ସକ୍ରିୟ ଟିପିଏଫ୍ ଗ୍ରାହକ ଥିଲେ, ଯେଉଁମାନେ ନିଜ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ସଦସ୍ୟତା ଯୋଗଦାନ କରୁଥିଲେ । ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ର ଟିପିଏଫ୍ ମଡ୍ୟୁଲରେ ସୁଧର ସଠିକ୍ ହିସାବ ପାଇଁ ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିବାରୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ଆନୁମାନିକ ଅତିରିକ୍ତ ସୁଧ ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରାୟ 1,70,90,845 ଟଙ୍କା ଥିଲା ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ, ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଲେ (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ, ଟିପିଏଫ୍ ସୁଧର ଦେଖାଯାଇଥିବା ଭୁଲ୍ ଗଣନା ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ରେ ଆବଶ୍ୟକ ସିଷ୍ଟମ ବୈଧତା ଯାଞ୍ଚ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା ।

3.2.9.6(ଚ) ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଟିପିଏଫ୍ ଦେୟ ପରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ନିଷ୍କ୍ରିୟ କରିବାରେ ଅଭାବ

ଅଡିଟ ଟିପିଏଫ୍ ମଡ୍ୟୁଲର ୱାର୍କ ଫ୍ଲୋର ସମୀକ୍ଷା କଲେ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର ଖାତା, ସେମାନଙ୍କର ଟିପିଏଫ୍ ମାମଲାର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ସମାଧାନ ପରେ ନିଷ୍କ୍ରିୟ କରାଯାଇନଥିଲା । ଜିପିଏଫ୍ ନିୟମ ଅନୁସାରେ, ସିଓଏ କୌଣସି ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଟିପିଏଫ୍ ର ଅନ୍ତିମ/ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଦେୟ କେବଳ ଥରେ ମାତ୍ର ପ୍ରାଧିକୃତ କରିଥାଏ । ତେବେ, ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା "ରିଫାଇନାଲ୍-1", "ରିଫାଇନାଲ୍-2" ଆଦିରେ ନାମିତ ଥିଲା, ତା ସହିତ କ୍ରସିଙ୍ଗ କ୍ରେଡିଟ୍‌ର ଫଏସଲା ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ସସ୍‌ପେନ୍ସ ଖାତାରେ ବୁକ୍ କରାଯାଇ ଥିଲା ।

ସିଓଏ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ନିଜ ଡାଟାବେସ୍‌ରେ 2,09,902 ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଟିପିଏଫ୍ ଦେୟ ପରେ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତ ଟିପିଏଫ୍ , ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସ୍ଥିତିକୁ ସକ୍ରିୟ ରଖିଥିଲା ।

ଯେହେତୁ, ମେକର, ଚେକର, ଅନୁମୋଦନକାରୀ ପରି ସମସ୍ତ ଭୂମିକା ସିଓଏ ଅଫିସ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲା, ତେଣୁ, ଦୀର୍ଘ ସମୟରୁ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ/ ମୃତ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଟିପିଏଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଦେୟରେ ତ୍ରୁଟି/ ଠକେଇର ସମ୍ଭାବନା ଥିଲା, ଯାହାକୁ ଏଡାଯାଇପାରିଥାନ୍ତା । ଏହି ଆଧାରରେ ହିତାଧିକାରଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକର ମାଷ୍ଟର ତଥ୍ୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହିତ ସସ୍‌ପେନ୍ସ ଆକାଉଣ୍ଟରୁ ହଜିଯାଇଥିବା କ୍ରେଡିଟ୍ କ୍ଲିୟର (ସଫା) କରାଯାଉଥିଲା ।

ତେଣୁ, ଏହା ଜରୁରୀ ଯେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଟିପିଏଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଟିପିଏଫ୍ ଦେୟ ପରେ ନିଷ୍କ୍ରିୟ କରାଯିବା ଏବଂ ସେହି ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଯେକୌଣସି ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ଅର୍ଥ ବିଭାଗରେ ଉପଯୁକ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ପରେ ହିଁ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ, ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଲେ (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ, ସସ୍‌ପେନ୍ସ ରାଶି ପ୍ରତ୍ୟାହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଟିପିଏଫ୍‌ର ଅନୁମତି ପରେ ମଧ୍ୟ ଟିପିଏଫ୍ ଗ୍ରାହକ ଆକାଉଣ୍ଟ ସକ୍ରିୟ ରଖାଯାଇଥିଲା, ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ନୋଟ୍ କରାଗଲା ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଖାତା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଟିପିଏଫ୍‌ର ଅନୁମତି ପରେ ନିଷ୍କ୍ରିୟ କରାଯିବ ଏବଂ କେବଳ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆବଶ୍ୟକତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁନଃ ସକ୍ରିୟ କରାଯିବ ।

3.2.9.7 ଟ୍ରେଜେରୀ ମଡ୍ୟୁଲ୍/ ଏକୀକୃତ ଓଡ଼ିଶା ଟ୍ରେଜେରୀ ମଡ୍ୟୁଲ୍ ପଦ୍ଧତି

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଏକ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ତଥା ୱେବ୍ ଆଧାରିତ ସଂଯୋଜିତ ଇଣ୍ଟରନେଟ୍ ମାଧ୍ୟମରେ କୋଷାଗାର ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତି (ଆଇଓଟିଏମ୍ଏସ୍) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2009) । ଏହି ବିଦ୍ୟମାନ ସଫ୍ଟୱେର ପ୍ରୟୋଗ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ସହିତ ଏକୀକୃତ ଥିଲା ଏବଂ ଟ୍ରେଜେରୀ ମଡ୍ୟୁଲ୍ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା ।

3.2.9.7(କ) ସରକାରୀ ପାଣ୍ଠିର ଅପବ୍ୟବହାରକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅଭାବ

ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ ବିଲ୍ ମଡ୍ୟୁଲ୍ ୱାର୍କ ଫ୍ଲୋରୁ ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ଏଚ୍ଆର୍ଏମ୍ଏସ୍, ଡବ୍ଲୁଏମ୍ଆଇଏସ୍ କିମ୍ବା ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଉତ୍ପାଦିତ ବିଲ୍ ସତ୍ତ୍ୱେ ଡିଡିଓ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଲ୍, ଟ୍ରେଜେରୀ ଜରିଆରେ ପଠାଯାଇଥାଏ । ଟ୍ରେଜେରୀ ମଡ୍ୟୁଲ ଟ୍ରେଜେରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ବିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକର ସତ୍ୟତା ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିଥାଏ । ଅବଶ୍ୟ, ଅନ୍ୟ ଡିଡିଓ ମାନଙ୍କ ବିପରୀତ, ଟିଓ ନିଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ବିଲ୍ ପାସ୍ କରିବାରେ ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ, ଯଥା, ସେ ଡିଡିଓ ଭାବରେ ଏକ ବିଲ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି ଏବଂ ଟିଓ ଭାବରେ ବିଲ୍ ପାସ୍ କରନ୍ତି । ଏହିପରି, ଦ୍ୱିପ୍ରକାର ଭୂମିକା ହେତୁ ସରକାରୀ ଅର୍ଥର ଅପବ୍ୟବହାର ଆଂଶିକାକୁ ରୋକିବା / ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଟ୍ରେଜେରୀ ମଡ୍ୟୁଲ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ରହିବା ଜରୁରୀ ଅଟେ ।

ଜିଲ୍ଲା ଟ୍ରେଜେରୀ, ଢେଙ୍କାନାଳର କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ ସମୟରେ, ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରବାହରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଭାବ ହେତୁ ଜିଲ୍ଲା ଟ୍ରେଜେରୀ ଅଧିନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସବ୍‌ଟ୍ରେଜେରୀ, ହିନ୍ଦୋଳ ଦ୍ୱାରା ପେନ୍‌ସନ୍/ ଗ୍ରାଚ୍ୟୁଇଟି ପେମେଣ୍ଟ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅର୍ଥର ଅପବ୍ୟବହାରର ଏକାଧିକ ମାମଲା ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ।

1. ପେନ୍‌ସନ୍ ଦେୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର ପରି ହିତାଧିକାରୀ ବିବରଣୀ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ମେକର ଭୂମିକା (ପେନ୍‌ସନ୍ ବିଲ୍ ପାଇଁ) ବ୍ୟବସ୍ଥା ।
2. ଟିଓ ଏବଂ ଡିଡିଓ ଭୂମିକାରେ ବିଲ୍ ନିର୍ମାତା ହେବା ସହିତ ବିଲ୍ ଦେବାର ଚୂଡାନ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ତେଣୁ ପ୍ରତିରୋଧକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଟ୍ରେଜେରୀ ଯାଞ୍ଚ ଦ୍ୱାରା ନିୟମିତ ଆଭ୍ୟନ୍ତରଣ ଅଡିଟ୍ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
3. ଏଜି (ଏଆଣ୍ଡଇ), ଓଡ଼ିଶା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କିମ୍ବା ସିଓଏ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପେନ୍‌ସନ୍/ ଗ୍ରାଚ୍ୟୁଟି/ ପେନ୍‌ସନ୍ ପେମେଣ୍ଟ ଅଥରିଟୀ (ପିପିଓ/ ଜିପିଓ/ ସିପିଓ) ର କମ୍ୟୁଟେସନ୍ ମୂଲ୍ୟ ବିରୁଦ୍ଧ ରାଶିର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରତ୍ୟାହାରର ସ୍ଥିତି ଯାଞ୍ଚ କରିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପସ୍ଥିତି ।
4. ନକଲ ବିଲ୍ ନମ୍ବର ପ୍ରସ୍ତୁତିକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ବିଲ୍ ନମ୍ବର ଡାଟା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅଭାବ ।

ଡିଟିଆଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହିପରି ଅପବ୍ୟବହାର ମାମଲା ଚିହ୍ନଟ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଏପରି ଘଟଣାର ପୁନରାବୃତ୍ତି ରୋକିବା ପାଇଁ, ଏହି ମାମଲା ଉପରେ ନା'ତ ଶାସନ କମିଟି ବୈଠକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା ନା କୌଣସି ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଯାଞ୍ଚ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ, ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଲେ (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ, ପେନ୍‌ସନ୍ ବିଲ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ଟ୍ରେଜେରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଅପରେଟର ସ୍ତରରେ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ବିଶେଷ କ୍ଷମତା ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ସୁବିଧା ବର୍ତ୍ତମାନ କେବଳ ଅନୁମୋଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା, ଅର୍ଥାତ୍ ଟିଓ, ଏବଂ ଏହି ପ୍ରକାର ଅନିୟମିତତାକୁ ଏଡାଇବା ପାଇଁ ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁପାରିଶ ଦିଗରେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

3.2.9.7(ଖ) ଟ୍ରେଜେରୀକୁ ପ୍ରକୃତ ନଗଦ ଟଙ୍କା ନ ପଠାଇ ଓଟିସି-6 ରେ ଚାଲାଣ ସୃଷ୍ଟିକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ବୈଧ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅଭାବ

ଓଟିସି ନିୟମ 52 ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରେ ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଯେ କି ଟ୍ରେଜେରୀ କିମ୍ବା ବ୍ୟାଙ୍କ୍‌କୁ ଟଙ୍କା ଦେଉଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ଫର୍ମ ଓଟିସି-6 ରେ ଏକ ସ୍ମାରକପତ୍ର (କିମ୍ବା ଚାଲାଣ) ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ହେବ । ଯାହା ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦେୟର ପ୍ରକୃତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାଶି, ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଯାହାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ତିଆରି ହୋଇଛି, ସେହି ଆକାଉଣ୍ଟର ମୁଖ୍ୟ, ଯେଉଁଥିରେ ରାଶି କ୍ରେଡିଟ୍ ଇତ୍ୟାଦି ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭା୍ବରେ ଦର୍ଶାଇବ । ଫର୍ମ ଓଟିସି-6 ର ତଳେ ଥିବା ନୋଟରେ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭାବରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ବ୍ୟାଙ୍କକୁ ନଗଦ ଟଙ୍କା ପଠାଇବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚାଲାଣ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ଏସ୍ଆର୍ଏସ୍ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ପ୍ରକାର "ଆକାଉଣ୍ଟିଂ ଆଡଜଷ୍ଟମେଣ୍ଟ" ଦୁଇଟି ଉପପ୍ରକାର ଥିଲା- "ଋଣକୁ ଅନୁଦାନରେ ରୁପାନ୍ତର" ଏବଂ "ଋଣକୁ ଇକ୍ୟୁଇଟିରେ ରୁପାନ୍ତର" ।

ଅଡିଟ୍ 2020-21 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ କରାଯାଇଥିବା କାରବାରର ସମୀକ୍ଷା କରିଥିଲା ଯାହା ସୂଚାଇ ଥିଲା ଯେ, ଟ୍ରେଜେରୀକୁ ପ୍ରକୃତ ନଗଦ ଟଙ୍କା ନ ପଠାଇ ଟ୍ରେଜେରୀ ଚାଲାଣର ପ୍ରସ୍ତୁତିକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଯାଞ୍ଚ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା । ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଉପଭୋକ୍ତା କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ, ୨୨ ଫେବୃଆରୀ 2021 ତାରିଖ ଦିନ ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ନମ୍ବର 202019174618 ଜାରି କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି ଯେ, ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2004-05 ରୁ 2016-17 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାରି ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିବା ସବ୍‌ସିଡ୍ ରାଶି, ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ନାଗରିକ ଯୋଗାଣ ନିଗମ (ଓଏସ୍‌ସିଏସ୍‌ସି) (ଏକ ପିଏସ୍‌ୟୁ) ପାଖରେ ରହିଥିଲା ଏବଂ ଏହି ସମୁଦାୟ ୬୩୧.୨୮ କୋଟି ଟଙ୍କା ଓଏସ୍‌ସିଏସ୍‌ସିର ସେୟାର ପୁଞ୍ଜି / ଇକୁଇଟିରେ ବିନିଯୋଗରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ କରାଯିବାର ଥିଲା ।

ଯେହେତୁ "ଆକାଉଣ୍ଟସ୍ ଆଡଜଷ୍ଟମେଣ୍ଟ" ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ପ୍ରକାରରେ "ଅନୁଦାନକୁ ଇକୁଇଟିରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ କରିବା" ପାଇଁ କୌଣସି ଉପ-ପ୍ରକାର ନଥିଲା ବ୍ୟବହୃତ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ପ୍ରକାର "ସାଧାରଣ ଯୋଜନା ବ୍ୟୟ" ଥିଲା ।

ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଓଏସ୍‌ସିଏସ୍‌ସିରୁ କୌଣସି ନଗଦ ଦେୟ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ସେହି ଅନୁସାରେ ଏଜି (ଏଆଣ୍ଡଇ), ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ଆକାଉଣ୍ଟସ୍‌ର ବୁକ୍ ଆଡଜଷ୍ଟମେଣ୍ଟ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ଏହି କାରବାର ସମୟରେ କୌଣସି ନଗଦ ଇନ୍‌ଫ୍ଲୋ ଏବଂ ଆଉଟ୍ ଫ୍ଲୋ ହୋଇନଥିଲା, ଏକ 'ଶୂନ୍ୟ' ବିଲ୍ (ବିଲ୍ ନମ୍ବର 519-ଏଫ୍ଏସ୍-(ବିବିଧ)-5475/2020-21) ସୃଷ୍ଟି କରି ଏକ ବୁକ୍ ଆଡଜଷ୍ଟମେଣ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା । ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବରେ ଆକାଉଣ୍ଟିଂ ଏଣ୍ଟ୍ରି କରାଯାଇଥିଲା:

- ଏମ୍ଏଚ୍ 5475 (ଡେବିଟ୍) 631.28 କୋଟି ଟଙ୍କା ଇକୁଇଟି ସେୟାର କ୍ୟାପିଟାଲ୍ ଓଏସ୍‌ସିଏସ୍‌ସି ଲିମିଟେଡରେ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ ।
- ଏମ୍ଏଚ୍ 2408 (-ଡେବିଟ୍) 631.28 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଦେୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାରରେ କାଟ୍ ।

ଏହି କାରବାର ସମୟରେ ଏକ ଚାଲାଣ ଟିଭି ଟିସି ନମ୍ବର 00001, 24 ଫେବୃଆରୀ 2021ତାରିଖରେ 631.28 କୋଟି ଟଙ୍କା ପରିମାଣ 631.28 କୋଟି ଟଙ୍କା, ଯାହା ସରକାରୀ ଆକାଉଣ୍ଟରେ କୌଣସି ପ୍ରକୃତ ନଗଦ ଟଙ୍କା ନଦେଇ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ଫର୍ମ ଓଟିସି-6 ରେ ଏକ ଚାଲାଣ ସରକାରୀ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ନଗଦ ଟଙ୍କା ପଠାଇବାର ପ୍ରମାଣ ପାଇଁ ଆଇନଗତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଭାବରେ ସର୍ବସାଧାରଣ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥାଏ, ସେଥିପାଇଁ ଏକ ଚାଲାଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସହାୟକ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ ମଧରେ ଆକାଉଣ୍ଟିଂ ସିଷ୍ଟମରେ ଏକ ସ୍ୱଷ୍ଟ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିବା ଉଚିତ୍, ଯାହା ଏକ ବୁକ୍ ଆଡଜଷ୍ଟମେଣ୍ଟ ରସିଦ୍ ସୂଚାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ସରକାରୀ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ନଗଦ ଟଙ୍କା ନ ପଠାଇ ଫର୍ମ ଓଟିସି-6 ରେ ଚାଲାଣର ଉତ୍ପତ୍ତି, ଏକ ଭୌତିକ ଏବଂ ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରେ ଯାହା କେବଳ ବୁକ୍ ଆଡଜଷ୍ଟମେଣ୍ଟ ଉପରେ ଆଧାର କରି ଭୁଲ୍ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସରକାରୀ ରସିଦ୍‌ର ହିସାବ କରାଯାଇପାରେ ।

ଏହାର ଜବାବରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଲା (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ, ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଭୁଲ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟା (ଶୂନ୍ୟ ବିଲ୍ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ସମୟରେ ଏକ ବିକଳ୍ପର ଭୁଲ୍ ଚୟନ) ଯୋଗୁଁ ଏକ ଖର୍ଚ୍ଚ ମେଜର ହେଡ୍ ଅଧୀନରେ ଏକ ଚାଲାଣ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଚାଲାଣ ରସିଦ୍ ସୂଚୀରେ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା

ଏବଂ ମାସିକ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଆବଶ୍ୟକ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଚାଲାଣର ଏକ ନକଲ ସେହି ମାସରେ ଆକାଉଣ୍ଟ ସହିତ ଓଡ଼ିଶାର ଏଜି (ଏଆଣ୍ଡଇ) କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରେ ଏହି ତଥ୍ୟ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରେ ଖର୍ଚ୍ଚର ମେଜର ହେଡ୍ ଅଧୀନରେ ଚାଲାଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅଭାବ ରହିଥିଲା ଏବଂ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଉପଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅନୁପାଳନର ଭାର ରହିଥିଲା ।

ସୁପାରିଶ:

5. **ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ଏବଂ ବିଇଟିଏ ମଧ୍ୟରେ ଇଣ୍ଟରଫେସ୍‌ରେ ସୁଧାର କରାଯାଇପାରେ, ଯାହାଫଳରେ ମାନୁଆଲ୍ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ବିନା ଡାଟା ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରେ ଏବଂ ବଜେଟ୍ ଅନୁମୋଦନ ପରେ ଏବଂ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ମଧ୍ୟରେ ବଜେଟ ଆକଳନ ଅନୁମୋଦନ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପ୍ରବେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରେ ।**
6. **ବଜେଟ ସମର୍ପଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଡିଡିଓ ସ୍ତରରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇପାରେ ।**
7. **ଆକାଉଣ୍ଟ ହେଡ୍ ସହିତ ଅନୁମୋଦନ ଆଦେଶ ପ୍ରକାରର ମ୍ୟାପିଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇପାରେ ।**
8. **ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେୟ ହିତାଧିକାରୀ ଚୟନ, ମାଗଣା ପାଠ୍ୟ ଭାବରେ ଡାଟାପ୍ରବେଶକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ମାଷ୍ଟର ତଥ୍ୟରୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରାଯାଇପାରେ ।**
9. **ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ସହିତ ବିଲର ଲିଙ୍କ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରାଯାଇପାରେ ।**
10. **ହେଡ୍ ଅଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ଏବଂ ପେମେଣ୍ଟ ହିତାଧିକାରୀ ପରି ପ୍ରମୁଖ ବିବରଣୀ ଗୁଡ଼ିକର ଅଟୋ ପପୁଲେସନ୍ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇପାରେ ।**
11. **ଡିଡିଓ ମଞ୍ଜୁରୀ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ବାଲାନ୍ସ ଦେଖିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମଞ୍ଜରୀ ଆଦେଶ ଅଧିନରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇପାରେ ।**
12. **ଡିସି ବିଲ୍ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରେ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ୟୁସି ଏକକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରେ ।**
13. **ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଟିପିଏଫ୍ ଏକକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରେ ।**

3.2.10 ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅନୁପଯୁକ୍ତ/ ଅନୁପସ୍ଥିତ

ସମନ୍ୱିତ ଅର୍ଥ ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତିର ବିଭିନ୍ନ ମଡ୍ୟୁଲର ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ମାନବୀୟ ହସ୍ତକ୍ଷେପର ନିରନ୍ତର ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମାନୁଆଲ ରେକର୍ଡ ଏବଂ ରେଜିଷ୍ଟର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ । ଏହିପରି ଜାରି ରଖିବା ସୂଚାଇ ଦେଇଛି ଯେ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟନ୍ୱୟନରୁ ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପୁନଃ ନିର୍ମାଣର ଲାଭ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହାସଲ ହୋଇପାରି ନାହିଁ । ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟରୁ ଦକ୍ଷତା ଲାଭ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ ହେବ, ଯଦି ମାନବୀୟ ହସ୍ତକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ କମ୍ କରାଯାଏ ଏବଂ ମାନୁଆଲ ରେଜିଷ୍ଟରଗୁଡ଼ିକ ସିଷ୍ଟମ ଉତ୍ପାଦିତ ପରିଚାଳନା ସୂଚନା ସିଷ୍ଟମ ରିପୋର୍ଟଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ବଦଳାଯାଇଥାଏ । ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ଯେତେବେଳେ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ସଂକଳିତ ହୋଇଥିଲା ।

3.2.10.1 ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ମାନୁଆଲ୍ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଆବଶ୍ୟକ କରିବା

ନିମ୍ନଲିଖିତ ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ୱାର୍କ ଫ୍ଲୋରେ ମାନୁଆଲ୍ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିଲା, ତେଣୁ, ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ର ପ୍ରୟୋଗ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପୁନଃ ନିର୍ମାଣକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିଥିଲା:

i. ବିଇଟିଏ ଠାରୁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ବଜେଟ୍ ଆବଣ୍ଟନ ସହିତ ପାଠ୍ୟ ଫାଇଲର ମାନୁଆଲ ରପ୍ତାନୀ, ବିଇଟିଏରେ ଆମଦାନି ପାଇଁ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ରେ ବଜେଟ ଆକଳନ/ ପ୍ରସ୍ତାବ ସହିତ ଟେକ୍ସଟ ଫାଇଲର ମାନୁଆଲ ରପ୍ତାନିର ଏବଂ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ରେ ଆମଦାନି ପାଇଁ ।

ii. ଚାରିଟି ପ୍ରକାରର ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ଅଛି ଯାହାକୁ ମାନୁଆଲ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା, ଯେହେତୁ ଏହି ପ୍ରକାରଗୁଡ଼ିକ ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିଲା ।

iii. ମାନୁଆଲ୍ ଭାବେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଅଫ୍‌ଲାଇନ୍ ମୋଡ ଜରିଆରେ ସଂପୃକ୍ତ ଫିଲ୍ଡ ଅଫିସ ଏବଂ ମହାଲେଖାକାର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଥିଲା ।

iv. ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସମୟରେ, ସଂପୃକ୍ତ ହେଡ୍ ଅଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ଅଧିନରେ ଉପଲବ୍ଧ ବଜେଟ୍ ଆବଣ୍ଟନର ମାନୁଆଲ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯେହେତୁ ଉପଲବ୍ଧ ପରିମାଣକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଏବଂ ସୀମିତ ରଖିବା ପାଇଁ ସିଷ୍ଟମରେ ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନାହିଁ ଯାହା ହେଡ୍ ଅଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ଅଧୀନରେ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା ।

v. ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବିବରଣୀ ଯେପରିକି ଜନ୍ମ ତାରିଖ ପ୍ରତ୍ୟେକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ମାଷ୍ଟର ଡାଟାର ପୁନଃ ଉଦ୍ଧାର ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ପାଇଁ ମାନୁଆଲ ଭାବେ ଏଣ୍ଟ୍ରି କରାଯାଇଛି ।

vi. ଡିସି ବିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିବାରୁ ବକେୟା ଏସି ବିଲ୍ ମାନୁଆଲ୍ ଭାବେ ମନିଟରିଂ ।

vii. ବକେୟା ୟୁସିର ମାନୁଆଲ୍ ମନିଟରିଂ ଯେହେତୁ ୟୁସି ମଡ୍ୟୁଲ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିଲା ।

viii. ବିଲ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ, ଏଚ୍ଓଏ ଏବଂ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ମାନୁଆଲ ଡାଟା ଏଣ୍ଟ୍ରି ଆବଶ୍ୟକ । ଯେହେତୁ ଏକ ବୈଧ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ସହିତ ଲିଙ୍କ୍ ସ୍ଥାପନା ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶରୁ ଡାଟା ଫିଲ୍ଡର ଅଟୋପପ୍ୟୁଲେସନ୍ ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା ।

ix. ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ରେ ବିଲ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ, ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଉପଲବ୍ଧ ମଞ୍ଜୁରୀ ରାଶିର ମାନୁଆଲ୍ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବା ଥିଲା । ଯେହେତୁ ସିଷ୍ଟମରେ ସେହି ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶର ବିପକ୍ଷରେ ଡ୍ର ହେବାକୁ ଥିବା ଉପଲବ୍ଧ ରାଶିକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଏବଂ ସୀମିତ ରଖିବା ପାଇଁ ବୈଧ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନଥିଲା ।

x. ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ରେ ବିଲ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ, ବିଲ୍ ନମ୍ବର ପାଇଁ ମାନୁଆଲ୍ ଏଣ୍ଟ୍ରି କରିବାକୁ ଥିଲା, ଯେହେତୁ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଲ୍ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଲ୍ ନମ୍ବର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିନଥିଲା ।

xi. ଡିଡିଓ ଦ୍ୱାରା ସିଓଙ୍କୁ ଏବଂ ସିଓଙ୍କ ଠାରୁ ଅର୍ଥ ବିଭାଗକୁ ବଜେଟ୍ ଆବଣ୍ଟନର ମାନୁଆଲ ସମର୍ପଣ କରାଯିବା ଥିଲା କାରଣ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ସିଷ୍ଟମ ମାଧ୍ୟମରେ ସମର୍ପଣ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା । ପୂର୍ବରୁ ସମର୍ପଣ କରିଥିବା ବଜେଟ୍ ପରିମାଣ ଡିଡିଓ ଦ୍ୱାରା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଉଠାଣରେ ମାନୁଆଲ ସମନ୍ୱୟ ଆବଶ୍ୟକ ।

xii. ୱାର୍କସ୍ ବିଲ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ ହିତାଧିକାରୀ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ମାନୁଆଲ ଏଣ୍ଟ୍ରିଗୁଡ଼ିକ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ୱାର୍କସ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟର ଆଇଡି କିମ୍ବା ଆଇଡିର ମାନୁଆଲ ଯାଞ୍ଚ ଉପରେ ଆଧାର କରି, ଏହି ଡାଟା କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଡବ୍ଲୁଏମ୍ଆଇଏସ୍‌ରୁ ଅଟୋ ପପ୍ୟୁଲେଟେଡ୍ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

xiii. ଗ୍ରାହକଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବିବରଣୀ ଯେପରିକ ଜନ୍ମତାରିଖ, ସେବା ନିବୃତ୍ତି ତାରିଖ ମାଷ୍ଟର ଡାଟାରୁ ଉଦ୍ଧାର ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଟିପିଏଫ୍ ମଡ୍ୟୁଲରେ ମାନୁଆଲ ଭାବରେ ଏଣ୍ଟ୍ରି ହୋଇଥିଲା ।

xiv. କ୍ଷେତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଟିପିଏଫ୍ ମଡ୍ୟୁଲର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ସିଡିଏ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ବିବରଣୀ ଗୁଡ଼ିକର ସମସ୍ତ ଯୋଗ/ ସଂଶୋଧନ ଏବଂ ଟିପିଏଫ୍ ପ୍ରସ୍ତାବର ଅନ୍ତିମ ଦେୟ ପାଇଁ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲାଇଜଡ୍ ମାନୁଆଲ ଡାଟା ଏଣ୍ଟ୍ରି ଅଛି ।

xv. ଟିପିଏଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଶେଷ ରାଶି ଉପରେ ସୁଧ ଗଣନାର ମାନୁଆଲ ଯାଞ୍ଚ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା, ଯେହେତୁ ସିଷ୍ଟମରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ସୁଧ ଗଣନା ଉପରେ ନିଶ୍ଚିତତାର ଅଭାବ ରହିଥିଲା ।

3.2.10.2 ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ସତ୍ତ୍ୱେ ମାନୁଆଲ ରେକର୍ଡ ଏବଂ ରେଜିଷ୍ଟରର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଆବଶ୍ୟକ

i. ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ରେଜିଷ୍ଟର -

a. ଯେହେତୁ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରେ ଚାରୋଟି ପ୍ରକାର ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିଲା ।

b. ଯେହେତୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହେଡ୍ ଅଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ଅଧୀନରେ ମଞ୍ଜୁର ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ବାସ୍ତବ ସମୟ ସନ୍ତୁଳନ, ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଉନଥିଲା ।

ii. ବିଲ୍ ରେଜିଷ୍ଟର-

a. ଯେହେତୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉଠାଣ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ପ୍ରକୃତ ସମୟ ଅବଶେଷ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଉନଥିଲା ।

b. ଯେହେତୁ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ଏକ ଡିଡିଓ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଲ୍ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବିଲ୍ ନମ୍ବର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

iii. ଟିପିଏଫ୍ ଅନ୍ତିମ ଦେୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଥର ଏଣ୍ଟ୍ରି କରିବାକୁ ଥିବା ଗ୍ରାହକଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବିବରଣୀ ସପକ୍ଷରେ ଯେପରିକି ଜନ୍ମ ତାରିଖ ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ।

iv. ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶ ପ୍ରକାର କିମ୍ବା ବିଲ୍ ପ୍ରକାର ଉପରେ ଆଧାର କରି ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ଏବଂ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ବିଲର ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରେ ଏମ୍‌ଆଇଏସ୍ ରିପୋର୍ଟର ଅନୁପସ୍ଥିତି । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ସହାୟତା ଅନୁଦାନ ପ୍ରକାରର ବିଲ୍ ବିବରଣୀ ଦେଖିବାକୁ, ଡିଡିଓଙ୍କୁ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରେ ସଂପୃକ୍ତ ବିଲ୍ ଦେଖିବା ପାଇଁ "ଗ୍ରାଣ୍ଟ-ଇନ୍-ଏଡ୍" ପ୍ରକାରର ଆଧାର ଉପରେ ବିଲ୍‌ର ଏକ ତାଲିକା ବଜାୟ ରଖିବାର ଥିଲା ।

v. ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରେ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଏମ୍‌ଆଇଏସ୍ ରିପୋର୍ଟର ଅନୁପସ୍ଥିତି ହେତୁ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅଗ୍ରିମ ଆଦାୟ ଯେପରିକି ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଅଗ୍ରିମ ଗୁଡ଼ିକର ମାସିକ ଆଦାୟ ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ପାଇଁ ରେଜିଷ୍ଟରର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ।

vi. ଡିଡିଓ ରୁ ସିଓ ଏବଂ ସିଓଙ୍କର ଅର୍ଥ ବିଭାଗକୁ ସମର୍ପଣ ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ମାନୁଆଲ ଭାବରେ ଦାଖଲ କରାଯାଉଥିଲା ।

vii. ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରେ ବକେୟା ଏସି ବିଲ୍‌କୁ ମନିଟର୍ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଅଭାବରୁ ଏସି ବିଲ୍ ରେଜିଷ୍ଟର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଉଥିଲା ।

viii. ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ରେ ୟୁସି ମଡ୍ୟୁଲର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ ୟୁସି ରେଜିଷ୍ଟର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଉଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଲେ (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ, ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ର ବିକାଶ ଏବଂ ବିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଥିଲା, ମଡ୍ୟୁଲ୍ ଗୁଡ଼ିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉପଭୋକ୍ତା ମାନଙ୍କ ମତାମତ ଆଧାରରେ ଏହାକ ଅଧିକ ଉପଭୋକ୍ତା-ଅନୁକୂଳ କରିବା ପାଇଁ କଷ୍ଟୋମାଇଜଡ୍ କରାଯାଇଥିଲା, ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌କୁ ଅଧିକ ଉପଭୋକ୍ତା ଅନୁକୂଳ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟୋଗର ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସିଷ୍ଟମିକ ବୈଧତା ଲାଗୁ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ନୂତନ ମଡ୍ୟୁଲ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଥରେ ମଡ୍ୟୁଲ ସ୍ଥିର ହୋଇଗଲେ ଏବଂ ଉପଭୋକ୍ତାମାନେ ମଡ୍ୟୁଲ ବ୍ୟବହାର ସହିତ ଭଲ ଭାବରେ ପରିଚିତ ହୋଇଗଲେ, ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନିୟମ ଏବଂ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ସିଷ୍ଟମିକ ବୈଧତା ଲାଗୁ କରାଯିବ ।

ଅଡିଟ୍ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ, ଯେହେତୁ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 1.0 ର ଅଂଶ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ମଡ୍ୟୁଲ ଗୁଡ଼ିକ ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ସୁଦ୍ଧା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ବ୍ୟବହାର ହୋଇଆସୁଛି, ସେଥିପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଯେ

ସିଷ୍ଟମ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଯାହା ଉପସ୍ଥିତ ନିୟମର ଅନୁପାଳନ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକତା ଆଧାରରେ ଲାଗୁ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ ।

ସୁପାରିଶ:

14. ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ରିଇଞ୍ଜିୟରିଂ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହାକୁ କମ୍ କରିବାରୁ ଡିଟିଆଇ ବିଦ୍ୟମାନ ମାନୁଆଲ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକର ଏକ ବିସ୍ତୃତ ସମୀକ୍ଷା କରିପାରନ୍ତି ।

15. ବଜାୟ ଥିବା ମାନୁଆଲ ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ବଦଳାଇବା ପାଇଁ ଡିଟିଆଇ ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ଏମ୍ଆଇଏସ୍ ରିପୋର୍ଟର ବିକାଶ ପାଇଁ ଏକ ଆବଶ୍ୟକତା ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିପାରନ୍ତି ।

3.2.11 ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା

ଏହି ବିଭାଗ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମର୍ଥନ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସ୍ଥିତିର ପରୀକ୍ଷଣର ଫଳାଫଳକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ:

1. ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର
2. ପରାମର୍ଶ ସେବା
3. ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳନା
4. ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସେବା

3.2.11.1 ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ ଅନୁପାଳନ

ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ 1.0 ଏବଂ 2.0 ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିରେ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଯୋଜନା (ଡିଆର୍‌ପି) ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର (ଡିଆର୍) ସାଇଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷ, ଡିଆର୍ ଡ୍ରିଲର ଆଚରଣ, ପୁନରୁଦ୍ଧାର ସମୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (ଆର୍‌ପିଓ) ଏବଂ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପଏଣ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (ଆର୍‌ପିଓ) ପାଇଁ ଯଥାକ୍ରମେ ଚାରି ଘଣ୍ଟା ଏବଂ ଏକ ଘଣ୍ଟା ରୂପରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା । ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ ସାଇଟ୍ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ରାଜ୍ୟ ତଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରୀରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା । ନିକଟ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ସ୍ଥାନ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ସରକାରୀ ସଚିବାଳୟ ଆଇଟି କେନ୍ଦ୍ରରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା । ଦୂର ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ସ୍ଥାନ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ସହ ଜଡ଼ିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସ୍ଥିତି ଯାଞ୍ଚ କରି ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା:

- ଆଇଟି ଅଧିନିୟମ 2000 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିରୁଦ୍ଧରେ, ଯାହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରେ ଯେ ଡିଆର୍ ଯୋଜନା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜ ଆବଶ୍ୟ. ଡିଟିଆଇଙ୍କ ପାଖରେ ଦସ୍ତାବିଜ ନଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବିପର୍ଯ୍ୟୟର ସ୍ୱଷ୍ଟ ସଂଜ୍ଞା ଡିଆର ଯୋଜନା ସକ୍ରିୟ କରିବାର ସର୍ତ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପରିଚୟ ଏବଂ ଭୂମିକା ସାମିଲ୍ ଥିଲା, କିଏ ସଙ୍କଟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଦଳର ଗଠନ ଏବଂ ସାଧାରଣ ସଞ୍ଚାଳନକୁ ଫେରିବା ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ମାନଦଣ୍ଡ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବ ।
- ଛଅ ମାସରେ ଥରେ ଡିଆର୍ ଡ୍ରିଲ୍ କରିବାର ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆବଶ୍ୟକତା ବିରୁଦ୍ଧରେ, ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2017-18 ରୁ 2021-22 ମଧ୍ୟରେ ଏସ୍ଆଇ, କେବଳ ଦୁଇ ଥର (2018 ଏବଂ 2021) ଡ୍ରିଲ୍ ପରିଚାଳନା କରିଥିଲା ।
- କରାଯାଇଥିବା ଦୁଇଟି ଡିଆର୍ ଡ୍ରିଲ୍ ସମୟରେ ତ୍ରୁଟି ଦେଖାଦେଇଥିଲା, ଯେହେତୁ ଡ୍ରିଲ୍ ରିପୋର୍ଟରେ ଏହି ତଥ୍ୟ ରେକର୍ଡ କରାଯାଇଥିଲା କି ସେମାନେ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ର ସମସ୍ତ ମଡ୍ୟୁଲ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡ୍ରିଲ୍ ନଥିଲା ଏବଂ ମାନଙ୍କ ଅବଧି ଚାରି ରୁ ଛଅ ଘଣ୍ଟା ଧରି ଚାଲିନଥିଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥାନ୍ତା କି ବିକଳ୍ପ ସାଇଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ସଠିକ୍ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ।

- ଦୁଇଟି ଡ୍ରିଲ୍ ସମୟରେ ହାସଲ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକୃତ ଆରଟିଓ ଚାରି ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ଯାହା ଟାର୍ଗେଟ୍ ଆର୍‌ଟିଓ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ତଥାପି, ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମସ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିଲା । ଯଦିଓ, ନିକଟରେ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ସାଇଟକୁ ବଦଳାଇବା ସମୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିଲା: (i) ପୋର୍ଟାଲ୍ ନ ଖୋଲିବା (ii) ଡବ୍ଲୁଏଏମ୍ଆଇଏସ୍ ରୁ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌କୁ ତଥ୍ୟ ଅଣସ୍ଥାନାନ୍ତର (iii) ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପେନ୍‌ସନ୍ ଟ୍ରେଜେରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା, ଯାହା ସମାଧାନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତି ଡ୍ରିଲ୍ ସମୟରେ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ନୋଟ୍ କରାଯାଇଥିଲା ।

- ବାସ୍ତବିକ ଆର୍‌ପିଓର ଯଥେଷ୍ଟ ପରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ମାମଲାରେ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ପାଇଁ ଏକ ଘଣ୍ଟାର ଆର୍‌ପିଓ ହାସଲ କରାଯାଇପାରିବ ବୋଲି ଅଡିଟ୍ ନିଶ୍ଚିତ କରିପାରି ନଥିଲା କାରଣ ସରକାରୀ ଛୁଟି ଦିନରେ ଡ୍ରିଲ୍ କରାଯାଇଥିଲା, ପୂର୍ବ କାର୍ଯ୍ୟ ଦିବସରେ ଅନ୍ତିମ କାରବାର କରାଯାଇଥିଲା ।

- ଛଅ ମାସର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ଏସ୍‌ଆଇ ବ୍ୟାକ୍ ଅପ୍ ତଥ୍ୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରି ପରୀକ୍ଷା କରିନଥିଲା । ଏହିପରି ପୁନରୁଦ୍ଧାର ତଥ୍ୟର ପରୀକ୍ଷଣ ବିଷୟରେ ଡିଟିଆଇ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ରିପୋର୍ଟ ମଗା ଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ତାର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ହୋଇନଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ସଂରକ୍ଷଣ ଥିବା ବ୍ୟାକ୍ ଅପ୍ ତଥ୍ୟର ଅଖଣ୍ଡତା ଉପରେ ଅଡିଟ୍ ନିଶ୍ଚିତତା ପାଇବାରେ ଅସମର୍ଥ ଥିଲା ।

- ଜାତୀୟ ଡାଟା କେନ୍ଦ୍ର (ଏନ୍‌ଡିସି), ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀରେ ଦୂର ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ସାଇଟ୍ ପାଇଁ ଡିଆର୍ ସେବା ପାଇବା ପାଇଁ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ପ୍ରଦାନ କରିଛି ଯେ ଏନ୍‌ଡିସିରେ ଡିଆର୍ ଡ୍ରିଲ୍ ଆୟୋଜିତ କରିବା ପାଇଁ ସିଇଆରଟି-ଆଇଏନ୍ ସୂଚୀଭୁକ୍ତ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଠାରୁ 'ସେଫ୍ ଟୁ ହୋଷ୍ଟ' ସାର୍ଟିଫିକେଟ ସହିତ ଏକ ଆବେଦନ ସୁରକ୍ଷା ଅଡିଟ୍ ରିପୋର୍ଟର ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦିଓ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ସୁଦ୍ଧା ଏପରି ସୁରକ୍ଷା ଅଡିଟ୍ କରାଯାଇ ନଥିଲା । "ସେଫ୍ ଟୁ ହୋଷ୍ଟ" ସାର୍ଟିଫିକେଟ, ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଏନ୍‌ଡିସି, ନୁଆଦିଲ୍ଲୀ 2019-20 ରୁ 2021-22 ମଧ୍ୟରେ ଡିଆର୍ ଡ୍ରିଲ୍ ଆୟୋଜନ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇ ନଥିଲା ।

ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ରସିଦ୍ ଏବଂ ଦେୟର ସ୍ଥିତି, ବିଭିନ୍ନ ସଂସ୍ଥା ତଥା ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଟିକସଦାତା ଏବଂ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେୟ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିଥାଏ । ଘୂର୍ଣ୍ଣିବଳୟ ଏବଂ ବନ୍ୟା ପରି ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ବିପଦରେ ରହିଛି । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଅଡିଟ୍‌ର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଡିଆର୍ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଚୁକ୍ତିନାମା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କଡାକଡି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଏବଂ ବ୍ୟାକ୍ ଅପ୍ ଡାଟା ଏବଂ ଡିଆର୍ ଡ୍ରିଲ୍ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ପରୀକ୍ଷଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ, ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଲେ (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ ଡିଟିଆଇ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବ ଯେ ବର୍ଷକୁ ଦୁଇ ଥର କିମ୍ବା ତିନି ଥର ଡିଆର୍ ଡ୍ରିଲ୍ କରାଯିବ, ଏସ୍‌ଆଇ ନିୟମିତ ବ୍ୟବଧାନରେ ଏହାକୁ ନିକଟ ଡିଆର୍ ସାଇଟରେ ପୁନଃ ସ୍ଥାପିତ କରି ବ୍ୟାକ୍ ଅପ୍ ତଥ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରୁଥିଲା ଏବଂ କରାଯାଇଥିବା ପରୀକ୍ଷଣରେ ଡିଟିଆଇ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା, କାରଣ ଏସ୍‌ଟିକ୍ୟୁସି କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅନୁପଲବ୍ଧତା ପରୀକ୍ଷଣ ପରିବେଶର ଅପ୍ରସ୍ତୁତତା, ପରୀକ୍ଷଣ ସର୍ଭରରେ ବୈଷୟିକ ସମସ୍ୟା, ମଡ୍ୟୁଲରେ କରାଯାଇଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତନ, କୋଭିଡ୍-19 ର ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକତା ଇତ୍ୟାଦି କାରଣ ପାଇଁ ସାଇଟ୍ ସୁରକ୍ଷା ଅଡିଟ୍ ପ୍ରମାଣପତ୍ର କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।

3.2.11.2 *ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ବିଡିଂ ବିନା ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ 2.0 ପାଇଁ କ୍ରୟ ଏବଂ ପରାମର୍ଶ ସେବାର ବିସ୍ତାରରେ ଅନିୟମିତତା ଏବଂ 33 ମାସ ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପରାମର୍ଶଦାତା ଉପରେ ଅତ୍ୟଧିକ ନିର୍ଭରଶୀଳତା*

ଡିଟିଆଇ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ରୁ ଜୁନ୍ 2018 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ପ୍ରକଳ୍ପର ପରାମର୍ଶଦାତା ଭାବରେ ମେସର୍ସ ୱାପ୍ରୋ ଲିମିଟେଡ୍ (ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସହିତ ପରାମର୍ଶଦାତା ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀ ଭାବରେ ସଂସ୍ଥାପିତ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ଟେଣ୍ଡର ଆଧାରରେ) । ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ 2.0 ପାଇଁ ଏସ୍‌ଆଇ ଚୟନ‌ତେ ସହାୟତା ପାଇଁ ସେବାରେ ନିୟୋଜିତ କରିଥିଲା ।

ସାତ ବର୍ଷ (2018-19 ରୁ 2024-25) ଚୁକ୍ତିନାମା ଅବଧି ସହିତ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 2.0 ର ବିକାଶ ପାଇଁ ମେସର୍ସ ଟିସିଏସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ଏକକ ବିଡର ଥିଲା) କୁ ଏସ୍‌ଆଇ ଭାବରେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 2.0 ପାଇଁ ଏସ୍‌ଆଇ ଚୟନର କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ମେସର୍ସ ଓ୍ୱିପ୍ରୋ ଲିମିଟେଡ୍, ଓ୍ୱିପ୍ରୋ ପ୍ରକଳ୍ପର ଜଟିଳତାକୁ ଦର୍ଶାଇ 2018 ରୁ 2020 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 2.0 ର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ମନିଟରିଂରେ ସହାୟତା କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶଦାତା ଭାବରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସେବା ଜାରି ରଖିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲା -

- ପ୍ରକଳ୍ପ ମନିଟରିଂ
- ବିକ୍ରେତା ପରିଚାଳନା
- ହାର୍ଡଓ୍ୱେର୍ ଏବଂ ସଫ୍ଟଓ୍ୱେର ପାଇଁ ଆଇଟି ପରାମର୍ଶଦାତା ସେବା
- ସେବା ସ୍ତର ଚୁକ୍ତିନାମା ମନିଟରିଂ
- ବାହ୍ୟ ଏଜେନ୍ସୀ ସହିତ ବୈଷୟିକ ସମସ୍ୟା ପାଇଁ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ର ଇଣ୍ଟରଫେସ୍

ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା:

- ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 2.0 ପାଇଁ ଏସ୍‌ଆଇ ଚୟନର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଜାରି ରଖିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରତିଯୋଗୀ (ସୀମିତ କିମ୍ବା ଖୋଲା ଟେଣ୍ଡର) କ୍ରୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।
- ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ପାଇଁ ବୈଷୟିକ କମିଟି 19 ଜୁଲାଇ 2018 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ବୈଠକରେ ମେସର୍ସ ଓ୍ୱିପ୍ରୋ ଲିମିଟେଡ୍ ତରଫରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପରେ ଆଧାର କରି ଏକ ପରାମର୍ଶଦାତା ଭାବରେ ଫାର୍ମର ସେବାକୁ ଏକ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାରି ରଖିବାକୁ ପରାମର୍ଶ କରିଥିଲା । ତଦନୁସାରେ, ଅର୍ଥ ବିଭାଗ, ପରାମର୍ଶଦାତା ଭାବରେ ମେସର୍ସ ଓ୍ୱିପ୍ରୋ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ଶ୍ରୀ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ରଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ସହିତ 01 ଜୁଲାଇ 2018 ରୁ 30 ଜୁନ୍ 2019 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରାମର୍ଶ ସେବା ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।
- ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଏକ ବର୍ଷ ଅବଧି ଶେଷରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ଜୁଲାଇ 2019 ରୁ 33 ମାସ ପାଇଁ ବାରମ୍ବାର ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା । ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କର ମାସିକ ଫିସ୍ ୧ ଜୁଲାଇ ୨୦୨୧ ରୁ 2,50,000 ଟଙ୍କାରୁ 2,98,000 ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ଜୁଲାଇ 2019 ଠାରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୁଦାୟ 86,82,000 ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ଅବଧି ସମୟରେ ମେସର୍ସ ଓ୍ୱିପ୍ରୋ ଲିମିଟେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପରାମର୍ଶଦାତା ସେବାଗୁଡ଼ିକର ନିଯୁକ୍ତି ଏବଂ ଜାରି ରଖିବା ବିଷୟରେ ମେସର୍ସ ଓ୍ୱିପ୍ରୋ ଲିମିଟେଡ୍ ସହ ପତ୍ରାଚାର ମଧ କରିଥିଲେ ।
- ଉପରୋକ୍ତ ନାମିତ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କର ସେବା ଗୁଡ଼ିକୁ ବାରମ୍ବାର ବର୍ଦ୍ଧିତ କରାଯାଉଥିଲା, ଯଦିଓ ବୈଷୟିକ କମିଟି ଦ୍ୱାରା 30 ଜୁନ୍ 2019 ରୁ ଆଗକୁ ଏହିପରି ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କୌଣସି ସୁପାରିଶ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ପରିସ୍ଥିତି ସୂଚାଇ ଥିଲା ଯେ, ଡିଟିଆଇ ଉପରୋକ୍ତ ନାମିତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପରାମର୍ଶଦାତା ଉପରେ ଅତ୍ୟଧିକ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଥିଲା କି ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେବା ଗୁଡ଼ିକର ବୃଦ୍ଧି ସମୟ 33 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପ୍ରତିଯୋଗିତା ମୂଳକ କ୍ରୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବିନା 86.82 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ସହିତ ଅନୁମୋଦନ ଜାରି ରହିଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍‌ର ମତ ଥିଲା ଯେ, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟଧିକ ନିର୍ଭରଶୀଳ ହେବାର ଯଥେଷ୍ଟ ବିପଦ ରହିଛି ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ଠାରୁ ଏକାଧିକ ଡିଟିଆଇ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ଜ୍ଞାନ

ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ପ୍ରାଥମିକ ଆଧାରରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଲଘୁକରଣ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଜରୁରୀ ଅଟେ।

3.2.11.3 ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ 2.0 ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିବା ଚୁକ୍ତିନାମା ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ ନକରିବା

ମେସର୍ସ ୱିପ୍ରୋ ଲିମିଟେଡ୍ ସହିତ ଡିଟିଆଇ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ପରାମର୍ଶ ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ମନିଟରିଂ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, ସେବାସ୍ତର ଚୁକ୍ତିନାମା ମନିଟରିଂ, ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରିଚାଳନା, କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଆବଶ୍ୟକତା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟକରଣ (ଏଫ୍ଆର୍ଏସ୍)ର ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ ସିଷ୍ଟମ ଆବଶ୍ୟକତା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟକରଣ (ଏସ୍ଆର୍ଏସ୍) ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିସର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା।

ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ବିତରଣ ଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବଧାନରେ ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ ଏବଂ ଡିଟିଆଇକୁ ଫେରସ୍ତ କରିବା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା (***ପରିଶିଷ୍ଟ 3.2.4***)।

ଅଡିଟ୍ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିତରଣ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ମାଗିଥିଲା। ତେବେ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ସୁଦ୍ଧା ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କୌଣସି ରିପୋର୍ଟ କିମ୍ବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଅଡିଟ୍‌କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା। ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଡିଟିଆଇ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ, ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ମଡ୍ୟୁଲ ଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ସ୍ଥିରୀକରଣ କରିବାରେ ସହାୟତା କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶଦାତା ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସହ ବିଭିନ୍ନ ବୈଠକରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ। ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ସେବାକୁ ବାରମ୍ବାର ବର୍ଦ୍ଧିତ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ମଧ କୁହାଯାଇଥିଲା।

ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଔପଚାରିକ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟାରୀ ବିତରଣ ଦାଖଲ ହୋଇନଥିଲା ତଥା ପ୍ରକଳ୍ପ ମନିଟରିଂରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭାବ କାରଣରୁ ଅଡିଟ୍ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କର ସେବା ଗୁଡ଼ିକର ବାରମ୍ବାର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଯଥାର୍ଥତା ଜାଣିବାରେ ଅସମର୍ଥ ଥିଲା। ମରାମର୍ଶ ଚୁକ୍ତିରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ଦାୟିତ୍ୱର ମୋଟାମୋଟି ଅନୁପାଳନ ହୋଇ ନଥିଲା। ଏହିପରି ମୋଟା ମୋଟି ଅନୁପାଳନ ନହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ନା ସେବା ଗୁଡ଼ିକର ବାରମ୍ବାର ବୃଦ୍ଧି କେବଳ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପରାମର୍ଶଦାତା ଉପରେ ଡିଟିଆଇର ଗୁରୁତର ଏବଂ ଅତ୍ୟଧିକ ନିର୍ଭରଶୀଳତାକୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଦର୍ଶାଇଲା।

ଉପରୋକ୍ତ ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଉତ୍ତରରେ, ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଲା (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ, ନୂତନ ମଡ୍ୟୁଲଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ, କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ସ୍ଥିରତା ସମୟରେ ତଥା ବିଦ୍ୟମାନ ସିଷ୍ଟମକୁ ନୂତନ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ କିମ୍ବା ଉଚ୍ଚ ସ୍କେଲରେ ନବୀକରଣ ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କର ସେବା ଆବଶ୍ୟକତା ଜାରି ରହିବ।

ଯେତେବେଳେ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରେ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କର ମହତ୍ତ୍ୱ ପୁଣି ଥରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା, ତଥ୍ୟ ଏହା ଥିଲା କି କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ଦଲିଲକରଣ ଅଭାବରୁ ଏକ ବାସ୍ତବିକ ବିପଦ ଥିଲା କି ବିଭାଗ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପରାମର୍ଶଦାତା ଉପରେ ଅତ୍ୟଧିକ ନିର୍ଭରଶୀଳ ରହିଥିଲା। କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ବିତରଣର ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟେସନ୍ ଆକାରରେ ଚୁକ୍ତିନାମାର ନିୟମ ଏବଂ ସର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକ ଅନୁପାଳନ କରିବା, ଜ୍ଞାନ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ଏବଂ ବିଭାଗୀୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରାମର୍ଶଦାତା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବାଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବ।

3.2.11.4 ଏସ୍‌ଟିକ୍ୟୁସିରୁ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ପାଇଁ ଗୁଣାତ୍ମକ ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ଅନୁପସ୍ଥିତି

ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡାଇଜେସନ୍ ଟେଷ୍ଟିଂ ଏବଂ କ୍ୱାଲିଟି ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ (ଏସ୍‌ଟିକ୍ୟୁସି) ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ଭାରତ ସରକାର ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ଏବଂ ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ଏକ ସଂଲଗ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ଏବଂ ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଶବ୍ୟାପୀ ଲାବୋରେଟୋରୀ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ନିଶ୍ଚିତତା ଗୁଣାତ୍ମକ ସେବା ଯୋଗାଇ ଥାଏ। ସେବା ଗୁଡ଼ିକ ପରୀକ୍ଷା, କାଲିବ୍ରେସନ ଆଦି ଏବଂ ଇ-ଗଭର୍ଣ୍ଣାନ୍ସ, ଟ୍ରେନିଂ ଏବଂ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ସହିତ ଜାତୀୟ/ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ମାନ୍ୟତା ଏବଂ ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ କାଲିବ୍ରେସନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସ୍ୱୀକୃତି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ।

ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ 2.0 ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଏସ୍ଆଇକୁ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡାଇଜେସନ୍ ଟେଷ୍ଟିଂ ଏବଂ କ୍ୱାଲିଟି ସାର୍ଟିଫିକେସନ୍ (ଏସ୍‌ଟିକ୍ୟୁସି)କୁ ଟି-2 (ଏସ୍ଆଇ ଦ୍ୱାରା ଲେଟର ଅଫ୍ ଇଣ୍ଟେଣ୍ଟ ଗ୍ରହଣ ହେବାର ଦୁଇ ବର୍ଷ)

+ 16 ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ଥିଲା । ଯଦି ଏସ୍‌ଆଇ ଯୋଗୁ ହୋଇଥିବା ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାଇଲଖୁଣ୍ଟ ପୂରଣ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ, ତେବେ ସଂପୃକ୍ତ ମାଇଲ ଖୁଣ୍ଟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଦେୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସପ୍ତାହ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ 0.5 ପ୍ରତିଶତ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରାଯିବ ଯାହା ସଂପୃକ୍ତ ମାଇଲଖୁଣ୍ଟ ପରିମାଣର ସର୍ବାଧିକ 10 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଡିଟିଆଇ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ବ୍ୟାଙ୍କ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଲାଗୁ କରିବା ସହିତ ଅନୁପାଳନ ନହେବା ମାମଲାରେ ଚୁକ୍ତିନାମାକୁ ରଦ୍ଦ କରିବାରେ ଅଧିକାର ସଂରକ୍ଷଣ କରିଛି ।

ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛି ଯେ, ଏସ୍‌ଆଇ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ସୁଦ୍ଧା ଅର୍ଥାତ୍ ମାଇଲ୍ ଖୁଣ୍ଟ ହାସଲ କରିବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖ ଠାରୁ 30 ମାସରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏସ୍‌ଟିକ୍ୟୁସି ହାସଲ କରିନଥିଲା ।

ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅନୁପାଳନ ନକରିବା କାରଣରୁ ଡିଟିଆଇ, ଏସ୍‌ଆଇ ଉପରେ 52,11,453 ଟଙ୍କା (ବିକାଶ ଏବଂ ଡିଜାଇନ୍ ମୂଲ୍ୟ 5,21,14,530 ଟଙ୍କାର 10 ପ୍ରତିଶତ) ର ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରିବାର ଅଧିକାର ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତାହା କରାଯାଇନଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଉତ୍ତରରେ, ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଲା (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ, ବାରମ୍ବାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁସରଣ ପରେ ମଧ୍ୟ ଏସ୍‌ଟିକ୍ୟୁସି ଦ୍ୱାରା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଏସ୍‌ଆଇ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବାହାରେ ଥିବା ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ କାରଣରୁ ବିଳମ୍ବ ଘଟିଥିଲା, ଯେପରିକି ଏସ୍‌ଟିକ୍ୟୁସି କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅନୁପଲବ୍ଧତା, ପରୀକ୍ଷା ପରିବେଶର ପ୍ରସ୍ତୁତ ନହେବା, କୋଭିଡ୍-19 ଇତ୍ୟାଦି, ତେଣୁ, କୌଣସି ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ନଥିଲା ।

ତଥ୍ୟ ଏହା ଥିଲା କି ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ଆପ୍ଲିକେସନ୍‌ର ଗୁଣବତ୍ତା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଶ୍ୱାସନା ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡାଇଜେସନ୍ ପରୀକ୍ଷଣ ଏବଂ କ୍ୱାଲିଟି ପ୍ରମାଣ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନହେବା ଫଳରେ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ଚୁକ୍ତିନାମାଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ ହୋଇନଥିଲା ।

3.2.11.5 ୟୁନିଫାଏଡ୍ ଥ୍ରେଟ୍ ମ୍ୟାନେଜ୍‌ମେଣ୍ଟ (ଫାୟାରୱାଲ୍)ର ଏଏମ୍‌ସିର ନବୀକରଣ ନହେବା କାରଣରୁ ସୁରକ୍ଷା ବିପଦ

ୟୁନିଫାଏଡ୍ ଥ୍ରେଟ୍ ମ୍ୟାନେଜ୍‌ମେଣ୍ଟ (ୟୁଟିଏମ୍) ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ପିଢ଼ି ଫାୟାରୱାଲ୍ (ଏନ୍‌ଜିଏଫ୍‌ଡବ୍ଲୁ) ଭାବରେ ଅଧିକ ଜଣାଶୁଣା, ନେଟ୍‌ୱାର୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଉପକରଣରେ ସଂଯୁକ୍ତ ଏକାଧିକ ସୁରକ୍ଷା ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ କିମ୍ବା ସେବାକୁ ସୂଚିତ କରେ । ୟୁଟିଏମ୍ ବ୍ୟବହାର କରି, ନେଟ୍‌ୱାର୍କ ଉପଭୋକ୍ତାମାନେ କେତେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ସୁରକ୍ଷିତ ରହିଥାନ୍ତି, ଯେପରି ଜୀବାଣୁ ପ୍ରତିରୋଧ, ବିଷୟବସ୍ତୁ ବିଶୋଧକ, ଇମେଲ୍ ଏବଂ ୱେବ୍ ବିଶୋଧକ, ଆଣ୍ଟିସ୍ପାମ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ । ୟୁଟିଏମ୍ ଏକ ସଂଗଠନକୁ ନିଜର ଆଇଟି ସୁରକ୍ଷା ସେବାକୁ ଗୋଟିଏ ଉପକରଣରେ ଏକତ୍ରୀକରଣ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ କରିଥାଏ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ନେଟ୍‌ୱାର୍କ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ଭାବ୍ୟ ରୂପରେ ସରଳ ହୋଇଥାଏ ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଏକ ଏନଜିଏଫ୍‌ଡବ୍ଲୁ ନେଟ୍‌ୱାର୍କକୁ ଭାଇରସ୍, ମାଲୱେର୍ କିମ୍ବା ଖରାପ ସଂଲଗ୍ନକରୁ ସୁରକ୍ଷିତ କରିଥାଏ । ଏହା ନେଟ୍‌ବାର୍କ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଆକ୍ରମଣକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିଥାଏ ଏବଂ ଉନ୍ନତ ୱେବ୍ ବିଶୋଧକ ସଂସ୍ଥାପନ କରି ଅବାଞ୍ଛିତ ୱେବସାଇଟକୁ ପ୍ରବେଶକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିଥାଏ ।

ଚିତ୍ର 3.2.1- ଓଡିଶାର ୨୬ ଟି ୱେବ୍‌ସାଇଟ୍‌କୁ ସାଇବର ଭୟ (ସମ୍ବାଦ, 15 ନଭେମ୍ବର 2022)

ଆମ ରାଜ୍ୟ

ଯାଜପୁର, ୧୫ ନଭେମ୍ବର, ୨୦୨୨ ୧୦

ଓଡ଼ିଶାର ୨୬ ୱେବ୍‌ସାଇଟ୍‌କୁ ସାଇବର ଆକ୍ରମଣ ବିପଦ

● କ'ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଛ ଜଣାଅ : ଏନ୍‌ସିଆଇଆଇପି

● ସାଇବର ସୁରକ୍ଷା ଅଡିଟ୍ ପାଇଁ ଚିଠି ଲେଖିଲା ଓକାକ୍

ଚିତ୍ର 3.2.2: ଓଡ଼ିଶାର 26 ୱେବସାଇଟ୍ ପାଇଁ ସାଇବର ବିପଦ (ନ୍ୟୁ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍, 16.11.2022)

THE NEW INDIAN EXPRESS

NATION WORLD STATES CITIES OPINIONS BUSINESS SPORT GOOD NEWS MOVIES PHOTOS VIDEOS

Home > States > Odisha

Cyber threat alert: NCIIPC asks Odisha to submit report

Agency has also issued advisory to make all govt departments using e-office aware of the risks

Published: 16th November 2022 06:22 AM | Last Updated: 16th November 2022 06:22 AM

Image used for representational purpose only. (File Photo)

By Express News Service

ଏକ ଏନଜିଏଫ୍‌ଡବ୍ଲୁ ପ୍ରଶାସକମାନଙ୍କୁ ଏକକ ପରିଚାଳନା କୋନସୋଲ ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସୁରକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା କରିବାରେ ସକ୍ଷମ କରିଥାଏ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ନ୍ୟାସନାଲ୍ କ୍ରିଟିକାଲ୍ ଇନ୍‌ଫରମେସନ୍ ଇନ୍‌ଫ୍ରାଷ୍ଟ୍ରକ୍‌ଚର ପ୍ରୋଟେକ୍ସନ୍ ସେଣ୍ଟର 26 ଟି ୱେବସାଇଟରେ ସାଇବର ବିପଦ ସମ୍ପର୍କରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ଚେତାବନୀ ଦେଇଥିଲା[66] ।

ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପୋର୍ଟାଲ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ, କାରଣ ଏହାର ଉପଯୋଗ ଆର୍ଥିକ କାରବାର ପାଇଁ ଏହା ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାଏ ।

ଏସ୍‌ଆଇ ସହିତ ଡିଟିଆଇ ଦ୍ୱାରା ଏଣ୍ଟ୍ରି ହୋଇଥିବା ହାର୍ଡୱେର୍ ଚୁକ୍ତିର ସମୀକ୍ଷା ଉପରେ, ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା ଯେ, ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 1.0 ର ବିକାଶ ପାଇଁ ୟୁଟିଏମ୍ ଲାଇସେନ୍ସ (ସଂଖ୍ୟାରେ ଦୁଇ) ୟୁନିଟ୍ ପିଛା 25,35,216 ଟଙ୍କା (ସେବା ମୂଲ୍ୟ ସହିତ) ହାରରେ 50,70,432 ଟଙ୍କାରେ କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ତଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରର ଉତ୍ପାଦନ ସର୍ଭରରେ 17 ଜାନୁଆରୀ 2022 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଏଏମ୍‌ସି ସହିତ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ଯଦିଓ, ଏହି ଦୁଇଟି ୟୁଟିଏମ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଏଏମସିକୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଉ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଲା (ଜୁନ୍ 2023) ଯେ, ଏହି ସମସ୍ୟା ବିଷୟରେ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍‌ର ବୈଷୟିକ କମିଟିର ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କମିଟି ଦୁଇଟି ଫାୟାରୱାଲ କ୍ରୟ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ କ୍ରୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା ।

3.2.12 ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ପାଇଁ ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳନାରେ ଅଭାବ

ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 2.0 ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମାର ଧାରା 2.2.9 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ, ଏସ୍‌ଆଇ(ମେସର୍ସ ଟିସିଏସ୍ ଲିମିଟେଡ୍)କୁ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧୀନରେ କ୍ରୟ/ ସଂସ୍ଥାପିତ ସମସ୍ତ ଉପକରଣ/ ସଫ୍ଟୱେୟାରର ଏକ ଡାଟା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସମ୍ପତ୍ତିର ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ, ଯେପରିକି ହାର୍ଡୱେର୍, ସଫ୍ଟୱେର, ପେରିଫେରାଲ୍‌ସ, ମାନୁଆଲସ୍, ମେଡିଆ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ପେରିଫେରାଲସ୍ ଇତ୍ୟାଦି, ମେକ୍/ ମଡେଲ୍, କନ୍‌ଫିଗୁରେସନ୍

66 https://www.newindianexpress.com/states/odisha/2022/nov/16/cyber-threat-alert-nciipc-asks-odisha-to-submit-report-2518768.html

ବିବରଣୀ, କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା, ଲାଇସେନ୍ସ ଚୁକ୍ତିନାମା, ୱାରେଣ୍ଟି ସ୍ଥାପନ ସ୍ଥାନ ଇତ୍ୟାଦି ସୂଚନା ରେକର୍ଡ କରି ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯିବ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଚୁକ୍ତିନାମା ଏହା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଥାଏ ଯେ, ଏସ୍ଆଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବରଣୀ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବେ:

- ଅସ୍ଥାୟୀ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଡିଟିଆଇର ଡାଟା ସେଣ୍ଟର ନେଟ୍‌ୱାର୍କରୁ କୌଣସି ଉପକରଣର ସ୍ଥାପନ ଏବଂ ହଟାଇବାକୁ ରେକର୍ଡ କରିବେ ।
- ସୂଚନା ସହିତ ସଫ୍ଟୱେୟାରର ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ, ଯେପରିକି ଲାଇସେନ୍ସ, ଭର୍ସନ ସଂଖ୍ୟା ପଞ୍ଜୀକରଣର ବିବରଣୀ ଇତ୍ୟାଦି ବଜାୟ ରଖିବେ ।
- ସଫ୍ଟୱେର ଲାଇସେନ୍ସ ପରିଚାଳନା କରିବେ ଏବଂ ଲାଇସେନ୍ସ ଚୁକ୍ତିନାମା ନବୀକରଣ ଉପର ଟେଣ୍ଡରର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରିବେ ଏବଂ ଲାଇସେନ୍ସ ନବୀକରଣରେ ସେମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ।
- ଏସ୍ଆଇଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳନା ସେବାକୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ଇନ୍‌ଫ୍ରାଷ୍ଟ୍ରକ୍‌ଚର ପାଠାଗାର (ଆଇଟିଆଇଏଲ୍) ଢାଞ୍ଚା ସହିତ ଅନୁରୂପ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ, ଉଭୟ ଡିଟିଆଇ, ଏବଂ ବାହ୍ୟ ଅଡିଟରମାନଙ୍କୁ ଏହି ଡାଟାବେସ୍‌କୁ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ।

ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ:

i. ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ସୁଦ୍ଧା ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ଅଧୀନରେ ସଫ୍ଟୱେୟାର ଏବଂ ହାର୍ଡୱେର କ୍ରୟ ପାଇଁ ଡିଟିଆଇ ଏସ୍ଆଇକୁ ଯଥାକ୍ରମେ 14.06 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 2.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ii. ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମାଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁପାଳନ ହୋଇନଥିଲା, କାରଣ ଏସ୍ଆଇ ଏକ ଆସେଟ୍ ରେଜିଷ୍ଟର/ ଇନ୍‌ଭେଟ୍‌ରି ପରିଚାଳନା କରୁନଥିଲେ, ଯାହା ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ପାଇଁ କିଣାଯାଇଥିବା ହାର୍ଡୱେୟାର ଏବଂ ସଫ୍ଟୱେୟାରର ଶେଷ ବ୍ୟବହାରର ବିବରଣୀ ରେକର୍ଡ କରିଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଆଇଟିଆଇଏଲ ଢାଞ୍ଚା ସହିତ ଏସ୍ଆଇ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ପରିଚାଳନା ସେବାଗୁଡ଼ିକର କୌଣସି ସମାନତା ନଥିଲା ।

iii. ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ଡିଟିଆଇ ସମସ୍ତ ହାର୍ଡୱେର ଏବଂ ସଫ୍ଟୱେର ପାଇଁ ନିଜର, ଏକ ଅନଲାଇନ୍ ଆସେଟ୍ ରେଜିଷ୍ଟର (ଏକ ଘରୋଇ ସଫ୍ଟୱେୟାର ପ୍ରୟୋଗ ବ୍ୟବହାର କରି) ପରିଚାଳନା କରୁଥିଲା, ଯାହା ସେଗୁଡ଼ିକ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ଅଧୀନରେ କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର କୌଣସି ପୃଥକତା ନଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଅଡିଟ୍ ଆସେଟ୍ ରେଜିଷ୍ଟରରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ତାଲିକାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଉପରେ ନିଶ୍ଚିତତା ପାଇବାରେ ଅସମର୍ଥ ଥିଲା ।

iv. ସଫ୍ଟୱେର୍ ଲାଇସେନ୍ସ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ୱାରେଣ୍ଟି ଅବଧିର ଅନୁଧ୍ୟାନ ଡିଟିଆଇ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଉଥିଲା । ଅବଶ୍ୟ, ହାର୍ଡୱେୟାର ଏବଂ ସଫ୍ଟୱେୟାରର ବିବରଣୀ ରେକର୍ଡ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ଇନ୍-ହାଉସ୍ ସଫ୍ଟୱେୟାର ପ୍ରୟୋଗରେ, ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ସମ୍ପତ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସ୍ଥାନ ଏବଂ ୱାରେଣ୍ଟି ଅବଧି ପରି ପ୍ରମୁଖ ବିବରଣୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

v. ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2017-18 ରୁ 2021-22 ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ପାଇଁ କ୍ରୟ ଏବଂ ସ୍ଥାପିତ ହାର୍ଡୱେୟାରରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବାସ୍ତବିକ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

vi. ଏନଡିସି, ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀରେ ଆଇଏଫଏମଏସ ପାଇଁ ଦୂର ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ସାଇଟ୍ ପାଇଁ ହାର୍ଡୱେୟାର ଏବଂ ନେଟୱାର୍କିଂ ଉପକରଣ କ୍ରୟ ଏବଂ କମିଶନ ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2016-17 ରୁ 2019-20 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 3.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2017-18 ରୁ 2021-22 ମଧ୍ୟରେ, କେବଳ ଗୋଟିଏ ଡିଆର ଡ୍ରିଲ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2018) ସାଇଟରେ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା, କାରଣ ଆଇଏଫଏମଏସର ସିଇଆରଟି-ଇନ୍ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ଅଡିଟରଙ୍କ ପରେ

"ସେଫ୍ଟ ଟୁ ହୋଷ୍ଟ" ପ୍ରମାଣପତ୍ର ନଥିଲା । ଏହାଫଳରେ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇନଥିଲା ହାର୍ଡୱେୟାର ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡିକୁ ଏବେବି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କି ନୁହେଁ , ଯେହେତୁ ସେଗୁଡ଼ିକ 54 ମାସରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ନିଷ୍କ୍ରିୟ ରହିଥିଲା ।

ଆସେଟ୍ ପରିଚାଳନା ହେଉଛି ଆଇଏଫଏମଏସ ପାଇଁ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ଥନ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ କ୍ରୟ ହୋଇଥିବା ହାର୍ଡୱେୟାର ଏବଂ ସଫ୍ଟୱେୟାର ଉତ୍ସଗୁଡିକର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ବ୍ୟବହାର ନିଶ୍ଚିତ କରିବାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ଅଡିଟ୍‌ର ମତ ଯେ, ଉନ୍ନତ ଆସେଟ୍ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଗ୍ରହଣ ଆକାରରେ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ର ରହିଛି ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କହିଲା (ଜୁନ 2023) ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 2.0 ପାଇଁ ଆରଏଫ୍‌ପି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିଥିଲା ଯେ, ଏସଆଇକୁ ଏକ ୱେବ୍ ଆଧାରିତ ଅନଲାଇନ୍ ଆସେଟ୍ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବଜାୟ ରଖିବା ଏବଂ ଡିଟିଆଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରବେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଥିଲା, ଏସ୍‌ଆଇ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦାଖଲ କରିଥିଲା ଯେ, ଆସେଟ୍ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବିକାଶ କିମ୍ବା କ୍ରୟ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବର କାର୍ଯ୍ୟ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ ନାହିଁ । ଏହିପରି ଆସେଟ୍ ପରିଚାଳନା ଆଇଏଫ୍‌ଏମ୍‌ଏସ୍ 1.0 ର ବିଦ୍ୟମାନ ଆସେଟ୍ ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତି କିମ୍ବା ଏମଏସ୍ ଏକ୍‌ସେଲ୍ ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯିବ । ଏହି ବିଚ୍ୟୁତି ସେତେବେଳେ ଆଇଏଫଏମଏସ 2.0 ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମାର ଏକ ଅଂଶ ଥିଲା । ଡିଟିଆଇ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଅନଲାଇନ୍ ଆସେଟ୍ ରେଜିଷ୍ଟରରେ ଥିବା ତଥ୍ୟର ଗୁଣବତ୍ତା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଅଭାବ ଏବଂ ଆଇଟିଆଇଏଲ ଢାଞ୍ଚାର ଅନୁପାଳନ ନହେବା ଉପରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଉପରେ ବିଭାଗ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେଇନଥିଲା, ଯାହା ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ।

3.2.13 ଚୁକ୍ତିନାମା ସର୍ତ୍ତର ଅନୁପାଳନ ନହେବା କାରଣରୁ, ଯାହା ଡିଟିଆଇ ମୁଖ୍ୟାଳୟରେ ନିୟୋଜିତ ଅନ୍ୟ ଉତ୍ସଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ, ଟ୍ରେଜେରୀରେ ନିଯୁକ୍ତ ଚୁକ୍ତିନାମା ସମ୍ବଳ ପ୍ରତି ବାର୍ଷିକ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ବୃଦ୍ଧିକୁ ଏଡ଼ାଇବା

ଆଇଏଫଏମଏସ 2.0 ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ, ଡିଟିଆଇକୁ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସହାୟତା ଏବଂ ହେଲ୍ପ ଡେସ୍କ ସହାୟତା ପାଇଁ 44.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ପଡିଥିଲା, ଯାହା ***ସାରଣୀ 3.2.9*** ରେ ବିସ୍ତୃତ ।

ସାରଣୀ 3.2.9: ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସହାୟତା ଏବଂ ଡେସ୍କ ସହାୟତା ପାଇଁ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ

(ପରିମାଣ ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ର. ସଂ.	ପରିଚାଳନା ଉତ୍ସର ପ୍ରକାର	ପରିଚାଳନା ବର୍ଷ ସଂଖ୍ୟା	ଆର୍‌ଏଫ୍‌ପି ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପଦ ପରିଚାଳନା ସଂଖ୍ୟା	ସମସ୍ତ ପରିଚାଳନା ପଇଁ ୟୁନିଟ୍ ଦର/ ବର୍ଷ	ଟ୍ୟାକ୍ସ ପରିମାଣ ୟୁନିଟ୍ ଦର/ ବର୍ଷ	ମୋଟ ପରିମାଣ/ ବର୍ଷ	ମୋଟ ଦର
1	ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ	7	8	2.37	0.43	2.80	19.57
2	ଡାଟାବେସ୍ ଡେଭଲପର	7	3	0.89	0.16	1.05	7.34
3	ସିଷ୍ଟମ ପ୍ରଶାସକ	7	2	0.59	0.11	0.70	4.89
4	ଡାଟାବେସ୍ ପ୍ରଶାସକ	7	2	0.59	0.11	0.70	4.89
5	କୋଷାଗାରରେ ସପୋର୍ଟ ସମ୍ପଦର ପ୍ରୟୋଗ	2	38	1.53	0.27	1.80	3.60
6	ହେଲ୍ପ ଡେସ୍କ ସପୋର୍ଟ-1	7	4	0.25	0.04	0.29	2.05
7	**ହେଲ୍ପଡେସ୍କ ସପୋର୍ଟ-2**	7	4	0.22	0.04	0.26	1.79
	ମୋଟ			**6.43**	**1.16**	**7.59**	**44.13**

(**ପରିଶିଷ୍ଟ-E**) ଖଣ୍ଡ 6.5 - ଆପ୍ଲିକେସନ ସପୋର୍ଟ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଖଣ୍ଡ 6.6 – ଚୁକ୍ତିର ହେଲ୍ପ ଡେସ୍କ ସପୋର୍ଟ

(ଉତ୍ସ: ଡିଟିଆଇ ସହିତ ଏସ୍‌ଆଇର ଚୁକ୍ତିନାମା)

ଯେତେବେଳେ ଡିଟିଆଇ ମୁଖ୍ୟାଳୟରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଉତ୍ସକୁ ଚୁକ୍ତିନାମାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଧି ପାଇଁ ଅର୍ଥାତ୍ ଆଇଏଫ୍ଏମ୍ଏସ୍ 2.0 ର ଚୁକ୍ତିନାମା ଅବଧି ସହିତ ସମାନ,ସାତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ନିୟୋଜିତ କରିବା ଥିଲା, ତଥାପି 38 ଟ୍ରେଜେରୀ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ସହାୟତା ଉତ୍ସ କେବଳ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଅର୍ଥାତ୍ 30 ଏପ୍ରିଲ 2020 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିୟୋଜିତ ହେବାର ଥିଲା ।

ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ, ଟ୍ରେଜେରୀରେ ନିୟୋଜିତ ଉତ୍ସଗୁଡିକରେ କାର୍ଯ୍ୟର ପରିସର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ :

- ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଦିନକୁ ଦିନ ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଏବଂ ସଂପୃକ୍ତ ଟ୍ରେଜେରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡିକ ପାଇଁ ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ପାଇଁ ଏକକ ବିନ୍ଦୁ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ।
- ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ମଡ୍ୟୁଲଗୁଡିକର ସଫଳ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଶେଷ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କୁ ସମର୍ଥନର ସହଯୋଗ ।
- ଉପଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କୁ ଆଇଏଫଏମଏସ ମଡ୍ୟୁଲ ଉପରେ ଆବଶ୍ୟକ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରିବା ।
- ଉପଭୋକ୍ତା ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ, ଯଦି ଥାଏ ।
- ଯେତେବେଳେ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ ଏବଂ ଆପ୍ଲିକେସନ୍‌ଗୁଡିକ ଉପରେ ଅଦ୍ୟତନ ତାଲିମ ।
- ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ୟାଗୁଡିକରେ ଯୋଗଦେବା ।
- ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ହେଲ୍ପ ଡେସ୍କ ସହ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରିବା ।

କାର୍ଯ୍ୟର ପରିସରକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି , ନିୟୋଜନ ଅବଧିକୁ କେବଳ ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ କରିବାର କାରଣ, ଏହି 38 ଉତ୍ସ ମାମଲାରେ ଏବଂ ଅବଧିକୁ ସାତ ବର୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନ କରିବା ଫଳରେ, ଯେପରି ଡିଟିଆଇ ମୁଖ୍ୟାଳୟରେ ଅନ୍ୟ ଉତ୍ସଗୁଡିକ ମାମଲାରେ କରାଯାଇଥିଲା, ନଥିପତ୍ରରେ ମିଳିଲା ନାହିଁ ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ଫେବୃୟାରୀ 2020 ରେ, ଅର୍ଥାତ୍ ଏହି ଉତ୍ସଗୁଡିକ ପାଇଁ ନିୟୋଜନର ଦୁଇ ବର୍ଷ ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହେବାର ଦୁଇ ମାସ ପୂର୍ବରୁ, ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଟ୍ରେଜେରୀରେ ଏହି 38 ଉତ୍ସଗୁଡିକର ନିୟୋଜନ ଜାରି ରଖିବା ପାଇଁ ବୈଷୟିକ କମିଟି ସୁପାରିଶ କରିଥିଲା (ଫେବୃୟାରୀ 2020) । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ବିଦ୍ୟମାନ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏବଂ ହାରରେ ଜୁଲାଇ 2020 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଉତ୍ସ ଗୁଡିକର ସେବା ବିସ୍ତାର ପାଇଁ ଡିଟିଆଇ ଏସ୍ଆଇ (ମେସର୍ସ ଟିସିଏସ) ଅନୁରୋଧ କଲା (ଏପ୍ରିଲ 2020) । ଅବଶ୍ୟ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏହି ସମାନ ହାରରେ (ପ୍ରତିବର୍ଷ ଉତ୍ସ ପ୍ରତି 4,01,976 ଟଙ୍କା ଟିକସ ପୂର୍ବରୁ) ଏହି ଉତ୍ସଗୁଡ଼ିକର ନିୟୋଜନ ଜାରି ରଖିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ଯାହା ଡିଟିଆଇ ମୁଖ୍ୟାଳୟରେ, ନିୟୋଜିତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଉତ୍ସ ପାଇଁ ଏହା କରାଯାଇଥିଲା । ବୈଷୟିକ କମିଟି ଏବଂ ଡିଟିଆଇ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ନିୟୋଜିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍ସର ହାର ପାଇଁ ଏସ୍ଆଇ ଠାରୁ ଏକ ନୂତନ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦାଖଲ କରିବାକୁ କହିଲା । ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ବିଦ୍ୟମାନ, ହାରରେ ଜାରି ରଖିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ନ ଦେବା ଏବଂ ଏହା ବଦଳରେ ଏସଆଇ ରୁ ଏକ ନୂତନ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରସ୍ତାବ ମାଗିବା, ଯେଉଁଥିରେ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବାର ଯଥେଷ୍ଟ ବିପଦ ଥିଲା ରେକର୍ଡରେ ମିଳିଲା ନାହିଁ ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ, ଏସ୍ଆଇ ଅଗଷ୍ଟ 2020 ରୁ ଅପ୍ରେଲ 2025 ଅବଧି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟ୍ରେଜେରୀରେ ସମ୍ବଳ ନିୟୋଜନ ପାଇଁ ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ 9,64,31,574 ଟଙ୍କା ସହିତ ଏକ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦାଖଲ କରିଥିଲା (ଜୁଲାଇ ୨୦୨୦) । ଅଗଷ୍ଟ 2020 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ମଧରେ ଉତ୍ସ ପାଇଁ ଉଦ୍ଧୃତ ହାର ଜୁଲାଇ 2020 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ସ ପ୍ରତି ବିଦ୍ୟମାନ ହାର ଠାରୁ ପ୍ରାୟ 10 ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକ ଥିଲା । ସେହିଭଳି ଦ୍ୱିତୀୟ, ତୃତୀୟ, ଚତୁର୍ଥ ଏବଂ ପଞ୍ଚମ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉତ୍ସ ପାଇଁ ମଧ ଖର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରତିବର୍ଷ 10 ପ୍ରତିଶତ ଚକ୍ରବୃଦ୍ଧି ବୃଦ୍ଧି ସହିତ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ପରେ ଡିଟିଆଇ ଏବଂ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ବୁଝାମଣା ବିନା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଫଳସ୍ୱରୂପ, 1 ଅଗଷ୍ଟ 2020 ରୁ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ମଧରେ, ଏସ୍ଆଇଙ୍କୁ ଆଇଇ ସେବା ପାଇଁ 2,91,24,720 ଟଙ୍କା (1,68,02,688 ଟଙ୍କା + 1,23,22,032ଟଙ୍କା) ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ବୃଦ୍ଧି ହାର ଆଧାରର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପାଇଁ 36,66,240 ଟଙ୍କା (15,27,600 ଟଙ୍କା + 21,38,640 ଟଙ୍କା) ର ଅଧିକ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସୁପାରିଶ:

16. ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ସହିତ ଜଡ଼ିତ ସମସ୍ତ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହିତ କଠୋର ଅନୁପାଳନକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରେ ।
17. ଅଧିକ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ଏବଂ ପ୍ରସ୍ଥାନ ପରିଚାଳନାର ବିପଦକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ବର୍ଦ୍ଧିତ ସମୟ ପାଇଁ ନିୟୋଜିତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କର ସେବାଗୁଡ଼ିକର ବଜାୟ ରଖିବାର ଯଥାର୍ଥତାକୁ ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇପାରେ । ପରାମର୍ଶଦାତା ସେବା ଏବଂ ଏକାଧିକ ଡିଟିଆଇ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିନାମାଗୁଡ଼ିକର ସର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରେ ।
18. ସୁରକ୍ଷା ବିପଦ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏସ୍‌ଟାକ୍ୟୁ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଏବଂ କ୍ଷତିକାରକ ପଦକ୍ଷେପ ପ୍ରାଥମିକତା ଆଧାରରେ କରାଯାଇପାରେ ।
19. ଆସେଟ୍ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଆଟିଟିଆଇଏଲ୍ ଢାଞ୍ଚା ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ସମର୍ଥନ ପାଇଁ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପାଳନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରେ ।

3.2.14 ଉପସଂହାର/ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

ଏକ ପରିଚାଳନା ପରିବେଶରେ ଯାହା ମାନୁଆଲ୍, କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ କାଗଜ ଆଧାରିତ ୱାର୍କ ଫ୍ଲୋ ଉପରେ ଆଧାରିତ, ଅନୁପାଳନର ଭାର ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବହନ କରାଯିବା ଉଚତ୍, ଯେଉଁମାନଙ୍କଠାରୁ ଆଶା କରାଯାଇପାରେ ଯେ (i) ଅନୁପାଳନ ଆବଶ୍ୟକତା ବିଷୟରେ ସଚେତନ ରହିବେ, ଯେହେତୁ ଅଜ୍ଞତା ଏକ ବାହାନା ନୁହେଁ ଏବଂ (ii) ନିଜେ ସଚ୍ଚୋଟ ଆଚରଣ କରିବେ ।

ତଥାପି, ଥରେ ଏକ ସଫ୍ଟୱେର୍ ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ଅପରେଟିଂ ପରିବେଶରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହେବା ପରେ, ସିଷ୍ଟମରୁ ମୁଖ୍ୟ ଆଶା କରାଯାଇଥିବା ଲାଭ ହେଉଛି ଯେ ଅନୁପାଳନର ଭାର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଉପଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କଠାରୁ ଆପ୍ଲିକେସନକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହେବ ।

ଅଡିଟ୍ ନିରୀକ୍ଷଣ କଲା ଯେ, ଆଇଏଫଏମଏସ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଉପଯୁକ୍ତ ସିଷ୍ଟମ୍ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଏହାର ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ତର୍କରେ ମ୍ୟାପିଂ କରାଯିବା ପରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଆଶା କରିଥିବା ଲାଭ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ହାସଲ ହୋଇପାରିବ । ସିଷ୍ଟମ ନିୟନ୍ତ୍ରଣଗୁଡ଼ିକର ଏହିପରି କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଦ୍ୱାରା (i) ଉପଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁପାଳନ ଆବଶ୍ୟକତା ବିଷୟରେ ସଚେତନତାର ଅଭାବ ଏବଂ (ii) ବ୍ୟବହାରକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମାଲାଫାଏଡ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ବିପଦକୁ ହ୍ରାସ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ଏହି ବିବରଣରେ ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକୁ ଏହାର ବ୍ୟାପକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଦେଖାଯାଇପାରେ ।

3.3 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2017-18 ପାଇଁ ଜିଏସ୍‌ଟି ଦେୟ ଏବଂ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ଉପରେ ବିଭାଗର ତଦାରଖ

କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସାରାଂଶ

ଭାରତ ସରକାରର 01 ଜୁଲାଇ 2017 ଠାରୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ସେବା କର ଅଧିନିୟମ, 2017 ଲାଗୁ କରିଥିଲେ, ଯାହା କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦାୟ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିବା ଅନେକ ପରୋକ୍ଷ କରକୁ ବଦଳାଇ ଦେଇଥିଲା । ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ସେବା କର ହେଉଛି ସାମଗ୍ରୀ କିମ୍ବା ସେବା କିମ୍ବା ଉଭୟ ଯୋଗାଣ ଉପରେ ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳ-ଆଧାରିତ ବ୍ୟବହାର କର ଯାହା ମୂଲ୍ୟ ଯୋଗ ଉପରେ ଆଦାୟ କରାଯାଏ । କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଏକା ସାଙ୍ଗରେ ସାଧାରଣ ଟିକସ ଆଧାରରେ ଜିଏସ୍‌ଟି ଲାଗୁ କରନ୍ତି । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଜିଏସ୍‌ଟି (ସିଜିଏସ୍‌ଟି) ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଜିଏସ୍‌ଟି (ଏସ୍‌ଜିଏସ୍‌ଟି)/ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଂଚଳ ଜିଏସ୍‌ଟି ଅନ୍ତଃ ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ସୂଚାଇଥାଏ ଏବଂ ସମନ୍ୱିତ ଜିଏସ୍‌ଟି ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଉପରେ ଲାଗୁ କରାଯାଏ । ଟିକସ ଅନୁପାଳନ ଓ ଯାଞ୍ଚ ପଦ୍ଧତି ଉପରେ ପ୍ରଭାବୀ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ନିୟମାବଳୀ ଓ ପଦ୍ଧତି ପ୍ରଚଳନ କରାଯାଇଥିବା, ସିଟି ଓ ଜିଏସ୍‌ଟି ମଣ୍ଡଳ ଗୁଡ଼ିକର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଅଡିଟ୍ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନୁପାଳନ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଓ ପ୍ରଭାବୀ ରହିଥିବା ବିଷୟରେ ନିଶ୍ଚିତତା ହାସଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅପ୍ରେଲ୍ 2022 ଓ ନଭେମ୍ବର 2022 ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା ପରିଚାଳନା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଅଡିଟ୍‌ର ନମୁନାରେ ବିଭ୍ରାଟର ଏକ ସେଟ୍ ରହିଥିଲା, ଯାହା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଡିଟ୍ (ପୂର୍ବରୁ ସୀମିତ ଅଡିଟ୍ ଭାବରେ କୁହାଯାଉଥିଲା) ପାଇଁ ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଫିଲ୍ଡ ପରିଦର୍ଶନ ସାମିଲ୍ ନଥିଲା । ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଏକ ନମୁନା, ଯେଉଁଥିରେ ଫିଲ୍ଡ ପରିଦର୍ଶନ ଏବଂ ସିଟି ଓ ଜିଏସ୍‌ଟି ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଥିଲା । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ସର୍କଲର ଅନୁପାଳନ କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ସିଟି, ଜିଏସ୍‌ଟି ସର୍କଲର ଏକ ନମୁନା ଜଡ଼ିତ ଥିଲା । 264 ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଲେଖା ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଚୟନ କରାଗଲା ଏବଂ ବିସ୍ତୃତ ଲେଖା ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ 50 ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଡିଟ୍ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲାଇଜଡ୍ ଅଡିଟ୍ ପାଇଁ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିବା 264 ଟିକସଦାତାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଇନ୍‌ପୁଟ୍ ଟ୍ୟାକ୍ସ, କ୍ରେଡିଟ୍ ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ଟର୍ଣ୍ଣ ଓଭର ଏବଂ 3,805.41 କୋଟି ଟଙ୍କା ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଅସଙ୍ଗତି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା । ସେହିଭଳି, ବିସ୍ତୃତ ଅଡିଟ୍ ସମୟରେ ଇନ୍‌ପୁଟ୍ ଟ୍ୟାକ୍ସ କ୍ରେଡିଟ୍ ବ୍ୟବହାରରେ 38.33 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବିଚ୍ୟୁତ, 71.91 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହରେ ଅସଙ୍ଗତି, 2.78 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆଇଟିସିର ରିଭର୍ସ ନହେବା ଏବଂ 10.78 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଣ-ଜିଏସ୍‌ଟି ଜିରୋ ରେଟେଡ୍ ସପ୍ଲାଇ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭରରେ ଅନିୟମିତ ପ୍ରକଟନ ଆଦି ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ।

ଏହା ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଉଛି ଯେ:

1. ***ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି କମିଶନର 2017-18 ବର୍ଷ ଠାରୁ ସମସ୍ତ ମଣ୍ଡଳରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିନଥିବା ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ମାମଲାରେ ଆର୍ 3 ଏ, ଏଏସ୍ଏମ୍‌ଟି 13 ର ଠିକ୍ ସମୟରେ ଜାରି ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ବକେୟା ଦେୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିପାରିବ ।***

2. ***ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି କମିଶନର ମଣ୍ଡଳଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ସିଷ୍ଟମ-ଆଧାରିତ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ଅଡିଟ୍‌କୁ ଜିଏସ୍‌ଟି ବ୍ୟାକ୍-ଏଣ୍ଡ ପ୍ରୟୋଗ ଏବଂ ଯେପରି ରଡ କରିବା ଆଦି ଡାଟାବେସ୍ ବ୍ୟବହାରକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଆକ୍‌ସେସ୍ କରିପାରନ୍ତି ।***

3. *ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି କମିଶନର ଭୁଲ ଡାଟା ଏଣ୍ଟ୍ରି ରୋକିବା, ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଅନୁପାଳନକୁ ବଢ଼ାଇବା ଏବଂ ଉତ୍ତମ ଯାଞ୍ଚକୁ ସହଜ କରିବା ପାଇଁ ଜିଏସ୍‌ଟି ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ବୈଧତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ବିଚାର କରିପାରନ୍ତି।*

4. *ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି କମିଶନର, ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅଣାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ବିଚ୍ୟୁତ ଅନୁପାଳନ ପାଇଁ ସମୟ ସୀମା ସମାପ୍ତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତିକାର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବେ।*

3.3.1 ଉପକ୍ରମ

ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ସେବା କରର ଆରମ୍ଭ କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଗୁ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଉଥିବା ଅନେକ ପରୋକ୍ଷ କରକୁ ବଦଳାଇ ଦେଇଥିଲା । ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ସେବା କର, ଯାହା 01 ଜୁଲାଇ 2017 ରୁ ଲାଗୁ ହେଲା, ସାମଗ୍ରୀ କିମ୍ବା ସେବା କିମ୍ବା ଉଭୟ ଯୋଗାଣ ଉପରେ ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳ ଆଧାରିତ ବ୍ୟବହାର କର ଅଟେ, ଯାହା ମୂଲ୍ୟ ଯୋଗ ଉପରେ ଲାଗୁ କରାଯାଇ ଥାଏ । କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ରାଜ୍ୟମାନେ ଏକକାଳୀନ ସାଧାରଣ ଟିକସ ଆଧାରରେ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ସେବା କର ଲାଗୁ କରନ୍ତି । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଜିଏସ୍‌ଟି (ସିଜିଏସ୍‌ଟି) ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଜିଏସ୍‌ଟି (ଏସ୍‌ଜିଏସ୍‌ଟି)/ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଂଚଳ ଜିଏସ୍‌ଟି (ୟୁଟିଜିଏସ୍‌ଟି) ଅନ୍ତଃ ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଉପରେ ଲାଗୁ କରାଯାଏ ଏବଂ ସମନ୍ୱିତ ଜିଏସ୍‌ଟି (ଆଇଜିଏସ୍‌ଟି) ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଉପରେ ଲାଗୁ କରାଯାଏ ।

ଓଡ଼ିଶା ଜିଏସ୍‌ଟି (ଓଜିଏସ୍‌ଟି) ଅଧିନିୟମର ଧାରା 59 ଜିଏସ୍‌ଟିକୁ ଏକ ସବ୍-ମୂଲ୍ୟାୟନ ଭିତ୍ତିକ ଟିକସ ଭାବରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି ଯେଉଁଥିରେ ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱର ହିସାବ, ଗଣିତ ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହନ ଏବଂ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ଦାୟିତ୍ୱ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଜିଏସ୍‌ଟି ପୋର୍ଟାଲରେ ଜିଏସ୍‌ଟି ରିଟର୍ଣ୍ଣ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଅନଲାଇନରେ ଦାଖଲ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଅନ୍ୟଥା ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ କରାଯିବ । ଯଦିଓ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଟିକସ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟ ଉପରେ କୌଣସି ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ ନାହିଁ, ଏହା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବରେ ଏକ 'ନିଲ୍' ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 61, ଯାହା ଓଜିଏସ୍‌ଟି ନିୟମର ନିୟମ 99 ସହିତ ପଢାଯାଏ, ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଧିକାରୀ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବିବରଣୀ ଯାଞ୍ଚ କରିପାରିବେ, ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ଅସଙ୍ଗତ ବିଷୟରେ ସୂଚିତ କରିପାରିବେ ଏବଂ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟିକରଣ ମାଗିପାରିବେ ।

ଏହି ବିଷୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅନୁପାଳନ ଅଡିଟ୍ ଏସ୍‌ଏସ୍‌ସିଏକୁ ଟିକସ ଅନୁପାଳନ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ କରର ତଦାରଖ ପ୍ରଣାଳୀ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଯନ୍ତ୍ରର ମହତ୍ତ୍ୱକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା ।

3.3.2 ଲେଖାପରୀକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକ

ଏହି ଲେଖାପରୀକ୍ଷା ଜିଏସ୍‌ଟି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଟିକସ ଅନୁପାଳନକୁ ନେଇ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଣାଳୀ ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତତା ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀତା ଉପରେ ନିଷ୍ଚିତତା ପ୍ରଦାନ ଦିଗରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଲେଖା ପରୀକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବାର ଥିଲା କି ଯେ :

i. ଟିକସ ଅନୁପାଳନ ଉପରେ ଏକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଯାଞ୍ଚକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ନିୟମ ଏବଂ ପଦ୍ଧତିଗୁଡ଼ିକ ପରିକଳ୍ପିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଟିକସଦାତାମାନେ ଏହାକୁ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବରେ ପାଳନ କରୁଛନ୍ତି: ଏବଂ

ii. ସିଟି ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟି ମଣ୍ଡଳଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଲେଖାପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନୁପାଳନ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ।

3.3.3 ସମୀକ୍ଷାର ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ପରିସର

ଏହି ଏସ୍‌ଏସ୍‌ସିଏ ମୁଖ୍ୟ ରହିବାରେ ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଉପରେ ଆଧାର କରି ପରିଚାଳନା କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକି ଜୁଲାଇ 2017 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2018 ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବିପଦ କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ନାଲି ପତାକାକୁ ଆଲୋଡ଼ିତ କରିଥିଲା । ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଇନ୍‌ପୁଟ୍ ଟ୍ୟାକ୍ସ କ୍ରେଡିଟ୍, ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ ତୁଲାଇବା ଏବଂ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଏବଂ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ

ପରିସରରେ 15 ଟି ବ୍ୟତିକ୍ରମର ଏକ ସେଟ୍ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହିପରି ବିଚ୍ୟୁତିଗୁଡ଼ିକର ଅନୁସରଣ ଏକ କେନ୍ଦ୍ରୀକୃତ ଅଡିଟ୍[67] (ସୀମିତ ଅଡିଟ୍) ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା, ଏହି ବିଚ୍ୟୁତିଗୁଡ଼ିକ ରାଜ୍ୟ ସିଟି ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟି ବିଭାଗ ସଂପୃକ୍ତ ପ୍ରାଧିକରଣ କ୍ଷେତ୍ର ଗଠନ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନକୁ ସାମିଲ୍ ନକରି, ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ବିଚ୍ୟୁତିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ପ୍ରାଧିକରଣ କ୍ଷେତ୍ର ଗଠନ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା । ଟିକସଦାତାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟ/ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକୁ (ଯେଥା ପଞ୍ଜୀକରଣ, ଟିକସ ଦେୟ, ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ) ଯେତେ ସମ୍ଭବ, ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ଜିଏସ୍‌ଟିଏନ୍ ପୋର୍ଟାଲର ବ୍ୟାକ୍ ଅଫିସ୍ ପ୍ରୟୋଗ ମାଧ୍ୟମରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ସଂଲଗ୍ନକ ଏବଂ ସୂଚନା ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ବିସ୍ତୃତ ଲେଖା ପରୀକ୍ଷା ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନଥିପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୃକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ଗଠନ ମାଧ୍ୟମରେ ଇନ୍‌ଭଏସ୍ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ନଥିପତ୍ର ସହିତ ମଧ୍ୟ ଜଡ଼ିତ ଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଚୟନ ହୋଇଥିବା ମଣ୍ଡଳଗୁଡ଼ିକରେ ବିଭାଗୀୟ ଗଠନଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ କାର୍ଯ୍ୟ ଯେପରିକି ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚ, ଅଣ-ଦାଖଲକାରୀ ଏବଂ ବିଳମ୍ବ-ଦାଖଲକାରୀ ଉପରେ ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ, ପଞ୍ଜୀକରଣ ବାତିଲ, ବିଶ୍ଳେଷକ ଏବଂ ବିପଦ ପରିଚାଳନା ମହାନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଡିଜିଏଆର୍‌ଏମ୍) ନଥିପତ୍ର ଉପରେ ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଜୁଲାଇ 2017 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2018 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ କି ସିଟି ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟି ଦ୍ୱାରା ରିଟର୍ଣ୍ଣର ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ରେକର୍ଡ ଯାଞ୍ଚର ସମୀକ୍ଷାରେ ମନୋନୀତ ମଣ୍ଡଳଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଲେଖା ପରୀକ୍ଷା 2017-18 ରୁ 2020-21 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଏସ୍‌ଏସ୍‌ସିଏ କେବଳ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଶାସିତ କରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିଲା । କ୍ଷେତ୍ର ଲେଖା ପରୀକ୍ଷା 08 ଅଗଷ୍ଟ 2022 ରୁ 05 ନଭେମ୍ବର 2022 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ଲେଖାପରୀକ୍ଷାର ପ୍ରବେଶ ସମ୍ମିଳନୀ 25 ଜାନୁଆରୀ 2022 ରେ ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି, ଓଡ଼ିଶା କମିଶନରଙ୍କ ସହିତ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଅଡିଟ୍ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ନମୁନା ଚୟନ, ଲେଖାପରୀକ୍ଷା ପରିସର ଏବଂ ପଦ୍ଧତି ଉପରେ ଚର୍ଚ୍ଚା କରାଯାଇଥିଲା । ଡ୍ରାଫ୍ଟ ରିପୋର୍ଟ ଉପରେ ମଣ୍ଡଳଗୁଡ଼ିକର ଲିଖିତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀ 1 ଅଗଷ୍ଟ 2023 ରେ ସିଟି ଜିଏସ୍‌ଟିର ସତନ୍ତ୍ର କମିଶନରଙ୍କ ସହିତ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ରିପୋର୍ଟ ଫାଇନାଲଇଜେସନ୍‌ରେ ଏହା ଉପରେ ବିଧିବଦ୍ଧ ବିଚାର କରାଯାଉଥିଲା ।

3.3.4 ଲେଖାପରୀକ୍ଷାର ନମୁନା

ଯୋଜନା ପାଇଁ ଏବଂ ତା' ସହିତ ମହତ୍ତ୍ୱ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲେଖାପରୀକ୍ଷାର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ପରିମାଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ଏକ ତଥ୍ୟ ଚାଳିତ ପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଏସ୍‌ଏସ୍‌ସିଏ ପାଇଁ ନମୁନାରେ ବିଭ୍ରାଟର ଏକ ସେଟ୍ ରହିଥିଲା, ଯାହା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଲେଖାପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିଲା ଯାହା କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ନଥିଲା, ବିସ୍ତୃତ ଲେଖାପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଏକ ନମୁନା ଯାହା କ୍ଷେତ୍ର ପରିଦର୍ଶନ ଏବଂ ବିଭାଗୀୟ ପରିସରରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ନଥିପତ୍ରର ଯାଞ୍ଚ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଥିଲା ଏବଂ ମଣ୍ଡଳର ଅନୁପାଳନ କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ସିଟି ଜିଏସ୍‌ଟି ମଣ୍ଡଳର ଏକ ନମୁନା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

ଏହି ଲେଖାପରୀକ୍ଷାର ତିନିଟି ଭିନ୍ନ ଅଂଶ ଥିଲା:

(i) *ଭାଗ-**I** – ମଣ୍ଡଳଗୁଡ଼ିକର ଲେଖାପରୀକ୍ଷା*

ବିସ୍ତୃତ ଅଡିଟ୍ ପାଇଁ 13 (ତ୍ରୟୋଦଶ) ରୁ ଅଧିକ ମନୋନୀତ ନମୁନା ମାମଲା (ସମୁଦାୟ ନମୁନା ମାମଲାର 25 ପ୍ରତିଶତ ଚୟନ ହୋଇଥିଲା) ଉପରେ ଛଅଟି ମଣ୍ଡଳ, ସେମାନଙ୍କର ତଦାରଖ କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ମଣ୍ଡଳର ନମୁନା ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଉଥିଲା ।

[67] କେନ୍ଦ୍ରୀକୃତ ଅଡିଟ୍‌ରେ କରଦାତାଙ୍କ ବିସ୍ତୃତ ରେକର୍ଡ ଯେପରି କି ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଲେଜର ଆକାଉଣ୍ଟ, ଇନଭଏସ୍, ଚୁକ୍ତି ଇତ୍ୟାଦି ମାଗିବା ସାମିଲ୍ ନଥିଲା

(ii) ଭାଗ-II – କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଲେଖାପରୀକ୍ଷା

ସିଟି ଜିଏସ୍‌ଟିର ଯାଞ୍ଚ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତତା ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀତାର ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ ମାଧ୍ୟମରେ, ନିୟମ ଠାରୁ ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ବା ଉଚ୍ଚ ବିପଦପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚଳନ ଏବଂ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଅସଙ୍ଗତି ଚିହ୍ନଟ କରି କେନ୍ଦ୍ରୀକୃତ ଅଡିଟ୍ ପାଇଁ ନମୁନା ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ଅଡିଟ୍ ପାଇଁ 264 ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଲେଖାପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା ।

(iii) ଭାଗ-III- ବିସ୍ତୃତ ଲେଖାପରୀକ୍ଷା

ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଟିକସ ଅନୁପାତର ମାତ୍ରା ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ସର୍କଲ ମାଧ୍ୟମରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ରେକର୍ଡର ଆକ୍‌ସେସ୍ ପାଇଁ ଏହା କରାଯାଇଥିଲା । ଟିକସଦାତାଙ୍କ ନମୁନାକୁ ବିପଦ ମାନଦଣ୍ଡର ଆଧାରରେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେପରିକି ଅତିରିକ୍ତ ଆଇଟିସିର ଲାଭ, ଟିକସ୍ ଦେୟରେ ମେଳ ନଖାଇବା, ଅନିୟମିତ ଆଇଟିସି ରିଭର୍ସଲ ଏବଂ ସମୁଦାୟ କାରବାରରେ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଛାଡ଼ କାରବାର । ମନୋନୀତ ହୋଇଥିବା 50 ଟିକସଦାତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଡ଼[68], ମଧ୍ୟମ[69] ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର[70] ସ୍ତରର ଟିକସଦାତା ସାମିଲ୍ କରାଯାଇଥିଲା ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଲେଖାପରୀକ୍ଷା, ବିସ୍ତୃତ ଲେଖାପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ମନୋନୀତ ସର୍କଲ ଗୁଡ଼ିକର ଲେଖାପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ନମୁନା ବିବରଣୀ, ***ପରିଶିଷ୍ଟ 3.3.1/ 3.3.1A/ 3.3.1B*** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

3.3.5 ଲେଖାପରୀକ୍ଷାର ମାନଦଣ୍ଡ

ଲେଖାପରୀକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡର ଉତ୍ସରେ ସିଜିଏସ୍‌ଟି/ ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ, ଆଇଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ତା' ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା **ସାରଣୀ 3.3.1** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.3.1: ମାନଦଣ୍ଡର ଉତ୍ସ

କ୍ର.ସଂ.	ବିଷୟ	ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ନିୟମ
1	ଧାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ	ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଆକ୍ଟର ଧାରା 9
2	ବିପରୀତ ଚାର୍ଜ ପଦ୍ଧତି	ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଆକ୍ଟର ଧାରା 9 (3) ଏବଂ ଆଇଜିଏସ୍‌ଟି ଆକ୍ଟର ଧାରା 5 (3)
3	ଆଇଟିସିର ଲାଭ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର	ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମର ଅଧ୍ୟାୟ V ଅଧୀନରେ ବିଭାଗ 16 ରୁ 21; ଅଧ୍ୟାୟ V ଅଧୀନରେ ଓଜିଏସ୍‌ଟି ନିୟମର 36 ରୁ 45 ନିୟମ
4	ପଞ୍ଜୀକରଣ	ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଆକ୍ଟର ଧାରା 22 ରୁ 25 ଓଜିଏସ୍‌ଟି ନିୟମର ଧାରା 8 ରୁ 26 ନିୟମ
5	ଯୋଗାଣ	ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7 ଏବଂ 8 । ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଆକ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ I, II ଏବଂ III
6	ଯୋଗାଣ ସ୍ଥାନ	ଆଇଜିଏସ୍‌ଟି ଆକ୍ଟର ଧାରା 10-13
7	ଯୋଗାଣ ସମୟ	ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଆକ୍ଟର ଧାରା 12 ରୁ 14
8	ଯୋଗାଣର ମୂଲ୍ୟ	ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଆକ୍ଟର ଧାରା 15; ଓଜିଏସ୍‌ଟି ନିୟମର ନିୟମ 27-34
9	ଟିକସ ଦେୟ	ଅଧ୍ୟାୟ X ଅଧୀନରେ ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 49 ରୁ 53; ଅଧ୍ୟାୟ IX ଅଧୀନରେ ଓଜିଏସ୍‌ଟି ନିୟମର 85 ରୁ 88 A ନିୟମ ।
10	ଜିଏସ୍‌ଟି ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ	ଅଧ୍ୟାୟ IX ଅଧୀନରେ ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଆକ୍ଟର ଧାରା 37 ରୁ 47; ଅଧ୍ୟାୟ VIII ଅଧୀନରେ ଓଜିଏସ୍‌ଟି ନିୟମର 59 ରୁ 68 ଏବଂ 80 ରୁ 81 ନିୟମ । ଓଜିଏସ୍‌ଟି ନିୟମର ଭାଗ '**ଖ**' ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଫର୍ମାଟ୍ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଛି ।
11	ଶୂନ୍ୟ ଦରରେ ଯୋଗାଣ	ଆଇଜିଏସ୍‌ଟି ଆକ୍ଟର ଧାରା 16
12	ମୂଲ୍ୟାୟନ ଏବଂ ଲେଖା ପରୀକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ	ଅଧ୍ୟାୟ XII ଏବଂ XIII ଅଧିନରେ ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଆକ୍ଟର ଧାରା 61, 62, 65 ଏବଂ 66; ଅଧ୍ୟାୟ XI ଅଧିନରେ ଓଜିଏସ୍‌ଟି ନିୟମର 99 ରୁ 102 ନିୟମ ।

ଏଥିସହ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପରୋକ୍ଷ ଟିକସ ଏବଂ ସୀମା ଶୁଳ୍କ ବୋର୍ଡ/ ସିଟିଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟିର ରାଜ୍ୟ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଏବଂ ପରିପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ, ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ, ବିଭିନ୍ନ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବାର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ତାରିଖ ସୂଚୀତ କରିବା, ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖର ସଂପ୍ରସାରଣ, ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ସେବା ଉପରେ ଟିକସ ହାର,

---

68 ପ୍ରଥମ ବର୍ଗ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବଡ ଟିକସଦାତା - ଟର୍ଣ୍ଣଓଭର ଭିତ୍ତିରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତ ଟିକସଦାତା

69 ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଗ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମଧ୍ୟମ ଟିକସ ଦାତା – ଟର୍ଣ୍ଣଓଭର ଭିତ୍ତିରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆଠ ପ୍ରତିଶତ ଟିକସଦାତା

70 ତୃତୀୟ ବର୍ଗ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସ୍ୱଳ୍ପ ଟିକସ ଦାତା – ଟର୍ଣ୍ଣଓଭର ଭିତ୍ତିରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ନବେ ପ୍ରତିଶତ ଟିକସଦାତା

ଟିକସ ଦେୟ, ଆଇଟିସିର ଲାଭ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର, ଟିରର୍ଣ୍ଣର ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ଟିକସ ଅନୁପାଳନରେ ଅସାବଧାନତା ଏବଂ ମାନାଙ୍କ ସଂଚାଳନ ପ୍ରକ୍ରିୟା (ଏସ୍ଓପି)ର ଯାଞ୍ଚ, ଯେଉଁଥିରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଭିନ୍ନ ଦିଗ ଉପରେ ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସାମିଲ୍ ଅଛି, ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚ, ଲେଖାପରୀକ୍ଷା (ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଲେଖା ପରୀକ୍ଷା), ପଞ୍ଜୀକରଣ ବାତିଲ ଏବଂ ଡିଜିଏଆର୍ଏମ୍ ରିପୋର୍ଟର ଯାଞ୍ଚ ଆଦି ଅଡିଟ୍ ମାନଦଣ୍ଡର ଅଂଶ ଅଟେ ।

ଲେଖାପରୀକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ

ଲେଖାପରୀକ୍ଷା ଫଳାଫଳକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦୁଇଟି ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି:

କ. ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଫାଇଲ୍ ଉପରେ ତଦାରଖ

ଖ. ଟିକସ ଦେୟ ଉପରେ ତଦାରଖ

3.3.6 ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ଉପରେ ତଦାରଖ

3.3.6.1 ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ଉପରେ ଅଭାବୀ ତଦାରଖ ପଦ୍ଧତି

ନମୁନା ହୋଇଥିବା ଛଅଟି ମଣ୍ଡଳରେ, ଲେଖାପରୀକ୍ଷା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବାର ତଦାରଖ ପ୍ରଣାଳୀ ଯାଞ୍ଚ କରିପାରିଲା ନାହିଁ, କାରଣ ଲେଖାପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ କୌଣସି ନଥିପତ୍ର କିମ୍ବା ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଯଦିଓ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ନକରିବା ମାମଲାରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉପରେ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଏସ୍ଓପି ପଦ୍ଧତିର ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, ତଥାପି ଲେଖାପରୀକ୍ଷା ଏହା ଯାଞ୍ଚ କରିପାରିଲା ନାହିଁ ଯେ, ଫାଇଲ୍ କରିନଥିବା ମାମଲାରେ କେବଳ 41,108 ରେ ଜିଏସ୍ଟିଆର୍ 3A ବିଜ୍ଞପ୍ତି (ଡିଫଲ୍ଟରଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞପ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ଲେଖାପରୀକ୍ଷା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ) ଜାରି କରାଯାଇ ନଥିଲା । ନମୁନା ସର୍କଲ ଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା 53,270 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2017-18 ରୁ 2020-21 ସମ୍ବନ୍ଧିୟ ସମସ୍ତ ଚିହ୍ନିତ 53,270 ଅଣ-ଦାଖଲକାରୀଙ୍କୁ କାହିଁକି ଜିଏସ୍ଟିଆର୍ 3A ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିଥିଲା । ଫାଇଲ କରିନଥିବା ଅବଶିଷ୍ଟ 12,162 ମାମଲାରେ ଜିଏସ୍ଟିଆର୍ 3A ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିବାରେ ଅଭାବର କାରଣଗୁଡ଼ିକ ରେକର୍ଡରେ ମିଳିନଥିଲା ।

ପୁନଶ୍ଚ, ସମସ୍ତ ଛଅଟି ମନୋନୀତ ମଣ୍ଡଳରେ, ଜିଏସ୍ଟିଆର୍ 3A ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି ଏବଂ ଏହାକୁ ଏଏସ୍ଏମ୍ଟି-13 (ସର୍ବୋତ୍ତମ ବିଚାର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ, ସେହି ମାମଲାରେ, ଯେଉଁଠାରେ ଟିକସଦାତାମାନେ ଜିଏସ୍ଟିଆର୍ 3A ନୋଟିସ୍ର ଅନୁପାଳନ କରିନଥିଲେ) ଏବଂ ଡିଆର୍ସି-07 (ଦାବି ଆଦେଶର ସାରାଂଶ, ଏଏସ୍ଏମ୍ଟି-3 ର ଅନୁସରଣ ଭାବରେ), ମଧ ପାଳନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଲେଖାପରୀକ୍ଷା ସମୟରେ ପରୀକ୍ଷିତ ଛଅଟି ମଣ୍ଡଳର ସ୍ଥିତି

ଓଡିଶା ଜିଏସ୍ଟି ଅଧିନିୟମ, 2017ର ଧାରା 46, ଓଡିଶା ଜିଏସଟି ନିୟମ 2017 ର ନିୟମ 68 ସହିତ ପଠିତ, ଯଦି ଟିକସଦାତା ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖ ମଧରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଫର୍ମ ଜିଏସଟିଆର-3 ଏ ରେ ଏକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରିବାକୁ ପନ୍ଦର ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଯଦି ଟିକସଦାତା ଏହିପରି ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପରେ ମଧ୍ୟ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଧିକାରୀମାନେ ସମସ୍ତ ଉପଲବ୍ଧ କିମ୍ବା ଏକତ୍ର କରି ସଂପୃକ୍ତ ସାମଗ୍ରୀକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ନିଜର ସର୍ବୋତ୍ତମ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁସାରେ ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱକୁ ଆଗେଇ ପାରନ୍ତି । ଫର୍ମ ଏଏସଏମଟି -13 ରେ ଏକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ଜାରି କରିପାରନ୍ତି । ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ଟିକସ ଦେୟ ସହିତ ଜଡିତ, କାରଣ ଉଭୟ କାର୍ଯ୍ୟର ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖ ସମାନ ଯାହାର ଅର୍ଥ ଫାଇଲ କରିନଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଟିକସ/ ଜରିମାନା ନ ଦେବାର ଆଶଙ୍କା ।

ଲେଖାପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ 6ଟି ମଣ୍ଡଳରେ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2017-18 ରୁ 2020-21 ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଅଣ ଦାଖଲକାରୀ ଭାବରେ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ମାମଲାଗୁଡିକର ସ୍ଥିତି ଏହିପରି ଥିଲା:

ସାରଣୀ 3.3.2: ଛଅଟି ମନୋନୀତ ସର୍କଲରେ ବର୍ଷ-ଅନୁଯାୟୀ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ସ୍ଥିତି

ବର୍ଷ	ଚିହ୍ନିତ ଅଣ-ଦାଖଲକାରୀ ସଂଖ୍ୟା	ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3A ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା	ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3ଏ ଅନୁଯାୟୀ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟା	ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି -13 ଆରମ୍ଭ	ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-13 ଆରମ୍ଭ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ସମାପ୍ତ	ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-13 ସମାପ୍ତ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପରିମାଣ (ଟଙ୍କା ଲକ୍ଷରେ)	ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପରିମାଣ (ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)
2017-18	0	0	0	0	0	0	0
2018-19	11,319	11,319	0	0	0	0	0
2019-20	17,706	12,519	6,273	1,416	505	1,301.29	0
2020-21	24,245	17,270	10,129	2,884	2,831	24,345.10	2,196.92
ମୋଟ	**53,270**	**41,108**	**16,402**	**4,300**	**3,336**	**25,646.39**	**2,196.92**

(ଉତ୍ସ: ମନୋନୀତ ଛଅଟି ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା)

ରାଜ୍ୟ, ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି ଆୟୁକ୍ତର ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ନ ହେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ଓଜିଏସଟି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 62 ଅନ୍ତର୍ଗତ ପରିପତ୍ର ସଂ. 2016/ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି 18 ଡିସେମ୍ବର 2020 ତାରିଖରେ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଏସ୍‌ଓପି ଜାରି କରିଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲ ଯେ:

- ମନୋନୀତ ଛଅଟି ମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟରୁ ପାଞ୍ଚଟିରେ , ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2017-18 ଏବଂ 2018-19 ପାଇଁ ଅଣ-ଦାଖଲକାରୀ ଏବଂ ବିଳମ୍ବ ଦାଖଲକାରୀ ଚିହ୍ନଟ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଡିସେମ୍ବର 2020 ରେ ଏସ୍‌ଓପି ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନଥିଲା । କେବଳ ଭୁବନେଶ୍ୱର-III ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି ମଣ୍ଡଳରେ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2017-18 ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଫାଇଲ୍ କରିନଥିବା 11,319 ଟି ମାମଲା ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିଲା ।

- ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2017-18 ରୁ 2020-21 ରେ, ଛଅ ମଣ୍ଡଳରେ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2017-18 ରୁ 2020-21 ସମ୍ବନ୍ଧିତ 53,270 ଅଣ-ଦାଖଲକାରୀ ମାମଲା ଚିହ୍ନଟ କରିଥିଲା । ତଥାପି, ଏହି ସଂଖ୍ୟା ବିରୁଦ୍ଧରେ କେବଳ 41,108 (77.17 ପ୍ରତିଶତ) 3ଏ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ 12,162 ଫାଇଲ୍ କରିନଥିବା ମାମଲାରେ (22.83 ପ୍ରତିଶତ) 3ଏ ନୋଟିସ ଜାରି ନ କରିବାର କାରଣଗୁଡିକ ନଥିପତ୍ରରେ ମିଳି ନଥିଲା ।

- ଜାରି କରାଯାଇଥିବା 41,108 ଜିଏସଟିଆର 3ଏ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ , 16,402 ରେ ଟିକସଦାତା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଏହା ସୂଚାଇଥିଲା ଯେ, କେବଳ 39.90 ପ୍ରତିଶତ ମାମଲାରେ 3ଏ ନୋଟିସ ଜାରି ହେବା ଫଳରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 24,706 ଟିକସଦାତା ଯଥା 60.10 ପ୍ରତିଶତ ଟିକସଦାତା, 3ଏ ବିଜ୍ଞପ୍ତିରେ କୌଣସି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦେଇ ନଥିଲେ ।

- 24,706 ଟିକସଦାତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ, ଯେଉଁମାନେ 3ଏ ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ଉତ୍ତରରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ, 4,300 ମାମଲା (17.40 ପ୍ରତିଶତ)ରେ ସର୍ବୋତ୍ତମ ବିଚାର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ 20,406 ମାମଲା (82.60 ପ୍ରତିଶତ)ରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିଚାର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆରମ୍ଭ ନ କରିବାରେ କାରଣ, ନଥିପତ୍ରରେ ମିଳିନଥିଲା ।

- ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା 4,300 ସର୍ବୋତ୍ତମ ବିଚାର ମୂଲ୍ୟାୟନ ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ (24,706 ଟିକସଦାତାଙ୍କ 13.50 ପ୍ରତିଶତ, ଯେଉଁମାନେ 3ଏ ନୋଟିସ ପାଇବା ପରେ ମଧ୍ୟ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ), 256.46 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦାବି ସହିତ, 3,336 ମାମଲା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା (ଏଏସଏମଟି -13) ।

- ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ଛଅଟି ମଣ୍ଡଳରେ, ମୋଟ ଦାବି ପରିମାଣ 256.46 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ, କେବଳ ଗୋଟିଏ ମଣ୍ଡଳରେ ଯଥା, ବଡବିଲ ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି ମଣ୍ଡଳରେ, ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2022 ସୁଦ୍ଧା 21.96 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

- ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2019-20 ରେ ଦୁଇଟି ମଣ୍ଡଳର 37 ଟି ମାମଲା ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2020-21 ରେ ଛଅଟି ମଣ୍ଡଳର 919 ଟି ମାମଲାରେ ଏଏସ୍ଏମ୍‌ଟି-13 ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇଥିଲା । ଏହିପରି ପ୍ରତ୍ୟାହାରର କାରଣ ଗୁଡ଼ିକ ଅଡିଟ୍ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।
- ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ ବହନ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବିବରଣୀ ଗୁଡ଼ିକ ଯୋଗାଇ ନଦେବା କାରଣରୁ ସୁଧ ଦେବାର ସଠିକତା ଏବଂ ବିଳମ୍ବରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ପାଇଁ ଦେୟ ଦେବାର ସଠିକତା ଉପରେ ଅଡିଟ୍ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହୋଇନଥିଲା ।

ସମସ୍ତ ଛଅଟି ମଣ୍ଡଳର କୋରାପୁଟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-III, ରାଉରକେଲା-II, ବଡ଼ବିଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-II ଏବଂ କଟକ-II ର ମଣ୍ଡଳ ମୁଖ୍ୟମାନେ କହିଥିଲେ ଯେ, ସମସ୍ତ ଚିହ୍ନଟ ଫାଇଲ୍ କରିନଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ, ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ସହାୟକ ଦଲିଲ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଏହି ବିଷୟରେ ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା (ଜାନୁଆରୀ 2023) ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଛି (ଅକ୍ଟୋବର 2023) ।

3.3.6.2 ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚର ମନ୍ଥର ଗତି/ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚ ଆରମ୍ଭ ନହେବା

କ. ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରର ସ୍ଥିତି

ଅଡିଟ୍, ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରର ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚର ସାମଗ୍ରିକ ସ୍ଥିତି ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ପାଇଁ ସିଟି ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟି କମିଶନରଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2022) । ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି କମିଶନରଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା (ଜୁନ୍ 2023) ଅନୁଯାୟୀ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2022 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2017-18 ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ 7,363 ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2018-19 ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ 9,509 ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଖ. ଲେଖାପରୀକ୍ଷା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଛଅଟି ମଣ୍ଡଳର ସ୍ଥିତି

ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 61 ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ରିଟର୍ଣ୍ଣଗୁଡ଼ିକର ସତ୍ୟତାକୁ ଯାଞ୍ଚ ସଠିକ୍ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ରିଟର୍ଣ୍ଣର ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ଅସଙ୍ଗତି କିମ୍ବା ଅସଙ୍ଗତି ଉପରେ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଧିକାରୀ ହେଉଛନ୍ତି ମଣ୍ଡଳ ଅଧିକାରୀ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଓଜିଏସ୍‌ଟି ନିୟମ 2017 ର ନିୟମ 99 ରେ ପ୍ରାବଧାନ ଅଛି, ଯେ ଯଦି କିଛି ଅସଙ୍ଗତି ଥାଏ, ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ଦେବା ପାଇଁ ଜଣାଇ ଦିଆଯିବ ।

ରାଜ୍ୟ ସିଟି ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟି କମିଶନର 10 ମଇ 2022 ର ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା 6179/ ସିଟି/ ଜିଏସ୍‌ଟି ମାଧ୍ୟମରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ଏସ୍ଓପି ରୂପରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ । ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଅନ୍ୟ ବିଷୟ ସହିତ ମାମଲା ଚୟନ ପାଇଁ ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ନ୍ୟସ୍ତ ପାଇଁ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଏସ୍ଓପିର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସମାନ ଓ ସ୍ଥିର ଆଭିମୁଖ୍ୟର ଅନୁପସ୍ଥିତି ରହିଥିଲା ଏବଂ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚ ସମାପ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ସମୟସୀମା ସ୍ଥିର କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଛଅଟି ମଣ୍ଡଳରେ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2017-18 ରୁ 2020-21 ମଧ୍ୟରେ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିତି **ସାରଣୀ 3.3.3** ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.3.3: ମନୋନୀତ ଛଅଟି ମଣ୍ଡଳର ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚର ବିବରଣୀ

ବର୍ଷ	ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଟିକସଦାତାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା	ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି -10 ଜାରି ହୋଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା	ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି- 10 ରେ ଅସଙ୍ଗତି, ଟିକସଦାତା ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣୀୟ ସଂଖ୍ୟା	ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି- 10 ଜାରି ପରେ ଆଦାୟ ପରିମାଣ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଜାରି ସଂଖ୍ୟା	କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସରେ ଜଡ଼ିତ ପରିମାଣ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ ଦ୍ୱାରା ଆଦାୟ ପରିମାଣ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)
2017-18	0	0	0	0	0	0	0	0
2018-19	0	0	0	0	0	0	0	0
2019-20	2826	17987	2586	1017	0.90	923	659.95	249.58
2020-21	3412	12846	2999	1200	1.08	2314	239.34	127.23
Tଲମୋଟ	**6238**	**30833**	**5585**	**2217**	**1.98**	**3237**	**899.29**	**376.81**

(ଉତ୍ସ: ଛଅଟି ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି ମଣ୍ଡଳ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନା)

ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ:

- ଉପଯୁକ୍ତ ଅଧିକାରୀମାନେ ଛଅଟି ମନୋନୀତ ମଣ୍ଡଳରେ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2017-18 ଏବଂ 2018-19 ପାଇଁ ରିଟର୍ଣ୍ଣର କୌଣସି ଯାଞ୍ଚ କରିନ ଥିଲେ ।

- ଛଅଟି ମଣ୍ଡଳରେ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2019-20 ଏବଂ 2020-21 ରେ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ରଖାଯାଇନଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ମନୋନୀତ ରିଟର୍ଣ୍ଣର ଯାଞ୍ଚ କେତେ ପରିମାଣରେ ଶେଷ ହୋଇଛି ତାହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ଥିଲା ।

- 2019-20 ଏବଂ 2020-21 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ 6,238 ଟିକସଦାତାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧୀତ 30,833 ଟି ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ 5,585 ମାମଲା (18.11 ପ୍ରତିଶତ)ରେ ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10 ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ।

- ଏହି 5,585 ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁଥିରେ ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10 ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, 2,217 ମାମଲାରେ କରଦାତାମାନେ ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଅସଙ୍ଗତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଏହା ସୂଚାଇ ଥିଲା ଯେ, ସଠିକ୍ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ଅସଙ୍ଗତିକୁ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 39.69 ପ୍ରତିଶତ ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10 ମାମଲାରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

- ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା, ତିନିଟି ମଣ୍ଡଳର[71] ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଠାରୁ ଆଦାୟ ହୋଇଥିବା ଅର୍ଥ 1.98 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ।

- 2019-20 ଏବଂ 2020-21 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ମଣ୍ଡଳଗୁଡିକ 899.29 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଜଡ଼ିତ ଥିବା 3,237 କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରୁ ମଣ୍ଡଳ ଗୁଡ଼ିକ 376.81 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅର୍ଥାତ୍ ଦାବି ପରିମାଣର 42 ପ୍ରତିଶତ ଆଦାୟ କରିଥିଲା ।

ସେହି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକର ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ ଦାଖଲ ନକରିବା ହେତୁ, ଯେଉଁଠାରେ ଟିକସଦାତା ମାନେ ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10 ର ଉତ୍ତର ଦେଇନଥିଲେ ଏବଂ ଯେଉଁ ଟିକସଦାତାମାନେ ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଅସଙ୍ଗତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଆବଶ୍ୟକ ଟିକସ ଦେଇନଥିଲେ, ଅଡିଟ୍ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ଥିଲା କି ସେଠାରେ କୌଣସି ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ଘଟିଥିଲା ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ, ଦୁଇ ମଣ୍ଡଳ ଅଧିକାରୀ (ଭୁବନେଶ୍ୱର-II ଏବଂ ରାଉରକେଲା-II) କହିଥିଲେ ଯେ, ଏସ୍‌ଓପି ପ୍ରାପ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ 10 ମଇ 2022 ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରାଥମିକ ବିପଦ ବିଶ୍ଲେଷଣ ଆଧାରରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ।

---

[71] ବଡ଼ବିଲ, କଟକ-II ଏବଂ କୋରାପୁଟ

ବଡ଼ବିଲ ମଣ୍ଡଳର ମଣ୍ଡଳ ମୁଖ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ, ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚ ଅନିୟତ ଭିତ୍ତିରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ତିନୋଟି ମଣ୍ଡଳ (କଟକ-II, ଭୁବନେଶ୍ୱର-III ଏବଂ କୋରାପୁଟ) ବିଶେଷ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରଦାନ କରିନ ଥିଲେ ।

ଏହି ବିଷୟ ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା (ଜାନୁଆରୀ 2023) । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଛି (ଅଗଷ୍ଟ 2023) ।

ସୁପାରିଶ:

1. **ବିଭାଗ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-3ଏ, ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-13 ଜାରି କରିବା ଏବଂ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିନଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମାମଲାରେ ବକେୟା ଦେୟର ଆଦାୟ ଏବଂ 2017-18 ବର୍ଷ ପରଠାରୁ ମଣ୍ଡଳ ଗୁଡ଼ିକର ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିପାରିବେ ।**

3.3.6.3 ଆଭ୍ୟନ୍ତରଣ ଲେଖାପରୀକ୍ଷା

ଓଜିଏସ୍‌ଟି 2017 ର ଧାରା 65 ଅନୁଯାୟୀ କମିଶନର କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ କୌଣସି ଅଧିକାରୀ, ସାଧାରଣ କିମ୍ବା ଏକ ନର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଏପରି ଅବଧି ପାଇଁ ବିହିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ବ୍ୟବଧାନରେ ସମୀକ୍ଷା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିପାରିବେ । ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ, 2017 ର ଧାରା 2(13) ସମୀକ୍ଷାର ସଜ୍ଞା ହେଉଛି, ଘୋଷିତ କାରବାରର ସଠିକତା ଯାଞ୍ଚ, ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଟିକସ, ଫେରସ୍ତ ଦାବି ଏବଂ ଇନ୍ ପୁଟ୍ ଟ୍ୟାକ୍ସ କ୍ରେଡିଟ୍ ପ୍ରାପ୍ତ ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଏହି ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା ଏହା ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିୟମ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ରେକର୍ଡ, ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦଲିଲର ଯାଞ୍ଚ ରୂପରେ ପରିଭାଷିତ କରିଛି ।

ଅଡିଟ୍, ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଅଡିଟ୍ ବିଷୟରେ ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି କମିଶନରଙ୍କ ଠାରୁ ସୂଚନା ମାଗିଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2022) । ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି କମିଶନରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା (ଜୁନ୍ 2023) ଅନୁଯାୟୀ ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 65 ଅନୁଯାୟୀ, ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2022 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 423 କରଦାତାଙ୍କ ଅଡିଟ୍ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ଛଅଟି ମନୋନୀତ ମଣ୍ଡଳ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ 2017-18 ରୁ 2020-21 ମଧ୍ୟରେ ଟିକସ ଅଡିଟ୍ ପାଇଁ 139 ଟି ମାମଲା ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 139 ଟି ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ 136 ଟି ମାମଲାରେ ଟିକସ ଅଡିଟ୍ ଅକ୍ଟୋବର 2022 ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହୋଇଥିଲା ।

3.3.6.4 ପଞ୍ଜୀକରଣର ବାତିଲ୍

ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ, 2017 ର ଧାରା 29 ସହିତ ପଠିତ ଓଜିଏସ୍‌ଟି ନିୟମର ନିୟମ 20 ଅନୁଯାୟୀ କେତେକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଞ୍ଜୀକରଣ ବାତିଲ୍ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥାଏ , ଯେପରି ବ୍ୟବସାୟ ବନ୍ଦ, ପଞ୍ଜୀକରଣ ପାଇଁ ସୀମା ତଳକୁ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭର ଖସିବା, ବ୍ୟବସାୟ ସ୍ଥାନାନ୍ତର/ ମିଶ୍ରଣ/ ମିଶ୍ରଣ କରିବା, ପାନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ ନକରିବା ଏବଂ ମାଲିକଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ । ପଞ୍ଜୀକରଣ ବାତିଲ୍ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରୁଥିବା ଟିକସଦାତାଙ୍କ ବାତିଲ ଘଟଣାର ଘଟଣା ଘଟିବାର 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଜିଏସ୍‌ଟି ସାମାନ୍ୟ ପୋର୍ଟାଲରେ ଆର୍‌ଇଜି-16 ରେ ଆବେଦନ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 29(2) ଟିକସଦାତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିନିୟମ କିମ୍ବା ନିୟମର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କାରଣରୁ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ପଞ୍ଜୀକରଣକୁ ଟିକସ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ନିଜେ ବାତିଲ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥାଏ, ଯଥା- କ୍ରମାଗତ ତିନି ଟିକସ ଅବଧି ପାଇଁ କମ୍ପୋଜିଟ୍ କରଦାତା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ନକରନ୍ତି, ସାଧାରଣ କରଦାତା କ୍ରମାଗତ ଛଅ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ନକରିନ୍ତି, ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ପଞ୍ଜୀକରଣ ତାରିଖ ଠାରୁ ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ଜାଲିଆତି, ଇଚ୍ଛାକୃତ ଭାବେ, ଭୁଲ ତଥ୍ୟ କିମ୍ବା କୌଣସି ତଥ୍ୟର ଗୋପନ ରଖି ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ।

ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 45 ଦରକାର କରେ ଯେ (କ) ଆଇଏସ୍‌ଡି କିମ୍ବା ଅଣବାସିନ୍ଦା ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି (ଖ) କମ୍ପୋଜିସନ କରଦାତା (ଧାରା 10) କିମ୍ବା (ଗ) ଧାରା 51 ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସ ଦେଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଉତ୍ସରୁ ସଂଗ୍ରହ କରେ (ଟିସିଏସ୍) କିମ୍ବା ଧାରା 52 ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସ ଦେଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି- ଉତ୍ସରୁ କଟାଯାଇଥିବା କର (ଟିଜିଏସ୍)ଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି ଯାହାର ପଞ୍ଜକରଣ ବାତିଲ କରାଯାଇଛି, ବାତିଲର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ତାରିଖ କିମ୍ବା ବାତିଲ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ତିନି ମାସ ମଧରେ, ଯାହା ପରେ ହୋଇଥିବ, ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-10 ରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବେ । ଅନ୍ତିମ ରିଟର୍ଣ୍ଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଯେ କରଦାତା ବକେୟା ଟିକସ ଦାଖଲ କରିବେ । ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-10 ଦାଖଲ ନକରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଟିକସ ଅଧିକାରୀ ସମାନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଳନ କରିବେ ଯାହା କୌଣସି ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ନକରିବା ପାଇଁ ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଥାଏ ।

ମନୋନୀତ ଛଅଟି ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସଟି ମଣ୍ଡଳରେ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର (ଆର୍‌ସି) ର ବର୍ଷ ଅନୁଯାୟୀ ବାତିଲ **ସାରଣୀ 3.3.4** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:

ସାରଣୀ 3.3.4: ମନୋନୀତ ଛଅଟି ମଣ୍ଡଳର ବର୍ଷ ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜୀକରଣ ବାତିଲ

ବର୍ଷ	ଆର୍‌ସି ରଦ୍ଦ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ଉପଯୁକ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୁଓମଟୋ ବାତିଲ୍	ଆର୍‌ଇଜି-20 ଆଦେଶ ପାସ୍ (ପ୍ରକ୍ରିୟା ବାତିଲ କରିବା)	ଆର୍‌ଇଜି -19 ରେ ବାତିଲ ଆଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା
2017-18	126	0	5	11
2018-19	1,113	2,288	72	2,320
2019-20	1,294	5,736	119	5,606
2020-21	709	3,687	297	3,410
ମୋଟ	**3,242**	**11,711**	**493**	**11,347**

(ଉତ୍ସ: ମନୋନୀତ ଛଅଟି ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି ମଣ୍ଡଳ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା)

ଅଧିନିୟମର ଧାରା 45 ଅନୁଯାୟୀ ବାତିଲର ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 10-ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ, ବାତିଲ୍ ତାରିଖ କିମ୍ବା ବାତିଲ ହେବା ଆଦେଶ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ, ଯେଉଁ ତାରିଖ ପରେ ଥିବ, ତିନି ମାସ ମଧରେ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ପଡିବ । ଟିକସଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜିଏସଟିଆର-10 ପ୍ରଦାନ କରିବା ଶେଷ ତାରିଖ, ଯାହାର ପଞ୍ଜୀକରଣ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2018 କିମ୍ବା ତାପୂର୍ବରୁ ବାତିଲ ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞପ୍ତି ନିମ୍ନର 58/2018 କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କର, 26 ଅକ୍ଟୋବର 2018 ମାଧମରେ 31 ଡିସେମ୍ବର 2018 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା ।

ଓଜିଏସଟି 2017 ନିୟମର ନିୟମ 68 ଅନୁଯାୟୀ ଯେପରି 24 ଡିସେମ୍ବର 2019ର ସର୍କୁଲାର ନଂ 129/48/2019-ଜିଏସଟିରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁଯାୟୀ, ଯେଉଁଠାରେ ଜିଏସଟିଆର-10 ଦାଖଲ କରାଯାଇନଥିବ, ସେହି ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ଜିଏସଟିଆର-3ଏ ଜାରି କରିବାକୁ ପଡିବ । ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମର ଦାରା 62 ସହିତ ପଠିତ ଓଜିଏସ୍‌ଟି ନିୟମର ନିୟମ 100 ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି ଟିକସଦାତା ନୋଟିସ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର 15 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଚୁଡାନ୍ତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି ଧାରା 29ର ଉପଧାରା (5) ଅନୁଯାୟୀ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ଜାରି କରାଯିବ (ଯଥା ଷ୍ଟକ କିମ୍ବା ପୁଞ୍ଜି ଦ୍ରବ୍ୟରେ ରଖାଯାଇଥିବା ଅର୍ଦ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦ୍ରବ୍ୟରେ ଥିବା ନିବେଶ ଇନ୍‌ପୁଟ୍ ଏବଂ ଇନ୍‌ପୁଟ୍ ସହିତ ସମାନ ଡେବିଟ୍ କିମ୍ବା ଆଇଟିସି ଏହିପରି ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଆଉଟ୍‌ପୁଟ୍ ଟିକସ ଯାହା ଅଧିକ) । ଯଦି ଟିକସଦାତା ଏଏସଏମଟି-13 ଆଦେଶ ଜାରି ହେବାର 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଚୁଡାନ୍ତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାକଲ କରନ୍ତି, ତେବେ ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ପ୍ରତ୍ୟାହାର ହୋଇଥିବା ଧରାଯିବ । ଯେପରି ସୁଧ ଏବଂ ବିଳମ୍ବ ଶୁଳ୍କ ଦେବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଜାରି ରହିବ । ଯଦି ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-13 ଆଦେଶ ଜାରି ହେବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଯଦି ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ହୋଇନଥାଏ, ତେବେ ଉପଯୁକ୍ତ ଅଧିକାରୀ ଧାରା 78 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିପାରିବେ ଏବଂ ଧାରା 79 ଅନୁଯାୟୀ ଆଦାୟ କରିପାରିବେ ।

ଅଡିଟ୍‌ରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ବାତିଲ ହୋଇଥିବା 11,347 ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ, 3 ମଣ୍ଡଳରେ[72] 497 ଟିକସଦାତା ପଞ୍ଜୀକରଣ ବାତିଲ ତାରିଖ ଠାରୁ ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର-10 ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ 10850 ମାମଲାରେ ବାତିଲ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଜିଏସଟିଆର-10 ଦାଖଲ ହୋଇ ନଥିଲା । ଗୋଟିଏ ମଣ୍ଡଳ

[72] ବଡ଼ବିଲ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-III ଏବଂ ରାଉରକେଲା-II

ମୁଖ୍ୟ[73] ଜିଏସଟିଆର-10 ଦାଖଲ କରିନଥିବା 2,447 ଟିକସଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରିଁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ଅବଶିଷ୍ଟ 5 ଟି ମଣ୍ଡଳ ମୁଖ୍ୟ ଜିଏସଟିଆର-10 ଦାଖଲ କରିନଥିବା-8403 ବାତିଲ୍ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିନଥିଲେ ।

ଅଡିଟ୍, ଅବଶିଷ୍ଟ 8,304 ଟିକସଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିଅଯାଇଥିବା ଉପରେ ନିଶ୍ଚିତତା ପାଇପାରି ନଥିଲା । ଜିଏସଟିଆର-10 ଦାଖଲ ନକରିବା ଦ୍ୱାରା ଦେୟ ପରିଶୋଧ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ବାତିଲ ତାରିଖ ରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଷ୍ଟକ ଉପରେ ଆଇଟିସିର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ହେବ ନାହିଁ । ଏହା ଫଳରେ ବାତିଲ ତାରିଖରେ ଷ୍ଟକରେ ରଖାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ଉପରେ ଅଯୋଗ୍ୟ ଆଇଟିସିର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଲାଭ ମଧ ହୋଇପାରେ ।

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ, ସମସ୍ତ ଛଅଟି ମଣ୍ଡଳର ମୁଖ୍ୟମାନେ କହିଥିଲେ ଯେ ଖିଲାପକାରୀ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଉପରେ ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଜିଏସଟି ଏନ୍ ପାଇଁ ବ୍ୟାକ ଅଫିସ୍ ଦରଖାସ୍ତରେ ଦେଖାଯାଇପାରେ । ଯଦିଓ, ବ୍ୟାକ ଅଫିସ ଆପ୍ଲିକେସନ ରେ ଦେଖିବା କିମ୍ବା ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ଅଡିଟକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଏହି ବିଷୟ ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍ଟି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା (ଜାନୁଆରୀ 2023) । ସେମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2023) ।

ସୁପାରିଶ:

2. ମଣ୍ଡଳ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ସିଷ୍ଟମ ଆଧାରିତ କାର୍ଯ୍ୟ (ବାତିଲ ଭଳି ଆଦି) ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ଅଡିଟକୁ ଜିଏସ୍ଟି ବ୍ୟାକ୍ଏଣ୍ଡ ପ୍ରୟୋଗ ଏବଂ ଡାଟାବେସକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବ ।

3.3.6.5 ଡିଜିଏଆର୍ଏମ୍ ରିପୋର୍ଟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ

କ. ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରରେ ସ୍ଥିତି

ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରରେ ଡିଜିଏଆର୍ଏମ୍ ରିପୋର୍ଟ ଉପରେ ନିଆଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରିକ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ପାଇଁ ଅଡିଟ୍ ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍ଟି କମିଶନରଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲା (ଜାନୁଆରୀ 2022) । ଯଦିଓ, କୌଣସି ଉତ୍ତର ମିଳିନଥିଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2023) ।

ଖ. ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଛଅଟି ମଣ୍ଡଳର ସ୍ଥିତି

ଛଅଟି ମଣ୍ଡଳ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ଡିଜିଏଆର୍ଏମ୍ ରିପୋର୍ଟରେ ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟରେ ଅଡିଟ୍ ସୂଚନା ମାଗିଥିଲା । ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ପାଞ୍ଚଟି ମଣ୍ଡଳ କଟକ-II, ଭୁବନେଶ୍ୱର-II, ଭୁବନେଶ୍ୱର-III, ବଡ଼ବିଲ ଏବଂ କୋରାପୁଟ କହିଥିଲେ ଯେ, 2017-18 ରୁ 2020-21 ମଧ୍ୟରେ ସେମାନେ କୌଣସି ଡିଜିଏଆର୍ଏମ୍ ରିପୋର୍ଟ ପାଇନାହାନ୍ତି । ଅବଶିଷ୍ଟ ମଣ୍ଡଳରେ ଅର୍ଥାତ୍ ରାଉରକେଲା-II ରେ 2020-21 ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ଡିଜିଏଆର୍ଏମ୍ ରିପୋର୍ଟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ମାମଲାରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ନଥିଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପୂର୍ବରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇସାରିଥିଲା ।

3.3.7 କର ଦେୟ ଉପରେ ଅନବଧାନତା

3.3.7.1 ଜିଏସ୍ଟି ରିଟର୍ଣ୍ଣର ବିଶ୍ଳେଷଣ-କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଡିଟ୍ (ସୀମିତ ଅଡିଟ୍)

ଅଡିଟ୍, ଜିଏସ୍ଟିଏନ୍ ଦ୍ୱାରା ଉପଲବ୍ଧ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2017-18 ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଜିଏସ୍ଟି ରିଟର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିଥିଲା । ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଜିଏସ୍ଟି ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ନିୟମ ଆଧାରିତ ବିଚ୍ୟୁତି ଏବଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ

[73] ଭୁବନେଶ୍ୱର-III

ଅସଙ୍ଗତିକୁ, 15 ପାରାମିଟରର ଏକ ସେଟରେ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକୁ ମୁଖ୍ୟ ଭାବରେ ଦୁଇଟି ଡୋମେନ-ଆଇଟିସି ଏବଂ ଟିକସ ଦେୟରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇପାରିଥାନ୍ତା ।

ଜିଏସ୍‌ଟି ରିଟର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବିଚ୍ୟୁତି, ଅସଙ୍ଗତି ଏବଂ ଅସଙ୍ଗତି ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ 7 ଜିଏସ୍‌ଟି ରିଟର୍ଣ୍ଣ[74] ଉପରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା:

- ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-1: ସମସ୍ତ ସାଧାରଣ ଏବଂ କାଜୁଆଲ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ସେବା ବା ଉଭୟର ବାହାରକୁ ଯୋଗାଣ ଉପରେ ଦାଖଲ ମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଓ ସେବାର ବାହାରକୁ ଯୋଗାଣର ବିବରଣୀ ସାମିଲ୍ ଥାଏ ।

- ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-3ବି: ଅଧିନିୟମର ଧାରା 39(1) ରେ ଯାହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟତୀତ, ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଟିକସ ଦେୟ ସହିତ ବାହାରକୁ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଦାବି କରାଯାଉଥିବା ଇନ୍‌ପୁଟ ଟ୍ୟାକ୍ସ କ୍ରେଡିଟ୍‌ର ମାସିକ ସାରାଂଶ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସମସ୍ତ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯିବ । ଏହା, ଏହି ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଯାହା ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ କ୍ରେଡିଟ୍ ଲେଜରରେ କ୍ରେଡିଟ୍ ଏବଂ ଡେବିଟ୍ ଏବଂ ଇଲୋକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ କ୍ୟାସ୍ ଲେଜରରେ ଡେବିଟ୍‌କୁ ପପୁଲେଟ୍ କରେ ।

- ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-6: ଇନ୍‌ପୁଟ୍ ସେବା ବିତରକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ, ସେମାନଙ୍କର ବଣ୍ଟିତ ଇନ୍‌ପୁଟ୍ ଟ୍ୟାକ୍ସ କ୍ରେଡିଟ୍ ଏବଂ କ୍ରୟର ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରେ ।

- ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-8: ଇ-କମର୍ସ ଅପରେଟରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରିବା ମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ, ଯାହା ଅକ୍ଟୋବର 2018ରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନରେ ଟିସିଏସ୍(ଉତ୍ସରେ ସଂଗୃହିତ ଟିକସ)ରେ କାଟିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

- ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9: ଇନ୍‌ପୁଟ୍ ସେବା ବିତରକ (ଆଇଏସ୍‌ଡି), ଉତ୍ସରେ ଟିକସ କାଟୁଥିବା/ ଉତ୍ସରେ ଟିକସ ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି, ସମୟ ସମୟରେ ଟିକସ ଦେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ଅଣବାସିନ୍ଦା ଟିକସଦାତା ବ୍ୟତୀତ ସମସ୍ତ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବେ । ଏହି ଦସ୍ତାବିଜ ସମଗ୍ର ବର୍ଷରେ ବିଭିନ୍ନ ଟିକସ (ସିଜିଏସ୍‌ଟି, ଏସ୍‌ଜିଏସ୍‌ଟି ଏବଂ ଆଇଜିଏସ୍‌ଟି) ଅଧିନରେ କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ଯୋଗାଣର ବିବରଣୀ ସହିତ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭର ଏବଂ ଅଡିଟ୍ ବିବରଣୀ ସାମିଲ୍ ହୋଇଥାଏ ।

- ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9ସି: 2017-18 ରେ 2 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ କାରବାର କରିଥିବା ସମସ୍ତ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ଫର୍ମ । ଏହା ମୂଳତଃ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9 ରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଅଡିଟର ବାର୍ଷିକ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସମନ୍ୱୟ ବିବରଣୀ ଅଟେ ।

- ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-2ଏ: ପ୍ରାପ୍ତକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଭିତର ଯୋଗାଣର ଏକ ସିଷ୍ଟମ ଉତ୍ପାଦିତ ବିବରଣୀ, ଏଥିରେ ସେମାନଙ୍କର ଫର୍ମ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-1 / 5 ରେ ଘୋଷିତ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କର ସମସ୍ତ ବିଟୁବି କାରବାରର ବିବରଣୀ, ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-6 ରୁ ଆଇଏସ୍‌ଡି ବିବରଣୀ, ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କର ଦ୍ୱାରା ଯଥାକ୍ରମେ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-7 ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-8 ର ବିବରଣୀ ଏବଂ ଭାରତୀୟ କଷ୍ଟମସ୍‌ର ଆଇସିଇଜିଏଟିଇ ପୋର୍ଟାଲରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରବେଶ ବିଲରେ ବିଦେଶରୁ ସାମଗ୍ରୀ ଆମଦାନୀ ଦର୍ଶାଯାଇଥାଏ ।

15 ଚିହ୍ନିତ ପାରାମିଟର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ ଦେଖାଯାଇଥିବା ବିଚ୍ୟୁତି/ ଅସଙ୍ଗତିର ପରିମାଣ ଯଥା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଡିଟ୍ ପାଇଁ ନମୁନାକୁ **ସାରଣୀ 3.3.5** ରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

[74] ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-1, ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-3B, ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-4 (କମ୍ପୋଜିସନ୍ ସ୍କିମ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଟିକସଦାତା), ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-6 (ଇନପୁଟ୍ ସେବା ବିତରକ), ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-7 (କର କାଟୁଥିବା କରଦାତା), ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-8 (ଇ-ବାଣିଜ୍ୟ ଅପରେଟର), ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9 (ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ)

ସାରଣୀ 3.3.5: ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଲେଷଣର ସାରାଂଶ

କ୍ର. ସଂ.	ପାରାମିଟର	ବ୍ୟବହୃତ ଆଲଗୋରିଦିମ୍	ବିଚ୍ୟୁତର ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)
1	ଆଇଟିସି ଲାଭରେ ବେମେଳ/ ଅସଙ୍ଗତି	ସମସ୍ତ ସଂଶୋଧନ ସହିତ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 2ଏ ଅନୁଯାୟୀ ଉପଲବ୍ଧ ଆଇଟିସିର ତୁଳନା ସାରଣୀ 4ଏ(5) ରେ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3ବି ରେ ଉପଲବ୍ଧ ଆଇଟିସି (ଘରୋଇ ଯୋଗାଣରେ ମିଳିଥିବା କରାଯାଇଛି, ସାରଣୀ 4 ବି (2) ରେ ଥିବା ଫେରସ୍ତର ବିଚାରକୁ ନେବା ସହିତ 2018-19 ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷର ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ର ସାରଣୀ 8 ସି ର ନିବେଶ କର ଜମାର ଉପଲବ୍ଧର ତୁଳନା କରିବା	25	138.93
2	ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ ବହନ ନକରି ଆଇଟିସିର ଅନିୟମିତତା ପାସ୍ (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-3 ବି ପୂରଣ ନକରି ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 1 ପୂରଣ)	ଟିକସଦାତା, ଯେଉଁମାନେ 3ବି ଦାଖଲ କରିନାହାଁନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 1 ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି କିମ୍ବା ଯେଉଁଠାରେ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 2ଏ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା, ଏହା ସୂଚାଉଥିଲା ଯେ, ପେଁଠ ନକରି ବ୍ୟବସାୟ ଜାରି ରଖିଥିଲେ ।	25	4.24
3	ରିଭର୍ସ ଚାର୍ଜ ମେକାନିଜିମ୍ (ଆର୍‌ସିଏମ୍) ଅଧିନରେ ଆଇଟିସିର ଅସଙ୍ଗତି	ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ସାରଣୀ 4ଜି ରେ ଆର୍‌ସିଏମ୍ ଦେୟର ତୁଳନା ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9 ସାରଣୀ 6ସି, 6ଡି ଏବଂ 6ଏଫ୍ (ଆଇଟିସି ଉପଲବ୍ଧ) ରେ ଉପଲବ୍ଧ ଆଇଟିସି ସହିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା, ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3ବି ସାରଣୀ 3.1(ଡି) ରେ ଆରସିଏମ୍ ଦେୟର ତୁଳନା ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3 ବି 4(ଏ)(2) ଏବଂ 4 ଏ(3)ସହିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁଠାରେ ଉଭୟ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା, ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3B ରେ ଥିବା ଅଧିକତମ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଉପରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ।	30	25.71
4	ଟିକସ ଦେୟ ବିନା ରିଭର୍ସ ଚାର୍ଜ ମେକାନିଜିମ୍ (ଆର୍‌ସିଏମ୍) ଅଧିନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଆଇଟିସିରେ ଅସଙ୍ଗତି	ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3ବି ସାରଣୀ 3.1(ଡି) ରେ ଆର୍‌ସିଏମ୍ ଦେୟର ତୁଳନା ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9 ସାରଣୀ 6ସି, 6ଡି ଏବଂ 6 ଏଫ୍‌ରେ ଉପଲବ୍ଧ ଆଇଟିସି ସହିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା, ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3 ବି ମଧ୍ୟରେ ଯାଞ୍ଚ ସୀମିତ ଥିଲା-ସାରଣୀ 4(ଏ)(2) ଏବଂ 4ଏ(3) ରେ ଲାଭ ଉଠାଇ ଥିବା ଆଇଟିସିର ତୁଳନାରେ ସାରଣୀ 3.1(ଡି) ରେ ଟିକସର ନିର୍ବାହନ କରାଯାଇଥିଲା ।	4	1.12
5	ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ 2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଆଇଟିସିର ଅସଙ୍ଗତି (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର-9ସିର 12ଏଫ୍)	ଜିଏସ୍‌ଟିଆର-9ସି ର ସାରଣୀ 12ଏଫ୍ ରେ ସକରାତ୍ମକ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଅସଙ୍ଗତି ପାଇଁ **ସାରଣୀ 13**ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ କାରଣଗୁଡ଼ିକର ପରୀକ୍ଷା ।	25	264.12
6	ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ 2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଆଇଟିସିର ଅସଙ୍ଗତି (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର-9 ସିର ସାରଣୀ 14 ଟି)	ଜିଏସ୍‌ଟିଆର-9 ସି ର ସାରଣୀ 14 ଟି ରେ ସକରାତ୍ମକ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଅସଙ୍ଗତି ପାଇଁ **ସାରଣୀ 15**ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ କାରଣଗୁଡ଼ିକର ପରୀକ୍ଷା ।	6	131.20
7	ଜମା ପ୍ରାପ୍ତକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପଲବ୍ଧ ଭୁଲ ଆଇଏସ୍‌ଡି କ୍ରେଡିଟ୍‌ର ଲାଭ ଉଠାଇବା	ପ୍ରାପ୍ତ ଆଇଏସ୍‌ଡି କ୍ରେଡିଟ୍ (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍- 3 ବିର ସାରଣୀ 4 ଏ(4) ଅନୁଯାୟୀ/ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9ର ସାରଣୀ 6 ବି ସାରଣୀ (5 ଏ+8 ଏ +9 ଏ ଅନୁଯାୟୀ)	25	16.82
8	ଆଇଏସ୍‌ଡି କ୍ରେଡିଟ୍‌ର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଓଲଟ	ପ୍ରାପ୍ତ କର୍ତ୍ତା ଦ୍ୱାରା ଆଇଏସ୍‌ଡି କ୍ରେଡିଟ୍ ଓଲଟା ଯାଇଥିଲା । (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9 ର ସାରଣୀ 7 ବି ଅନୁଯାୟୀ) ବିୟୋଗ	2	0.0017

କ୍ର. ସଂ.	ପାରାମିଟର	ବ୍ୟବହୃତ ଆଲଗୋରିଦିମ୍	ବିଚ୍ୟୁତର ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)
		ଇନ୍‌ପୁଟ୍ ସେବା ବିତରକ ଦ୍ୱାରା ଓଲଟା ଯାଇଥିବା କ୍ରେଡିଟ୍ (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-6 ର ସାରଣୀ (8 ଏ +9 ଏ ଅନୁଯାୟୀ)		
9	ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ 2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଟ୍ୟାକ୍ସେବଲ୍ ଟର୍ଣ୍ଣ ଓଭରର ଅସଙ୍ଗତି (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର-9 ସି ର ସାରଣୀ 7 ଜି)	ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9C ର ସାରଣୀ 7G ରେ ନକରାତ୍ମକ ଚିତ୍ର ଏବଂ ଅସଙ୍ଗତି ପାଇଁ ସାରଣୀ 8 ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ କାରଣଗୁଡ଼ିକର ପରୀକ୍ଷା ।	16	334.05
10	ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ 2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭରର ଅସଙ୍ଗତି (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର-9 ସିର 5ଆର୍)	ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ସିର ସାରଣୀ 5ଆର୍‌ରେ ନେଗେଟିଭ୍ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଅସଙ୍ଗତି ପାଇଁ ସାରଣୀ 6 ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ କାରଣଗୁଡ଼ିକର ପରୀକ୍ଷା ।	25	2717.38
11	ଅପରିଶୋଧିତ ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ	ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-1 (ସାରଣୀ 4 ରୁ 11) ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9 (ସାରଣୀ 4ଏନ୍, 10 ଏବଂ 11) ମଧ୍ୟରେ ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱର ଅଧିକତାର ତୁଳନା ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-3ବି ସାରଣୀ 3.1(ଏ) ଏବଂ 3.1 (ବି) ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିବରଣୀ ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9 ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-3ବି ଟିକସ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-1ଦାୟିତ୍ୱ ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇଥିଲା । ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-1 ଏବଂ 9 ରେ ଘୋଷିତ ସଂଶୋଧନ ଏବଂ ଅଗ୍ରୀମ ସମନ୍ୱୟୋଜନ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ।	25	98.12
12	2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସ ଦେୟ ଏବଂ ଟିକସ ପ୍ରଦାନ ମଧ୍ୟରେ ଅସଙ୍ଗତି (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର-9ସି ର 9ଆର୍)	ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ସି ର ସାରଣୀ 9ଆର୍ ରେ ନକରାତ୍ମକ ଚିତ୍ର ଏବଂ ଅସଙ୍ଗତି ପାଇଁ ସାରଣୀ 10 ରେ ପ୍ରଦତ୍ତ କାରଣଗୁଡ଼ିକର ପରୀକ୍ଷା ।	25	39.31
13	ଟିକସ ବିଳମ୍ବରେ ଦେୟ ଉପରେ ସୁଧର ସ୍ୱଳ୍ପ/ ଅଣ-ଦେୟ	ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-3ବି ରେ ଘୋଷିତ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3 ବି ସଜାଗତା ସୁଧର ବିଳମ୍ବ ଦାଖଲ ଉପରେ ଟିକସ ଦେୟର ନଗଦ ଅଂଶ ଉପରେ 18 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ହିସାବ କରାଯାଇଛି ।	25	34.41
14	କମ୍ପୋଜିସନ୍ ଲାଗୁ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସଦାତା ଇ-ବାଣିଜ୍ୟର ସୁବିଧା ଉଠାନ୍ତି	ଇ-ବାଣିଜ୍ୟ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 8, 1 ଅକ୍ଟୋବର 2018 ତାରିଖରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା, ଯେତେବେଳେ ଟିସିଏସ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା । ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 8 ରେ ଘୋଷିତ ଜିଏସ୍‌ଟି ଆଇଏନ୍, ଯାହା କମ୍ପୋଜିସନ୍ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 4 ମଧ୍ୟ ଦାଖଲ କରୁଛନ୍ତି ।	5	ଏନ୍‌ଏମ୍‌ଭି [75]
15	ଅଣ-ଦାଖଲକାରୀ (କ୍ରମାଗତ 6 ମାସ ପାଇଁ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ହୋଇନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ବାତିଲ୍ ହୋଇନାହିଁ)	ଗତ ଛଅ ମାସ ପାଇଁ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ନକରିବା	1	ଏନ୍‌ଏମ୍‌ଭି
	ମୋଟ		**264**	**3805.41**

ଟିକସଦାତାଙ୍କ ନଥିପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକ ଯାଞ୍ଚ ନକରି ସଂପୃକ୍ତ ମଣ୍ଡଳଗୁଡ଼ିକ (ଅପ୍ରେଲ 2022) କୁ ଅଡିଟ୍ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଅଡିଟ୍ ଯାଞ୍ଚଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ବିଚ୍ଛିନ୍ନତା/

[75] ଏଏନ୍‌ଭି: ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟ ବିହିନ

ଅସଙ୍ଗତି ଉପରେ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟ ଯାଞ୍ଚରେ ସୀମିତ ଥିଲା । ସମସ୍ତ ମାମଲାରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି ।

3.3.7.2 କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଲେଖାପରୀକ୍ଷା (ସୀମିତ ଲେଖାପରୀକ୍ଷା) ର ଫଳାଫଳ

ଅଡିଟ୍ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ବିଭାଗରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଉପରେ ଆଧାର କରି, 15 ଟି ପାରାମିଟରରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି କେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁପାଳନ ଅସଙ୍ଗତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଛି, **ସାରଣୀ 3.3.6** ରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.3.6: ଅଭାବର ସାରାଂଶ

(ପରିମାଣ ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ଅଡିଟ୍ ପରିମାପ	ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା		ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟିର ଉତ୍ତର					
			ଡାଟା ଏଣ୍ଟ୍ରି ଭୁଲ		ପ୍ରଶ୍ନ ପୂର୍ବରୁ ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ		ଅନ୍ୟାୟ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ	
	ସଂଖ୍ୟା	ରାଶି	ସଂଖ୍ୟା	ରାଶି	ସଂଖ୍ୟା	ରାଶି	ସଂଖ୍ୟା	ରାଶି
ଆଇଟିସି ଉପଲବ୍ଧରେ ଅସଙ୍ଗତି	25	138.93	0	0	0	0	0	0
ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ ନକରି ଆଇଟିସିର ଅନିୟମିତ ପାସିଂ (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3ବି ଦାଖଲ ନକରି ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-1 ଦାଖଲ)	25	4.24	0	0	0	0	0	0
ଆର୍‌ସିଏମ୍ ଅଧୀନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଆଇଟିସିର ଅସଙ୍ଗତି	30	25.71	1	0.32	2	1.75	0	0
ଆର୍‌ସିଏମ୍ ଅଧୀନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଆଇଟିସିର ଅସଙ୍ଗତି	4	1.12	1	0.29	0	0	0	0
ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ 2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଆଇଟିସିର ଅସଙ୍ଗତି (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର-9ସିର 12ଏଫ୍)	25	264.12	1	2.84	1	1.11	0	0
ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ 2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଆଇଟିସିର ଅସଙ୍ଗତି (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର-9ସି ର ସାରଣୀ 14ଟି)	6	131.20	0	0	0	0	0	0
ପ୍ରାପ୍ତକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ଭୁଲ ଆଇଏସ୍‌ଡି କ୍ରେଡିଟ୍‌ର ଲାଭ ଉଠାଯିବା	25	16.82	1	0.65	0	0	0	0
ଆଇଏସ୍‌ଡି କ୍ରେଡିଟ୍‌ର ସର୍ଟ ରିଭରସାଲ୍	2	0.0017	0	0	0	0	0	0
ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ 2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଟ୍ୟାକ୍ସେବଲ୍ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭରର ଅସଙ୍ଗତି (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର-9ସି ର ସାରଣୀ 7ଜି)	16	334.05	0	0	2	33.68	0	0
ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ 2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଟର୍ଣ୍ଣ ଓଭରର ଅସଙ୍ଗତି (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର-9ସି ର ସାରଣୀ 5ଆର୍)	25	2717.38	0	0	3	73.48	0	0
ଅପରିଶୋଧିତ ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ	25	98.12	0	0	7	20.06	0	0
2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଅନୁଯାୟୀ ଦେୟ ଟିକସ ଏବଂ ଟିକସ ପ୍ରଦାନରେ ଅସଙ୍ଗତି	25	39.31	0	0	5	3.74	0	0

ଅଡିଟ୍ ପରିମାପ	ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା		ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟିର ଉତ୍ତର					
			ଡାଟା ଏଣ୍ଟ୍ରି ଭୁଲ		ପ୍ରଶ୍ନ ପୂର୍ବରୁ ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ		ଅନ୍ୟାୟ ସ୍ପଷ୍ଟିକରଣ	
	ସଂଖ୍ୟା	ରାଶି	ସଂଖ୍ୟା	ରାଶି	ସଂଖ୍ୟା	ରାଶି	ସଂଖ୍ୟା	ରାଶି
(ଜିଏସ୍‌ଟିଆର-୨ସି ର ୨ଆର୍)								
ଟିକସର ବିଳମ୍ବ ଦେୟ ଉପରେ ସୁଧର ସ୍ୱଳ୍ପ ଦେୟ/ ଅଣ-ଦେୟ	25	34.41	0	0	3	19.35	0	0
କମ୍ପୋଜିସନ୍ ଲାଗୁ ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ଟିକସଦାତା ଇ-ବାଣିଜ୍ୟ ସୁବିଧାର ଲାଭ ଉଠାଇଛନ୍ତି	5	0	0	0	1	0	0	0
ଅଣ-ଦାଖଲକାରୀ (କ୍ରମାଗତ ଛଅ ମାସ ପାଇଁ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ହୋଇନାହିଁ- କିନ୍ତୁ ବାତିଲ୍ ହୋଇନାହିଁ)	1	0	0	0	1	0	0	0
ମୋଟ	**264**	**3805.41**	**4**	**4.10**	**25**	**153.17**	**0**	**0**

ଅନୁପାଳନର ବ୍ୟତିକ୍ରମ (ପରିମାଣ ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)															
ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ, ଯେଉଁଠାରେ ପଦକ୍ଷେପ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇନଥିଲା								ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟିର ଉତ୍ତର ଅଡିଟ୍ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା		ମୋଟ		ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟିର ଉତ୍ତର ଉପଯୁକ୍ତ କାଗଜପତ୍ର ଭିତ୍ତିକ ପ୍ରମାଣ ସହିତ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା		ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି କହିଲା ଯେ ସେମାନେ ଏକ୍ୟୁ ପରୀକ୍ଷା କରୁଛନ୍ତି	
ପୁନରୁଦ୍ଧାର		ଏସ୍‌ସିଏନ୍ ଜାରି[76]		ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10		ଟିକସଦାତାଙ୍କ ସହ ପତ୍ରାଚାର ଅଧୀନରେ									
ନାଁ	ରାଶି	ନାଁ	ରାଶି	ନାଁ	ରାଶି	ନାଁ	ରାଶି	ନାଁ	ରାଶି	ନାଁ	ରାଶି	ନାଁ	ରାଶି	ନାଁ	ରାଶି
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
0	0	5	23.69	10	55.67	0	0	0	0	15	79.36	2	10.77	8	48.80
1	0.03	9	0.48	11	0.59	2	3.10	0	0	23	4.20	2	0.03	0	0
0	0	8	2.79	15	14.01	1	0.40	0	0	24	17.20	3	6.44	0	0
0	0	1	0.48	2	0.35	0	0	0	0	3	0.83	0	0	0	0
0	0	3	5.94	8	15.97	1	100.51	0	0	12	122.42	2	61.21	9	76.54
0	0	0	0	0	0	1	16.01	0	0	1	16.01	0	0	5	115.19
0	0	2	0.55	7	8.62	2	0.28	0	0	11	9.45	1	0.10	12	6.62
0	0	0	0	1	0.00	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
0	0	4	66.70	6	119.18	0	0	0	0	10	185.88	2	86.05	2	28.44
0	0	1	247.25	14	1881.47	0	0	0	0	15	2128.72	3	165.38	4	349.80
0	0	8	40.21	5	15.03	0	0	0	0	13	55.24	0	0	5	22.82
0	0	4	2.96	9	10.52	0	0	0	0	13	13.48	2	1.82	5	20.27
0	0	1	0.59	19	13.64	0	0	0	0	20	14.23	1	0.13	1	0.70
0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0.03	46	391.64	109	2135.05	7	120.30	0	0	163	2647.02	18	331.93	54	669.18

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଲେଖାପରୀକ୍ଷାର ଫଳାଫଳର ସାରାଂଶ

ଅଡିଟ୍ 163 ମାମଲାରେ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବିଚ୍ୟୁତି ଦେଖିଲା, ଯେଉଁଥିରେ 2,647.02 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଟିକସ କମ୍ ଆଦାୟ/ ବିଚ୍ୟୁତି/ ଅସଙ୍ଗତି ସାମିଲ୍ ଥିଲା, ଯାହା ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନଟ ତଥ୍ୟରେ ବିଚ୍ୟୁତି/ ଅସଙ୍ଗତିର 264 ମାମଲାର 61.74 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ।

ବିପଦ ପାରାମିଟର ଗୁଡ଼ିକରେ ଆପେକ୍ଷିକ ଭାବରେ ଅଧିକ ବିଚ୍ୟୁତିଗୁଡ଼ିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେପରିକି ଓଲଟ ଟିକସଲାଗି ଆର୍‌ସିଏମ୍ ଅଧୀନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଆଇଟିସିରେ ଅସଙ୍ଗତି, ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ ନକରି ଆଇଟିସି ପାସ୍,

[76] 391.64 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧିତ 11 ପରିସର ଅନ୍ତର୍ଗତ 46 ମାମଲାରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା

ଟିକସ ଦେୟ ବିଳମ୍ବ ଉପରେ ସୁଧର ସ୍ୱଳ୍ପ ଦେୟ/ ଅଣଦେୟ, ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଓ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭରରେ ଅସଙ୍ଗତି ।

ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 264 ଟି ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ 25 ଟି ମାମଲାରେ, ଯାହା 9.47 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା, ବିଭାଗ ଅଡିଟ୍ ଯାଞ୍ଚ ପୂର୍ବରୁ ସକ୍ରିୟ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଥିଲେ ।

ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ ହୋଇଥିବା 264 ଟି ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ 54 ଟି ମାମଲାରେ, ଯାହା 20.45 ପ୍ରତିଶତ, ବିଭାଗ କହିଲା ଯେ ଏହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 669.18 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବିଚ୍ୟୁତି/ ଅସଙ୍ଗତିର ଯାଞ୍ଚ କରୁଛି । ପରୀକ୍ଷା ଅଧୀନରେ ଥିବା ଏହି 54 ଟି ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ 530.99 କୋଟି ଟଙ୍କା ସହିତ 30 ଟି ମାମଲା ଟ୍ୟାକ୍ସ ଅଡିଟ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 264 ଟି ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ ଅବଶିଷ୍ଟ 18 ଟି ମାମଲାରେ, ଯାହା 6.82 ପ୍ରତିଶତ, ଯଦିଓ ବିଭାଗ ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବିଚ୍ୟୁତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲା, ଏହାର ତର୍କ ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୱାରା ବହନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ଏହା ସମ୍ଭବ ନଥିଲା ।

ସାରଣୀ 3.3.7: କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଡିଟର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିସର ପାଇଁ ଶୀର୍ଷ ମାମଲା (ପୁନରୁଦ୍ଧାର ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ ବିଚ୍ୟୁତି, ଏଏସ୍ଏମ୍‌ଟି-10, ସୋକଜ୍ ନୋଟିସ୍ ଜାରି ଏବଂ କରଦାତାଙ୍କ ସହିତ ପତ୍ରାଚାର ଅଧୀନରେ)

କ୍ର. ସଂ.	ପରିସର	ଜିଏସ୍‌ଟିଆଇଏନ୍	କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ମଣ୍ଡଳ	ଅସଙ୍ଗତି ପରିମାଣ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ
1	ଆଇଟିସି ଉପଲବ୍ଧରେ ଅସଙ୍ଗତି	21**********1ZW	କଟକ -II	18.54	ଏଏସ୍ଏମ୍‌ଟି-10 ଜାରି
2	ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ ନକରି ଆଇଟିସି ଅନିୟମିତ ପାସିଂ (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-3ବି ଦାଖଲ ନକରି ଜିଏସ୍‌ଟିଆର-1 ଦାଖଲ)	21**********1ZR	ଭୁବନେଶ୍ୱର -IV	0.20	ଏଏ,ସ୍ଏମ୍‌ଟି-10 ଜାରି
3	ଆର୍‌ସିଏମ୍ ଅଧୀନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଆଇଟିସିରେ ଅସଙ୍ଗତି	21**********2Z8	ଭୁବନେଶ୍ୱର-I	5.26	ଏଏସ୍ଏମ୍‌ଟି-10 ଜାରି
4	ଟିକସ ପୈଠ ନକରି ରିଭର୍ସ ଚାର୍ଜ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ମେକାନିଜିମ୍ (ଆର୍‌ସିଏମ୍) ଅଧୀନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଆଇଟିସିରେ ଅସଙ୍ଗତି	21**********1ZY	ଭୁବନେଶ୍ୱର -IV	0.48	ଡିଆର୍‌ସି-01 ଜାରି
5	ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ 2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଆଇଟିସିର ଅସଙ୍ଗତି (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9ସି ର 12ଏଫ୍)	21**********1ZF	ଯାଜପୁର	57.85	କୌଣସି ବିଶେଷ ଅନୁପାଳନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥିଲା
6	ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ 2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଆଇଟିସିର ଅସଙ୍ଗତି (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ସିର 14ଟି)	21**********1Z3	ଭୁବନେଶ୍ୱର -III	59.22	ଟିକସ୍ ଅଡିଟ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଚାଲୁରହିଛି
7	ପ୍ରାପ୍ତକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ଭୁଲ ଆଇଏସ୍‌ଡି କ୍ରେଡିଟ୍‌ର ଲାଭ ଉଠାଇବା	21**********1ZG	ଭୁବନେଶ୍ୱର -I	6.68	ଏଏସ୍ଏମ୍‌ଟି-10 ଜାରି
8	ଆଇଏସ୍‌ଡି କ୍ରେଡିଟ୍‌ର ସର୍ଟ ରିଭରସାଲ୍	21**********1ZV	ଭୁବନେଶ୍ୱର-II	0.0017	ଏଏସ୍ଏମ୍‌ଟି-10 ଜାରି
9	ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ 2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଟ୍ୟାକ୍ସେବଲ୍ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭରର ଅସଙ୍ଗତି (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9ସି ର ସାରଣୀ 7ଜି)	21**********1Z8	ଜଗତସିଂହପୁର	66.67	ମାମଲାଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଅଛି

କ୍ର. ସଂ.	ପରିସର	ଜିଏସ୍‌ଟିଆଇଏନ୍	କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ମଣ୍ଡଳ	ଅସଙ୍ଗତି ପରିମାଣ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ
10	ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ 2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭରର ଅସଙ୍ଗତି (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ସିର ସାରଣୀ 5ଆର୍)	21**********2ZQ	ଭୁବନେଶ୍ୱର -I	1220.43	ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10 ଜାରି
11	ଅପରିଶୋଧିତ ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ	21**********1Z0	ଜଗତସିଂହପୁର	10.65	ଡିଆର୍‌ସି-01 ଜାରି
12	2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଟିକସ ଏବଂ ଟିକସ ଦେୟରେ ଅସଙ୍ଗତି (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ସି ର ସାରଣୀ 9ଆର୍)	21**********1Z4	ଅନୁଗୋଳ	9.99	ଟ୍ୟାକ୍ସ ଅଡିଟ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଅଛି
13	ଟିକସର ବିଳମ୍ବ ଦେୟ ଉପରେ ସୁଧର ସ୍ୱଳ୍ପ-ଦେୟ / ଅଣ-ଦେୟ	21**********1ZH	ଯାଜପୁର	2.05	ଡିଆର୍‌ସି-07 ଜାରି

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିସରରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ ମାମଲା ପାଇଁ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ମାମଲା:

(i) ପରିସର-ଆଇଟିସି ଲାଭରେ ଅସଙ୍ଗତି

ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 2ଏ ହେଉଛି ଏକ କ୍ରୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଗତିଶୀଳ ଟିକସ ରିଟର୍ଣ୍ଣ, ଯାହା ଜିଏସ୍‌ଟି ପୋର୍ଟାଲ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ସ୍ୱୟଂଚାଳିତ ଭାବରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ, ଯେତେବେଳେ କି ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-3ବି ହେଉଛି ଏକ ମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ, ଯେଉଁଥିରେ ଘୋଷିତ ଆଇଟିସି ଏବଂ ଟିକସ ଦେୟ ସହିତ ବାହ୍ୟ ଯୋଗାଣର ସାରାଂଶ ଟିକସଦାତା ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱ-ଘୋଷିତ ହୋଇଥାଏ।

ଆଇଟିସି ବ୍ୟବହାରର ସତ୍ୟତାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ପାଇଁ, ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2017-18 ପାଇଁ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-3ବି ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-2ଏ ରୁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତଥ୍ୟ ବାହାର କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ବିବରଣୀ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆଇଟିସି କ୍ରେଡିଟ୍ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ଆଇଟିସି କ୍ରେଡିଟ୍ ସହିତ ମେଳ ଖାଉଥିଲା। ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପଦ୍ଧତି ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-2ଏ ଅନୁଯାୟୀ ଉପଲବ୍ଧ ଆଇଟିସିକୁ ତାହାର ସମସ୍ତ ସଂଶୋଧନ ସହିତ ତୁଳନା କରିବା ଏବଂ ସାରଣୀ 4ଏ (5)[77] ରେ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-3ବି ରେ ଉପଲବ୍ଧ ଆଇଟିସିର ତୁଳନା କରିବାରଥିଲା, ରିଭରସାଲ୍ ସାରଣୀ 4ବି (2)[78] କୁ ବାଦ୍ ଦେଇ କିନ୍ତୁ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ର ସାରଣୀ 8ସି ରୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷ 2018-19 ରେ ଉପଲବ୍ଧ ଆଇଟିସିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା।

ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା ଯେ, କଟକ II ମଣ୍ଡଳ ଅଧୀନରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 2ଏ ଅନୁଯାୟୀ ଉପଲବ୍ଧ 15.45 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଇଟିସି ଥିଲା ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3ବି ର ସାରଣୀ 4ଏ (5) ରେ ଉପଲବ୍ଧ ଆଇଟିସି 33.99 କୋଟି ଟଙ୍କା (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9 ର ସାରଣୀ 8 ସି ରୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷର 2018-19 ରେ 0.17 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଇଟିସି ଲାଭ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି)। ଏହାଫଳରେ, ପ୍ରାପ୍ତ ଆଇଟିସିର ପରିମାଣ 18.54 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସଙ୍ଗତି ଥିଲା। ଏହି ଅନିୟମିତତା ସଂପୃକ୍ତ ମଣ୍ଡଳ ଏବଂ ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି କମିଶନରଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2022)। ଏହାର ଜବାବରେ ମଣ୍ଡଳ ମୁଖ୍ୟ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2022) ଯେ, ଅସଙ୍ଗତିର କାରଣ ଖୋଜିବା ପାଇଁ 20 ମଇ 2022ରେ ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10 ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା। ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଏହି ବିଷୟ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା (ଜାନୁଆରୀ 2023)। ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଗ୍ରଗତି ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2023)।

---

77 ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଯୋଗ୍ୟ ଆଇଟିସି

78 ଅନ୍ୟ ଆଇଟିସି ଓଲଟ

(ii) ପରିସର- ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ ନକରି ଆଇଟିସିର ଅନିୟମିତ ପାସ୍ (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-3ବି ଦାଖଲ ନକରି ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-1 ଦାଖଲ)

ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ, 2017 ର ଧାରା 61 ସହିତ ପଠିତ ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ, 2017 ର ନିୟମ 99 ଅନୁଯାୟୀ, ଉପଯୁକ୍ତ ଅଧିକାରୀ, ରିଟର୍ଣ୍ଣର ସଠିକତା ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଏବଂ ବିସଙ୍ଗତ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦେବା ପାଇଁ ପଞ୍ଜୀକୃତ ଟିକସଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବିବରଣୀ ଯାଞ୍ଚ କରିପାରିବେ ଏବଂ ଯଦି ଥାଏ, ତେବେ ଏପରି ଧ୍ୟାନ ରଖିବେ, ଯେପରି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇପାରେ ଏବଂ ତାହାର ସ୍ୱଷ୍ଟୀକରଣ ମାଗିପାରିବେ ।

ଡାଟା ସ୍ତରରେ, ଅଡିଟ୍ ସେହି ଟିକସଦାତାମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିଛି ଯେଉଁମାନେ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3ବି ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ କିନ୍ତୁ, ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 1 ଦାଖଲ କରିଥିଲେ କିମ୍ବା ଯାହାର ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 2ଏ ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି । ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3ବି ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଏକମାତ୍ର ସାଧନ ଯାହା ମାଧ୍ୟମରେ ଦାୟିତ୍ୱର ଭରପାଇ କରାଯାଏ ଏବଂ ଆଇଟିସିର ଲାଭ ଉଠାଯାଏ । ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 1ଏ ଏବଂ 2ଏ ର ଉପଲପବ୍ଧତା ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3ବି ଦାଖଲ ନକରିବା ସୂଚାଇଥାଏ ଯେ ଟିକସଦାତାମାନେ ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରିନଥିଲେ । ଏଥିରେ ଆଇଟିସି ର ଅନିୟମିତତା ପାସ୍ ମାମଲା ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରେ । ଏହି ସମସ୍ତ ମାମଲା, ତେଣୁ ଅଧିକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଆବଶ୍ୟକ କରେ ।

ଅଡିଟ୍ 21*******1ZR ର ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 1, 2ଏ ର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ କ୍ଷେତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଡାଟାସେଟ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କଲା ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ, ଟିକସଦାତା 2017-18 ରେ ଗୋଟିଏ ବି ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3ବି ଦାଖଲ କରିନାହାଁନ୍ତି । ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3ବି ଦାଖଲ ନକରିବା ଫଳରେ 2017-18 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 0.20 କୋଟି ଟଙ୍କା ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ ପରିଶୋଧ କରିବାରେ ଏଡାଇ ପାରିଥିଲେ ।

ଏହି ବିଷୟ ସଂପୃକ୍ତ ସର୍କଲ ଏବଂ ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି କମିଶନରଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2022) । ଏହାର ଜବାବରେ ସର୍କଲ ମୁଖ୍ୟ କହିଥିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2022) ଯେ, ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10 ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା (ଜୁଲାଇ 2022) । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଗ୍ରଗତିକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2023) ।

(iii) ପରିସର-ରିଭର୍ସ ଚାର୍ଜ ମେକାନିଜିମ୍ ଅଧୀନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଆଇଟିସିରେ ଅସଙ୍ଗତି

ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ, 2017 ଏବଂ ଆଇଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ, 2017 ର ଧାରା 5 ର ଉପ-ବିଭାଗ (3) କିମ୍ବା ଉପବିଭାଗ(4) ଅଧୀନରେ ରିଭର୍ସ ଚାର୍ଜ ମେକାନିଜିମ୍ ଧାରା 9(3) କିମ୍ବା ଧାରା 9(4) ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଗର ଦ୍ରବ୍ୟ କିମ୍ବା ସେବା କିମ୍ବା ଉଭୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଟିକସ ଦେବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଯୋଗାଣକାରୀ କିମ୍ବା ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କ ବଦଳରେ ଦ୍ରବ୍ୟ କିମ୍ବା ସେବା ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଥାଏ ।

ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9 ହେଉଛି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଥରେ, ପଞ୍ଜୀକୃତ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଉଥିବା ଦାଖଲ କରାଯାଉଥିବା ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଯାହା ଏସ୍‌ଇଜେଡ୍ ୟୁନିଟ୍ ଏବଂ ଏସ୍‌ଇଜେଡ୍ ବିକାଶକାରୀ ସହିତ ନିୟମିତ ଟିକସଦାତା ଥିଲେ । ଟିକସଦାତାମାନେ କ୍ରୟ, ବିକ୍ରୟ, ଇନ୍‌ପୁଟ୍ ଟ୍ୟାକ୍ସ କ୍ରେଡିଟ୍ କିମ୍ବା ଦାବି କରାଯାଉଥିବା ରିଫଣ୍ଡ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ।

2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ରିଭର୍ସ ଚାର୍ଜ ମେକାନିଜିମ୍(ଆର୍‌ସିଏମ୍) ଅଧୀନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଟ୍ୟାକ୍ସ ଉପରେ ମିଳିଥିବା ଆଇଟିସିର ସତ୍ୟତାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ପାଇଁ, ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3ବି ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଡାଟାସେଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଆର୍‌ସିଏମ୍ ରେ ଉପଲବ୍ଧ ଆଇଟିସି ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା କି ନାହିଁ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ତୁଳନା କରାଯାଇଥିଲା । ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପଦ୍ଧତି ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3ବି ସାରଣୀ 3.1(ଡି)[79] ରେ ଆର୍‌ସିଏମ୍ ଦେୟକୁ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ସାରଣୀ 6ସି[80], 6ଡି[81] ଏବଂ 6ଏଫ୍[82] ରେ ଉପଲବ୍ଧ ଆଇଟିସି ସହିତ ତୁଳନା କରିବାର

[79] ଆସୁଥିବା ଯୋଗାଣ (ରିଭର୍ସ ଚାର୍ଜ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ)

[80] ଅଣ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଠାରୁ ଆସୁଥିବା ଯୋଗାଣ ଯାହା ଉପରେ ଟିକସ ଦେୟ ରିଭର୍ସ ଚାର୍ଜ ଆଧାରରେ କରାଯିବା

[81] ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଠାରୁ ଆସୁଥିବା ଯୋଗାଣ ଯାହା ଉପରେ ଟିକସ ଦେୟ ରିଭର୍ସ ଚାର୍ଜ ଆଧାରରେ କରାଯିବା

[82] ସେବା ଗୁଡ଼ିକର ଆମଦାନୀ

ଥିଲା । ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା, ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3ବି ମଧ୍ୟରେ ଯାଞ୍ଚ ସୀମିତ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ ଆର୍3ବି ସାରଣୀ 3.1(ଡି) ରେ ଟ୍ୟାକ୍ସ ଡିସଚାର୍ଜ ଅଂଶର ତୁଳନା ଆର୍3ବି 4 ଏ (2)[83] ଏବଂ 4 ଏ (3)[84] ର ଆଇଟିସି ଲାଭ ଅଂଶ ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା ଯେ ଭୁବନେଶ୍ୱର-I ସର୍କଲ ଅଧୀନରେ ଟିକସଦାତା ମେସର୍ସ ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିକାଶ ନିଗମ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3ବି ରେ ସାରଣୀ 3.1(ଡି) ରେ ଉପଲବ୍ଧ ଆଇଟିସି ଶୂନ ଥିଲା ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3ବି ର ସାରଣୀ 4ଏ (2) ଏବଂ (3) ରେ ଆଇଟିସି 5.26 କୋଟି ଟଙ୍କା ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା , ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ପ୍ରାପ୍ତ ଆଇଟିସିର ଅସଙ୍ଗତି 5.26 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଅନିୟମିତତା ସଂପୃକ୍ତ ସର୍କଲ ଏବଂ ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି କମିଶନରଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2022) । ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ସର୍କଲ ମୁଖ୍ୟ ସୂଚନା ଦେଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2022) ଯେ, ଅସଙ୍ଗତିର କାରଣ ମାଗିବା ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10, ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ 10 ଜୁନ୍ 2022 ରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଟିକସଦାତା ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-11 ରେ ଅନୁପାଳନ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଅଧିନରେ ଅଛି ।

ମାମଲା ବିଭାଗକୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା (ଜାନୁଆରୀ 2023) । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଗ୍ରଗତିର ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2023) ।

(iv) ପରିସର-ଟିକସ ଦେୟ ବିନା ରିଭର୍ସ ଚାର୍ଜ ମେକାନିଜିମ୍ (ଆର୍‌ସିଏମ୍) ଅଧୀନରେ ଆଇଟିସି ଉପଲବ୍ଧରେ ଅସଙ୍ଗତି

2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଆର୍‌ସିଏମ୍ ଅଧୀନରେ ଆଇଟିସିର ଲାଭ ପରିମାଣର ସୀମା, ସମାନ ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ ନକରି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ଆର୍‌ସିଏମ୍ ଅଧୀନରେ ଟ୍ୟାକ୍ସର ସଙ୍କ ଦେୟ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3 ବି ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9 ସହିତ ତୁଳନା କରି, ଆର୍‌ସିଏମ୍ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ/ କାରବାର ଉପରେ ଟ୍ୟାକ୍ସ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଡିସଚାର୍ଜ ହୋଇଛି ନା ନାହିଁ ବିଶ୍ଲେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁ ମାମଲାରେ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ସାରଣୀ 4ଜି[85] ରେ ଥିବା ଆର୍‌ସିଏମ୍ ଦେୟକୁ ସାରଣୀ 6ସି, 6 ଡି ଏବଂ 6ଏଫ୍ ରେ ଉପଲବଧ ଆଇଟିସି ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା, ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3ବି ସାରଣୀ 3.1 ଡି[86] ରେ ଆରସିଏମ୍ ଦେୟକୁ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3 ବି 4 ଏ (2)[87] ଏବଂ 4 ଏ (3)[88] ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା ଯେ ଭୁବନେଶ୍ୱର IV ସର୍କଲ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଟିସଦାତା ମେସର୍ସ ଭାରତୀୟ ଜୀବନ ବୀମା ନିଗମ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ, ଓଡ଼ିଶା, ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ରେ ସାରଣୀ 4ଜି ରେ ଥିବା ଆରସିଏମ୍ ଦେୟ 107.37 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3ବି ମଧ ଆର୍‌ସିଏମ୍ ଦେୟ 107.37 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦର୍ଶାଉଥିଲା) ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ର ସାରଣୀ (6ସି+6ଡି+6ଏଫ୍) ରେ ଆଇଟିସି 107.85 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଏହାଫଳରେ, ଆର୍‌ସିଏମ୍ ରେ 0.48 କୋଟି ଟଙ୍କା ଟିକସ ଦେୟ ବିନା, ଆରସିଏମ୍‌ରେ ଉପଲବ୍ଧ ଆଇଟିସିରେ ମେଳ ଖାଇନଥିଲା । ଏହି ଅନିୟମିତତା ବିଷୟରେ ସଂପୃକ୍ତ ସର୍କଲ ଏବଂ ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି କମିଶନରଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2022) । ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ସର୍କଲ ମୁଖ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ଡିଆର୍‌ସି-01ଏ 0.90 କୋଟି ଟଙ୍କା (ଅଗଷ୍ଟ 2022) ପାଇଁ ଜାରି[89] କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ମାମଲା ବିଭାଗ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା (ଜାନୁଆରୀ 2023) । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଗ୍ରଗତି ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା (ଜୁନ୍ 2023) ।

---

83 ସେବା ଗୁଡ଼ିକର ଆମଦାନୀ

84 ଆସୁଥିବା ଯୋଗାଣ ଯାହା ଉପରେ ଟିକସ ଦେୟ ରିଭର୍ସ ଚାର୍ଜ ଆଧାରରେ କରାଯିବା

85 ଆସୁଥିବା ଯୋଗାଣ (ରିଭର୍ସ ଚାର୍ଜ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ)

86 ଆସୁଥିବା ଯୋଗାଣ (ରିଭର୍ସ ଚାର୍ଜ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ)

87 ସେବା ଗୁଡ଼ିକର ଆମଦାନୀ

88 ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ସେବାଗୁଡ଼ିକର ଆମଦାନୀ ବ୍ୟତୀତ ଆସୁଥିବା ଯୋଗାଣ ଉପରେ ରିଭର୍ସ ଚାର୍ଜ ଲଗାଯାଇପାରେ

89 4781274 ଟଙ୍କା ଟିକସ + 3711316 ଟଙ୍କା ସୁଧ + 478128 ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା, ସମୁଦାୟ = 8970718 ଟଙ୍କା

(v) ପରିସର-ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ 2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ (ଜିଏସଟିଆର 9 ସିର 1I72 ଏଫ୍) ମଧ୍ୟରେ ଆଇଟିସିର ଅସଙ୍ଗତି

ଜିଏସଟିଆର 9ସି ସାରଣୀ-12 ରେ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ (ଜିଏସଟିଆର 9) ଘୋଷିତ ଆଇଟିସି ସହିତ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ବାର୍ଷିକ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ କିମ୍ବା ଆକାଉଣ୍ଟ ବୁକ୍ ଅନୁଯାୟୀ ଆଇଟିସି ଉପଲବ୍ଧକୁ ରିକନ୍‌ସାଇଲ୍ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ସାରଣୀ ସ୍ତମ୍ଭ 12 ଏଫ ଅସମାଧାନିତ ଆଇଟିସି ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ।

2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଜିଏସଟିଆର 9ସି ଫର୍ମରେ ଓଜିଏସଟି ନିୟମର ନିୟମ 80 (3) ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ପ୍ରମାଣିତ ସମାଧାନ ବିବରଣୀର ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ଘୋଷିତ ଆଇଟିସି ସହିତ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀରେ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ଅସଙ୍ଗତି ସୀମାର ସମୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଡାଟା ସ୍ତରରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଯାଜପୁର ସର୍କଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସେମର୍ସ ଜିନ୍ଦଲ ଷ୍ଟେନଲେସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ମାମଲାରେ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଉପରେ ଆଧାର କରି ଯୋଗ୍ୟ ଆଇଟିସିରୁ ଜିଏସଟି ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଆଇଟିସିର ମେଳ ଖାଉ ନଥିବାରୁ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9ସି ର ସାରଣୀ 12 ଏଫ୍ ରେ ଘୋଷିତ 57.85 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମେଳ ଖାଉନଥିବା ଆଇଟିସି ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସଂପୃକ୍ତ ସର୍କଲ ଏବଂ ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟିର କମିଶନରଙ୍କୁ ଯୋଗଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2022) । ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତର ଦେଇ ନଥିଲା ।

ଏହି ମାମଲା ପୁଣି ଥରେ ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା (ଜାନୁଆରୀ 2023) । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଗ୍ରଗତିକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2023) ।

(vi) ପରସର-ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ 2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଆଇଟିସିର ଅସଙ୍ଗତି (ଜିଏସଟିଆର 9 ସି ର ସାରଣୀ 14 ଟି)

ଜିଏସ୍‌ଟିଆର 9 ସି ସାରଣୀ 14, ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ (ଜିଏସ୍ ଟିଆର 9) ରେ ଘୋଷିତ ଆଇଟିସିକୁ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ବାର୍ଷିକ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ କିମ୍ବା ଆକାଉଣ୍ଟ ବୁକ୍ ଅନୁଯାୟୀ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଆଇଟିସି ଲାଭ ସହିତ ପୁନଃ ସମନ୍ୱୟ କରେ । ଏହି ସାରଣୀର ସ୍ତମ୍ଭ 14ଟି ମେଳ ଖାଉ ନଥିବା ଆଇଟିସି ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ।

2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଜିଏସ୍ ଟିଆର 9ସି ଫର୍ମରେ ଓଜିଏସଟି ନିୟମର ନିୟମ 80 (3) ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ପ୍ରମାଣିତ ସମାଧାନ ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକର ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ଘୋଷିତ ଆଇଟିସିରେ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ଅସଙ୍ଗତି ସୀମାର ସମୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀରେ ରିପୋର୍ଟ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ତଥ୍ୟ ସ୍ତରରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଜିଏସ୍‌ଟିଆର 9ସି ର ସାରଣୀ 14ଟି ରେ ଘୋଷିତ 59.22 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମେଳ ଖାଉନଥିବା ଆଇଟିସି, ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଉପରେ ଆଧାରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଇଟିସି ଠାରୁ ଅଧିକ ଜିଏସଟି ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଆଇଟିସି ଥିଲା, ଭୁବନେଶ୍ୱର-III ସର୍କଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମେସର୍ସ ଧାମରା ବନ୍ଦର କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ମାମଲାରେ, ଏହା ଉପରେ ଧାନ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସଂପୃକ୍ତ ସର୍କଲ ଏବଂ ସିଟିଆଣ୍ଡଜିସଏସଟିର କମିଶନରଙ୍କୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2022) । ଏହାର ଜବାବରେ ସର୍କଲ ମୁଖ୍ୟ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2022) ଯେ, କରଦାତାଙ୍କର ଅଡିଟ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟାଧୀନ ଅଛି । ଏହି ମାମଲା ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା (ଜାନୁଆରୀ 2023) । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଗ୍ରଗତି ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2023) ।

(vii) ପରିସର-ପ୍ରାପ୍ତକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୁଲ ଆଇଏସ୍‌ଡି କ୍ରେଡିଟ୍ ପ୍ରାପ୍ତ

ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ଆଇଟିସି ଇନ୍‌ପୁଟ୍ ସେବା ବିତରକ (ଆଇଏସ୍‌ଡି) ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇଥିବା ଆଇଟିସି ଠାରୁ ଅଧିକ ଅଟେ କି ନାହିଁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ଘୋଷିତ ଆଇଟିସି ସେମାନଙ୍କ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 6 ରେ ଆଇଏସ୍‌ଡି ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ଆଇଟିସି ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଏ ।

ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9 ର ସାରଣୀ 6ଜି[90] କିମ୍ବା ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-3ବି ର ସାରଣୀ 4(ଏ)(4)[91] କୁ ରାଜ୍ୟ ଅଧୀନରେ ଥିବା କର ପ୍ରାପ୍ତକର୍ତ୍ତା ଟିକସଦାତାଙ୍କର ସମ୍ପୃକ୍ତ ଆଇଏସ୍‌ଡି ସାରଣୀ 5ଏ[92], ସାରଣୀ 8ଏ[93], ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-6 ର ସାରଣୀ 9ଏ[94] ସହିତ ତୁଳନା କରିବା ଏହି ପଦ୍ଧତି ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର- I ସର୍କଲ ଅଧୀନରେ ଜଣେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଅଡିଟରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ର ସାରଣୀ 6ଜି ରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଆଇଟିସି 6.68 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 6 ର ସାରଣୀ (5ଏ+8ଏ +9ଏ) ରେ ଆଇଏସ୍‌ଡି ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ଆଇଟିସି ଶୂନ ଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ଆଇଏସ୍‌ଡି ଦ୍ୱାରା 6.68 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଇଟିସି ହସ୍ତାନ୍ତରିତରେ ଅସଙ୍ଗତି ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଅନିୟମିତତା ସଂପୃକ୍ତ ସର୍କଲ ଏବଂ ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି କମିଶନରଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2022) । ଏହାର ଉତ୍ତରରେ, ସର୍କଲ ମୁଖ୍ୟ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ଅସଙ୍ଗତିର କାରଣ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10 ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା (10 ଜୁନ୍ 2022) ।

ଏହି ମାମଲା ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା (ଜାନୁଆରୀ 2023) । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଗ୍ରଗତିକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2023) ।

(viii) ପରିସର-ଆଇଏସ୍‌ଡି କ୍ରେଡିଟ୍‌ର ସର୍ଟ ରିଭରସାଲ୍

ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ, 2017 ର ଧାରା 61 ସହ ପଠିତ ଓଜିଏସ୍‌ଟି ନିୟମ 2017 ର ନିୟମ 99 ଅନୁଯାୟୀ, ସଠିକ୍ ଅଧିକାରୀ ପଞ୍ଜୀକୃତ କରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ବିଶେଷତାର ସଠିକତାକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିପାରିବେ ଏବଂ ଦେଖାଯାଇଥିବା ଅସଙ୍ଗତି ଯଦି ଥାଏ, ତା ଉପରେ ଏପରି ଭାବେ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବ, ଯେପରି ଢଙ୍ଗରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯିବ ଏବଂ ତାଙ୍କର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ମଗାଯାଏ ।

ଏହା ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ପାଇଁ କି ଆଇଏସ୍‌ଡି ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 6 ରେ କରାଯାଇଥିବା ଆଇଟିସି ରିଭର୍ସାଲ୍ ଗୁଡ଼ିକ କ୍ରେଡିଟ୍ ସଂପୃକ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଠିକ୍ ଭାବରେ ରିଭର୍ସ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କର ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-6 ରେ ଆଇଏସ୍‌ଡି ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଆଡଜଷ୍ଟମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାପ୍ତ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ଘୋଷିତ ହୋଇଥିବା ଆଇଟିସି ରିଭର୍ସାଲ୍ ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଏ ।

ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପଦ୍ଧତିଟି ସଂପୃକ୍ତ ଜିଏସ୍‌ଟିଆଇଏନ୍ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଆଇଏସ୍‌ଡି ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-6 ର ସାରଣୀ 8ଏ (କେବଳ ନେଗେଟିଭ୍ ସଂଖ୍ୟା)+ ସାରଣୀ 9ଏ (କେବଳ ନେଗେଟିଭ୍ ସଂଖ୍ୟା)ର ଯୋଗ ରାଶି ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ର ସାରଣୀ 7 ବି କୁ ତୁଳନା କରିନଥିଲା । ଯଦି ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9 ର ସାରଣୀ -7ବି ଖାଲି କିମ୍ବା ଶୁନ ଥାଏ, ତେବେ ସାରଣୀ 7 ଏଚ୍ କୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଏ ।

ଅଡିଟ୍ ଡାଟାବେସ୍ ଯାଞ୍ଚ କରି ଭୁବନେଶ୍ୱର- II ସର୍କଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଜିଏସ୍‌ଟିଆଇଏନ୍ 21*******1ZV ଥିବା ମେସର୍ସ ୟୁନାଇଟେଡ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଇନସୁରାନ୍‌ସ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରାପ୍ତକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9 ଏବଂ ଇନ୍‌ପୁଟ୍ ସେବା ବିତରକଙ୍କ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-6 ଅନୁଯାୟୀ ଆଇଏସ୍‌ଡି କ୍ରେଡିଟ୍ ରିଭର୍ସାଲ୍ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଡାଟାବେସ୍ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲା ଏବଂ ଦେଖିଲା ଭୁଲ୍ ଆଇଏସ୍‌ଡି ପ୍ରାପ୍ତକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 17,115 ଟଙ୍କା ରିଭର୍ସ ହୋଇନଥିଲା । ଏହି ବିଷୟ ସଂପୃକ୍ତ ସର୍କଲ ଏବଂ ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି କମିଶନରଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2022) । ଏହାର ଜବାବରେ ସର୍କଲ ମୁଖ୍ୟ କହିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2022) ଯେ, ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10 ଜାରି କରାଯାଇଛି (ଅଗଷ୍ଟ 2022) ଏବଂ ଟ୍ୟାକ୍ସ ଅଡିଟ୍‌କୁ ମଧ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଛି ।

---

[90] ଆଇଏସ୍‌ଡିଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଆଇଟିସି

[91] ଆଇଏସ୍‌ଡିଙ୍କ ଠାରୁ ଆସୁଥିବା ଯୋଗାଣ

[92] ଟିକସ ଅବଧି ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ଆଇଟିସି ରାଶିର ବିତରଣ

[93] ପୁନଃ ଦାବି ଏବଂ ବିତରିତ ଆଇଟିସିର ଅସଙ୍ଗତି

[94] ଭୁଲ୍ ପ୍ରାପ୍ତ କର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ବିତରିତ ଆଇଟିସିର ପୁନଃ ବିତରଣ

ଏହି ବିଷୟ ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା (ଜାନୁଆରୀ 2023) । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଗ୍ରଗତିକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା (ଜୁନ୍ 2023) ।

(ix) ପରିସର-ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ 2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭରର ଅସଙ୍ଗତି (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9ସି ର ସାରଣୀ 7ଜି)

ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9ସି ର ସାରଣୀ 7 ହେଉଛି ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭରର ସମନ୍ୱୟ ବିବରଣୀ । ଏହି ସାରଣୀର ସ୍ତମ୍ଭ 7ଜି ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ସଂଶୋଧନ ବର୍ଷର ପର ବର୍ଷ ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀରେ ଘୋଷିତ ହୋଇଥିବା ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍‌ରିକନସାଇଲଡ୍ ଟ୍ୟାକ୍ସ ଯୋଗ୍ୟ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭରକୁ କ୍ୟାପଚର୍ କରିଥାଏ ।

2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଫର୍ମ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9ସି ରେ ଓଜିଏସ୍‌ଟି ନିୟମର 80(3) ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ପ୍ରମାଣିତ ସମନ୍ୱୟ ବିବରଣୀ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ରିପୋର୍ଟ ହୋଇଥିବା ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭରରେ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ଅସଙ୍ଗତିର ସମୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ତଥ୍ୟ ସ୍ତରରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅନ୍‌ରିକନସାଇଲଡ୍ ରାଶି ଯେଉଁଠାରେ ଜିଏସ୍‌ଟି 9 ରେ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭରର ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଠାରୁ କମ୍, ଅଣ-ରିପୋର୍ଟିଂ, ଅଣ୍ଡର-ରିପୋର୍ଟିଂ, ସର୍ଟ-ରିପୋର୍ଟିଂ, ଛାଡ଼, ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ଯୋଗାଣର ରିପୋର୍ଟରେ ତ୍ରୁଟି ସୂଚାଇଥାଏ । ଏହା ଉଭୟ ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ଛାଡ଼ ଯୋଗ୍ୟ ଯୋଗାଣର ରିପୋର୍ଟ ନକରିବା କାରଣରୁ ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରେ ।

ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9ସି ର ସାରଣୀ 7ଜି ରେ ଅପରିଶୋଧିତ ଟ୍ୟାକ୍ସଯୋଗ୍ୟ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭର ଉପରେ ଅଡିଟ୍ କ୍ୱେରୀ, 66.67 କୋଟି ଟଙ୍କା, ଜଗତସିଂହପୁର ସର୍କଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମେସର୍ସ କଟକ ଜିଲ୍ଲା ସମବାୟ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦକ ୟୁନିଅନ୍ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ଟିକସଦାତାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ସଂପୃକ୍ତ ସର୍କଲକୁ ଏବଂ ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟିର କମିଶନରଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2022) । ଏହାର ଉତ୍ତରରେ, ସର୍କଲ ମୁଖ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ 13 ଡିସେମ୍ବର 2022 ରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ଆକାଉଣ୍ଟ ବହି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ସୂଚନା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ବିଷୟ ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା (ଜାନୁଆରୀ 2023) । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଗ୍ରଗତିକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2023) ।

(x) ପରିସର-2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭର ଅସଙ୍ଗତି (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9ସି ର 5ଆର୍)

ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ସି ର ସାରଣୀ 5 ହେଉଛି ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ବାର୍ଷିକ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀରେ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭର ସହିତ ବାର୍ଷିକ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭରରେ ଘୋଷିତ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭର (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9) ର ରିକନ୍‌ସିଲିଏସନ୍ । ଏହି ସାରଣୀର ସ୍ତମ୍ଭ 5ଆର୍ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9 ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ସଂଶୋଧନର ପର ବର୍ଷ ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀରେ ଘୋଷିତ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭର ସମନ୍ୱୟ ହୋଇନଥିବା ଟର୍ଣ୍ଣଓଭରକୁ କ୍ୟାପ୍‌ଚର୍ କରିଥାଏ ।

2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍- 9 ସି ଫର୍ମରେ ଓଜିଏସ୍‌ଟି ନିୟମର ନିୟମ 80(3) ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ସାର୍ଟିଫିକେଟ ସମନ୍ୱୟ ବିବରଣୀର ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀରେ ରେପୋର୍ଟ ହୋଇଥିବା ଟର୍ଣ୍ଣଓଭରରେ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ଅସଙ୍ଗତିର ସୀମା ସମୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ତଥ୍ୟ ସ୍ତରରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍‌ରିକନ୍‌ସାଇଲଡ୍ ରାଶି, ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ରେ ଘୋଷିତ ହୋଇଥିବା ଟର୍ଣ୍ଣଓଭର ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀଠାରୁ କମ୍, ଅଣ-ରିପୋର୍ଟିଂ, ଅଣ୍ଡର ରିପୋର୍ଟିଂ, ସର୍ଟ-ରିପୋର୍ଟିଂ, ଛାଡ଼ିଦେବା, ଯୋଗାଣ ବିବରଣୀରେ ତ୍ରୁଟି, ଟିକସ ଛାଡ଼ କିମ୍ବା ସ୍ୱଳ୍ପ ଦେୟକୁ ସୂଚାଇଥାଏ । ଏହା ଉଭୟ ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ଛାଡ଼ ପାଇଥିବା ଯୋଗାଣ ରିପୋର୍ଟ ନକରିବାର ଏକ ମାମଲା ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରେ ।

ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9ସି ର ସାରଣୀ 5 ଆର୍ ରେ ଅଣ ସମନ୍ୱିତ ଦେୟ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭର ଉପରେ ଅଡିଟ୍ କ୍ୱେରୀ, ଟିକସଦାତା, ମେସର୍ସ ପ୍ରସାର ଭାରତୀ ବ୍ରଡ୍ କାଷ୍ଟିଂ କର୍ପୋରେସନ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର-1 ସର୍କଲ ଅଧୀନରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସର୍କଲ ଏବଂ ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି କମିଶନରଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ

2022) । ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ବିଭାଗ କହିଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2022) ଯେ, 12 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2022 ରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ଏଏସ୍ଏମ୍‌ଟି 10 ଜାରି କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ବିଷୟ ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା (ଜାନୁଆରୀ 2023) । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଗ୍ରଗତିକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2023) ।

(xi) ପରିସର ଅପରିଶୋଧିତ ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ

ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 1 ଦ୍ରବ୍ୟ କିମ୍ବା ସେବାଗୁଡ଼ିକର ବାହ୍ୟ ଯୋଗାଣର ମାସିକ ବିବରଣୀକୁ ଚିତ୍ରଣ କରେ । ଏହି ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସ୍ତମ୍ଭରେ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9 ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ଟିକସ ଦେୟ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3ବି ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଅପରିଶୋଧିତ ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ପାଇଁ, 2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-1 ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9 ରୁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ତଥ୍ୟ ବାହାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଟ୍ୟାକ୍ସକୁ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9 ରେ ଘୋଷିତ ଟ୍ୟାକ୍ସ ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁଠାରେ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା, ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 1 ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର 3ବି ମଧ୍ୟରେ ଦିଆଯିବାକୁ ଥିବା ଟ୍ୟାକ୍ସର ତୁଳନାକୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା । ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 1 ଏବଂ 9 ରେ ଘୋଷିତ ସଂଶୋଧନ ଏବଂ ଅଗ୍ରୀମ ସଂଶୋଧନ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆଲଗୋରିଦମ୍ ପାଇଁ, ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 1 ର ସାରଣୀ 4 ରୁ 11 ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ର ସାରଣୀ, 4ଏନ୍, 10 ଏବଂ 11 କୁ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା । ଟ୍ୟାକ୍ସର ସ୍ୱଳ୍ପ ଦେୟ ଚିହ୍ନଟ କରିବାକୁ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 1 ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱର ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ର ସାରଣୀ 9 ଏବଂ 14 ରେ ଘୋଷିତ ଟ୍ୟାକ୍ସ ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇଥିଲା । ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3 ବି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସାରଣୀ 3.1(a)[95] ଏବଂ 3.1(b)[96] କୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଗଲା । ଅଡିଟ୍‌ରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଜଗତସିଂହପୁର ସର୍କଲ ଅଧୀନରେ ଟିକସଦାତା ମେସର୍ସ ବି.ବି.ଆସୋସିଏଟ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 1 ର ସାରଣୀ 4 ରୁ 11 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଟିକସ 11.25 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3 ବି ର ଏବଂ ସାରଣୀ 3.1(କ) ଏବଂ 3.1(ଖ) ରେ ଘୋଷିତ ଟିକସ 0.61 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଏହାଫଳରେ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 1 ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3ବି ମଧ୍ୟରେ 10.65 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଅସଙ୍ଗତି ଦେଖାଦେଇଥିଲା, ଯାହା ସଂପୃକ୍ତ ସର୍କଲ ଏବଂ ସିଟି ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟି କମିଶନରଙ୍କୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2022) ।

ପ୍ରତିକ୍ରିୟାରେ ମଣ୍ଡଳ ମୁଖ୍ୟ, ଜଗତସିଂହପୁର ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2022) ଯେ, ଟିକସଦାତାମାନଙ୍କୁ ଡିଆର୍‌ସି-01 ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷିରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଗ୍ରଗତି ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2023) ।

(xii) ପରିସର-2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଅନୁଯାୟୀ ଦେୟ ଟିକସ ଏବଂ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଟିକସରେ ଅସଙ୍ଗତି (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9ସି ର ସାରଣୀ 9 ଆର୍)

ବର୍ଷ 2017-18 ପାଇଁ ଫର୍ମ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ସି ରେ ଓଜିଏସ୍‌ଟି ନିୟମର ନିୟମ 80(3) ଅଧିନରେ ଆବଶ୍ୟକ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରମାଣିତ ସମାଧାନ ବିବରଣର ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଆକାଉଣ୍ଟ ବୁକ୍ ମଧ୍ୟରେ ଦେୟ ହୋଇଥିବା ଟିକସରେ ଚିହ୍ନଟ ଅସଙ୍ଗତିର ସୀମାର ସମୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଡାଟା ସ୍ତରରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା । ବାର୍ଷିକ ଫେରସ୍ତ ଏବଂ ଖାତା ପୁସ୍ତକ ଫର୍ମ 9ସି ର ସାରଣୀ 9 ଟର୍ଣ୍ଣଓଭର ହାର ଅନୁଯାୟୀ ପୃଥକ କରି ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ଅନୁଯାୟୀ ଡିସଚାର୍ଜ ହୋଇଥିବା ଟ୍ୟାକ୍ସ ସହିତ ତୁଳନା କରି ଦିଆଯାଇଥିବା ଟିକସର ସମନ୍ୱୟ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥାଏ । ଅନ୍‌ରିକନସାଇଲଡ୍ ରାଶି ସମ୍ଭବତଃ ଭୁଲ୍ ଦରରେ ଲାଗୁ ଟିକସ,

---

95 ଟିକସ ଯୋଗ୍ୟ ବାହାର ଯୋଗାଣ (ଶୂନ୍ୟ ରେଟେଡ୍, ନିଲ୍ ରେଟେଡ୍ ଏବଂ ଛାଡ଼ ମିଳିବା ବ୍ୟତୀତ)

96 ଟିକସ ଯୋଗ୍ୟ ବାହାର ଯୋଗାଣ (ଶୂନ୍ୟ ରେଟେଡ୍)

ଛାଡ଼ ଭାବରେ ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭରର ଭୁଲ୍ ଚିତ୍ରଣ ବା ଏହାର ବିପରୀତ ବା ସିଜିଏସ୍‌ଟି/ ଏସ୍‌ଜିଏସ୍‌ଟି/ ଆଇଜିଏସ୍‌ଟି ଭୁଲ୍ ଲାଗୁ କରିବା ସୂଚାଇଥାଏ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଏପରି ପରିସ୍ଥିତି ହୋଇପାରେ ଯେଉଁଠାରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷରେ ଅପ୍ରେଲରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2018 ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା 2017-18 କାରବାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଂଶୋଧନ (ଡେବିଟ୍ ନୋଟ୍/ କ୍ରେଡିଟ୍ ନୋଟରେ) ମାଧ୍ୟମରେ ଘୋଷିତ ଯୋଗାଣ/ ଟିକସ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଥାଏ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସୁଧ ଦେୟ - ଉଭୟ ସ୍ୱଳ୍ପ ଦେୟ ଏବଂ ଭୁଲ୍ ମୁଣ୍ଡ ତଳେ ଦେୟ-ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ମଧ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଅନୁଗୁଳ ସର୍କଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଗ୍ଲୋବାଲ୍ କୋଇଲା ଏବଂ ଖଣି ସହିତ କନ୍‌ସୋର୍ଟିୟମ୍‌ର ଟିକସଦାତା ମେସର୍ସ ସ୍ୱେକ୍ଷମ୍ କୋଇଲା ଏବଂ ପାୱାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9ସି ର ସାରଣୀ 9ଆର୍ ରେ ଘୋଷିତ ଟ୍ୟାକ୍ସର ଅଣସଂରକ୍ଷିତ ଦେୟ, 9.99 କୋଟି ଟଙ୍କା ହେବ ବୋଲି ସମ୍ପୃକ୍ତ ସର୍କଲ ଏବଂ ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି କମିଶନରଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2022) । ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ସର୍କଲ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି (ଜାନୁଆରୀ 2023) ଯେ ଟିକସଦାତା ଟିକସ ଅଡିଟ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅଛନ୍ତି । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଗ୍ରଗତିକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2023) ।

(xiii) ପରିସର-ଟିକସର ବିଳମ୍ବରେ ଦେୟର ସୁଧର ସ୍ୱଳ୍ପ/ ଅଣ-ଦେୟ

ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 50 ରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ଆଇନର ଧାରା କିମ୍ବା ସେଠାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିୟମାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସ ଦେବାକୁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ କିନ୍ତୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସରକାରଙ୍କୁ ଟିକସ କିମ୍ବା ଏହାର କୌଣସି ଅଂଶ ପୈଠ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବେ, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଟିକସ କିମ୍ବା ଏହାର କୌଣସି ଅଂଶ ଅନାଦେୟ ରହିଥାଏ, ଅଧିସୂଚିତ ହାରରେ ସୁଧ ଦିଆଯାଏ ।

2017-18 ମଧ୍ୟରେ ଟିକସ ବିଳମ୍ବରେ ପଠାଯାଇଥିବା କାରଣରୁ ସୁଧର ସ୍ୱଳ୍ପ ଦେୟର ସୀମାର ପରିମାଣ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3 ବି ରେ ଟ୍ୟାକ୍ସ ଦେୟ ବିବରଣୀ ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3 ବି ଦାଖଲ ତାରଖ ବ୍ୟବହାର କରି ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥାଏ । କେବଳ ନେଟ୍ ଟ୍ୟାକ୍ସ ଦାୟିତ୍ୱ (ନଗଦ ଉପାଦାନ) ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ସୁଧକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ବିବେଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲା ଯେ, ଯାଜପୁର ସର୍କଲ ଅଧୀନରେ ଜଣେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେଉଁଠାରେ ଜୁଲାଇ 2017 ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2017 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2018 ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3 ବି) 33.37 କୋଟି ଟଙ୍କା ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଥିଲା, ତାହା 14 ରୁ 187 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ସୁଧ 2.05 କୋଟି ଟଙ୍କା ସ୍ୱଳ୍ପ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ସଂପୃକ୍ତ ସର୍କଲ ଏବଂ ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି କମିଶନରଙ୍କୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2022) । ଏହାର ଜବାବରେ, ସର୍କଲ ମୁଖ୍ୟ କହିଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2022) ଯେ, ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ସୁଧ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଡିଆର୍‌ସି 07 ଜାରି କରାଯାଇଛି । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଗ୍ରଗତିକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2023) ।

ସୁପାରିଶ:

3. ଡାଟା ଏଣ୍ଟ୍ରି ତ୍ରୁଟିକୁ ରୋକିବା, ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଅନୁପାଳନର ସରଳୀକରଣ ଏବଂ ଉତ୍ତମ ଯାଞ୍ଚକୁ ସହଜ କରିବା ପାଇଁ ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି ଜିଏସ୍‌ଟି ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ବିଚାର କରିପାରିବେ ।

3.3.8 ଘଟଣାର କାରଣ ବିଶ୍ଳେଷଣ

264 ଟି ତଥ୍ୟ ବିଚ୍ଛିନ୍ନତା/ ଅସଙ୍ଗତିର ନମୁନାରୁ 264 ଟି ମାମଲା ଉପରେ ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସଟିର ପ୍ରତିକ୍ରିୟାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ତଥ୍ୟ ବିଭ୍ରାଟ/ ଅସଙ୍ଗତି ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା କାରଣଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି:

3.3.8.1 ଜିଏସ୍‌ଟି ନିୟମ ଏବଂ ନିୟମରୁ ବିଚ୍ୟୁତ

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀ 3 ରେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ 264 ଟି ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ ବିଭାଗ 163 ଟି ମାମଲାରେ 2,647.02 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା କିମ୍ବା ଯାଞ୍ଚ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା । ଏହି ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ରାଶିରେ 2,563.89 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରଭାବ ପରିମାଣ 83.13 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅସଙ୍ଗତି ସାମିଲ ଥିଲା ।

ଅପ୍ରେଲ 2023 ସୁଦ୍ଧା, ଏହି 163 ଟି ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ ବିଭାଗ ନିମ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିଥିଲା ।

- ଗୋଟିଏ ମାମଲାରେ 0.03 କୋଟି ଟଙ୍କା ରାଶି ଅସୁଲ ହୋଇଥିଲା ।
- 391.64 କୋଟି ଟଙ୍କାର 46 ଟି ମାମଲାରେ ଏସ୍‌ସିଏନ୍ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ରାଶରେ ହିଁ 26 ଟି ମାମଲା ସହିତ ଜଡ଼ିତ 349.81 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 20 ଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରଭାବ ରାଶି 41.83 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସଙ୍ଗତି ରହିଥିଲା ।
- 2,135.05 କୋଟି ଟଙ୍କା ସହିତ 109 ମାମଲାରେ ଫାର୍ମ ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି 10 ରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ଅସଙ୍ଗତି ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଇ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ରାଶିରେ 64 ଟି ମାମଲା ସହିତ ଜଡ଼ିତ 2,907.16 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 45 ଟି ମାମଲା ସହିତ ଜଡ଼ିତ 37.89 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରଭାବ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।
- 120.30 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଟିକସ ପ୍ରଭାବ ସହିତ ଜଡ଼ିତ 07 ଟି ମାମଲାରେ ସଂପୃକ୍ତ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ସହ ପତ୍ରାଚାର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ରାଶିରେ ତିନୋଟି ମାମଲା ସହିତ ଜଡ଼ିତ 116.92 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଚାରୋଟି ମାମଲା ସହିତ 3.38 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରଭାବ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତରେ ଅସଙ୍ଗତି ରହିଥିଲା ।

ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦଶଟି ମାମଲା ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଗଲା:

ସାରଣୀ 3.3.8: ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ସହିତ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦଶଟି ମାମଲା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି

କ୍ର. ସଂ.	ଜିଏସ୍‌ଟିଆଇଏନ୍	କମିଶନରେଟ୍	ପରିସର	ଅସଙ୍ଗତି (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ
1	21**********2ZQ	ଭୁବନେଶ୍ୱର-I ମଣ୍ଡଳ	ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ 2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ସି ର 5 ଆର୍) ମଧ୍ୟରେ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭରର ଅସଙ୍ଗତି	1220.43	ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10 ଜାରି
2	21**********1ZA	ଭୁବନେଶ୍ୱର - IV ମଣ୍ଡଳ		302.92	ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10 ଜାରି
3	21**********1Z7	ଭୁବନେଶ୍ୱର - IV ମଣ୍ଡଳ	ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ 2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଟର୍ଣ୍ଣ ଓଭରର ଅସଙ୍ଗତି	247.25	ଡିଆର୍‌ସି 01- ଜାରି
4	21**********1ZE	ଭୁବନେଶ୍ୱର -I ମଣ୍ଡଳ	ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ 2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ସି ର 5 ଆର୍) ମଧ୍ୟରେ ଟର୍ଣ୍ଣ ଓଭରର ଅସଙ୍ଗତି	36.36	ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10 ଜାରି
5	21**********1Z3	ଭୁବନେଶ୍ୱର -I ମଣ୍ଡଳ		27.91	ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10 ଜାରି
6	21**********1Z9	କଟକ -II ମଣ୍ଡଳ		25.81	ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10 ଜାରି
7	21**********1ZU	କଟକ -II ମଣ୍ଡଳ	ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ 2017-18 ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ଟର୍ଣ୍ଣ ଓଭରର ଅସଙ୍ଗତି (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9ସି ର ସାରଣୀ 7ଜି	24.41	ଡିଆର୍‌ସି 07- ଜାରି
8	21**********2ZS	କଟକ -II ମଣ୍ଡଳ	ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ 2017-18 ବର୍ଷ	24.12	ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-

କ୍ର. ସଂ.	ଜିଏସ୍‌ଟିଆଇଏନ୍	କମିଶନରେଟ୍	ପରିସର	ଅସଙ୍ଗତି (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ
			ପାଇଁ ଦାଖଲ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ସି ର 5 ଆର୍ ମଧ୍ୟରେ କାରବାରର ଅମେଳ		10 ଜାରି
9	21**********1ZK	କଟକ -I ପୂର୍ବ		23.70	ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10 ଜାରି
10	21**********1ZB	ବାଲେଶ୍ୱର ମଣ୍ଡଳ		23.56	ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10 ଜାରି

3.3.8.2 ଅଡିଟ୍ କ୍ୱେରୀ ଜାରି କରିବା ପୂର୍ବରୁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

ଉପରୋକ୍ତ **ସାରଣୀ 3.3.3** ରେ ସଂକ୍ଷେପରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ, ବିଭାଗ 25ଟି ମାମଲାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିସାରିଛି, ଯାହା ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ 264 ଟି ମାମଲାର 9.47 ପ୍ରତିଶତ ଅଟେ । ***ପରିଶିଷ୍ଟ 3.3.2*** ରେ ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ସୁପାରିଶ:

4. ସମୟ ସୀମା ସମାପ୍ତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ବିଭାଗ ଏହି ରିପୋର୍ଟରେ ଆଣିଥିବା ସମସ୍ତ ଅନୁପାଳନ ବିସଙ୍ଗତି ପାଇଁ ପ୍ରତିକାର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିପାରିବ ।

3.3.9 ବିସ୍ତୃତ ଅଡିଟ୍

ସ୍ୱମୂଲ୍ୟାୟନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଆଇନର ଅନୁପାଳନ ଦାୟିତ୍ୱ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ବିଭାଗର ଭୂମିକା ହେଉଛି ଏକ ଦକ୍ଷ ଟିକସ ପ୍ରଶାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ଏବଂ ଏହାର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବା । ଯାହାଦ୍ୱାରା ତଦାରଖ କରାଯାଇପାରିବ । ଏକ ପ୍ରଭାବୀ ଟିକସ ପ୍ରଶାସନ ପାଇଁ ଆଇନର ଅନୁପାଳନ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ସଂଗ୍ରହକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ବଳର ସୀମିତ ସ୍ତର ସହିତ ଏକ ଦକ୍ଷ ଶାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆବଶ୍ୟକ । ଏକ ଆଇଟି ପରିଚାଳିତ ଅନୁପାଳନ ମଡେଲ ପ୍ରଶାସନର ଏକ ନିର୍ବିବାଦୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିଥାଏ ଏବଂ ଅନୁପାଳନକୁ ଲାଗୁ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଲକ୍ଷିତ ଆଭିମୁଖ୍ୟକୁ ସୁଗମ କରିଥାଏ ।

ବାହ୍ୟ ଅଡିଟ୍ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଅଡିଟ୍ ତଥ୍ୟଭିତ୍ତିକ ବିପଦ ଆଧାରିତ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲା । ତେଣୁ, ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଜିଏସ୍‌ଟି ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ଅସଙ୍ଗତି/ ବିସଙ୍ଗତି ଚିହ୍ନଟ କରିବା ବ୍ୟତୀତ ଜିଏସ୍‌ଟି ରିଟର୍ଣ୍ଣର ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଅଡିଟ୍ ମଧ୍ୟ ଏହି ସମୀକ୍ଷାର ଏକ ଅଂଶବିଶେଷ ଭାବେ କରାଯାଇଥିଲା । ସମୀକ୍ଷାର ଏହି ଭାଗ ପାଇଁ 50 ଜଣ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଏକ ରିସ୍କ ଆଧାରିତ ନମୁନାକୁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁ ପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ହେଲା ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବିପଦ କ୍ଷେତ୍ର ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-୨ସି ଏବଂ ବ୍ୟାକ୍-ଏଣ୍ଡ ସିଷ୍ଟମରେ ଉପଲବ୍ଧ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରେକର୍ଡର ଅଂଶବିଶେଷ ସ୍ୱରୂପ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଜିଏସ୍‌ଟି ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀର ଏକ ଡେସ୍କ ସମୀକ୍ଷା କରିବା । ସିଏଜି କ୍ଷେତ୍ର ଅଡିଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଡେସ୍କ ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ଡେସ୍କ ସମୀକ୍ଷା ଫଳାଫଳ ଆଧାରରେ, ରାଜ୍ୟ ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଅନୁରୋଧପୂର୍ବକ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ସବିଶେଷ ରେକର୍ଡ ଯଥା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ, ଇନଭଏସ୍ ଆଦିକୁ ଭିତ୍ତି କରି ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ବିପଦର କାରଣ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଏବଂ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁପାଳନକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ପାଇଁ ବିସ୍ତୃତ ଅଡିଟ୍ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପୂର୍ବ ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ ଅଣାଯାଇଥିବା ପରି ବିସ୍ତୃତ ଅଡିଟ୍, ବିପଦ ଏବଂ ଲାଲ୍ ଫ୍ଲାଗ୍ ସଂକେତ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ଜିଏସ୍‌ଟି ରିଟର୍ଣ୍ଣର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମୂଳ ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକର ଏକ ଡେସ୍କ ସମୀକ୍ଷା ସାମିଲ ଥିଲା, ଯାହା ଟିକସଦାତଙ୍କ ଅନୁପାଳନ ନକରିବା ସୀମା ଏବଂ ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି ସଂରଚନା ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିବାର ଏକ ମାପଦଣ୍ଡ ଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁପାଳନର ଅଭାବ ସର୍ବୋପରି ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣର ସତ୍ୟତା, ଆଇଟିସିର ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଟିକସ ଦେୟ ନିର୍ବାହ ନକରିବା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ । ତେଣୁ, ଅଡିଟ୍ ଫଳାଫଳଗୁଡ଼ିକ (କ) ରିଟର୍ଣ୍ଣସ୍ (ଖ) ଆଇଟିସିର ଉପଯୋଗ ଏବଂ (ଗ) ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱର ଅଧୀନରେ ବର୍ଗୀକୃତ ହୋଇଛି ।

I. ପରିସର ସୀମା (ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକ ଉପସ୍ଥାପିତ ନକରିବା)

ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ଅନୁସରଣ ସତ୍ତ୍ୱେ, ସର୍କଲର ଟିକସଦାତାଙ୍କ ରେକର୍ଡ ଯେପରି ଅତଏବ ବାର୍ଷିକ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ (ବାଲାନ୍ସ ସିଟ୍, ଲାଭ କ୍ଷତି ବିବରଣୀ, ଜର୍ଣ୍ଣାଲ, ଲେଜର, ଅଡିଟର ରିପୋର୍ଟ, ଇନ୍‌ଭଏସ୍ ଆଦି) ଉପସ୍ଥାପିତ କରିନଥିଲେ ଯାହାକି **ସାରଣୀ 3.3.9** ରେ ସବିଶେଷ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣର ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ତତ୍ ସମ୍ପର୍କୀତ ବିଭ୍ରାଟ ନିରୀକ୍ଷିତ ମନ୍ତବ୍ୟ ଅଡିଟ୍ ପାଇଁ ସୀମିତ ପରିସର ରହିଥିଲା ଏବଂ ଏହି ବିଭ୍ରାଟ ଗୁଡ଼ିକର କିସମ ଗୁଡ଼ିକ ଆଇଟିସିରେ ଅସଙ୍ଗତି ଏବଂ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭରରେ ଅସଙ୍ଗତି ସ୍ୱରୂପ 89 ଟି ଘଟଣାରେ 110.24 କୋଟି ଟଙ୍କା ପରିସରଭୁକ୍ତ ଯାହା ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିସର ସୀମା ଗଠନ କଲା ।

ରିଟର୍ଣ୍ଣ

(କ) ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୁଧ ପ୍ରଦାନ ନକରିବା

ଅଡିଟ୍ 50 ମନୋନୀତ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-3 ବି ରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚ କରି ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ 18 ଟି ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି ସର୍କଲ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର 30 ଟିକସ ଦାତା ବିଳମ୍ବରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ କିମ୍ବା ବିଳମ୍ବରେ ଟିକସ ପୈଠ କରିଥିଲେ, ତେଣୁ ସେହି ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଉପରେ 0.61 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସୁଧ ବାକି ଥିଲା (***ପରିଶିଷ୍ଟ 3.3.3***) ।

ଅଡିଟ୍ କ୍ୱେରୀ ଜାରି କରିବା ପରେ, 12 ଜଣ ଟିକସଦାତାଙ୍କଠାରୁ 0.18 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ପାଇଁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସର୍କଲଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ।

13 ଟି ସର୍କଲରେ 19 ଜଣ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ସୁଧ ପରିମାଣ 0.43 କୋଟି ଟଙ୍କା, ଯାହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୈଠ ହୋଇନାହିଁ (***ପରିଶିଷ୍ଟ 3.3.4***) ।

ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ମାମଲା:

କଟକ-I ସିଟି ସର୍କଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଜଣେ ମୂଲ୍ୟାୟନକାରୀ, ଜିଏସ୍‌ଟିଆଇଏନ୍-21*********1Z2 ଅକ୍ଟୋବର 2017 ରୁ ଫେବୃଆରୀ 2018 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ବିଳମ୍ବରେ, ଯଥାକ୍ରମେ ଅକ୍ଟୋବର 2018 ରୁ ଜାନୁଆରୀ 2019 ମଧ୍ୟରେ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଏବଂ କ୍ୟାସ୍ ଲେଜରରେ ଡେବିଟ୍ କରି ଏହି ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ବକେୟା ଟିକସ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ତେବେ, 0.19 କୋଟି ଟଙ୍କା ପରିମାଣର ସୁଧ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଏହା ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା, ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି କହିଲେ ଯେ, ଅଡିଟ୍ କ୍ୱେରୀର ଅନୁପାଳନ କରି ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକର ବହି ଯାଞ୍ଚ ପରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ । ଏହି ସଂପର୍କରେ ଆଗକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅପେକ୍ଷାରେ ଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2023 ସୁଦ୍ଧା) ।

II. ଡାଟା ପ୍ରବେଶ ତ୍ରୁଟି

ପରୀକ୍ଷିତ 50 ଟିକସଦାତାଙ୍କ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରୁ ଅଡିଟ୍ ଦୁଇଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜିଏସ୍‌ଟି ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ କରିବା ସମୟରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ ପ୍ରବେଶ ତ୍ରୁଟି ପରିଲକ୍ଷିତ କରିଥିଲା ।

ତ୍ରୁଟିଗୁଡ଼ିକର ପରିଣାମସ୍ୱରୂପ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର-3 ବି ରେ ଉପଲବ୍ଧ ଆଇଟିସି ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-2 ଏ ରେ ଜମା ହୋଇଥିବା ଆଇଟିସି ମଧ୍ୟରେ ଅସଙ୍ଗତି ଏବଂ ଶୂନ-ରେଟେଡ୍ ଯୋଗାଣ କାରବାରରେ ଛାଡ଼ ପ୍ରାପ୍ତ ଯୋଗାଣ କାରବାର ରୂପରେ ଘୋଷଣା କରିବାରେ ଅସଙ୍ଗତି ହୋଇଥିଲା । ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ସଂକ୍ଷେପରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

(କ) ମୟୁରଭଞ୍ଜ ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି ସର୍କଲ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଅଧୀନରେ ଏକ ଜିଏସ୍‌ଟିଆଇଏନ୍-21*********1ZY ଧାରକଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ (ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-3 ବି ରେ ଉପଲବ୍ଧ ଆଇଟିସି ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍- 2 ଏ ରେ ଅର୍ଜିତ ଆଇଟିସି ମଧ୍ୟରେ 747.26 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅସଙ୍ଗତି ଥିଲା । ଏହା ଚିହ୍ନଟ ହେବା ପରେ ବିଭାଗ କହିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2022) ଯେ, ଟିକସଦାତା ଅଜାଣତରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2018 ପାଇଁ

ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-3 ବି ରେ ଉପଲବ୍ଧ ଆଇଟିସିକୁ କ୍ୟାରି ଫରୱାର୍ଡ କରିଥିଲା । ତଥାପି, ଆଇଟିସି ବ୍ୟବହାର ନକରି ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2018 ରେ ଏହାକୁ ରିଭର୍ସ କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଟି ସଠିକ୍ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ।

(ଖ) ରାଉରକେଲା-II ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି ସର୍କଲ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଅଧୀନରେ ଏକ ଜିଏସ୍‌ଟିଆଇଏନ୍-21**********1ZX ଧାରକଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-3 ବି ରେ ଛାଡ଼ ଯୋଗାଣ ଟର୍ଣ୍ଣଓଭର ଅଧିନରେ 13.74 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଟର୍ଣ୍ଣଓଭର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ, 157.35 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଆଇଟିସି ରିଭର୍ସ ହୋଇନଥିଲା । ଏହା ଉପରେ ସୂଚନା ପରେ ବିଭାଗ କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2022) ଯେ, ଟିକସଦାତା ଭୁଲ୍ ଭାବରେ ଶୂନ-ରେଟେଡ୍ ଯୋଗାଣ କାରବାରକୁ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-3 ବି ରେ ଯୋଗାଣ କାରବାରକୁ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9 ରେ ଏହାକୁ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ଟିକସଦାତାଙ୍କ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଆର୍ଥିକ ରେକର୍ଡ ସହିତ ଏହି ମାମଲା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉତ୍ତରଟି ସଠିକ୍ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଛି ।

III ଇନ୍‌ପୁଟ୍ ଟ୍ୟାକ୍ସ କ୍ରେଡିଟ୍‌ର ଉପଯୋଗ

ଇନ୍‌ପୁଟ୍ ଟ୍ୟାକ୍ସ କ୍ରେଡିଟ୍ (ଆଇଟିସି)ର ଅର୍ଥ କୌଣସି ଟିକସ ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ସେବାର କ୍ରୟ ଉପରେ ଦିଆଯାଉଥିବା ଜିଏସ୍‌ଟି, ଯାହାର ଉପଯୋଗ ବ୍ୟବସାୟ ସମୟରେ କିମ୍ବା ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବାରେ କରାଯାଏ । ଟ୍ୟାକ୍ସର କ୍ୟାସ୍‌କେଡିଂ ପ୍ରଭାବକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ, ଇନ୍‌ପୁଟ୍ ଯୋଗାଣ ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଟ୍ୟାକ୍ସର କ୍ରେଡିଟ୍‌ର ଉପଯୋଗ ବାହ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଉପର ଟିକସ ଦେୟ ପାଇଁ ସେଟ୍ ଅଫ୍ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ।

ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ, 2017 ର ଧାରା 16 ରେ ପ୍ରାବଧାନ ଅଛି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟକ୍ତି ଦ୍ରବ୍ୟ କିମ୍ବା ସେବା ଯୋଗାଣ ଉପରେ କିମ୍ବା ଉଭୟରେ ଯୋଗାଣରେ ଲାଗୁ ଇନପୁଟ୍ ଟ୍ୟାକ୍ସର କ୍ରେଡିଟ୍ ନେବାକୁ ଅଧିକାର ପାଇବେ, ଯାହାର ଉପଯୋଗ ତାହା ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କିମ୍ବା ବଢ଼ାଯାଇଥିବ, ସେହି ରାଶି ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ କ୍ରେଡିଟ୍ ଲେଜରରେ ଜମା କରାଯିବ । ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ, 2017 ର ଧାରା 17 ଆଇଟିସି ଲାଭରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ପ୍ରଦାନ କରେ ଯାହା ତାଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଓଡ଼ିଶା ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ସେବା କର (ଓଜିଏସ୍‌ଟି) ନିୟମ 2017 ର ନିୟମ 36 ରୁ ନିୟମ 45 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଇଟିସିର ଲାଭ ଉଠାଇବା ଏବଂ ରିଭର୍ସ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିଛି ।

(କ) ଆଇଟିସିର ନନ୍-ରିଭର୍ସାଲ୍/ ସର୍ଟ ରିଭର୍ସାଲ୍

ନିୟମର ଧାରା 42 ଏବଂ 43 ସହିତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 17(2) ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଯେଉଁଠାରେ ଦ୍ରବ୍ୟ କିମ୍ବା ସେବା କିମ୍ବା ଉଭୟ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଶୂନ୍ୟ ରେଟେଡ୍ ଯୋଗାଣ ସହିତ ଟିକସ ଯୋଗ୍ୟ ଯୋଗାଣକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଆଂଶିକ ଛାଡ଼ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ, ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ, ଇନ୍‌ପୁଟ୍ ଟ୍ୟାକ୍ସ କ୍ରେଡିଟ୍ ରାଶି ଶୂନ୍ୟ ରେଟେଡ୍ ଯୋଗାଣ ସହିତ ଉକ୍ତ ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ସୀମିତ ରହିବ ।

ଅଡିଟ୍ 50 ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-3ବି ର ଯାଞ୍ଚ କରି ନିୟମ 42 ଏବଂ 43 (*ପରିଶିଷ୍ଟ-3.3.5*) ର ଭୁଲ ପ୍ରୟୋଗ ହେତୁ 05 ଟି ମାମଲାରେ ଆଇଟିସି 2.78 କୋଟି ଟଙ୍କା ସ୍ୱଳ୍ପ ରିଭର୍ସାଲ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ।

ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ମାମଲା:

କଟକ I କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସର୍କଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଜିଏସ୍‌ଟିଆଇଏନ୍-21**********1ZP ର ଧାରକ, କାର୍ଯ୍ୟ ଚୁକ୍ତିନାମା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାର ବ୍ୟବସାୟରେ ଅଛି । 2017-18 ବର୍ଷରେ ଟିକସଦାତା 45.64 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୋଟ କାରବାର ବିଷୟରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ, ସେଥିମଧ୍ୟରୁ 40.21 କୋଟି ଟଙ୍କା କାରବାର ଟିକସ ଛାଡ଼ ଥିଲା ଯାହା ମୋଟ କାରବାରର 88 ପ୍ରତିଶତ ଅଟେ । ଯେହେତୁ ଟିକସଦାତା ସମୁଦାୟ ଆଇଟିସି 1.63 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ ଉଠାଇଥିଲେ, ଛାଡ଼ ହୋଇଥିବା କାରବାର ହେତୁ ଆଇଟି 1.43 କୋଟି ଟଙ୍କା (ମୋଟ ଆଇଟିସି ର 88 ପ୍ରତିଶତ) ଆଇଟିସି ରିଭର୍ସ ହେବାର ଥିଲା । ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲେ ଯେ, ଟିକସଦାତା ଛାଡ଼ ହୋଇଥିବା କାରବାର ହେତୁ ଆଇଟିସିକୁ ରିଭର୍ସ କରିନଥିଲେ । ଏହା ସୂଚିତ କରାଗଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2022) ପରେ ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି ଉତ୍ତର

ଦେଲେ ଯେ, ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଅନୁପାଳନ ଆବଶ୍ୟକ ଯାଞ୍ଚ ପରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଭାଗର ଉତ୍ତର, ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଛି (ଅଗଷ୍ଟ 2023) ।

IV. *ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱର ନିର୍ବାହନ*

ଜିଏସ୍‌ଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଟିକସଯୋଗ୍ୟ ମାମଲା ହେଉଛି ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ / କିମ୍ବା ସେବା ଯୋଗାଣ । ଓଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 9 ହେଉଛି, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ମାନବ/ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ମଦ ଯୋଗାଣ ବ୍ୟତୀତ ସମସ୍ତ ଆନ୍ତ ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଉପରେ ସାମଗ୍ରୀ କିମ୍ବା ସେବା ଯୋଗାଣ କିମ୍ବା ଉଭୟ ଉପରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ/ ରାଜ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ସେବା ଟ୍ୟାକ୍ସ ନାମକ ଟିକସ ସଂଗ୍ରହକୁ ଅଧିକୃତ କରିବା ପରି ଚାର୍ଜିଂ ଅନୁଭାଗ ଅଟେ । ଉପରୋକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 15 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଦର ଉପରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଧିନିୟମ, ଯଥା- ସିଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ଏସ୍‌ଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଅଛି ଯାହାକି 20 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ । ଆଇଜିଏସ୍‌ଟିର ଧାରା 5 ରେ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ସେବା ଆନ୍ତରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଉପରେ ଆଇଜିଏସ୍‌ଟି ଲାଗୁ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ ଅଧିକାର କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଅଧିକତମ 40 ପ୍ରତିଶତ ଦରରେ ଦେଇଥାଏ ।

ଜିଏସ୍‌ଟି (ରାଜ୍ୟକୁ କ୍ଷତିପୂରଣ) ଅଧିନିୟମ, 2017 ର ଧାରା 8 ଅନୁଯାୟୀ, ଏହିପରି ଦ୍ରବ୍ୟ କିମ୍ବା ସେବାଗୁଡ଼ିକର କିମ୍ବା ଉଭୟର ଅନ୍ତ ରାଜ୍ୟ ତଥା ଆନ୍ତ ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ସେବା ଉପରେ ଉପକର ଲାଗୁ ହୁଏ ଯାହା ଉକ୍ତ ଆଇନର କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ, ଯେପରି ତମାଖୁ ଉତ୍ପାଦ, ଏରେଟେଡ୍ ପାନୀୟ, ସିଗାରେଟ୍, ଯାନ ଇତ୍ୟାଦି । ସିଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 9(4) ଏବଂ ଆଇଜିଏସ୍‌ଟି ଆକ୍ଟର ଧାରା 5(3) ଏବଂ 5(4) କିଛି ଦ୍ରବ୍ୟ କିମ୍ବା ସେବା ଉପରେ ରିଭର୍ସ ଚାର୍ଜ ଲାଗୁ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କ ବଦଳରେ ପ୍ରାପ୍ତ କର୍ତ୍ତା ଟିକସ ଦେବାକୁ ଦାୟୀ ହୁଅନ୍ତି ।

(କ) *ଅଣ-ଜିଏସ୍‌ଟି/ ଶୂନ୍ୟ ରେଟେଡ୍ ଯୋଗାଣ କାରବାରରେ ଅନିୟମିତତା ପ୍ରକାଶ*

ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା 50 ଟି ମାମଲା ମଧ୍ୟରୁ ଅଡିଟ୍ ଜିଏସ୍‌ଟି ଯୋଗାଣ ଏବଂ 02 ଟି ମାମଲାରେ ଶୂନ ରେଟେଡ୍ ଯୋଗାଣ ଭାବରେ 10.78 କୋଟି ଟଙ୍କା କାରବାରର ପ୍ରକାଶରେ ଅନିୟମିତତା ଦେଖିଲେ । ଟିକସଦାତାମାନେ ଅଣ-ଜିଏସ୍‌ଟି ଯୋଗାଣ କାରବାରର ଜିନିଷ ଯୋଗାଇ ନଥିଲେ କିମ୍ବା 2017-18 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଶୂନ୍ୟ ରେଟେଡ୍ ଜିନିଷ ଯୋଗାଇ ନଥିଲେ, ଯାହା ଜିଏସ୍‌ଟିଏନ୍ ପୋର୍ଟାଲରୁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହିପରି ଅନିୟମିତତା ପ୍ରକାଶ ହେତୁ ଟିକସ ନିହିତ 1.40 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ପହଞ୍ଚିଛି ।

1. କଟକ I- କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସର୍କଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଜିଏସ୍‌ଟିଆଇଏନ୍-21**********1ZO ର ଧାରକ 2017-18 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 9.84 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଣ-ଜିଏସ୍‌ଟି କାରବାର ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ । ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଲେ, ଅଣ-ଜିଏସ୍‌ଟି ଘୋଷିତ ହୋଇଥିବା କାରବାର ଅନିୟମିତତା ଥିଲା, କାହିଁକି ନା ଟିକସଦାତା କାର୍ଯ୍ୟ ଚୁକ୍ତିନାମା ବ୍ୟବସାୟରେ ନିୟୋଜିତ ଥିବାରୁ ଏହି ମାମଲାରେ ଟିକସ ଦେବା ଗଣନା ପାଇଁ ଅଣ-ଜିଏସ୍‌ଟି ସାମଗ୍ରୀର ବାହ୍ୟ ଯୋଗାଣର ମୋଟ କାରବାରର ବାହାରେ କରିବା ନଥିଲା । ଏହିପରି ଅନିୟମିତତା ପ୍ରକାଶନରେ 1.23କୋଟି ଟଙ୍କାର ଟ୍ୟାକ୍ସ ନିହିତ ରହିଥିଲା, ଯାହା 5 ପ୍ରତିଶତ, 12 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ 18 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଆକଳନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2022), ସିଟି ଆଣ୍ଡ ଜିଏସ୍‌ଟି କହିଥିଲେ ଯେ, ଆବଶ୍ୟକ ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଅନୁପାଳନ କରାଯିବ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି ଉତ୍ତର, ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଛି (ଅଗଷ୍ଟ 2023) ।

2. ଯାଜପୁର ସର୍କଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଜିଏସ୍‌ଟିଆଇଏନ୍-21**********1ZP ର ଧାରକ 2017-18 ବର୍ଷରେ 0.94 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଶୂନ-ରେଟେଡ୍ ଯୋଗାଣ କାରବାର ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ । ଶୂନ-ରେଟେଡ୍ ଯୋଗାଣ କାରବାର ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ଘୋଷିତ ହୋଇଥିବା କାରବାରକୁ ଅଡିଟ୍ ଦେଖିଥିଲା । ଟିକସଦାତା କାର୍ଯ୍ୟ ଚୁକ୍ତିନାମା ବ୍ୟବସାୟରେ ନିୟୋଜିତ ଥିଲେ ଏବଂ ଶୂନ୍ୟ ରେଟେଡ୍

ଯୋଗାଣ ଭାବରେ ଘୋଷିତ କାରବାରକୁ ମୋଟ କାରବାରରୁ ବାଦ୍ ଦେଇଥିଲେ । ଏହିପରି ଅନିୟମିତତା ପ୍ରକାଶନରେ 0.17 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଟ୍ୟାକ୍ସ ନିହିତ ରହିଥିଲା, ଯାହା 18 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଆକଳନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2022), ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ଏହି ସମସ୍ୟା ପୂର୍ବରୁ ବିଭାଗୀୟ ଟିକସ ଅଡିଟ୍ ରିପୋର୍ଟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟିର ଉତ୍ତର, ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଛି (ଅଗଷ୍ଟ 2023) ।

(V) ଆଇଟିସିର ଉପଯୋଗ ଏବଂ ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଯେଉଁଠାରେ ଅଡିଟରେ ବିସ୍ତୃତ ରେକର୍ଡ ଉପସ୍ଥାପନ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ ମାଧ୍ୟମରେ କେବଳ ଅସଙ୍ଗତି ଖାଉଥିବା ବିବରଣୀ ଉପଲବ୍ଧ:

ସାରଣୀ 3.3.9: ଆଇଟିସି ଟିକସ ଦେୟ ଏବଂ କାରବାର ଅସଙ୍ଗତି

କ୍ର. ସଂ.	ପାରାମିଟର	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ମଣ୍ଡଳ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ଅସଙ୍ଗତିର ପରିମାଣ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ମନ୍ତବ୍ୟ
	ଇନପୁଟ୍ ଟିକସ କ୍ରେଡିଟର ଉପଯୋଗ				
1.	ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3ବି ରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଆଇଟିସିକୁ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 2ଏ ରେ ଉପଲବ୍ଧ ଆଇଟିସି ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଆଇଟିସିର ଅନୁପଯୁକ୍ତତାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇପାରିବ (ପରିଶିଷ୍ଟ-***3.3.6***)	37	18	33.37	ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନଟ ପରେ (ଅଗଷ୍ଟ 2022 ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 2022 ମଧ୍ୟରେ) ସିଟିଆଣ୍ଡଜିଏସ୍‌ଟି ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଯେ ଆଠଟି ମାମଲାରେ ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି 10 ଜାରି କରାଯାଇଅଛି, ଚାରିଟି ମାମଲାରେ ଡିଆରସି 01 ଜାରି କରାଯାଇଛି, ଗୋଟିଏ ମାମଲାରେ ଡିଆରସି-01ଏ ଜାରି କରାଯାଇଛି, ଗୋଟିଏ ମାମଲା ଏନ୍‌ସିଏଲ୍‌ଟି ଅଧୀନରେ ଥିଲା । ଅନ୍ୟ 23 ଟି ମାମଲାରେ ବିଭାଗ ମାମଲାର ଯାଞ୍ଚ କରି ଅବଗତ କରାଇବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2022 ରୁ ନଭେମ୍ବର 2022 ମଧ୍ୟରେ) । ଅଗ୍ରଗତି ଉତ୍ତରକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2023)
2.	ଟିକସଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍3 ବି ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଅଯୋଗ୍ୟ ଆଇଟିସି ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିଲା । ଟିକସଦାତା 0.05 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆଇଟିସିର ଲାଭ ଉଠାଉଥିଲେ, ଯଦିଓ ସେସ୍ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା କୌଣସି ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା	1	1	0.05	ଏହା ସୂଚିତ କଲା ପରେ (ଅକ୍ଟୋବର 2022) ବିଭାଗ ଉତ୍ତର ଦେଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2022) ଯେ, ଅଡିଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଅନୁପାଳନ ଆବଶ୍ୟକ ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଦାଖଲ କରାଯିବ । ପୁନଶ୍ଚ ଉତ୍ତରକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2023) ।
3.	ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9 ସି ସାରଣୀ 12 ର ଯାଞ୍ଚରେ ଆଇଟିସିର ଅସଙ୍ଗତି ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଅନୁଯାୟୀ ଲାଭ ଉଠାଇଥିବା ଆଇଟିସିକୁ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ରେ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଅନୁଯାୟୀ ଲାଭ ଉଠାଇଥିବା ଆଇଟିସି ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇଥିଲା (*ପରିଶିଷ୍ଟ **3.3.7***)	7	6	4.91	ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନଟ ପରେ (ଅଗଷ୍ଟ 2022 ରୁ ନଭେମ୍ବର 2022) ବିଭାଗ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2022) ଯେ ଗୋଟିଏ ମାମଲାରେ ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10 ଜାରି କରାଯାଇଛି । ଅବଶିଷ୍ଟ ଛଅଟି ମାମଲାରେ ବିଭାଗ ଉପଯୁକ୍ତ ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଅନୁପାଳନ ଦାଖଲ କରିବାକୁ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର2022 ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 2022 ମଧ୍ୟରେ) ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଇଛି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଉତ୍ତରକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଛି (ଅଗଷ୍ଟ 2023)
	ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ				
4.	ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 1 ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍	32	16	37.42	ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନଟ ପରେ (ଅଗଷ୍ଟ

କ୍ର. ସଂ.	ପାରାମିଟର	ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା	ମଣ୍ଡଳ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ଅସଙ୍ଗତିର ପରିମାଣ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ମନ୍ତବ୍ୟ
	9 ରେ ଘୋଷିତ ଦୁଇଟି ଟିକସ ଦେୟ ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 3 ବି ଅଧୀନରେ ଛାଡ଼ କରାଯାଇଥିବା ଟିକସ ଦେୟର ତୁଳନା ଆଧାରରେ ଟିକସ ଦେୟ ଅସଙ୍ଗତି ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିଲା ***(ପରିଶିଷ୍ଟ 3.3.8)***				2022 ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 2022) ଯେ ବିଭାଗ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2022ରୁ ଜାନୁଆରୀ 2023 ମଧ୍ୟରେ) ଯେ ଦୁଇଟି ମାମଲାରେ ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10 ଜାରି କରାଯାଇଛି, ଦୁଇଟି ମାମଲାରେ ଡିଆର୍‌ସି 07 ଜାରି କରାଯାଇଛି , ଛଅଟି ମାମଲାରେ ଡିଆର୍‌ସି-01 (ଏ) ଜାରି କରାଯାଇଛି । ଅବଶିଷ୍ଟ 22 ଟି ମାମଲାରେ ବିଭାଗ ଉପଯୁକ୍ତ ଯାଞ୍ଚ କରି ଅବଗତ କରାଇବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲା । ଦଇଛି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଉତ୍ତରକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଛି (ଅଗଷ୍ଟ 2023)
5.	ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ସି ର ସାରଣୀ 5 ଆର୍ ଯାଞ୍ଚ ପରେ କାରବାରରେ ଅସଙ୍ଗତି ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷିତ କାରବାରକୁ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ରେ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇଥିଲା ***(ପରିଶିଷ୍ଟ 3.3.9)***	4	4	28.73	ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନଟ ପରେ (ଅଗଷ୍ଟ 2022 ରୁ ନଭେମ୍ବର 2022) ଯେ ବିଭାଗ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2022) ଯେ ଗୋଟିଏ ମାମଲାରେ ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10 ଜାରି କରାଯାଇଛି । ଅନ୍ୟ ତିନୋଟି ମାମଲାରେ ବିଭାଗ ଉପଯୁକ୍ତ ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଅନୁପାଳନ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଆଶ୍ୱସନା ଦେଇଛି (ଅକ୍ଟୋବର 2022 ରୁ ନଭେମ୍ବର 2022 ମଧ୍ୟରେ) । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଉତ୍ତରକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଛି (ଅଗଷ୍ଟ 2023)
6.	ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ସି ର ସାରଣୀ 7 ଜି ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଟିକସ ଯୋଗ୍ୟ କାରବାରରେ ଅସଙ୍ଗତି ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷିତ ଟିକସ ସହିତ ଯୋଗ୍ୟ କାରବାର ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ରେ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇଥିଲା ***(ପରିଶିଷ୍ଟ 3.3.10)***	3	3	2.77	ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନଟ ପରେ (ଅଗଷ୍ଟ 2022 ରୁ ନଭେମ୍ବର 2022) ଯେ ବିଭାଗ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2022) ଯେ ଗୋଟିଏ ମାମଲାରେ ଡିଆର୍‌ସି-01 ଜାରି କରାଯାଇଛି । ଅବଶିଷ୍ଟ ଦୁଇଟି ମାମଲାରେ ବିଭାଗ ଉପଯୁକ୍ତ ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଅନୁପାଳନ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଆଶ୍ୱସନା ଦେଇଛି (ଅକ୍ଟୋବର 2022 ମଧ୍ୟରେ) । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଉତ୍ତରକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଛି (ଅଗଷ୍ଟ 2023)
7.	ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ସି ର ସାରଣୀ 9 ଆର୍ ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଟିକସ ପ୍ରଦାନରେ ଅସଙ୍ଗତି ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ ଦରର ହାର ଟିକସ ଅନୁଯାୟୀ ଦେୟକୁ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍ 9 ରେ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଇଥିଲା ***(ପରିଶିଷ୍ଟ 3.3.11)***	5	5	2.99	ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନଟ ପରେ (ଅଗଷ୍ଟ 2022 ରୁ ନଭେମ୍ବର 2022) ବିଭାଗ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲା ଯେ (ନଭେମ୍ବର 2022) ଯେ ଗୋଟିଏ ମାମଲାରେ ଡିଆର୍‌ସି-01 (ଏ) ଜାରି କରାଯାଇଛି, ଏବଂ ଏଏସ୍‌ଏମ୍‌ଟି-10 ଗୋଟିଏ ମାମଲାରେ ଜାରି କରାଯାଇଛି । ଅନ୍ୟ ତିନିଟି ମାମଲାରେ ବିଭାଗ ଉପଯୁକ୍ତ ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଅନୁପାଳନ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଆଶ୍ୱସନା ଦେଇଛି (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2022) । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଉତ୍ତରକୁ ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଛି (ଅଗଷ୍ଟ 2023)

3.3.10. ଉପସଂହାର

ଜିଏସଟି ପଇଠ ଏବଂ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ଉପରେ ବିଭାଗୀୟ ତଦାରଖ ଉପରେ ବିଷୟ ନିର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଟ ଅନୁପାଳନ ଅଡିଟ୍ (ଏସଏସସିଏ) ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଦାଖଲ ଏବଂ ଟିକସ ପଇଠ, ଅନୁପାଳନ ସୀମା ଏବଂ ବିଭାଗୀୟ ତଦାରଖ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ଏସ୍ଏସ୍ସିଏ ମୁଖ୍ୟତଃ ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ 2017-18 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଜିଏସଟି ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ବିପଦ କ୍ଷେତ୍ର, ଲାଲ୍ ଫ୍ଲାଗ୍ ଏବଂ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିୟମ ଆଧାରିତ ଅସଙ୍ଗତି ବ୍ୟତୀତ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଅସଙ୍ଗତି ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏସ୍ଏସ୍ସିଏ ଦୁଇଟି ସ୍ତରରେ ରାଜ୍ୟ ସିଟି ଏବଂ ଜିଏସଟି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ଗଠନରେ ତଦାରଖ କାର୍ଯ୍ୟର ମୂଲ୍ୟାୟନ କରିଥିଲା ତଥ୍ୟ ସ୍ତରରେ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନର ଅନୁସନ୍ଧାନ ମାଧ୍ୟମରେ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ସ୍ତରରେ ଉଭୟ ମଣ୍ଡଳରେ ଏବଂ ଜିଏସଟି ରିଟର୍ଣ୍ଣର ଗଭୀର ବିସ୍ତୃତ ଅଡିଟ୍ ସହିତ, ଯେଉଁଥିରେ ଟିକସଦାତାଙ୍କ ରେକର୍ଡ ଆକ୍ସେସ୍ କରିବାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ତେଣୁ ଅଡିଟ୍ ନମୁନାରେ ଡାଟା ପ୍ରଶ୍ନ ମାଧ୍ୟମରେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା 15 ଟି ପରିମାପକରେ ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟର ଅସଙ୍ଗତି ସହିତ 264 ଟିକସଦାତାଙ୍କ ତଥ୍ୟ ଏବଂ 2017-18 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଜିଏସଟି ରିଟର୍ଣ୍ଣର ବିସ୍ତୃତ ଅଡିଟ୍ ପାଇଁ ବିପଦ ଆକଳନ ଉପରେ 50 ଜଣ ଟିକସଦାତାଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ଅସଙ୍ଗତି ଥିବା 264 ଟିକସଦାତାଙ୍କ ତଥ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଅଡିଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ

- 162 ଟି ମାମଲାରେ (61.36 ପ୍ରତିଶତ) ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବିଚ୍ୟୁତ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ 2,647.00 କୋଟି ଟଙ୍କାର କମ୍ ଟିକସ/ ଅସଙ୍ଗତି/ ଅସଙ୍ଗତି ସାମିଲ୍ ଥିଲା । ଏହି ପରିମାଣରେ 2,564 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅସଙ୍ଗତି ରାଶି ଏବଂ 83 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରଭାବ ରାଶି ସାମିଲ୍ ଥିଲା । ବିପଦ ପାରାମିଟର ଗୁଡିକରେ ବିଚଳନର ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଭାବରେ ଅଧିକ ବିଚ୍ୟୁତି ଗୁଡିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେପରିକି ଆରସିଏମ ଅଧିନରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଆଇଟିସିରେ ଅସଙ୍ଗତି, ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ ନକରି ଆଇଟିସି ପାସ୍, ଟିକସର ବିଳମ୍ବରେ ଦେୟ ଉପରେ ସୁଧର ଅଣା/ ଅଳ୍ପ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ଆର୍ଥିକ ବିବରଣୀ ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରେ କାରବାରର ଅସଙ୍ଗତି ହୋଇଥିଲା । ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ।
- ଗୋଟିଏ ମାମଲାରେ 0.03 କୋଟି ଟଙ୍କା ର ପୁନଃ ଆଦାୟ, ଟିକସ ଦାୟିତ୍ୱ ଛାଡ ନ କରି ଆଇଟିସିରେ ଅନିୟମିତ ପାସ୍ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯଇଥିଲା ।
- 46ଟି ମାମଲାରେ ଏସସିଏନ ଜାରି କରାଯାଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ 391.64 କୋଟି ଟଙ୍କା ସାମିଲ୍ ଥିଲା । ଏହି ପରିମାଣ 26 ଟି ମାମଲାର 349.81 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସଙ୍ଗତି ରାଶି ଏବଂ 20ଟି ମାମଲାରେ 41.83 କୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରବାହ ସାମିଲ୍ ଥିଲା ।
- 30ଟି ମାମଲାରେ (11.36 ପ୍ରତିଶତ) ଅଡିଟ୍ ଯାଞ୍ଚ ପୂର୍ବରୁ ବିଭାଗ ସକ୍ରିୟ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା ।
- 54ଟି ମାମଲାରେ (20.45 ପ୍ରତିଶତ) ବିଭାଗ କହିଲେ ଯେ ଏହା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 669.18 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅସଙ୍ଗତି/ ଅସଙ୍ଗତିର ଯାଞ୍ଚ କରିଛି ।
- ଅବଶିଷ୍ଟ 18 ଟି ମାମଲାରେ (6.82 ପ୍ରତିଶତ), ଯଦିଓ ବିଭାଗ ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବିଚ୍ୟୁତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହାର ତର୍କ ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ କରାଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ଏହିପରି ଅଡିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ନଥିଲା ।

50 ଟିକସଦାତାଙ୍କ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟରୁ, ଯାହା ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା, ଅଡିଟ୍ ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ଯେ:

- 37 ଟି ମାମଲାରେ (74 ପ୍ରତିଶତ) ଆଇଟିସିର ଅସଙ୍ଗତି / ଅନିୟମିତ ଲାଭ 33.37 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା।
- ପାଞ୍ଚଟି ମାମଲାରେ (10 ପ୍ରତିଶତ), କରଦାତାମାନେ ଆଇଟି 2.78 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆଇଟିସିକୁ ରିଭର୍ସ କରିନଥିଲେ ବା ରିଭର୍ସ କରିଥିଲେ।
- ସାତଟି ମାମଲା (14 ପ୍ରତିଶତ)ରେ, ବାର୍ଷିକ ଅଡିଟ୍ ଆର୍ଥିକ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଘୋଷିତ ହୋଇଥିବା ଆଇଟିସି ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଆଇଟିସି 4.91 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅସଙ୍ଗତି ଥିଲା।
- 32 ମାମଲା (64 ପ୍ରତିଶତ) ରେ, ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-1 ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9 ରେ ଘୋଷିତ ହୋଇଥିବା ଦାୟିତ୍ୱ ତୁଳନାରେ 37.42 କୋଟି ଟଙ୍କା ଟ୍ୟାକ୍ସ ଦାୟିତ୍ୱ ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ନିର୍ବାହ କରାଯାଇଥିଲା।
- ପାଞ୍ଚଟି ମାମଲା (10 ପ୍ରତିଶତ) ରେ, ଜିଏସ୍‌ଟିଆର୍-9 ରେ ବାର୍ଷିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣରେ ଘୋଷିତ ହୋଇଥିବା ହାର ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସ ଦେୟ ଏବଂ ଦେଇଥିବା ଟିକସରେ ଅସଙ୍ଗତି ଥିଲା, ଯାହାର ପରିମାଣ 2.99 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା।
- ଦୁଇଟି ମାମଲା (4 ପ୍ରତିଶତ) ରେ, ଅଣ-ଜିଏସ୍‌ଟି ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଶୂନ ରେଟେଡ୍ ଯୋଗାଣ ପରି କାରବାରର ପ୍ରକାଶନରେ ଅନିୟମିତତା ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଟିକସ ପରିମାଣ 1.40 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିହିତ ଥିଲା।

ଛଅଟି ସର୍କଲ ତଦାରଖ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା ସମୟରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଫାଇଲ୍ କରିବାର ତଦାରଖ, ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ଟିକସଦାତା ଅନୁପାଳନ ପରି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲା।